

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

10 Temmuz 2014 Perşembe

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

10 Temmuz 2014 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Alt Komisyon Raporu ve metni (Devam)

1:132

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:36

Adil ZOZANİ	((Hakkâri))	1, 3
Vahap SEÇER	(Mersin)	1:2
İzzet ÇETİN	(Ankara)	2:3, 4:5
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	3:4, 5
Önerge (Tekriri müzakere)		6
Adil ZOZANİ	((Hakkâri))	6:7, 10
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	7:8, 9:10
İzzet ÇETİN	(Ankara)	8, 11
Süreyya Sadi BİLGİÇ	(Isparta)	8
Erkan AKÇAY	(Manisa)	8:9
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	9, 10:11, 11:12
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		12
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	12, 14, 15:16
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	12, 13:14, 15
İzzet ÇETİN	(Ankara)	12
Mehmet KURT (Türkiye İş Kurumu 1. Hukuk Müşaviri)		12:13
Ahmet ARSLAN	(Kars)	13, 14
Ahmet İhsan KALKAVAN	(Samsun)	15
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		16
İzzet ÇETİN	(Ankara)	16:17, 22
Erkan AKÇAY	(Manisa)	17:18, 21:22
Adnan KESKİN	(Denizli)	18:19, 22
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	19
Özgür ÖZEL	(Manisa)	19:20
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	20:21, 21, 22
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		23

Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	23, 27
Özgür ÖZEL	(Manisa)	23:24
Mustafa ALAN (TESKOMB Başkan V.)		24
Uğur AYDEMİR	(Manisa)	25
Erkan AKÇAY	(Manisa)	25
Adil ZOZANİ	(Hakkâri)	25
Sümer ORAL	(Manisa)	26
Adnan KESKİN	(Denizli)	26
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	26:27
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		27
Özgür ÖZEL	(Manisa)	27:29
İzzet ÇETİN	(Ankara)	29:30
Bülent KUŞOĞLU	(Ankara)	30
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	31:32
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		33
Özgür ÖZEL	(Manisa)	33:34
Faruk ÇELİK (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)	(Şanlıurfa)	33:34
Mehmet MUŞ	(İstanbul)	34:36
İKİNCİ OTURUM		37:42
İzzet ÇETİN	(Ankara)	37:38
Ekrem ÇELEBİ	(Ağrı)	38
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	38:39
Erkan AKÇAY	(Manisa)	39
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		39:40
Özgür ÖZEL	(Manisa)	40:41
ÜÇÜNCÜ OTURUM		43:56
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	43
Vahap SEÇER	(Mersin)	43:44
Sadık BADAĞ	(Antalya)	44
Abdulkerim GÖK	(Şanlıurfa)	44
Adnan KESKİN	(Denizli)	44:45
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		45
Özgür ÖZEL	(Manisa)	45:46
Veli AGBABA	(Malatya)	46:48
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	48
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		48:49
Özgür ÖZEL	(Manisa)	49
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		49
Halit ŞİRİN (BDDK Bankacılık Uzmanı)		49:50
Uğur AYDEMİR	(Manisa)	50
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	50:51
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	51:52
Recai BERBER	(Manisa)	52
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	53
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		53
Gerekçe		53
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		53
Gerekçe		54
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	54

Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	54
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		54
Vahap SEÇER	(Mersin)	55
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	55
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		55
Gerekçe		56

DÖRDÜNCÜ OTURUM 57:80

Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		57
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak. Müsteşarı)		57, 64:65, 67:68, 68:70, 73:74, 79, 80
Recai BERBER	(Manisa)	57:58
Bülent KUŞOĞLU	(Ankara)	58:59, 63, 64:66, 68:70, 72:73, 77:78
İzzet ÇETİN	(Ankara)	59:60, 72
Erkan AKÇAY	(Manisa)	60:61, 64, 66:67, 73
Vahap SEÇER	(Mersin)	61:64, 74:75
Mustafa AKTAŞ (TKİ Genel Müdürü)		63:64, 68, 70, 78:79
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	67:68
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	70:71, 77:78
Recai BERBER	(Manisa)	71
Sümer ORAL	(Manisa)	71:72
Özgür ÖZEL	(Manisa)	75:76
Adnan KESKİN	(Denizli)	76, 79
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	76

BEŞİNCİ OTURUM 81:101

Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak. Müsteşarı)		81, 84:85, 85
Bülent KUŞOĞLU	(Ankara)	81:82, 85
İzzet ÇETİN	(Ankara)	82
Erkan AKÇAY	(Manisa)	82
Aykut ERDOĞDU	(İstanbul)	82:83
Adnan KESKİN	(Denizli)	83:84
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	84:85
Ekrem ÇELEBİ	(Ağrı)	85
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		86
Mehmet Bahattin AKÇAY (Maliye Bak. Gelir Politikaları Md. Yrd.)		86:87, 92
Recai BERBER	(Manisa)	87, 92
Norayr İŞLER (İstanbul Kuyumcular Odası Başkanı)		87:88, 88:90, 91, 92, 93
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	88:90
Aziz AKBULUT (İst.Kuyumcular Oda.Yönet.Kurulu Üyesi)		90
Vahap SEÇER	(Mersin)	90:91
Erkan AKÇAY	(Manisa)	91
Sümer ORAL	(Manisa)	91:92
Ekrem ÇELEBİ	(Ağrı)	92:93

Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		93
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	93:94, 99:101
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	94:95, 98:99
Adnan KESKİN	(Denizli)	95:96, 98
Erkan AKÇAY	(Manisa)	96:97
Vahap SEÇER	(Mersin)	97
İzzet ÇETİN	(Ankara)	97:98

ALTINCI OTURUM **102**

Yeni madde ihdasına ilişkin önerge **102**

YEDİNCİ OTURUM **103:111**

Yeni madde ihdasına ilişkin önerge		103
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bak. Kanunlar Genel Müdürü)		103:104, 106, 110
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	104:106, 110:111
Ramazan CAN	(Kırıkkale)	107
Rahmi Aşkın TÜRELİ	(İzmir)	107:108
Av. Ekim ERGÜN (Türkiye Barolar Birliği Temsilcisi)		108:110
Erkan AKÇAY	(Manisa)	111

SEKİZİNCİ OTURUM **112:126**

Mehmet GÜNAL	(Antalya)	112:118, 118:126
--------------	-----------	------------------

DOKUZUNCU OTURUM **127:130**

Mehmet GÜNAL	(Antalya)	127:130
--------------	-----------	---------

ONUNCU OTURUM **131:132**

Madde 105		131
Önerge		131
Gerekçe		131
Madde 106		131

Açılma Saati: 12.25

Kapanma Saati: 02.51

10 Temmuz 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.25

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlkur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımız ile sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 55'inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Alt Komisyon Raporu ve metni bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar, görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir soru soracağım Sayın Başkanım müsaade ederseniz başlamadan önce.

BAŞKAN – Söz talebi var.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, size bir soru soracağım başlamadan önce.

Şimdi, dün biz bir önerge görüştük esnafların BAĞ-KUR borçlarının silinmesine ilişkin olarak. Üç yıldır bu sorun önümüze geliyor ve geçtiğimiz günlerde -sizlerin de bulunduğu bir ortamda- siz de esasında bu konuya çözümleyici yaklaşacağınızı ifade ettiniz ve bu sorunu çözeceğinizi söylediniz. Ancak dün üç muhalefet partisinin vermiş olduğu önergeler burada reddedildi. Esnaflar sizin vermiş olduğunuz sözün gereğinin burada yapılacağı beklentisi içerisindeyken bu söz gerçekleşmedi, yerine gelmedi. Neden bu sorun tekrar çözümsüzlüğe terk edildi? Bunun sebebini merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zozani, teşekkür ederiz.

Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, tekrar Komisyonumuza hoş geldiniz. Umarım sağlığınız iyidir.

Bugün otuz yedi gün alt komisyon çalışmalarıyla beraber.

Biliyorsunuz, bu torba tasarının aslında temel teması, temel konusu sizin alanınızla ilgili, özellikle Soma'ya ilişkin düzenlemeler, çalışma hayatına ilişkin düzenlemeler yani kısacası sizin Bakanlığınızı, görev alanınızı ilgilendiren konular ana teması. Ancak, bildiğiniz gibi 61 maddeyle başlayan bu tasarı görüşmeleri bugün 150 maddelere ulaştı. Bu da otuz yedinci gün... Tahmin ediyorum, Plan ve Bütçe tarihinde bir tasarının ya da bütçe görüşmelerinin bu kadar uzun sürdüğü görülmemiştir. Herhâlde uzun yıllar bu rekor egale edilmez diye düşünüyorum.

Kamuoyuna şunu aslında açıklamak istiyorum: Zaman zaman bu tip suçlamalara maruz kaldık muhalefet olarak. Sanki Soma'ya ilişkin düzenlemeleri, özellikle çalışma hayatına ilişkin düzenlemeleri ya da kamu alacaklarına ilişkin yeniden yapılandırılmaları yani toplumun beklediği birtakım düzenlemeleri muhalefetin engellemesiyle iktidar Parlamentoda yasalaştırıyor gibi bir algı yaratılmaya çalışıldı. Buradan dikkati çekmek istiyorum: Mütteaddit defalar uyarılarımıza rağmen iktidarı, "Gelin bu toplumun ivedilikle beklediği yasa maddelerini ayıralım, onları bir an önce Genel Kurula indirelim, yasalaştıralım, toplumsal taleplere cevap verecek düzenlemeleri yapalım." uyarılarımıza rağmen, özellikle bürokrasinin talep ettiği, özellikle Hükûmetinizi kurtarıcı birtakım düzenlemeleri ısrarla getirip bu tasarının içerisine soktunuz. Bugün görüşmeler bu kadar uzadıysa, toplumun merakla beklediği

düzenlemeler geciktiyse bunun sorumlusu, bunun müsebbibi Hükûmetinizdir, iktidarınızdır. Bunu belirtmek istiyorum. Umut ediyorum bugün çalışmalarını sonlandıracağız ve bundan sonraki aşamada da Genel Kurul'da bu görüşmelerimizi devam ettireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Seğer.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; herkese “Günaydın.” diyorum ben de, iyi çalışmalar diliyorum.

Sayın Bakan, tabii, ben de sizi üzmemek istemezdim ama dün başka bir çalışma nedeniyle burayı ihmal etmiş olmanız gerçekten büyük bir kayıp oldu bence. Çünkü çalışanların sorunlarına ilişkin, özellikle...

BAŞKAN – Sayın Çetin, dünkü görüşmelerin tutanaklarını Sayın Bakanımıza ileticeğiz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, tutanakları iletilebilirsiniz de Bakan burada olsaydı, hiç olmazsa, daha evvel sorun hâline gelmiş ve çözüm bekleyen belli konulardaki görüşmelerimiz belki Genel Kurula gideceği safhada çözüme kavuşmuş olabilirdi. Yani bu torba kanun özellikle Soma'da yaşanan faciayı gerekçe yaparak ve taşeron sistemini dizginlemeyi amaçlayarak yola çıktı fakat iş çıkırından çıktı, amacından saptı. 60 madde bugün 146, 147 maddeyi geride bıraktı. Eğer müdahale olmamış olsaydı belki daha da önü alınamayacak ve belki de Genel Kurula yetişemeyecek şekilde sağanak devam edecekti.

Dün gerçekten hem esnaflara ilişkin, hem çalışanlara ilişkin önemli katkı vereceğimiz ve sizinle daha evvel istişare ettiğimiz konular gündeme geldi. Ne Hükûmetinizi temsilen gelen bakan arkadaşın ne de AKP milletvekillerinin ve Başkanlık Divanının konuya yaklaşımları pozitif değildi, olumlu değildi. Yani, düşünün bir hata yapmış, hata demeyeyim de daha doğrusu devlet yurttaşına tuzak kurmuş, çözüm bekliyor, hiç olmazsa bir adım atılabilirdi. 1982'de BAĞ-KUR'lulara ilişkin olarak düzenleme yapılmış, eksik kalmış veya zaman zaman af ya da yeniden yapılandırma adı altında düzenlemeler gelmiş, çok az miktarda esnafın sorununa çözüm için siz de söz verdiniz, Başkanlık Divanında oturan arkadaşlar da söz verdi esnafa, biz de destekleyeceğiz dedik, önerge verdik. “Hazırlanıyoruz, çalışıyoruz...” Ya bu çalışmalar iş günü olarak 30 Mayıs'tan bu yana burada gündemde, 3 Hazirandan bu yana da aralıksız görüşmeler sürüyor. Yani bir tek iki satırlık bir çalışma kırk günde bitirilemiyorsa esnafa ilgili sorunun çözümüne ilişkin bir evet ya da hayır... Düzenleme de yapılmış, her şey de hazır, görüş oluşturulamamışsa bu işlerin saksaklandığının, ciddiye alınmadığının bir göstergesi Sayın Bakan. Zaten dün önemli önergeler geçti, hepsi reddedildi. Örneğin, dedik ki, birtakım düzenlemeler yaptık, prim... Aflar getiriyoruz. Niye? Esnafa vergi affı, sigorta cezalarını yapılandırıyoruz, affediyoruz. Bir de prim borcu olan, emeğiyle geçinen insanlar erişememişler, prim eksikliği kalmış. Biz bir gün sigortalı olan birisinin aradaki süreyi hep borçlanarak emekli olmasını önermiyoruz. Diyorum ki, bir ayı kalmış, bir yılı kalmış, az bir eksikliği kalmış, yaşı da gelmiş herhangi bir yerde sigortalı çalışmasına da olanak yok, bunu sizinle paylaştık, dedik ki ya buna bir borçlanma hakkı getirelim. Dün buraya gelen Sayın Bakanla gerçekten ciddi kavga edebildik biraz olayı ciddiye almış olsaydık. Yani hâlâ “Hazırlanıyoruz, hazırlanacağız, bakıyoruz, bakacağız.” bu tür geçiştirmeler Çalışma Bakanlığı gibi gerçekten sosyal politika alanında büyük sorumluluk üstlenmiş bir bakanlığın izlemesi gereken bir yol değil Sayın Bakanım. Gerçekten dün yapmış olduğunuz toplantı son derece önemli. Yani eğer 19'uncu fasıl Avrupa Birliği müzakere sürecine esas olmak üzere görüşmelere açılacaksa biz bunu Cumhuriyet Halk Partisi olarak yürekten destekleriz, hızlandırılması için elimizden gelen katkıyı veririz. Çünkü, ben şuna inanıyorum ki: Ne Hükûmetiniz, ne Bakanlığınız, ne Türkiye çalışma yaşamının, endüstriyel ilişkilerin demokratikleşmesine yani endüstriyel demokrasinin kurulmasına yatkın değil. Ancak Avrupa Birliği uyum sürecinde bu 19'uncu fasıl açılırsa elin oğlunun dayatmasıyla bizim zorunlu gördüğümüz düzenlemeleri mecburen bu Başkanlık Divanındakiler de, karşıdaki arkadaşlar da onaylamak zorunda kalırlar. Çünkü Türkiye'nin ihtiyaçlarıyla yapılmıyor, başkalarının talepleriyle yapılıyor bu yasalar ben öyle gördüm bu kırk günlük yoğun çalışmanın sonunda. Gerçekten esnaf BAĞ-KUR'lu olamamış, vergi mükellefi olmuş. Ya, bir şans daha verin dedik, 1.500-2.000 kişi Türkiye'de ya var ya yok. Bu kabul edilmez mi Sayın Bakan ya? Yani buna da “hayır” denildikten sonra kendi çoğunluğunuza dayalı olarak çoğunluk anlayışıyla hareket ederseniz, muhalefeti hiç dinlemeyecekse bence bu komisyona gerek yok. Nasıl olsa çoğunluğunuz var, tartışmayalım, katkıya da kapalıyız, öneriye de kapalıyız, iyi niyetli çalışmaya da kapalıyız. Yani bu tasarının asıl sahibisiniz, sizi üzmemek istemem ama gerçekten dün bayağı üzüldüm. Yani yılların birikmiş sorununa çözüm için bir fırsattı bu torba kanun tasarısı.

Zaman geçmiş değil, yani ben sizin görev anlayışınıza, sağduyunuza inanıyorum, güveniyorum. Şu önergeleri dün arkadaşlar reddetti ama Genel Kurul safhasında hiç olmazsa bir arkadaşlarla istişare edin, yürürlüğe sokalım. Esnafın sorunlarıyla, çalışanların sorunlarını bir hiç olmazsa kısmen de olsa af getirin.

Teşekkür ederim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, dün önergelerimizle ilgili burada ilgili Sayın Bakan bulunamadığından sağlıklı müzakere yapılmamıştır. Biz mesela burada tutanaklara da geçmiştir, Sayın Bakanın bu sorunun giderilmesine dönük bizim huzurumuzda esnafıara sözünün olduğuna dair beyanlarımız da buradadır. Şimdi, muhatap Sayın ilgili Bakan buradadır, bu önergenin tekriri müzakere yoluyla yeniden görüşülmesini ve Sayın Bakanın bu konudaki tutumunu görmek istiyoruz. Bu nedenle önergemizi gündeme almanızı bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Zozani, arkadaşlarımızın da hem o konuda hem başka konularda soruları oldu. Yani Sayın Bakan, isterse, bunlarla ilgili bir kısa açıklama alırsınız ancak...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tekriri müzakere talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani bakalım...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanın da tutumunu...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii siyaset yapmak zor, politikacı olmak kolay. Çok şükür biz takım olarak siyaset yolunu tercih ettik yani bugün başka, yarın başka, bir mekânda başka, bir mekânda başka bir değerlendirmemiz söz konusu olmaz tabii. Öncelikle esnaflarla ilgili gerek sizin, gerekse İzzet Bey'in temas ettiği bir konu var. O esnafın...

Yani bu konuda hiçbir siyasi partinin farklı davranış içerisinde olmayacağı inancı içerisindeyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sizin sözünüzü...

BAŞKAN – Gayret ettiğinizi biliyoruz Sayın Günal.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Burada BAĞ-KUR'lu esnafımızın iş yerini kapatması neticesinde yani esnaflıktan ayrılması neticesinde birikmiş olan borçlarının dondurulmasıyla ilgili bir değerlendirmeyi yapılmıyorsa Genel Kurul safhasında da veya başka platformlarda da dile getirmiş idik. Öncelikle şu anda mevcut düzenlemede bütün prim borçlarının yapılandırılması sağlanıyor. Fakat artık esnaf olmayan, belli bir tarihten sonra artık ayrılıp BAĞ-KUR prim borcu olanların borçlarının veya hizmet sürelerinin dondurulması en doğru olanıdır. Bu konuyla ilgili bizim elimizdeki net veri 1 milyon 330 bin civarında bir esnaf ama ne kadarı bunun artık BAĞ-KUR'lu değil, esnaflıktan ayrıldı o konuyla ilgili spesifik olarak özelde net bir rakam...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 60-70 bin...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, 60-70 bin arasında 10 bin fark var. Öyle bir şey benim söylemem doğru olmaz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 60'la 70 bin arasında bir yer o sağlıklı...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yani benim size 68 bin...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Onu siz de vereceksiniz şimdi, siz genel esnafla...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, efendim, müsaade edin, farklı bir şey söylemiyoruz yani söylediğim şey çok net. Yani bu 1 milyon 330 binin içerisinde ne kadarı artık esnaf değil bunu arkadaşlar çalışıyorlar problem değil ama ben yine aynı görüşümü burada ifade ediyorum. Artık esnaf olmayıp Sağlık Bakanlığıyla yani hastanelerle aramızda sorun olan bu meselenin borçlarını ve hizmet sürelerinin dondurulması gerekiyor. Bu vatandaşların sağlıktan yararlanma imkânlarının kapısının açılması gerekiyor düşüncesindeyiz. Evet, çalışıyoruz dediği veya İzzet Bey'in "Genel Kurul safhasında değerlendirelim." dediği konulardan bir tanesi de bu. Bu konunun mutlaka çözmemiz gereken bir sorun alan olduğunu burada ifade ediyorum.

Bir diğer konu, torba yasayla ilgili yaptığınız değerlendirmeyi ben daha önce de ifade etmişim. Ben burada ülkenin yararına, milletimizin yararına hiçbir konunun ne muhalefet tarafından engellenecek bir pozisyonun ortaya konmayacağı inancı içerisindeyim. Böyle bir şey söz konusu olamaz diye düşünüyorum ama toplumun ihtiyaçları yanında idarenin de ihtiyaçları var, kamunun da ihtiyaçları var. Bu dönem sonlarında bu torba yasa geleneği maalesef Türkiye'de bir gelenek hâline geldi ve bu şekilde farklı kanunlarda düzenleme yapan yasa tasarılarıyla karşı karşıya kalıyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Siz getirdiniz Sayın Bakan, Hükûmetiniz getirdi. Sizden sonra olmayacak zaten.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Dolayısıyla yalnız bir yönüyle değil, bütün olarak olaya baktığımız zaman tümüyle ihtiyaçlardan kaynaklanan düzenlemeler. Keşke kendi bünyelerinde, kendi yasalarında değişiklik şeklinde dönem içerisinde gerçekleşse temennimizdir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geleneksel değil “kötü alışkanlık” diyelim Sayın Bakan, gelenek güzel bir şey ya. “Gelenek” deyince biz geleneğimize göreneğimize saygılıyız yani.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yani bu da netice itibarıyla toplum yararına, idare yararına, kamu yararı olduğu için yani kötü bir şey yapmıyorsunuz yani.

Fakat oluşan bu gelenek daha sağlıklı bir şekilde olabilir. Kamu zararına hiç kimse ne buraya getirir ne böyle bir şeyi toplumun önüne koyar, ondan emin olun.

Dünkü toplantımızda evet, buraya gelemedim doğrusu daha önceden sosyal taraflarla üçlü danışma kurulu çerçevesinde önemli bir toplantımız vardı. Bir hafta önce Avrupa Birliğinden sorumlu bakanımızla 19’uncu faslın açılmasıyla ilgili önemli bir toplantı yapmış idik. Bildiğiniz gibi son yıllarda çalışma hayatıyla ilgili önemli yasal mevzuat Parlamentodan geçti, yürürlüğe girdi. İşte bunlar gerek Kamu Çalışanlarıyla İlgili Toplu Sözleşme Yasası gerek İşçi Sendikaları Yasası’nın otuz yıl sonra da olsa tümünden değişmesi ve İş Sağlığı Güvenliği Yasası’nın yürürlüğe girmesi gibi çalışma hayatında önemli başlıklardan olan bu yasal düzenlemeler yürürlüğe girince 19’uncu fasla ilgili de önemli ölçüde kriterlerin yerine geldiği düşüncesiyle gerek Brüksel’de, gerekse buradaki sosyal taraflarla görüşme yoğunluğumuz oldu. Dün de bunlardan bir tanesini gerçekleştirdik. Ama İzzet Bey önemli bir şeyi söyledi. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz 19’uncu fasıl açılacaksa her yönüyle arkasındayız gibi bir ifade... Doğru, zaten partilerin de genel politikası diyebiliriz. Ama eski bir sendikacı olarak sendikacılara bu konularda tavsiyelerinizi de bekliyoruz. Yalnız Komisyonunda kalsın cümleleriniz, sendikalara da bunu söyleyin, onlar da Avrupa Birliğinden yana olsunlar çünkü az önce bahsettiğim düzenlemeler ve 19’uncu faslın açılmasıyla birlikte Avrupa Birliği süreciyle ilgili işçinin, çalışanın, emeğin ve çalışma hayatının çok ciddi kazanımları olacak. O inançla zaten biz bu faslın açılması ve bir an önce var olan çalışma hayatındaki eksikliklerimizin o standartlara çıkarılması konusundaki heyecanımızın sendikalar tarafından da kırılmamasını bir sendikacı olarak sendikacılara da anlatsanız memnun oluruz diye düşünüyorum çünkü bütün sendikacıları söyleyemiyorum, bazı sendikacılar dün maalesef buna...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Samimi görmediklerindendir.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, bunda daha nasıl samimi olacaksınız? Bir dakika, yasal düzenlemeyi yapıyorsunuz, 19’uncu faslın açılmasıyla ilgili altyapıyı oluşturup ve faslın açılmasıyla ilgili müzakerelere başlayalım, yeter ki hep birlikte aynı sesi söyleyelim. 19’uncu fasıl açılsın, çalışma hayatındaki eksiklikler giderilsin anlayışıyla yaptığınız toplantıda samimiyetsizlik olur mu?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ederim.

Toparlayabilir misiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Son şey ise Sayın Başkanım, bu yani 65 yaşını doldurup emekliliğine az bir süre kalmış prim borcu olanlarla ilgili. Yani ben henüz sosyal güvenlikteki başkan ve arkadaşlarımdan bu konuyla ilgili net bir şey alamadım, çalışmayı tamamlayamamışlar. Nedir bu tablo ve bununla ilgili verilecek olan karar? Gerek yalnız spesifik olarak bu konuyla ilgili veya sosyal güvenlik ve çalışma hayatıyla ilgili verilecek olan kararlar takdir edersiniz ki inanın çok büyük büyük kitleleri ilgilendiriyor. Yani böyle hemen ayaküstü bir değerlendirmeye bunu alalım, bunu almayalım...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne yazık ki konuşuyoruz burada Sayın Bakan, en az iki yıldır konuşuyoruz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, konuşuyoruz, anladım da çok konu başlıkları da var. Bu da yeni çıkan bir konu başlığı. Onun için bunların maliyet hesapları yapılmadan, bunlarla ilgili sayısal veriler alınmadan burada oldubitti demek doğru değil ama aynı şeyi BAĞ-KUR için söyleyemiyorum yani şu anda esnaf olmayan eski BAĞ-KUR’luların prim borçları için aynı şeyi söyleyemiyorum bakınız. Bu çözülmesi gereken bir hadisedir, meseledir diye ifade ediyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – 1994 yılında Türkiye’nin gümrük birliğine ters kapıdan girmesi sırasında da yaptığım bir konuşma var.

Şimdi, sizin bana topu atmanız onu anımsattı, o zaman söylediğim cümle şuydu... Tabii şimdi konu gümrük birliği, geldi, geçti, yirmi yıl önce. Yirmi yıl sonra Avrupa Birliğine girip girmeme de tartışılır ama biz eğer çağdaş dünyayla buluşacaksak Avrupa Birliği sürecini ben bir tek konu için destekliyorum, o da "demokratikleşme" dediğimiz konu, standartlar.

BAŞKAN – 19'uncu fasıl.

İZZET ÇETİN (Ankara) – En önemli fasıllardan biri 19'uncu fasıl.

BAŞKAN – Sayın Bakanla iyi paslaşıyorsunuz Sayın Çetin, uzmanlığınızı biliyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Eğer bütün fasıllardaki gerekleri yerine getirmiş olsak bile 19'uncu fasıldaki gereklikleri yerine getiremediğimiz sürece Avrupa Birliğinin kapısından sokmazlar bizi, en önemli fasıllardan birisi olduğu için söylüyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Önemli olduğu için belirtiyim.

BAŞKAN - Biliyorum da, Sayın Çetin'le iyi paslaşıyorsunuz...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sendikacı olması dolayısıyla bu "background" dan dolayı...

Şimdi, iki önemli kriter var: Biri eylem planı. Eylem planı kriteri yerine gelmiş durumda, şu anda o konuda hiçbir eksiğimiz yok. İkinci ise sendikal mevzuata tam uyum. Bu konuyla ilgili de 2 maddeyle ilgili Avrupa Birliği sürecinde veya kapanma kriteri olarak gerçekleştirebilirsek müzakerelerde bence 19'uncu fasılın açılmaması için bir engel söz konusu değil. Onun için burada işçinin, emeğin ve çalışma hayatının kazanımları açısından 19'uncu fasılın açılması, bir an önce müzakerelerin başlamasıyla ilgili söz birliği, el birliği yapmamızda fayda var. Sendika temsilcileri buradaysa onlara da özellikle söylüyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yalnız sizin kademeli olarak yüzde 3'e çıkacak olan iş kolu barajının yüzde 1'e sabitlenmesi...

Sabitlenme düzenlemeniz Anayasa'ya aykırı, eşitlik ilkesine aykırı, yani koşul olarak işlevselliğini yitirmiş Ekonomik Sosyal Konseye üye konfederasyonlar için yüzde 1'e indirdiniz. Düzgün bir düzenlemeyle yüzde 1'e indirmediniz. Bunu da eşitlik ilkesine aykırı olduğu için...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – O kelime, o cümle...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Nasıl?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, efendim, dedik ki: O kelime istediğiniz gibi değiştirilebilir, buna rağmen ilgili sendika bu sürece karşı olduğunu açıkça ifade etti dün, çok da garipsedik, onu söyleyeyim. Yani istediğiniz gibi o cümleyi değiştirebiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tasarıya tekrar her maddesiyle ilgili döneceksiniz, ondan korkuyoruz Sayın Çetin.

Teşekkür ederiz.

Şimdi, önermeleri okutuyorum...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Öncelikle verdiğimiz şeyi...

BAŞKAN - Onu da alacağız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Önceliklidir o.

BAŞKAN - Niye öncelikli olsun? Tekrar yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bakın, usul tartışması yaptık ve başta almamız lazım.

BAŞKAN – Dün döndük, aynı şekilde döneceğiz, Sayın Bakan burada.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, dün gibi değil.

BAŞKAN - Lütfen... Dün de döndük, aynı şekilde döneceğiz, Sayın Bakan burada.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şu anda yaptığımız gruplamayla alakası yok.

BAŞKAN – V ar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Onu önce almamız gerekiyor, şey gelir.

BAŞKAN - Onların bitiminde...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir usuldür, dersiniz ki "Onu gündeme alıyoruz ama ilgili önergeyle ilgili görüşmeyi sonra yapacağız." Bu şimdi gündeme alınıp alınmama önergesi.

BAŞKAN - Gündeme alınması değil o, direkt yeni bir önerge.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, yeni önerge değil.

BAŞKAN - Bakın.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Müzakere önergesi bu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Okutalım, tamam...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, başlamayalım.

BAŞKAN - Lütfen yani, siz verdiğiniz her önergeyi ilk olarak alacağız diye bir şeyimiz yok.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Özü itibarıyla dün görüştüğümüz önergenin yeniden gündeme alınması...

BAŞKAN – Şimdi, bir madenin tekrar müzakere...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, politika yapmayın.

BAŞKAN - Hayır, ben yeni önerge olarak gördüm, keşke yeni önerge olsaydı Sayın Zozani, çünkü görüşülmüş bir önergenin tekrar tekriri müzakeresi olmaz, bir madenin tekriri müzakeresi olur da ama görüşülmüş bir önergenin tekriri müzakeresi olmaz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bakın, madde ihdası önerisi.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Değil efendim.

BAŞKAN – Önceki önerge, neyse, önceki önerge.

Tamam, okutuyorum:

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bu konu önemli, bizim kanaatiimiz de ortada.

BAŞKAN – Okutuyorum...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, çözülmesi gereken bir mesele. Bu şekilde acele yapacağımıza bu konuyu Genel Kurul safhasında...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, Sayın Başkan, bunun acelesi yok, üç yıldır bu gündemimizde.

BAŞKAN – Gündemde, dün görüştük. Tekrar görüşelim, bir daha görüşelim ama bunun bir...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şu anda verdiğim gündeme alma önergesi üzerinde konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Dün siz görüşmediniz herhâlde üzerinde.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyona Başkanlığına

Esnaf, sanatkar ve çiftçi vergi mükellefiyeti ve oda kaydı bulunduğu hâlde sigorta kaydı ve tescili yapılmadığından dolayı geçmişteki bazı çalışma sürelerini hizmetlerine saydıramamış olmasından kaynaklı mağduriyetin giderilmesine yönelik önergemiz ilgili bakan bulunmadığından müzakereleri sağlıklı yapılmamıştır. İlgili önergeyle ilgili tekriri müzakereyle talep ediyorum.

Adil Zozani

Hakkâri

BAŞKAN – Önergeye Hükümetimiz katılıyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Efendim önergeden önce usul üzerinde söz talebim var.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili...

Buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakan, tam politika yaptınız. Siz siyasetçi olarak oturdunuz ama konuşurken açıldıkça da politika yaptığınızı gösterdiniz. Önce, 19'uncu fasıl içerisinde bunu boğdunuz, unutturmaya çalıştınız. Bu sözü siz üç yıldır veriyorsunuz Sayın Bakan. Üç yıldır bu Komisyon, burada en az 7-8 torba tartışılmıştır, konuşulmuştur, buradan geçmiştir, bu sorun karşınıza her geldiğinde siz aynı cümleyi kullanmışsınız. İddia ediyorum, açın Komisyonun tutanaklarını bu sözü bu Komisyon, en az 5 defa kullanmışsınız bu konuyla ilgili olarak. Bir toplantıda değil, ayrı ayrı burada torbalar ve sizinle ilgili konular burada görüşülürken en az 5 ayrı toplantıda siz biraz önce sarf ettiğiniz cümleyi sarf etmişsiniz, demişsiniz ki: "Bu konu çok önemlidir, üzerinde çalışmamız gerekiyor." Ne zaman çalışacaksınız Sayın Bakan? Üç yıldır niye çalışmadınız, üç yıldır hâlâ kaç kişinin bu konuda mağduriyet yaşadığını dahi söylememişsiniz, ifade etmemişsiniz. Niye söylemiyorsunuz, bu rakamı ortaya çıkarmıyorsunuz, bunu bizimle paylaşmıyorsunuz? Niye bu insanların mağduriyetlerini gidermiyorsunuz? Politikaysa işte sizin yaptığınız politikadır.

Ayrıca, politika-siyaset ayırımına gidersek, böyle eski Yunanlılara girer, oradan gelemeyiz Sayın Bakan, o tartışmadan sonuç alamayız ama nihayetinde, burada orta yerde bir sorun var ve bu sorunun giderilmesine dönük sizin sözleriniz var. En son biz sizinle bu konuyu mağdur olan esnaf temsilcileriyle bunu görüştüğümüzde sizin bunu çözeceğinize dair öneriler üzerine burada çalışma yapacağınıza dair sözünüz var. Şimdi, önerge karşınızda, önerge karşınızda. Bu sorunu çözüyor musunuz, çözüyor musunuz? Burada açık bir şey söyleyeceksiniz “Biz Maliye Bakanlığıyla bu konuda görüşemiyoruz, bu sorunu çözemiyoruz, ikna edemiyorum, çözemiyorum.” deyin ben de gündeme getirmeyeceğim tekrar. O zaman, burada Maliye Bakanının yakasına yapışırız “Siz niye bu sorunun çözümüne engel oluyorsunuz, niye takoz koyuyorsunuz?” diye. Tıpkı emekliliği yaşa takılanlarda olduğu gibi ya da tıpkı Yargıtay kararı olmasına rağmen işe dönmesi gereken Karayolları taşeron işçilerinde olduğu gibi. Bakanlar arasında bu konuda bir ihtilaf varsa, bir sorun varsa ve bu sorunu farklı şekillerde siz geçiştirmeye çalışıyorsanız, görünmediğini düşünmeyin, biz anlıyoruz, görüyoruz, sorun nereden kaynaklanıyor, nedir diye. Sizin burada bize söyleyeceğiniz şey şu: “Ben bu konunun çözülmesini arzu ediyorum, istiyorum ancak Maliye Bakanını ikna edemiyorum. Kusura bakmayın, bu beni aşıyor.” Bunu söyleyin burada, ben de artık size bunu sormaktan vazgeçerim. Komisyon olarak artık bunu size sormaktan vazgeçeriz.

Karayolları taşeron işçilerinde olduğu gibi, emeklilikte yaşa takılanlarda olduğu gibi, çıkın, bunu açıklıkla söyleyin, “Bu konuları ben çözemiyorum Çalışma Bakanı olarak, Maliye Bakanı önümde engeldir.” deyin, biz de anlayalım, muhatabımızı bilelim. Ama siz bunu söylemediğiniz sürece bu sorunun muhatabı sizsiniz çünkü Çalışma Bakanı sizsiniz. Biz size sormak durumundayız. Karayolları taşeron işçileri Yargıtay kararı olduğu hâlde işe alınmıyor. Niye alınmıyor? Gerekçesi açık ama siz ifade etmiyorsunuz: “Efendim, emsal teşkil edecek, o nedenle alamıyoruz.” Neye emsal teşkil edecek? “Bu konuda mağdur olmuş herkesin mağduriyetinin giderilmesi için önü açılacak, o nedenle emsal teşkil edecek, hazineye yük getirecek.” Ya bu hazine kimin için var? Eğer kendi vatandaşının mağduriyetlerini gidermiyorsa bu devlet, bu hazine, o zaman bu hazine kime hizmet ediyor? Bu, işçinin, yoksulun, köylünün hazinesi değil midir? Sadece zenginlerin hazinesi midir bu hazine? Onların mağduriyetlerini gidermeyecekse kimin mağduriyetini giderecek?

Bakan olarak bugün burada açık, net bir şey önümüze koymanız gerekiyor. Deyin ki “Bizi aşıyor, beni aşıyor. Ben çözemiyorum, Maliye Bakanını ikna edemiyorum.” biz de bu konuyu bir daha sizin huzuruza getirmeyiz. Maliye Bakanıyla tartışırız, muhatabımız belli olur, onun yakasına yapışırız.

Dolayısıyla, bu tekriri müzakere talebinden imtina etmeniz, konuşmak istemeyişiniz kâr etmez. Bu defaatle huzuruza gelecek, Genel Kurulda da huzuruza gelecek, daha birçok defa huzuruza gelecek ama burada bugün resim ortaya çıkacak, burada göreceğiz. Siz sözlerinizi verdiniz ama bu sözlerin gereğini yapamıyorsunuz. Bakın, “Yapamıyorsunuz.” demiyorum, yapamıyorsunuz. Neden yapamadığının nedenlerini burada şimdi bizimle paylaşmanızı istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Zozani.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakanın söyleyeceği bir şey varsa söyleyin isterseniz, ondan sonra konuşayım. Ama yoksa ben konuşayım.

BAŞKAN – Siz önergeyle ilgili...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Önergeyle ilgili konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri...

Sayın Zozani, sizin vermiş olduğunuz önerge üzerine konuşacağım. Dinlerseniz sevinirim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakan, BAĞ-KUR’luların kayıtlarıyla ilgili doğal sorundan dolayı emekli olamamalarıyla ilişkili olarak yaptığı açıklamada “Bugün bunu konuşmayalım, aşağıda Mediste değerlendirelim.” şeklinde bir açıklama yaptı. Sayın Zozani de dedi ki: “Bu konu büyük oranda Maliye Bakanlığına takılıyor çünkü bu konuda daha önceden çok konuştuk. Takılınan konunun nedeni Maliye Bakanlığı bu konuda bir adım atmıyor.”

Şimdi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı...

BAŞKAN – Sayın Susam, bu konuyu biz dün görüştük. Dolayısıyla tekriri müzakere talebi var. Yani maddeyi gündeme alırsak görüşeceğiz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben kısa bir şey söyleyeceğim Sayın Başkan, sizi yormayacağım ama benim böyle bir...

BAŞKAN – Estağfurullah. İçeriğine girmiyoruz henüz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İçeriğine ilişkin bir şeyler söyleyeceğim.

Şimdi, Sayın Bakanın her ne kadar esnaf ve sanatkârlar teşkilatı olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlıysalar da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da BAĞ-KUR nedeniyle ve sosyal güvenlik nedeniyle çok ilgili bir bakanlıktır. Ayrıca, Sayın Çelik de esnaf teşkilatıyla çok yakından ilgili bir bakandır, konuları da çok yakından bilir. Bu konu çözülmelidir, bu konu çözülmek zorundadır. Bu 160'ı aşkın maddede esnafa ilgili birçok konu Maliye Bakanlığına takılıyor. Maalesef az önce sizinle çok iyi niyetle sohbet ettiğimiz gibi minibüsçülükle ilgili taşıt vergilerinde sorun var, Maliye Bakanlığı hemen bir ket koyuyor. Ya, arkadaş, şu esnafın yaşaması şart. Bundan vergi almayı, bundan daha çok kazanç almayı, bunun üzerinde bir gelir elde etmeyi düşünen hükümetler yanlış yapar. Onun için, Zozani'nin önermesine katılıyorum. Sayın Bakan ya burada benim konuşmamdan sonra söz versin "Aşağıda ben Maliye Bakanını, kendi grubumu ikna edeceğim, bu sorunu çözeceğim." desin ya da bu noktayı burada çözelim eğer çözebilme noktasındaysak. Çünkü, esnafın bu tür beklentileri, çok önemli beklentileri var, bu sorunlarının çözülmesi konusunda adım atılmaya ihtiyaç var. Bunun bir kez daha altını çizmek istiyorum. Sayın Başkan, sizden de bu konuda özel bir gayret istiyorum esnaf ve sanatkâr camiası için. Özel bir gayretle bu konuların, minibüsçülerin de aşağıda bir daha tekriri müzakereyle... Maliye Bakanının bu cimriliğini başka alanlarda gösterebilir, esnaf kesiminin konularında göstermesin. Bu noktada desteğinizi bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Susam.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, bir cümle...

BAŞKAN – Bir cümleyse sorun değil ama başka söz talepleri de var onun için.

Buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben bu konuya ilişkin olarak hem Zozani'nin hem de Sayın Susam'ın söylediklerine katılıyorum. Ülkede uzunca süre askeri vesayetten söz etmiştik, şimdi onun yerine Maliye Bakanlığının vesayeti olmadan yasa yapamıyor, Parlamento baskı altında.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bilgiç, sizin mi...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben sadece bir ilave yapmak istiyorum da yani...

BAŞKAN – Bir cümleyle mi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bir cümle efendim.

Sayın Zozani'nin bu önermesine sadece esnaf, çiftçi değil, aynı zamanda komandit olur, adi olur, anonim olur, bu tarz şirket ortaklıklarının da değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; hepinize saygılar sunuyorum, Sayın Bakanımıza da "hoş geldiniz" diyorum.

Sayın Bakanım, bu torba görüşmelerinin bir özelliği oldu bu defa, her görüşmede hiç alakasız bakanlar geldi. Dün önergelerimiz görüşüldü, esnafın BAĞ-KUR kaydı olmayıp vergi mükellefi olanların vesaire, o zaman siz yoktunuz...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kaçtı dün Bakan bilerek.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – O sorun değil. Bugün bu torbanın sahibi Sayın Bakanımız çünkü.

BAŞKAN – Neyse...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Bakanın mazereti vardı, biz o yönden eleştirmedik onu fakat bazen günde 5 bakan değişti bu Komisyonunda Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ama siz hep aynı kaldınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bizler hep aynı kaldık tabii doğal olarak, Komisyon üyeleri olarak fakat sorulan sorulara da bakanlar genelde hep kayıtsız kaldı ya da tartışma çıkardılar. Susması daha hayırlı oldu bakanların.

Şimdi, artık çok iyi bildiğiniz bir konu, bu konuda görüşleriniz de var. Mutlaka bu bilgileri sizden almak durumundayız. Bakın, bir vatandaşımız aynı durumda bir mesaj gönderiyor bize ve o çok kısa olduğu için okumak istiyorum. Diyor ki: "Vergi mükellefi olup da BAĞ-KUR'a kaydı olmayanlardanım. Torba yasada bize bir hak verilmemiş ama –burası önemli- BAĞ-KUR kapsamında bir iş yaptığını söyleyen ancak sahte sigortalılık belgeleri düzenlediği için sigortalılıkları silinenlere bu hak tanındı –yani geçmiş kastederek- bize bu hak tanınmadı." diyor ve bunun bir çelişki olduğunu ifade ediyor. "Sahtecilik yapmayanlara hak verilmezken sahtecilik yapanlar bir anlamda ödüllendirilmiş oldu." diyor. "Meslek kazancı elde edene de bu hakkın tanınması gerekmez mi?" diye devam ediyor. Sayın Bakan, bu ne olacak? Bu artık kanayan yara hâline geldi, çok afaki rakamlar söyleniyor ki kesinlikle doğru değil yani bu kadar büyük rakam... Bizim tahminlerimize göre 50-60 bini, 70 bini geçmeyecek diye düşünüyoruz. Bu da hem bütçe imkânları hem kurum imkânları dâhilindedir. Bu konuyu hazır bu torba görüşmelerinde halledelim diyoruz. Bu konuda genel bir konsensüs de var, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımız da hemen hemen aynı görüş sahibi. Yani bu konuyu ne zaman, nasıl çözeceğiz? Yani, şimdi tam zamanı diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce benim konuştuğum ile sizlerin gündeme getirdiği konu farklı konular yani. İki tane konu var. Bir: BAĞ-KUR esnafı esnafıktan ayrılmış ve bu vatandaşın prim borcu var. Bu prim borcunu ödeyemediği için, iki aylık süre olduğu için, esnaf iki aydan fazla prim borcu varsa sağlıktan yararlanamıyor. Dolayısıyla, prim borcu olan esnafımız esnafıktan ayrılmış ama prim borcu devam ettiği için sağlıktan yararlanamıyor. Çok ciddi bir sorun bu sorun. Biz diyoruz ki: Bu esnafımızın prim borcunu donduralım, hizmet süresini de donduralım, daha sonra yine imkânları olursa BAĞ-KUR'lu olarak emekliliğine imkân ihtiyasını temin edecek düzenleme yapalım. "Bu geçmemiş burada, bunu biz Genel Kurulda değerlendirelim." dedim ben, sizin gündeme getirdiğinizse başka bir önerge; dolayısıyla, yaptığınız ithamlar benim konuşmamı ilgilendiren bir şey değil.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bunu ilk defa mı duyuyorsunuz?

BAŞKAN – Yok, yok, daha önce Komisyon dışında...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakınız, bu konuyu ben hiçbir komisyonda, hiçbir resmî toplantıda, hiçbir Genel Kurul toplantısında "Bu işi biz çözeceğiz." diye bir sözümüz yok yani. Şu bahsettiğiniz konu yani vergi kaydı olduğu hâlde BAĞ-KUR'a kayıt yaptırmayanlarla ilgili.

İZZET ÇETİN (Ankara) – 1.800 kişi ya var ya yok.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Müsaade eder misiniz.

Bu kadar net söylüyorum, ikisi farklı yani ikisi karıştırılmasın. Onun için diyorum, BAĞ-KUR esnafının, 3 milyonun üzerindeki esnafımızın sorunları var, sorunları olacak ama bu sorunları birbirleriyle karıştırıp bir değerlendirme yapmak doğru değil.

Şimdi, bununla ilgili bizim, 2000 yılında, 2003 yılında ve 2008 yılında haklar verilmiş yani üç dönem... Sizin hani bugün gelip "1990 yılında benim vergi kaydım vardı, BAĞ-KUR'a kaydolmadığım için bu borçlanmayı yapamıyorum ve emekliliğime olumsuz yansıyor." diyen var ya, bu vatandaşlarımıza 2000, 2003 ve 2008 yıllarında hak verilmiş, verilmiş diyorum yani. Bak, bu reform yapılırken, Sosyal Güvenlik Reformu, o dönemde de bu hakkı vermiştik. Şimdi, müracaat eden 18 bin kişi olmuş 2008 yılında. Şimdi, bakın, ben size söylüyorum: Eğer geçmişteki bu hakkı kullanma konusunda 10 bin, 20 bin, 30 bin, 40 bin civarında bir vatandaştan bahsediyorsak, bir sosyal güvenlik kayıtlısından bahsediyorsak bu sorunu tabii ki Genel Kurul düzeyinde çözeriz ama bu rakam, şu anda kesin, mevcut rakam elimizde yok. Var olan rakam, 2008'de buna müracaat edenlerin rakamı var. Bu da şunu gösteriyor, çok büyük bir rakam olmadığı. Dolayısıyla, ben bu konuyla ilgili "Bir yerde söz verdin, konuştun." tarzındaki değerlendirme doğru değil. Bakın, az önce konuştuğum konuyu da bu konuyla birleştirdiniz. O konu çok farklı bir şey, bu konu çok farklı bir şey.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ederiz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakana bir şey sorabilir miyim?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar yani bu konuda...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakanım, pimini ödeyememiş, sağlık hizmeti alamayan...

BAŞKAN – Onları ayrı değerlendirdi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – ...esnafın donduracaksınız ve böylece borcu gitmeyecek. Ama orada size sormak istiyorum: Bu esnaf sağlık hizmetini nasıl alacak, yeşil kart mı vereceksiniz? Zaten borcunu ödeyememesi noktasını nasıl çözeceksiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ya, şimdi...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Bakanım, Sayın Zozani de bir şey soracak herhâlde.

Birer cümleyle arkadaşlar, lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, en son 2008’de bu düzenleme yapılırken beklenti 100 bin civarında bir başvurunun olabileceğine yöndikti.

BAŞKAN – Çünkü, son yirmi yılın hepsini kapsıyordu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Evet.

BAŞKAN – Şimdi son beş yılı kapsıyor. O zaman yararlanmayanlara son beş yılda bir şey olamaz ki zaten.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Beklenti 100 bin civarında esnafın ya da bu konuya muhatap mağdurun başvuracağına dönüktür. 18 bin kişi başvurmuş. Şimdi, bizim öneremiz çok açık. Sayın Bakan, neyi tartıştığımıza neyi konuştuğumuza tabii ki burada olmadığınız için vâkıf olmayabilirsiniz, önergeye, bu konudan dolayı sizi suçlamıyoruz ama bizim tartıştığımız konuya siz vâkıfsınız diye söylüyoruz. Çünkü, daha önce müteakip defalar burada biz konuyu tartıştık, beraber tartıştık. Ben “Siz şunu söylediniz, bunu söylediniz.” noktasında değilim. Daha önce bizim gündeme getirdiğimiz konuya ilişkin sizin, çözüme dair sözünüz var, sözleriniz var, Komisyon tutanaklarında da vardır; iddia ediyorum, Komisyon tutanaklarında da vardır, açarız bakarız. Şimdi, 2008’de yapılmış düzenlemeyi... Biz diyoruz ki: Bu insanlarımıza altı ay daha süre verelim, bu altı ay içerisinde ödesin. Ödedi ödedi, ödemezse biz diyeceğiz ki: “Bir daha kapımıza gelme.” biz de sizi rahatsız etmeyelim. Çok bir şey istemiyoruz, çok fazla bir şey değil bu, çok fazla yük de getirmiyor ama diğer konulara siz cevap vermediniz. Mesela, Karayolları taşeron işçileri sorunu niye çözülüyor?

BAŞKAN – Şimdi...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İlgili Bakan burada.

BAŞKAN – İlgili Bakan da önergeyle ilgili...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Önerge vardı, geçti, Bakan yoktu diye konuşamadık biz bunu. Yani, dilerseniz o önergeye ilişkin olarak da tekriri müzakere yapalım. Yani, bu sorun niye çözülmedi Karayolları işçileri sorunu? Niye çözülüyor, bir söyleyin Sayın Bakan. Emeklilikte yaşa takılanlarda engel ne, yani ben bir... Bakın, bir iddia ifade ediyorum, diyorum ki: Maliye Bakanı diyor: “Siz Karayolları taşeron işçileriyle ilgili olarak yargıtayın kararının gereğini yerine getirirseniz bu emsal olur, hazineye yük getirir.” Maliye Bakanı bu söylüyor, bunu ifade edeyim. Ters bir şey varsa Sayın Bakan burada ifade etsin ve diyorum ki eğer böyleyse, bütün engellemeler Maliye Bakanlığındaysa, Maliye Bakanlığından kaynaklanıyorsa biz de sizin yanınıza yapışmayız Sayın Bakan, biz de sizi yormayız, sizi üzmeziz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, kısaca bir bilgi...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, yakaya yapışacaksanız benim veya Maliye Bakanının yakası fark etmez yani. Biz öyle, bizim kabinde yaka farkı yok yani hiç fark etmez. Onun için böyle bir endişemiz yok, böyle bir farklı düşüncemiz de söz konusu değil. Ama ülkeyi yönetiyorsunuz, 76 milyonun hukukunu koruyacaksınız, ya attığınız adımları dengeli atacaksınız. Çünkü, bu sosyal güvenlik meselesi dünya ülkelerinin tümü için önemli bir konu başlığı bu ve ana konulardan bir tanesi, her hükûmetin belki en önemli gündem maddelerinden bir tanesiydi. Burada keyfî bir yaklaşım içerisinde hiçbir hükûmet olamaz. İşte “Emeklilikte yaşa takılan...” diyorsunuz. Bir sorumluluk içerisinde o günün hükûmeti yani nasıl 1991’de sorumsuzluğun örneğini vermişlerse... 1991 yılında sosyal güvenlikle ilgili büyük bir sorumsuzluk ortaya konulmuş, sistem tahrip edilmiş, aynı şekilde 1999 yılında da “Bu gidişat, gidişat değil.” deyip sosyal güvenlikle ilgili, yanılmıyorsam, 4447’de bir düzenleme yapılmış, her türlü risk alınarak. Şimdi, bunlar önemli... 2008’de de önemli bir düzenleme yapıldı, ana reform yapıldı. Bunlar önemli kilometre taşlarıdır sosyal güvenlik sisteminin. Dolayısıyla, buraları bence çok politik değerlendirmelere tabi tutmamak gerekiyor.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz de...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakın, hayır efendim, bakın bir şey söylüyorum: Bizden önceki Hükûmetin... Ama bakın, benim söylediğim şey...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biz burada siyasetçiyiz Sayın Bakan, devletin memuru değiliz, biz siyasetçiyiz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ben size hiç müdahale etmedim, bir dinleyin.

1999 yılında farklı bir hükümet olmasına rağmen yapılan düzenleme bir sorumluluğun örneğidir diyorum. 2008 yapılan düzenleme bir sorumluluğun, bir görevin neticesidir. Bunlar yapılmalı, Türkiye, sosyal güvenlik sistemini politize ve politik bir alan hâlinde çıkarmalı. Kim iktidara gelirse gelsin sosyal güvenlik sistemi kendi işleyişini sürdürmek durumundadır, bu kadar hassas bir konudur sosyal güvenlik sistemi ve rejimi. Şimdi, burada, söylüyorsunuz, diyorum ki: Bu konu bizim bu tür toplantılarda gündeme getirip söz verdiğimiz bir konu değildir ama verdiğim BAĞ-KUR’la ilgili konu...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tutanak kayıtlarımızda var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çıkarırsınız ya, çıkarırsınız, getirirsiniz ama diğer konunun az önce bahsettiğim konuyla karıştırılmaması... Ee, Karayollarındaki taşeron işçileri... Şimdi düzenlemeyi koyduk işte arkadaşlar, o sorunu, yargı kararını çözmek için bu düzenlemeleri yapıyoruz şimdi. Ya tazminatları, ihbarlarını, avukat masraflarını, neyse ve tümünden işçinin hakkı neyse asıl işçi olarak geriye dönük bütün ücretlerini asıl işçi olarak alacaklar ya da kurumun asıl işçisi olarak çalışacaklar, bu düzenleme geldi şu anda. Onun için, yani birbirine karıştırmadan biz şu anda Genel kurul safhasında benim özel konumumdan dolayı... Sayın Başkan, yani özel bir durumdan dolayı benim, Komisyona bizim Çalışma Bakanlığı tasarısı olarak başından beri katılamamam büyük bir eksiklik benim açımdan ama bir zaruretin gereği olduğunu takdir ediyorsunuz, teşekkür ediyorum. Genel Kurul safhasında -tüm bu konularda şu anda teknik heyetimiz çalışıyor- olabilecek olanları yine sizin bilgilerinize, bütün grupların bilgilerine sunarak iyileştirme, sorunları çözme konusunda irademizi burada sizinle paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Sayın Çetin, lütfen, bir cümle...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım, orada bir söyleminize çok katılamayacağım. Gerçekten 1991 sorumsuzluk... 1999’daki bir müdahale ama orada, 2008’de de, her ikisinde de çalışanların aleyhine müthiş düzenleme yapıldı yani tuzak kuruldu. Devlet yurttaşına tuzak kurmaz, devlette süreklilik esastır, bizim söylediğimiz o. Mesela, emeklilikte yaşa takılınacağı belli, gözüküyor yasa yaparken. O günkü hükümet de bir gece yarısında yaptı, 26 Ağustos gecesinde yapıldı o düzenleme ve sakat yapıldı. O sakatlığı gidermek kim olursa olsun hükümet, hükümetlere düşen bir görevdir. O sakatlık devam ediyor, şimdi ura dönüştü o, büyüyor, müdahale edilmezse kangren olacak, olay o.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çetin.

Hükümetin bir daha...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, gerçekten sosyal güvenlik konusu önemli.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önemli de açıklama yaptınız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Açıklama değil, bir cümle.

Şimdi, değerli arkadaşlar, süreçlerde alınan kararlar belli kesimleri olumsuz etkileyebilir çünkü yanlış bir gidişat var, bu yanlış gidişata “Dur.” demek gerekiyor. “Dur.” dediğiniz zaman, o noktada gerçekten olumsuz etkilenen kesimler oluyor ama eğer “Bu yanlış devam etsin.” dersiniz komple sistemi çöktürsünüz. Onun için, bu müdahaleler 1999’da da, 2008’de de bu amaçla yapılmış yani sürdürülebilir olmaktan çıkıyor çünkü sistem. O hâl de ne yapacaksınız? Sürdürülebilir noktaya taşıyacaksınız.

Şimdi, burada son cümlem şu...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kayıt dışının kaynağını ara, ücretleri yükselt.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Efendim, lütfen...

2008 reformunda Türkiye’de insanlar üç şekilde görülüyordu: Birinci sınıf insanlar memurlar, ikinci sınıf insanlar SSK’lılar, üçüncü sınıf insanlarsa esnaf. Şimdi, düşünebiliyor musunuz, “Ne yapıldı?” diyorsunuz ya, yalnız bir örnek verelim: Sekiz ay çalışmayan bir BAĞ-KUR’lu sağlıktan yararlanamıyordu ama bir gün çalışan yani memur olan bir vatandaş birinci gün sağlıktan yararlanabiliyordu. Doksan gün çalışmayan bir SSK’lı sağlıktan yararlanamıyordu, eşini doktora götürecekse yüz yirmi gün sigortalı olması gerekiyordu. Bunları ortadan kaldıran ve bütün çalışanlara, BAĞ-KUR’lusuna, Emekli Sandığına, SSK’lısına çok büyük haklar

taşıyan bir düzenlemeyi Parlamentodan birlikte geçirdik. Dolayısıyla, bu reform önemlidir ve büyük kazanımları da ortaya koymuştur. Genel sağlıktan hiç bahsetmiyorum, genel sağlık sigortasından hiç bahsetmiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN Biz teşekkür ederiz Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Vedat Demiröz

Bitlis

Madde – 20/04/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununun 11 inci maddesi ile 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Bu konuda Bakanlığımızdan bir bilgi alalım, ondan sonra lütfen...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bu, 2003 yılında İş Kanunu'nda yapılan değişiklikle çalışma kimlik kartesi yasadan çıkarılmış ama Deniz İş Kanunu'nda kalmış bu. Dolayısıyla, İş Kanunu'ndan çıkan bir düzenlemenin Deniz İş Kanunu'ndan da çıkarılmasını hedefleyen bir düzenleme.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; Deniz İş Kanunu'nda “gemi adamları” diye hukuki kavram olarak çok önemli ve hak ve borçları konusunda da gemi adamı olmanın getirdiği risklerle beraber hak öncelikleri olan, ücret alacaklarında, iflaslarda, konkordato ilanlarında, şirket birleşmelerinde, uluslararası dolaşımlarda, her yerde gemi adamı kimliği bir güvencedir.

BAŞKAN – Birinci sıradadır zaten, evet.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Son temel kanun, Türk Ticaret Kanunu'nda da bu yer alıyordu ve bu gemi adamı belgesi bir nevi pasaporttur aslında. Bütün sektördeki çalışmalarda kendileri açısından bir “CV”dir. Gittikleri bir limanda, yerde takılıp bir ufak vukuat olduğunda bile o, pasaporttan daha değerli bir belgedir. Bunun böyle bir hukuku var. Yani, şimdi diğer taraflarda kaldırılmıştır diye... Deniz İş Kanunu'nda bunun ne zararı var kalsa Sayın Bakan, Allah aşkına, kime zararı var? Bizde bir fıkra var yani sonra anlatabilirim Sayın Bakana da bunda kimin zararı olduğunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Yani, kimlikleri kalkmıyor diye biliyorum yalnız.

Teşekkür ederiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Belgenin düzenlenmesine ilişkin düzenlemeyi kaldırıyoruz.

BAŞKAN – Ama, orada deftere tutulmasını kaldırıyor herhâlde, yoksa kimlik kalkmaz yani. Kimliği zaten Ulaştırma Bakanlığı veriyor. Kaptan kimliğimizi kim alabilir?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – 11'inci maddeyi çıkarıyoruz metinden.

BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, bakın, bunun metinden çıkmasını ben de doğru bulmuyorum. Neden bulmuyorum? Maddeyi okuyayım, eski maddenin tam metnini okuyayım size: “İşveren veya işveren vekili işe aldığı her gemi adamına en geç on beş gün içinde gemi adamı çalışma ve kimlik kartesi vermek zorundadır.” Şimdi, bu cümle çok önemli. Gemi adamına veriyorsunuz çalışma ve kimlik kartesini. Gemi adamı olduğunu gösterir belge gerçekten pasaport gibi, uzun yol ve yük gemilerinde, bütün gemilerde. İşte, arkadaşım da o hukukun içinde çalışma yaşamını sürdüren bir arkadaş. Şimdi, bunun çıkartılması o gemi adamlarının başka ulusların limanlarına, kıyılarına yaklaştığında elinde belgesi olmazsa sıkıntı yaratır. Kaldırarak yanlış yapıyoruz gibi geliyor.

Bir açıklama yapın da.

BAŞKAN – Eğer öyleyse dediğiniz.

TÜRKİYE İŞ KURUMU 1. HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – Daha önceki iş kanunlarıyla ilgili çalışmalarda işçi çalışma kimlik kartesi ve belgesi kaldırılmıştı. Şu anda uygulamada zaten böyle bir işçi çalışma kimlik kartesi, belgesi yok. Şu anda Sağlık Bakanlığımız... Gemi adamı olarak gemilerde çalışan tüm işçiler gemi adamı belgesi almak zorunda ve Sağlık Bakanlığımız, gemi adamı olur belgesi almamış hiç kimsenin çalışmasına müsaade etmiyor efendim. Bu, gemi adamı olur belgesi almak da ciddi

anlamda çok teşekkürlü bir sağlık raporundan sonra veriliyor. Dolayısıyla, zaten bu eksiklik gemi adamı olur belgesiyle Sağlık Bakanlığı tarafından ortadan kaldırılmış durumda. Uygulamada da kurum tarafından şu anda düzenlenen bir işçi çalışma kimlik karnesi ya da belgesi söz konusu değil. O açık, zaten Sağlık Bakanlığı tarafından çok çerçevesi çizilmiş geniş ayrıntılı yazılmış, mevzuata bağlanmış bir düzenleme. Gemi adamı olmayanlarının da bu şekilde seyrüseferde gemide çalışması söz konusu değil efendim.

BAŞKAN – Gemi adamı olur belgesi kim veriyor?

TÜRKİYE İŞ KURUMU 1. HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – Sağlık Bakanlığı veriyor efendim.

BAŞKAN – Sağlık Bakanlığı veriyor. Onu soruyor, arkadaşlar diyor ki: “Gemi adamı belgesini kaldırıyor muyuz?”

TÜRKİYE İŞ KURUMU 1. HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – Biz sadece kurumun...

BAŞKAN – Gemi adamı belgesini kim veriyor?

TÜRKİYE İŞ KURUMU 1. HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – Sağlık veriyor efendim.

BAŞKAN – Tamam, onu soruyor arkadaşlar.

TÜRKİYE İŞ KURUMU 1. HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – Biz sadece kurumun verdiği çalışma belgesini, kimlik belgesini kaldırıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çetin, bu konuda uzmanlığına başvurabileceğimiz bir milletvekilimiz daha var yani.

AHMET ARSLAN (Kars) - Estağfurullah Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, yeni düzenlenen gemi adamı cüzdanları -ki ILO sözleşmesi gereği düzenleniyor- uluslararası bütün kurumlarda geçerli ve bu kimliğin de görevini zaten görüyor. Dolayısıyla ayrıca ikinci bir kimlik ihtiyacı yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, şimdi birbirimizi kandırmayalım, açık konuşalım. Şimdi, 11’inci maddesini kaldırmak istiyoruz, 11’inci madde diyor ki “işveren...”

BAŞKAN – Şimdi artık başkası veriyor ama.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bakın, “işveren, işe aldığı ve gemide çalıştıracağı kişiye on beş gün içinde gemi adamı çalışma kimlik karnesi vermek zorunda.” On beş gün deneme süresidir. Bakın, bu 11’inci madde. Bu, gemi adamı olma kimlik belgesi. 50’nci maddedeyseniz (b) fıkrasını kaldırılırsınız. Burada yaptırım var: Bu süre içinde kimlik ve çalışma gemi adamı belgesi vermeyenlere 1.500 Türk lirası, daha fazla işçi çalıştıranlara 3.000 Türk lirası para cezası veriliyor. Allah aşkına, hangi armatörün, hangi çok gemileri olanın bir gemi adamı kimliği nedeniyle sıkıntısını bu torbada bize meşgul ettiriyorsunuz? Allah aşkına? Yazık yani, vallahi yazık, billahi yazık! Yani bu torbaya bu Meclisi meşgul etmek için bunlar getirilmez. Etmeyin, eylemeyin. Gemi adamı bütün ulusal üstü hukukta ayrıcalıklıdır.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, bakın, burada biraz önce bir arkadaşımız dedi ki: “Gemi adamlığı cüzdanını artık gemi sahibi vermiyor, uluslararası kurumlar veriyor. O cüzdan olmadan da gemiye binemiyor.” Bitti.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sizin hukukunuzda...

BAŞKAN – Ama onu kaldırıyoruz çünkü gerek kalmadı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ulusal hukukumuz var, bir de ulusal üstü hukuk var arkadaşlar. Ulusal hukukumuzda bu gemi adamı belgesi gemi adamı olmanın hak ve yükümlülüklerini...

BAŞKAN – Ama başka kurum veriyor zaten onu.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ulusal üstü durumda olanlar hukukta, hakem kurullarında, deniz mahkemelerinde yine ulusal hukuka atıfta bulunuyor.

Şimdi, benim söylemek istediğim şu: Şimdi sizin dediğiniz hangi kurum veriyor? Ya, Deniz İş Kanunu özel bir kanun arkadaşlar. Gemi adamı... Ya yapmayın gözünüzü seveyim.

BAŞKAN – Kim veriyor, alalım bilgisini.

AHMET ARSLAN (Kars) - Başkanım, Sayın Kaplan, gemi adamı cüzdanını Ulaştırma Bakanlığı veriyor...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Niye Ulaştırma Bakanlığı veriyor?

BAŞKAN – Eğitim veriliyor çünkü.

AHMET ARSLAN (Kars) - ...ve bütün bu tarafların, Sağlık Bakanlığı da dâhil bütün bu tarafların belgelendirmesi sonucunda bir belge düzenliyor. Bu belge aynı zamanda işçi çalışma ve kimlik kartı yerine de geçiyor ve ayrıca ILO sözleşmesi gereği verilen bir belge olduğu için uluslararası kurumlarda da geçerlidir. Orada bir yanlış anlaşılma oldu ve ben bunu...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, söyley misiniz bunu hangi...

AHMET ARSLAN (Kars) - Şimdi hemen sordum Sayın Kaplan, bakın, ilgili arkadaşlara da ve ben bunu bir kaptan arkadaştan da hemen teyit ettim ki yanlış bilgi vermeyeyim yani çalışan birinden teyit ettim, armatörden değil.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ya, Hükûmet burada kardeşim.

BAŞKAN – Hayır ama teknik bilgi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ey Hükûmet, siz nasıl veriyorsunuz gemi adamı belgesini?

BAŞKAN – Hayır, o zaman da vermemiş yani, lütfen. Bu kanundan önce de vermemiş.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hükûmet nasıl gemi adamı belgesi veriyor, bana anlatın.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, ısrar ediyorum Başkan, böyle bırakmam.

BAŞKAN – Tartıştınız Sayın Kaplan. Lütfen...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bakanlıktan bana bir adam...

BAŞKAN – Tamam, Ulaştırma Bakanlığından bu konuda size bilgi verdirelim. İnanmıyorsunuz, arkadaşımızın açıklamasına inanmıyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, “Arkadaşın açıklamasına inanmıyorum.” demedim.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz peki?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Arkadaşlar yanlış bilgilendiriyorlar; bir. İkinci...

BAŞKAN – Niye?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, izin verin... Ben de bu alanda hasbelkader on beş sene deniz hukukunda çalışan bir arkadaşınızım ya, kusura bakmayın ya. Güney Afrika'dan Ege Denizi'ne, Ege Denizi'nden İspanya'ya, İspanya'dan İngiltere'ye, İngiltere'den Karadeniz'e, Rusya'ya kadar dava takip etmiş bir insanım. Bana bazı şeyleri anlatırken ikna olmak istiyorum.

BAŞKAN – Doğrudur, doğrudur ama...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben bir şeyde ikna olurum: Ya yasada olur ya yönetmelikte olur ya da çıkarsınız dersiniz ki burada bir bürokratinize söyleyin Ulaştırma Bakanlığından, Deniz Müsteşarlığından hemen bana bir e-mail ile bir gemi adamı belgesi göndersin, yönetmelik varsa gönderin; ben hukukunu anlayayım.

BAŞKAN – Tabii ki.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben burada denizde çalışan binlerce insanın güvencesinin kaldırılmasına nasıl rıza gösteririm?

BAŞKAN – Böyle bir şey olamaz tabii ki, kimse göstermez.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ee, oluyor işte kardeşim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, öyle bir şey...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi ben de arayayım mı kaptanları?

BAŞKAN – Arayın teyit edin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ararım.

BAŞKAN – Eğer bunun aksi ise hemen derhâl çekelim. Lütfen ya!

Teşekkür ederim.

Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, 2003 yılına kadar kurum bu kimlik karnesini basıyor, işveren de bu karneleri alıyor, personeline ve işçilerine veriyor. 2003'te bu kalkıyor yeni yasada ama Deniz İş Kanunu unutuluyor; mevzu bu.

Şimdi, nereden çıktı bu iş? Teftiş neticesinde, ya, bu Kanunun 11'inci maddesinde gemi adamlarına çalışma, kimlik karnesi zorunluluğu var, cezası da dediğiniz gibi 1.500 lira ve bunu artık Ulaştırma Bakanlığı veriyor. Bakınız, bu kimliğe, bu karneye ihtiyaç yok; verilmiyor 2003'ten bu tarafa. Dolayısıyla burada bir teftişin neticesinde anlamsız, gereksiz, tarafımızdan verilmeyen bir kimlik karnesiyle ilgili bir soruşturma ve cezai müeyyide uygulanıyor.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, Ulaştırma Bakanlığından bu konuda sizi tatmin edecek bilgi alacağız, alacağız, lütfen. Tamam, Ulaştırma Bakanlığından bu konuda bilgi alacağız, uzatmayalım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben Sayın Bakana bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 2003'te “Gemi adamı belgesi” dediğiniz o belge, kayıklara binmek için bir şey, bir düzenleme çıkarıldı. Herkes kayıklarını, gemilerini, yatlarını dışarıya, ucuz devletlere kaydedirdi, vergisi ucuzdu Türkiye'ye kaydetmiyordu. Sonra, bunların kayıtlarını Türkiye'ye getirmek için bu yasal düzenleme oldu, ona da biz katkı sunduk. Sonra, bu kayıklarda balık tutmak için, istavrit tutmak için bir belge almanız gerekiyor. Sayın Bakan, Artvinlisiniz ve Karadeniz'de mutlaka çapariye çıktınız, şimdi çıkamıyorsunuz 2003'ten sonra. Çapariye çıkmak için yeşil bir belge lazım; av tezkeresi gibi değil ama il müdürlüklerine bir fotoğraf ve nüfus cüzdanı fotokopisi gönderiyorsunuz, size o belgeyi gönderiyorlar ve ondan sonra kayığa binebilirsiniz.

BAŞKAN – Öyle değil artık.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – O belgeyi almadığınız zaman Sahil Güvenlik botu çeviriyor sizi, sizin çaparileri de alıyor, istavritleri de alıyor, kayıktan da indiriyor. Bu belgedir.

Şimdi arkadaşlar, bu belgeyle gemi adamı belgesini karıştırırsa Hükümet... Bir istavrit çaparisi için alınan belgeyle, uluslararası gemicilikte gemi adamlığı belgesini birbiriyle karıştırırsanız ben buna...

AHMET ARSLAN (Kars) – On yıldan fazladır bir belge verilmiyor.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, Ulaştırma Bakanlığından bu konuda size en detaylı bilgi gelecektir merak etmeyin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan..

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir saniye... Bir milletvekili arkadaşım deminden beri söz istiyor sayın vekilimiz.

Buyurun.

AHMET İHSAN KALKAVAN (Samsun) – 1994'ten beri Samsun Deniz Ticaret Odası Başkanlığını yaptım ve gemi sahibiydim ve İtalya'da bundan on yıl önce gemim battı. Bu bahsedilen çalışma ve kimlik kartı şu anda zaten kullanılmıyor Sayın Kaplan. Şöyle: Biz bu Avrupa Birliğine...

BAŞKAN – İLO'ya...

AHMET İHSAN KALKAVAN (Samsun) –Yani Avrupa yasalarına uyduktan sonra bu verilmiyor. Gemici cüzdanı var gemilerin; bu şöyle: Ulaştırma Bakanlığına bağlı özel kurslarda ...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gemi adamı belgesi bu işte.

BAŞKAN – Hayır.

AHMET İHSAN KALKAVAN (Samsun) – Gemi adamı belgesi, özel kurslarda verilen gemi adamı belgesiyle çalışıyorlar ve artı şimdi, bu yasalara, yani Avrupa yasalarına uyduktan sonra pasaport alma zorunluluğu da gelmiştir bütün gemici kimliği olanlara. Zaten bu, fiiliyatta yok. Bu, herhâlde anladığım kadarıyla, teftişlerde görülmüş ve hiç verilmeyen bir şey, yani on yıldır verilmiyor.

Ben şimdi bu konuyu biliyordum ama teyit alayım diye Sayın Kaptanoğlu'na da sordum şimdi, yani bu kullanılmıyor on yıldır efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi bakın, ben size daha açık söyleyeyim: Amatör denizci belgesi, teknesini amatör maksatlarla ulusal veya uluslararası sularda kullanma ehliyetini sağlayan bir belgedir, yat belgesi... Bisiklet sürmek için belge alırsınız, otuz günlük eğitimden...

BAŞKAN – Onların hepsi Ulaştırma Bakanlığından veriliyor ya!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ya, iki gözüksünüz ya! Arkadaşlar, Deniz İş Kanunu'ndaki “gemi adamı belgesi” denilen belge, belli bir gemicilik eğitimi alan, kursu alan, çalışan, ispatlanan kişilere verilen, belli alanları var kaptanından...

BAŞKAN – Onlar şimdi var zaten yine.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Siz bunu kaldırdığınız zaman gemi adamı alacaklarını da kaldırmış oluyorsunuz.

AHMET İHSAN KALKAVAN (Samsun) – Onlar bulunuyor, onlar geçerli Sayın Kaplan.

BAŞKAN – Yok, onlar kalıyor, onlar devam ediyor. Bakın işte, burada mesleğin içinden arkadaş açıklama yaptı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani şimdi...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, bu uluslararası geçerliliği olan bir belge değil; bir.

İkincisi; eğer siteye girerseniz, Ahmet Bey söyledi az önce, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Gemi Adamları Sınav Merkezi var Ulaştırma Bakanlığının.

BAŞKAN – Tabii ki Sayın Bakanım, bizde girdik ya. Göstereyim mi şimdi kaptan belgemi? Kaptan belgemi göstereyim de şimdi ikna olsunlar.

Teşekkür ederiz.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, Ulaştırma Bakanlığından bir bilgi aldıktan sonra oylatsaydınız.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hani Bakanlıktan, Denizcilik Bakanlığından biri gelecekti, bilgi alacaktık?

BAŞKAN – Gelecek, gelecek merak etmeyin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Oyladınız ama.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, beş tane geri döndük yani ona da döneriz. Merak etmeyin Sayın Kaplan, eğer dediğiniz gibi bir sakınca varsa derhâl geri döneriz, bir.

İkincisi de söyleyeyim, yani ben burada kürsüde olduğum için konuşmuyorum. Ben bizzat belge almış birisiyim, burada konuşturmayın ya! Yapmayın ya!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Manisa'nın kıyısı yok ama adam kaptan!

BAŞKAN – Ne demek kıyısı... Ben otuz yıldır İstanbul'dayım, lütfen yani.

Evet, müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na aşağıdaki maddenin eklenmesini, diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Vahap Seçer

Bihlun Tamaylıgil

İzzet Çetin

Mersin

İstanbul

Ankara

Adnan Keskin

Musa Çam

Denizli

İzmir

MADDE - 20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Kapalı kömür madeni ocaklarında, çalışan her 40 kişiye 1 tane düşecek şekilde koruma sağlayan, çalışma ortamına güvenli ulaşım mesafesinde konumlandırılan, her birinin içerisinde 30 günün üzerinde yaşanabilen, kişi başı günlük en az 2 bin kalori yiyecek ve 1 litre içme suyu bulunan, telefon bağlantısı, oksijen deposu, klima, elektrik için batarya sistemi, karbondioksit temizleme filtreleri ile ilk yardım çantaları ihtiva eden yaşam odalarının bulunması zorunludur."

(Başkanlığa Kâtip Vedat Demiröz geçti)

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi mi okutuyorum?

Önerge hakkında kim görüşecek?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; bu torba kanun tasarısı esasında sizin rahatsızlığınıza denk gelmese gerçekten çok iyi olacaktı. Biz burada özüne giremedik, konuyu kaçırdık yani 150 maddeye yaklaştı ancak yüzde 30'u sizinle ya ilgili ya değil, diğerleri adı üzerinde torba oldu ama konunun özü şu: Yani bu kanun tasarısı, 30 Mayıs'ta Meclise sevk edildiğinde 13 Mayıs'ta 301 madencinin feci bir kaza sonucu yaşamını yitirmesinden sonra hem maden ocaklarındaki durumun ele alınması hem de taşeron sisteminin eksikliklerinin tamamlanması hedeflenmişti.

Şimdi, orada gördük ki Avrupa ülkelerinde uzun yıllardan bu yana hiç yaşanmamış olan ki yaşanmamasını da her zaman dileriz herkes insan, insan yaşamını sonlandıracak kazaların olmamasını isteriz her yerde. Bu eksikliklerden bir büyüğü, bizim bu

önergemizde önerdiğimiz şekilde kapalı, yer altında çalışan iş yerlerinde sığınma odası diye tabir ettiğimiz sığınma odalarının yapılması.

Sayın Bakanım, önceki gün yine buna benzer bir eksikliği konuştuk. Sayın Bakanımız Veysel Bey buradaydı ve mesela teknik nezaretçi konusunun da bununla birlikte ele alınarak bu iki eksikliğin giderilmesi gerekiyor. Bir; gerçekten teknik nezaretçilerin bağımsız olması, işverenden bağımsızlaştırılması, çıkarılacak yönetmelikle Bakanlığınıza bağlı ayrı bir düzenleme hâline getirilmesi.

İki; bu yer altı madenlerinde çalışan... İşte Şili’de altmış dokuz gün sonra, yetmiş gün sonra yer altından işçiler sağ çıkartıldı. Orada insana değer veriliyor, orada sığınma odaları, yaşam odaları var ve öyle bir kaza anında gittiler orada beklediler ve o kadar süre yaşamlarını sürdürebildiler. Ya, bizim ülkemizde bunu neden yapamayız? Niçin olmasın bu? Önceki gün konuştuk TKİ’de Genel Müdür ve yetkili arkadaşlar burada açıkladılar, bir ocağın açılıp işletmeye alınabilmesi için iki - iki buçuk yıllık bir hazırlık evresinin geçmesi gerektiğini söylediler. O hazırlık aşamasında bu odaların da mutlak surette yasaya girerek yapılmasını şart koşarsak, ilk defa belki bir kez yapılacak ama o ocak çalıştığı sürece hizmet verecek bir düzenleme yapılacak. Onun için buna sizin de olur vereceğinizi düşünüyorum, bu, insani bir şey. Birdenbire yürürlüğe girecek değildir, hemen ertesi günü “Hadi, niye yapmadınız?” diye işadamlarına ya da yatırımcılara veya TKİ’ye yüklenecek değiliz. Bunlar için bir geçiş süreci konulur, denilir ki, iki yıl süre verilir madem bir ocağın işletmeye açılması bu kadar. Bu yaşam odalarının mutlak surette bizim madenlerimizde, yer altındaki faaliyetlerimizde hayata geçmesi gerekir ve bir büyük eksikliği gidermiş oluruz.

Diğeri de Sayın Bakanım, belki de önceki gün görüşmelere katılan bakanımız size anlattı, gerçekten mevzuatımız eksik, mevzuatımız çok eksik. Yani bu teknik nezaretçileri örnekleriyle tekrar vermek istemiyorum, bir tekriri müzakereyle yeniden gündeme alalım da demedim ama oradaki yasal boşluğun mutlak surette doldurulması gerekir. Yani işverenin emrinde teknik nezaretçinin görev yaptığını bana hiç kimse anlatamaz. Bağımsız olmalı, işadamlarının ya da o alana yatırım yapanların oluşturacağı bir fondan ücret almalı, o fonun kullanımı Bakanlığınız ya da Enerji Bakanlığı nezdinde ama Çalışma Bakanlığına düşer, o fondan ücretlerinin de ne olacağını jeoloji mühendisleri, maden mühendisleri odalarıyla birlikte Bakanlığınız yönetmelikle saptar ve bu alandaki iki büyük eksiklik tamamlanmış olur.

Ben bunları bu vesileyle size bir kez daha söylemek istiyorum. Bu bizim çalışma yaşamımıza çok geç kalmış bir düzenleme ve girmesinde büyük yarar var Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Teknik süreci olacaktır elbette.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akçay, buyursunlar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu önerge oldukça önemli, ciddi bir konuyu gündeme getiren ve çözüm için adım atan bir madde. Özellikle üç haftadır Soma Maden Faciasını Araştırma Komisyonumuz faaliyete başladı ve çok önemli bazı bulgulara da, verilere de ulaşmış durumdayız bu aşamada ve öyle inanıyorum ki rapor aşamasında da bütün maden sektörüne, başta devlet kurumları ve Hükümet olmak üzere bütün ilgili taraflara önemli projeksiyonlar tutacak bir rapor çıkacaktır.

Şimdiden söyleyebiliriz ki bu maden faciasıyla ilgili dinlediğimiz taraflar, kurumlar, kişiler ve firmaların söylemlerinden bir cümleyle çıkan sonuçlarından birisi de şu: Hiç kimse sorumluluk almıyor. Sanki hiç kimse sorumlu değil, kaza da kendi kendine de olmuş; böyle bir tutum içerisinde ve kazanın meydana geldiği ilk günden bu yana da bilhassa kömür ocaklarında bir kaza anında gerekli korumayı sağlayan bir yaşam odası bulunup bulunmadığı hususu kamuoyunun gündemine geldi, basında da, televizyonlarda da yer aldı ve bu Eynez maden ocağında da, bu ocağın yetkilileri, şirketin yöneticileri bu konuda çelişkili beyanda bulundular. İşte, “Daha önce vardı da işte söküldü; yok, yapacaktık.” dediler fakat sonra ortaya da çıktı ki hiç de böyle bir düzenek kurulmamış. Fakat diğer sağlıklı ve gelişmiş maden ocaklarında bu tür yaşam odalarının bulunmasının çok önemli olduğu ortaya çıkıyor.

Bir de Sayın Bakan, özellikle bu iş güvenliği konusunda mevzuatımızın boşluk içerisinde sallandığı ortaya çıkıyor. İşte “İşveren gerekli tedbirleri alır, yeterli güvenlik tedbirlerini alır.” şeklinde... Gerek kullanılacak malzemelerin somut olarak standartlarıyla tarif edilmediği ortaya çıktı ve bu da bir muğlaklık ve keyfilik veriyor. Dolayısıyla denetimlerin etkinliğini de giden, etkisiz hâle getiren bir durum da çıkıyor; oysa bunun mevzuatta, bir maden ocağında ne tür ve hangi evsafda malzemenin kullanılacağı, bunların standartlarının ne olacağının çok iyi belirlenmesi lazım. Malzemelerin hemen hemen neredeyse büyük çoğunluğunun ya plastik

ya a     olduğu ortaya  ıktı. Yani bunların da bu kadar fazla sayıda        bir faciaya sebep olmasında önemli bir etken olduğu da ortaya  ıktı.

O nedenle bu maddeyi ben kabul etmekte fayda görüyorum ve bundan sonra da maden ocaklarındaki tedbirlere de zincirleme bir domino etkisi yaratacaktır bu düzenleme, faydalı olmasını diliyorum.

Bu arada Sayın Başkan, d  n Sayın Kalkınma Bakanımızın da bulunduğu oturumda bir kitaptan bahsetmiştik ‘‘Tavuk Kümesinde Tilki’’ diye. Bizim TÜRMOB yöneticimiz   lk   Sönmez Bey Komisyonumuza da bir sürpriz yaptı ve Komisyon   yelerimize yetecek miktarda, ben birisini Sayın Bakana ve size olmak üzere takdim edeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) –   lk   Sönmez Bey’e ve TÜRMOB’a da teşekkür ediyoruz.

Bu yaz günlerinde, torba komisyonunun bitme aşamasında birkaç gün biraz da mizahla bu hadiselere bakmak gerektiğini... Bir politikacının tavuk kümesine girerse neler olaca  nı, nasıl bir tilki etkisi yarataca  nı da gösterecektir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Okumuş olacağız,   lk   Bey’e teşekkür ediyoruz.

SÜMER ORAL (Manisa) – Girmesin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Girmeden durmuyorlar, girmese olur da Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Keskin, buyursunlar.

ADNAN KESK  N (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan ve Komisyonumuzun değerli   yeleri, b  rokrasimizin değerli temsilcileri; tasarı Soma’da yaşanan maden faciasının sorunlarını c  z  mek, bu facianın altında yatan nedenleri tespit amacıyla gündeme taşındı ama maalesef olay yaşanan felaketin altındaki nedenleri tespit etmekten uzaklaştı, yaşamını yitirenlerle, şu an çalışanlara belli olanaklar sağlanarak bu konuda duyulan acıların giderilmesi yolunda bir yöne saptı geldi.

  z  ne bakarsanız, Türkiye’de i   güvenliği enine boyuna tartışılması gereken önemli sorunlardan birisi. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde 13 bin kişi yaşamını yitirdi iş kazalarında.   iddette yitirdiğimiz insan sayısı kadar i   güvenliğindeki aksaklıklar nedeniyle 13 bin insan yaşamını yitirdi ve herhâlde 20 bin kişi de engelliler ordusuna katıldı. Yani Türkiye’de yılda 1,500, 2 bin kişi engelliler sınıfına katılıyor, bin kişiye yakın insan da yaşamını yitiriyor. Son günlerde iş kazalarında ölen insanların sayısı o kadar kabarık bir noktaya geldi ki insan bunların yaşanmasını da hayretle görüyor. Bu konuda anlaşılıyor ki üç Güvenliği Yasası’nın uygulanmamasından kaynaklanan veya yasal düzenlemelerin doğru bir şekilde uygulamada tatbik edilmemesinden kaynaklanan sıkıntılar var. Hiçbir   a  da   toplumda on bir on iki yıl içerisinde 12 bin, 13 bin kişinin i   kazalarından dolayı yaşamını kaybetmesi kabul edilemez.

Soma’da yaşanan olayla da ilgili aslında her gün günlük yayın organlarımızda bu facianın meydana gelmesindeki teknik eksiklikler, alınması gereken önlemlerin alınmamasından kaynaklanan noksanlıklar gündeme taşınıyor. D  n, yine Hürriyet gazetesinde bir haber vardı. Bu konuda neredeyse Soma’daki facia geliyor diye, orada yaşanan birtakım olumsuzluklar da tespit edilmiş ama ilgililerin gerekli önlemleri almamasının sonucunda 301 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir.

Bu tasarı g  r    l  rken bütün kamu kurumları kendi alanlarındaki eksiklikleri gidermek için her bir milletvekilimize, her siyasi partiye kulis yaparak kendi alanlarıyla ilgili düzenlemeler getirdi ve tasarı çıktı 150 maddeye ama Soma faciasıyla ilgili bu Komisyonunda enine boyuna bu facianın nedenleriyle ilgili ciddi bir tartışma yaşanmadı. Bunların tekrar yaşanmaması için alınması gereken önlemlerle ilgili de tasarıda doğru dürüst i   acıci bir düzenlemeye rastlayamıyoruz. Yani dünyanın her tarafında yer altından madenler   kartılıyor. O ülkelerde beş yılda,   c yılda bir facia yaşanıyor ama Türkiye’de neredeyse maden ocaklarında yaşanan felaketler Türkiye’nin kader çizgisi, alın çizgisi hâline gelmiş durumda.

Biraz önce   zzet vurguladı; dinlenme odaları...   şte, Şili’de yaşanan bir maden ocağı felaketinde insanların ka   gün sonra toprak altından çıkarılarak yaşamlarını yitirmeden kurtarılabildiklerinin örnekleri var ama Türkiye’de maalesef bu konudaki gerek yapısal yönden eksiklikler gerek teknik noksanlıklar bir facia yaşandığı zaman yüzlerce insanımızın yaşamını yitirmesine neden oluyor. Bence tabii bu düzenleme de belki bu eksiklikleri giderecek bir düzenleme değil ama bu konuda en azından Bakanlı  nızın hem     Güvenliği Yasası açısından hem madenlerle ilgili, alanlarla ilgili c  k ciddi, teknik donanımı olan insanların da içinde bulunduğu ciddi bir çalışmanın yapılması gerekiyor. Daha   nce Zonguldak’ta yaşandı, iki   c gün önce   irnak’ta yaşandı, yine Soma c  vresinde olaylar

yaşanıyor. Ee, bu kadar sık sık maden ocaklarında felaket yaşanmasının altında alınması gereken önlemlerin olmaması, gerekli teknik donanımın yapılmamasından kaynaklanan olumsuzlukların yattığı görülmektedir.

Ben temenni ediyorum, Bakanlık, Çalışma Bakanlığı gerek iş güvenliği açısından gerek kendi personelinin eğitimsizliğini veya bu konuda görev yapması gereken iş müfettişlerinin kendi görevleriyle ilgili sorumsuz davranışlarını ortadan kaldıracak, sorumlular gündeme geldiğinde ciddi yaptırımların uygulanmasına neden olacak birtakım düzenlemelerin yapılması ve bu konuda ihmali görülen insanların da gerektiği zaman böyle bir yaptırımla karşı karşıya olabilecekleri düşüncesiyle görevlerini doğru takip etmesi gibi düzenlemeler getirilmesi öngörülüyor.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Keskin.

Sayın Kaplan, buyursunlar.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; çok tartışıldı yaşam odası, sığınak, Türkiye'deki taşkömürü ocaklarında yaşanan kazalar; Soma'da, daha önce başka yerlerde yaşanan kazalar. Bütün bunlar tartışıldı, konuşuldu hatta sığınacağın ne olduğunu bilmedikleri için kapının önündeki havalandırmaya sığınak diyenler oldu. Biz Maden Araştırma Komisyonu üyesi olarak Kanada'da millî park içindeki en büyük maden ocaklarında, takriben 600 metre yerin altına inip galerilerde kilometrelerce gittik ve o madende bize gösterdiler açılan galerilerin nasıl demir izgaralarla betonlanıp, çökmesinin engellendiği, güvenlik konusundaki konularda ama bizi en çok etkileyen nokta bir odaya getirip, o odada masa, sandalye, lavabo ve işçilerin bir aylık ihtiyacını karşılayacak her şey vardı; elektriği ayırıyordu, telefonu ayırıyordu, suyu ayırıyordu ve oksijen, hava irtibatı da yukarıyla bağlantılı, ayrı bir alandı. Dediler ki: "Bunun adı sığınaktır, sığınak odasıdır." Herhangi bir grizu durumunda veya çökme durumunda işçilerin gelip sığınacağı bir durum.

Şimdi, Soma'dan hakikaten ders çıkarırken çok ciddi konuşulması gereken bir konu. Dünyanın standartları var bu konularda ve aslında çok öteye gitmeye gerek yok. Şili örneği dünyanın gözleri önünde görüldü ki nasıl bir yaşam odası veya sığınak –fark etmez- olarak tabir edilen o kurtarma odasından yukarıdan bir delik delinerek insanların nasıl kurtarıldığına biz tanık olduk ama maalesef Soma'da ilkel koşullarda kötü sonuçlar çıktı ortaya. Standart yükümlülükleri olmadığı için taşeron firmaların buna uymadığı söylendi. Çok fazla da maliyetli olmamasına rağmen aslında maliyet olayı çıkarıldı hatta kasa gibi, bağımsız, 20 kişilik sığınak yaşam odalarından bahsedildi. Bu tasarıya Hükümetiniz Soma tasarısı dedi, geldi; 61 maddede bu vardı ve sonra 170 oldu. Bundan sonra da kaç olur bilemeyiz, Allah Kerim. Şimdi, buradan eğer Soma işçilerinin saat ücretleri, işe, emeklilik gibi konularda bir şeyler getirilip de bu faciadan ders çıkarmak istiyorsak yaşam odaları konusunda, sığınak odaları konusunda bir standardı artık koymanın ve bir yükümlülüğü koymanın zamanı gelmiştir diyorum.

Biz de bu önergeyi bu yönde doğru buluyoruz ve Hükümetin de bunu olumlu karşılaması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Özel, özetliyorsunuz değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu uyarının sadece bana yapılmış olmasını nasıl anlamam lazım?

BAŞKAN – Yoruldu insanlarımız da ondan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, hoş geldiniz. Herkesi saygıyla selamlıyorum ve inşallah iyi bir çalışma günü olacağını ümit ediyorum.

Sayın Bakanın burada olmadığı sürelerde biz yokluğunu hissettik çünkü bazı meseleler kördüğüm olduğunda Sayın Bakanın geçmişini biz yakından biliyoruz, bazen en böyle işlerin düğümlendiği yerde gelip adil bir çözümü üretmek için her zaman inisiyatif kullanan ve o tarafıyla da, o yönüyle de siyasi rakiplerinin de zaman zaman takdirini kazanan bir üslubu var Sayın Bakanın. Bugün inanın burada birçok konuda o geçmişten gelen bu özelliğinize ve ününüze ün katacak hamlelere ihtiyaç var Sayın Bakan çünkü 35 gün boyunca burada daha önce maden kazası olduktan üç beş gün sonra herkesin üzerinde mutabakata vardığı birçok konu sulandırılmaya, verilen sözler tutulmamaya, verilen sözlerden geri adımlar atılmaya başlandı. Sadece bu alanda değil, Sosyal Güvenlik Kurumunun yaptığı birçok düzenlemede de sizin bugün burada ortaya koyacağınız iradeye ihtiyaç var; aksi takdirde meseleler yarım yamalak kalmış durumda.

Ben buraya gelen her bakanımıza, 11-12 tane bakanımıza ayrı ayrı, Soma faciasından sonra maden işçilerine verilen sözleri hatırlattım, fotokopilerini verdim. Geçtiğimiz günlerde Spor Bakanımız Çağatay Bey vardı, onun Başbakanın verdiği sözlerin tutulması

noktasında gösterdiği hassasiyeti bilerek ondan rica ettik ama son gün sizin burada olmanız gerçekten önemli ve madencilere verilen sözlere siz de bir kez daha şöyle bir göz atarsanız... Tabii, burada tartışmalar zaman zaman yaşandı, biz dedik ki: "Bunları söz verdiniz." "Söz vermedik, yanlış anlaşıldı, şöyle oldu, böyle oldu." dedi. Sonra, Başbakanla görüşen 9 kişilik heyetin kamuda çalışan 1 kişisi hariç geri kalan 8 kişinin imzaladığı bir metin var, hatta Soma'da onu büyütmüşler, asmışlar bir parka, altında oturma eylemi yapıyorlar. İktidar partisi milletvekillerimizden Selçuk Özdağ da hafta sonu orayı ziyaret etmiş, hatta şöyle demiş: "Bu 15 sözün 15'ini de biz yapacağız ama muhalefet geciktiriyor bizim işleri." Biz buradan bu 15 sözün 15'inin de tutulmasının önünde yapmamız gereken katkı neyse, kolaylaştırıcılık neyse onu yapmaya hazırız. Ama Sayın Selçuk Özdağ diyor ki: "Biz bunları yerine getireceğiz, '5 günde 10 günde yapacağız.' demiştik, geciktik ama muhalefet partisi engelleme yaptı." Bugün işte, hiçbir engelleme yok, işte bu verilen sözlerin tutulması için son derece uygun bir ortam, uygun bir zaman. Bugün burada ne yapılırsa önümüzdeki hafta da Türkiye Büyük Millet Meclisine o şekilde sevk edilecek. Bu açıdan baktığınızda "Madencilere 2 bin liranın altında maaş vermeyeceğiz." diyen Başbakanın sözünün burada 2 asgari ücret olarak tarif edildiğini görmek lazım. "6 ikramiye verilmesi lazım." diye verilen sözün şu ana kadar tutulmamış olduğunu görmek lazım. Kanunda "yedi buçuk saat" yazan yere "Altı saat yazacağız." derken onun iktidar önergeleriyle eski hâline getirilmiş olduğunu görmek lazım. Teker teker uzatmayacağım ama önünüzde var. Sizin bir talimatınızla bu konulardaki eksiklikler ortadan kaldırılabilir.

Burada da yer altındaki yaşam odaları Türkiye'nin önemli bir eksikliği olarak dünyanın gündemine gelmişti. Önergemiz bu yöndedir, bu konuda bir çalışma yapılmasını ilk günlerde herkes destekliyordu ama şimdi niye bunun hayata geçirilmesiyle ilgili adım atılmıyor, gerçekten anlamıyoruz, bu konuda katkınızı bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel'e teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, buyursunlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, bütün değerlendirme yapan arkadaşlara teşekkür ediyorum. Çünkü, önemli bir konu, burada da yine partilerin farklı olması nedeniyle farklı yaklaşımlar olabilir ama çözüm açısından farklılık arz etmemesi gerekiyor. Burada Şili örneği verildi. Arkadaşlar, Şili'deki metal madeni, bizim sorunumuz kömür madenleriyle ilgili. Dolayısıyla, ikisini aynı kaba koymak doğru değil. Yani bizdeki bakır madenlerini konuşsak, eyvallah ama kömür sürekli yol alınan, yeni yeni galeriler açılan, hareketli bir ocak olduğu için aynı çerçevede olaya bakmak doğru değil; bir.

İkincisi, "teknik nezaretçi" dediniz, orada tabii, kavramlar farklı. Çalışma Bakanlığının iş güvenliği uzmanı var. İş güvenliği uzmanları, işte hep söylüyoruz, orada 9 uzmanın 5'i hayatını kaybetti, onlar tabii ki patrondan ücret alıyorlar ama onların görevi teftiş görevi değil, onların görevi sorunsuz bir şekilde işletmenin devamını sağlamak. Dolayısıyla, 9 kişiyi, 8 kişiyi, neyse, 7 kişiyi işletmesinde çalıştıran bir insan "İşletmemdeki sorunu ortadan kaldır, sorunsuz hâle getir." diye ücret veriyordur, yoksa "Sorunlu hâle getir, burada insanlar ölsün." diye herhâlde ücret kimse kimseye vermez. Dolayısıyla, burada şunu söylemek de kolay: "Bunların tümünü bağımsız bir yerden ücret alır hâle getirelim." Bu da yasa çıkarken çok tartışıldı ama biz dedik ki: "Bu iş yerinde çalışsın, bizzat ocaklarda, galerilerde bulunsun, oradaki sorunları tespit edip günlük kayıt defterine bunları yazsın, işverenle irtibatlı olsun ve işveren bu sorunları bu teknik iş güvenliği uzmanının vermiş olduğu rapor doğrultusunda çözüme kavuştursun." Yani sistemde bir aksaklık bu yönüyle yok ama teknik nezaretçi konusu farklı. Teknik nezaretçi, Maden Kanunu'nda, o maden mevzuatında yapılacak olan bir değişiklik, orada yine bulunması gereken bir nezaretçi. O konu tabii, ilgili arkadaşların cevap vereceği nasıl olması gerektiği konusu, onların yapması gereken bir değerlendirme daha doğru olur anlamında söylüyorum. Ama iş güvenliği uzmanı olarak iş yerinde çalışmasını, iş yerindeki eksiklikleri her gün takip etmesini, rapor etmesini en doğru sistem diye biz doğrusu yasayı çıkarırken düşündük, bile bile herhâlde kendi hayatlarına da kıymaz insanlar. Oradaki 5 mühendis arkadaş hayatını kaybettiler.

Bir diğer konu Adnan Bey ifade ettiler. Şimdi, Bakanlık olarak inanın, bu konuda farkındalığın oluşması yalnız yasayı çıkararak değil, yalnız mevzuatları çıkararak yetinmedik, farkındalığın oluşması için çok büyük bir gayret gösteriyoruz. Ama inanın, bu yalnız Bakanlık bünyesinde yapılacak olan bir çalışma değil, a'dan z'ye herkesi ilgilendiren -sizin de ifade ettiğiniz gibi- herkesin hassasiyetle üzerinde durması gereken, kaza olduğu zaman değil de normal zamanlarda da çalışma hayatı devam ettiğine göre bunların çok ciddi şekilde takibi gerekiyor ve farkındalığın oluşması konusunda el birliği, gönül birliği yapmamız gerekiyor. Onun için, sendikalara kazadan bir hafta önce seslendim İstanbul'da 5 bin kişinin katıldığı toplantıda, henüz kaza bir hafta sonra oldu. İş sağlığı güvenliği konusunda uluslararası toplantı yaptık, dedim ki: "Bakın, arkadaşlar, meydanlar, gösteriler, Taksim Meydanı kavgaları doğru

bunlar ayrı bir şey. Ama iş sağlığı ve güvenliği konusu çok daha önemli.” İşte, “Şu kadar ölüm var, şu kadar meslek hastalıkları var.” bu ayıplardan Türkiye’nin kurtulması gerekiyor, mevzuat çıkarmakla bitmiyor. “İş yerindeki örgütlülüğü sendika temsilcisinden işçisine varıncaya kadar, Bakanından müfettişlerine ve bakanlarından diğer sorumlulara kadar herkesin bu farkındalığın oluşması konusunda mücadele etmesi gerekiyor.” diye bir hafta önce söyledik ve bu olayların öncesinde ama maalesef bu olaylar yaşanıyor, “Son olsun.” diyoruz. Bugün de söyleyelim, Allah vermesin bir kişinin burnu kanamasın. Ama bu konuda herkes sorumluluğunu yerine getirmeli ki bu acı olayları yaşamayalım.

Şimdi, bu maddeyle ilgili arkadaşlar bizim böyle spesifik olarak bir alanla ilgili, bir sektörle ilgili yasada bir düzenleme yapmayı şahsen biz doğru bulmuyoruz ama mevzuatımızda Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği’imiz var. Şimdi bunun ek 1 13.2 maddesi var. 13.1’den okuyalım: “Herhangi bir tehlike durumunda, tüm çalışanların işyerini derhal ve güvenli bir şekilde terk edebilmeleri için gerekli tedbirler alınır.” genel cümlesinden sonra 13.2’de: “Acil çıkış yolları doğrudan dışarıya veya güvenli bir alana veya toplanma noktasına veya tahliye noktasına açılır ve çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmaz.” diye bir düzenleme var. Bu yönetmelikte -şu teklifiniz çünkü tam şeye uymuyor, metin olarak da sıkıntılar var- yerini alması gerekiyor ve çok ayrıntılı bir şekilde, çok açık bir şekilde, şeffaf bir şekilde; mevzuatta mutlaka yer almalı, hatta bugünden tezi yok, bugünden itibaren hemen yönetmeliğin yayınlanması konusunda gerek sizin bu teklifinizi gerekse bizim teknik kadronun yaptığı çalışmayı buraya açık bir şekilde koymamız gerekiyor.

Şimdi, diyor ki mesela teklifte: “Her 40 kişiye kömür madeninden bir tane düşecek şekilde...” Yer altında bakıyorum, bu ilgili kömür ocağında 700 kişi 800 kişi aynı anda çalışıyor. Her 40 kişiye şimdi 1 sığınma odası güvenlik odası yapacaksınız, bunun fiziki olarak mümkün olamayacağını yazmak ayrı bir şey, uygulanabilirliğine bakmamız gerekiyor. Biz şöyle düşünüyoruz yönetmeliği yazarken: Maskeler var, bu maskelerin süresi yarım saat ise, kırk beş dakika ise neyse yarım saatlik maskeye karşı on beş dakika içerisinde ulaşabilecekleri, kendilerini güvencede hissedecekleri bir alan oluşturma şeklinde bir düzenlemenin yapılması daha doğru. Çünkü dediğimiz gibi, galeriler sürekli yürüyen, yaptığınız bir sığınma merkezinin veya bir odanın kısa bir süre sonra anlam ifade etmeyeceği bir tablo var. Onun için, işletme sahibi, iş yeri sahibi kısa süre içerisinde, o maskenin ömrünün belki yarısı kadar süre içerisinde oralara ulaşabilecekleri alanların yapılması şeklinde uygulanabilirliği olan bir düzenlemeyi yönetmeliğe koyalım diye düşünüyoruz ve bunu hiç geciktirmedin, bu yasa Genel Kuruldan çıkmadan önce yönetmelikte yerini alması sözünü ben sizlere burada veriyorum. Bu düzenlemeye de katkı sağlayacak arkadaşların her türlü desteklerine de açık olduğumuzu beyan ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Takip edeceğiz Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Tabii, birlikte.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Bakan, şimdi bu iş güvenliği uzmanlarıyla ilgili söylediklerinize ilave olarak bir iki hususu hatırlatmak istiyorum.

Şimdi, bu Soma Komisyonunda da...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Başkanım, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Kusura bakmayın katkı sağlamak için...

Bakınız, İş Güvenliği Yasası inanır, çok büyük tartışmalar neticesinde geçti. Dün de sendikacılara söyledim Arkadaşlar, hepimiz satır satır okumak durumundayız, hele sendikalar mutlaka okumak durumunda işçi-işveren sendikaları. İnanın, katkı sağlanacak bir cümle varsa orada bunları ortaya çıkarmamız gerekiyor, bu önemli, bunun muhalefeti, iktidarı olmaz. Onun için, gerek iş güvenliği uzmanlarıyla gerek diğerleriyle ilgili iyice ayrıntılı bir şekilde bırakılıp yapılması gereken ilaveleri yapmaya hazırız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkürler Sayın Bakanım.

Bilhassa bu rapor çıktıktan sonra daha somut öneriler gelecektir, biz de bu konuda gereken katkıları yapıyoruz ve yapacağız.

Şimdi, bu iş güvenliği uzmanlarının denetimi konusunda hadiseye 2 türlü bakmak gerekiyor. Bir: O yer altı maden işletmesinin iç denetimi ve dış denetimi açısından.

Pek meşgul etmeyin Sayın Bakanı, söyleyeceklerini sonra söylersiniz.

Şimdi, bu görüşmelerden de ortaya çıktı ki şimdi maden işletmesinde görev yapan iş güvenliği uzmanının hiyerarşik bağıllığı çok önemli Sayın Bakanım. Eynez Maden Ocağında bizim gördüğümüz iş güvenliği uzmanlarının oradaki bırakın işletme müdürlerini, dayıbaşlarını aşamamışlar. Yani herhangi bir doğru dürüst fonksiyon göremedikleri anlaşıyor. Oysa ciddi çalışan maden ocaklarında en üst yöneticiyle doğrudan bağlı; iş güvenliğiyle ilgili bilgileri, raporları en üst yöneticiye doğrudan bağlıyor. Eğer hiyerarşik kademe olarak bakıldığında orta kademede iş güvenliği uzmanlarının etkinliği boğuluyor. Özellikle yer altı kömür maden işletmelerinde de bu iş güvenliği uzmanlarının hiyerarşik bağıllığına da bir kural getirme ihtiyacı var yani işin fonksiyonel hâle gelmesi bakımından.

Bir de “iç denetim”, “dış denetim” dedik. Tamam yani maden işletmesi kendisi istihdam eder iş güvenliği uzmanını, o da çalışır fakat bununla mutlaka bilhassa yer altı kömür ocaklarında bir de haricen ve fiilen bir uzmanın orada bulunmasında büyük fayda var. Yani bütün iş yerleri için söylemiyoruz bunu sadece yer altı maden işletmelerinde ve bilhassa en fazla riski taşıyan kömür madenleri için ifade ediyoruz.

Bir de bu kullanılacak malzemelere mümkün olduğunca somut, standart zorunluluğu getirmek gerekir. Yani böyle afaki “Gerekli tedbirleri alır.” deyince bunun, işin ortada bırakılacağı aşikârdır; aldım, oldu olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, biraz evvel bunu Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği’ne bu yasa çıkmadan ilave edeceğinizi söylediniz. Tabii, normlar hiyerarşisinde, hukukta: Anayasa, yasa, tüzük ve yönetmelik. Yönetmelikler bir hayli geride. Şimdi, bunun yasa hükmü hâlinde olmasının sizce ne mahzuru var da yönetmeliğe koymayı kabul ediyorsunuz da madde olarak ihdasını reddediyorsunuz? O anlamı çıkardım konuşmanızdan. Gerçekten, her şeye rağmen yani böyle bir ihtiyacın varlığını kabul ediyor olmanız bile belki pozitif bir düşünce fakat yaşama geçirmek konusunda hep tereddütlüsünüz, hep ikirci klisiniz, hep böyle kararsızsınız Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ne konuda?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yasaya geçirme konusunda, bu haklar konusunda. Yani bu tamam, biz yazımızda illa ısrarcı değiliz belki, düzenleme burada yeniden kaleme de alınabilir veya “Muhalefet tarafından geldi.” diye böyle yönetmeliğe koymayı kabul ediyorsanız iktidar tarafındaki arkadaşlar sizin söylediğiniz şekilde bu yaşam odalarına ilişkin bir madde yazsınlar, biz imzalamasak da oy vereceğiz söz veriyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, okunan önergeye Hükümet katılıyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, az önce ifade ettiğim gibi Sayın Başkanım, bu sektörlere dönük yönetmelikler var yani bir sektör yok ki.

İZZET ÇETİN (Ankara) – “Yer altı madenlerinde” deriz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır efendim, anladım da. Şimdi, zaten diğerleriyle ilgili, metallerle ilgili o sorun büyük ölçüde Türkiye’ye uygulanıyor zaten. Ama şimdi kömür gerçekten... Yani yönetmeliğe yazılması demek bağlayıcı değildir demek değil ki, o da bağlayıcı zaten. Onu biz bakın, Genel Kurul safhası geçmeden yürürlüğe girmesini sağlayacağız ve bunu ilgi duyan arkadaşlarla da paylaşacağız inşallah. Bundan dolayı katılmıyoruz. Ayrıca yani metin olarak da illa “Yasada olmasın.” da demiyorum bakınız ama üzerinde çalışılması gerekiyor, yönetmelik boyutuyla çalışalım, yasa boyutuyla çalışalım, uygulanabilecek bir şekil ortaya çıkarsa Genel Kurulda yasaya da ilave edebiliriz ama ben şimdi yönetmelik boyutunun bir an önce hazırlanması konusunda talimatı arkadaşlara verdim. Onun için, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, cevaplarınız uzun olunca tekrar söz hakkı çıkıyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanım, yalnız yönetmelik değil konuşmalarınızın önemli bir bölümü böyle bir algının oluşturulması yönündeki çabanız ve önerinizdir. Diğer bakanlıklara da giderek bu konudaki sorumluluğun bilinciyle hareket edilmesi ancak belki Türkiye’deki iş kazalarını önlemenin önündeki en önemli set olacaktır. O konuda da herhâlde gerekli girişimi yaparsınız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, tabii, ben şu müessif acı hepimizin üzüntüye gark eden olay olduğu için ben bu konularla ilgili bir yapılanları... Ama bunları sizlere takdim edeceğiz, neler yapıldı, neler yapılmadı onları size bilgi olarak, döküm olarak arz edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adnan Keskin	Rahmi Aşkın Türeli	Vahap Seçer
Denizli	İzmir	Mersin
Bülent Kuşoğlu	Musa Çam	Müslim Sarı
Ankara	İzmir	İstanbul

"GEÇİCİ MADDE - Soma'daki esnaf odalarına kayıtlı esnaf ve sanatkarlara Halk Bankası tarafından kullanılan ve borçluları ödeyemediği için Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifi tarafından Bankaya ödenerek borçluları nezdinden takibe başlanan krediler ile 01.07.2014 tarihine kadar Bankaya ödenmemiş kredilerin vadeleri, müracaatları halinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk 1 yılı ödemesiz 2 yıl süreyle faizsiz olarak yapılandırılır.

01.07.2014 tarihi itibarıyla kullanılmış kredilerin günü gelmiş ya da gelmemiş olan tüm taksitleri de bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1'er yıl süreyle faizsiz olarak ötelenir. Bu yapılandırma ve öteleme için borçlulardan herhangi bir masraf, işlem ücreti vb. talep edilmez.

Soma Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifi ve Banka tarafından, bu kanun kapsamında ertelenen kredilere, 4.12.1984 tarih ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna dayanılarak bileşik faiz yürütülemez.

Bu yapılandırma ve öteleme için borçlulardan herhangi bir masraf, işlem ücreti vb. talep edilmez. Ertelenen kredilere ilişkin Soma Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifi ile Bankanın takip masrafları ile temerrüt faizinin tamamı ve Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifi ile Bankanın ertelenen kredilerden dolayı doğacak gelir kayıpları Hazine tarafından karşılanır.

Bu kapsamdaki borçlar nedeniyle daha önce başlatılmış bulunan yasal takip işlemleri, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın erteleme süresi sonuna kadar durur ve bu süre içinde yeni takip başlatılamaz. Uygulanmış hacizler, yapılan ödemelere paralel olarak kaldırılır.

Bu madde hükümleri, Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde borçlu bulundukları ilgisine göre Esnaf ve Sanatkar Kooperatifleri ile Bankaya yazılı olarak müracaat edenler hakkında uygulanır.

Bu konuda işleyişe yönelik ayrıntılı düzenlemeleri yapmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık yetkilidir.

BAŞKAN – Evet, bu konuda çalışmanın olduğunu biliyoruz sadece -Türeli' yle de görüştük- okutma amacıyla şey yaptık.

Sayın Bakanım, buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Gerek Soma gerekse güneydoğuda, işte, Suriye'de yaşanan olaylardan dolayı bazı ilçelerimizde sorunlar var. Bununla ilgili borçların ertelenmesi, faizsiz kredi sorunlarıyla ilgili çalışma var, derli toplu bir şekilde inşallah huzurlarınıza gelecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Soma'da çok büyük bir acı yaşadık. Yaraların sarılmasına uğraşılıyor ama bunun ikincil, üçüncül etkileri var. Soma esnafı gerçekten çok zor durumda hem uzun süre maaşlar ödenmedi, maaşlar ödenmedikten sonra, eksik yattı, içinden yer üstünden çalışıyormuş gibi vergi kesildi; herkes de bir tedirginlik var, "İşimden olacak mıyım?" diye kimse zorunlu harcamalar dışında harcamalar yapmıyorlar ve domino etkisiyle bu bütün Soma'yı etkilemiş durumda. Geçtiğimiz haftalarda da Soma'da esnafımız kendisinin sorunlarıyla ilgili de birtakım yürüyüşler, basın açıklamaları gerçekleştirdiler. Tabii, aslında bu mesele buraya kadar gelmeyebilirdi, Sayın Başkanın da önerge okunurken bugüne kadar çok da böyle alışık olmadığımız bir şekilde "Bu, zaten görüşülüyor." falan... Muhalefetin görevi bu, biz eksiği tespit ederiz, ihtiyacı tespit ederiz ve bakarız bu konuda Hükûmet ne yaptı diye.

BAŞKAN – Sayın Türeli "çekelim" dedi, biz "Hayır, okuyalım." dedik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, tamam orada bir sıkıntı yok ama yani mesele neden buraya geldi onu da açıklamamıza izin verin. Biz Manisa'da siyaset yapan ve bu konuları gündeme getirelim diye bizden bölgemizde ciddi bir beklentinin olduğu siyaset insanlarıyız. Sadece ben değil, Erkan Bey de Manisa milletvekili, hatta iktidar partisinden de Başkanımız ve bir arkadaşımız Manisa

milletvekili. Yani bunların konuşulmasında bir sıkıntı yok. Ayrıca da keşke bugüne kadar Bakanlar Kurulu kendi yetkisinde olan bu işi çözseydi de biz buraya getirmek mecburiyetinde kalmazaydık. Soma'da esnaf barım barım bağıyor, "Canımız yanıyor. Zor durumdayız. Temerrüde düştük." diyor. Temerrütle ilgili mesele TESKOMB'un yetkisinde ama borçların ertelenmesi değil, ötelenmesini talep ediyorlar. Geçmişte yapılan erteleme uygulamaları bu sene temmuzdaki borcu seneye temmuza ertelendiğinizde seneye temmuzda 2 taksit birden oluyor; esnafın durumu buna müsait olmuyor, bu sefer orada bir gecikmeye düşüyor.

BAŞKAN – Terkin istiyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu yüzden de öteleme istiyorlar.

BAŞKAN – Terkin, kaldırmak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, terkin istemiyorlar.

BAŞKAN – Ötelemek aynı şey, ertelemeyle ötelemek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ertelikle öteleme aynı şey değil. Bu sene temmuzdaki ödemeyi seneye temmuza ertelerseniz seneye temmuzda çift ödeme olur ama ötelerseniz bütün borcu... Metne bakarsanız, metinde diyor ki...

BAŞKAN – Kaç sene öteleme o zaman?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, şöyle söylüyor: "1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla kullandırılmış kredilerin günü gelmiş ya da gelmemiş olan tüm taksitleri de kanunun yürürlüğe girdiği..."

ADNAN KESKİN (Denizli) – Boş verin terkinin türkünü "Silelim borçları." deyin.

BAŞKAN – Terkin silmek, terk etmek demek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz silmeyi teklif etmiyoruz ama Hükümetimiz eğer böyle bir çalışma yapacaksa, borçları silecekse başımızla beraber.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ağanın eli tutulmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bizim önerimiz bu tarih itibarıyla olan bütün borçların birer yıl süreyle ötelenmesidir. Yani gelecek sene Ağustos'taki de 2016 Ağustos'a ertelensin diyoruz.

BAŞKAN – Kaç yıl öyle? O zaman ilelebet öyle olarsa terkin demektir bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkan, sizi mahcup etmek istemem de ben geçmişte bir yardımlaşma sandığı da yönetmiş bir eski genel sayman olarak haddim olmayarak sizin gibi birisine bu konuda akıl verecek de değilim.

Şimdi, eğer doğru okursanız 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla 2 tane iş yapıyor burada. Bir: Temerrüde düşmüş olan borçlarla ilgili bir düzenleme öngörülüyor.

İki: "Bu tarih itibarıyla kullandırılmış kredilerin günü gelmiş ya da gelmemiş olan tüm taksitlerinin birer yıl süreyle ötelenmesi." diyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sorun okumada değil, anlamada ya.

BAŞKAN – 3000 yılına kadar mı, nereye kadar diyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birer yıl süreyle deyince 3000 yılını bulmazsınız eğer 2999 yılında değilseniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, krediyi üç yıl aldıysa, dördüncü yılın sonunda ödeyecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir yıl süreyle öteliyor. Sonuçta bu krediler yüz yıllığına alınan borçlar değil Başkanım. Bu borçlar iki yıl ya da üç yıl taksitli borçlar. "Her taksite bir yıl öteleyin." diyoruz ama dersiniz ki "Soma'da esnaf büyük sıkıntı çekti, Hükümetimiz, devletimiz güçlüdür, Hükümetimiz bu borçları terkin edecek, tamamen kaldıracak." Orada da Sayın Seçer'in dediği gibi, ağanın eli tutulmaz. Bizim önerimiz temerrüdün kaldırılması, vadesi gelmiş ya da gelmemiş olan kredi taksitlerinin birer yıl süreyle ötelenmesinden ibarettir.

BAŞKAN – Buyurun.

TESKOMB BAŞKAN VEKİLİ MUSTAFA ALAN – Özellikle tabii, Türkiye genelinde 1.050 kooperatifimiz var. Şu an konuşulan Soma'da 1.151 esnaf ve sanatkârimız var, kredi kullanan kişi var. Tabii, yapılırsa yerinde olur kanaatindeyiz ama biz inşallah torba yasaı takiben Türkiye genelinde zora düşmüş esnaf sanatkârlarımızdan kooperatiflerin alacağına da torba yasa gibi gecikmiş faizlerini almamaya TESKOMB Yönetim Kurulu olarak inşallah karar vereceğiz. Böyle bir rahatlama da getireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Özel'in bahsettiği vergi sorunu çözüldü, kayıtlara geçsin diye söz aldım Sayın Başkanım. Ücret bordrosundaki vergi sorunu çözüldü.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakan, AFAD'da toplam 42 milyon Türk lirası para toplandığını AFAD'dan öğrendik, kamu oyunu da yansıdı. Bunun 16 milyon lirası Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yaptığı bağıştan oluşuyor, demek ki AFAD'ın hesaplarına da girdi. Sayın Başbakan da TOBB Başkanıyla birlikte basın önünde büyük bir çek pankartı ile poz vererek de bu yardımı da aldı.

Kazanın üzerinden elli sekiz gün geçti, hâlâ vatandaşlarından, sivil toplum kuruluşlarından ve meslek odalarından toplanan bu paraların dağıtımı yapılmadı. Yani daha evvel de bir aydır da ifade ediyoruz ama sürekli bekletildi bu. Konunun beklemeye mahal bir hâli de kalmadı. Soma imdat çılgınlıkları atıyor Sayın Bakanım. Bunu bir felaket habercisinin sözleri olarak almayın, bunu bir milletvekilinin ciddi uyarıları olarak değerlendirmenizi istirham ediyorum. Gerçekten, Soma esnafıyla, çiftçisiyle, madencisiyle çok güç günler geçiriyor ve bu her geçen gün de bu sorunlar katmerleniyor. Bir örnek vereyim, S.S Soma Nakliyeciler, Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi'nin 1.100 civarında üyesi var ve maden şirketlerinden 5 milyon lira da alacağı olduğu ifade ediliyor bu, kooperatif yetkilileri tarafından.

Şimdi, ekonomi ciddi bir durgunluğa boğulmuş durumda. Ayrıca, Hükümetin sayın bakanlarının da bu Komisyonumuzda da zaman zaman ifade ettikleri üzere, Soma millî gelir bakımından ciddi rakamlara sahip sıralamada da özellikle bu maden sektörü nedeniyle. Ancak şu anda Soma çok kötü ve krizli günler geçiriyor. Bugün itibarıyla 700 civarında aile -ki bunların tamamına yakını da maden işçisi- Soma'dan göç etmiş durumda ve Soma'dan bir göç başladı. Bu da iyi bir durum değil. Beklenen, güvenli maden ocaklarında çalışmaların başlaması yani maden ocaklarının güvenli bir hâle getirilerek maden işçileri de çalışmak istiyorlar. Eynez Ocağı hariç, tabii, doğal olarak orası kapalı ve yangının devam ettiği ifade ediliyor ve kaza anında ocakta bulunan işçilerin tekrar yer altına inmesi de psikolojik olarak da mümkün değil, onları rehabilite edici başka tedbirler almak gerekir.

Bu düşünceden de hareketle biz de önergemizi verdik. Daha evvel tüm esnafımızla ilgili, onların borçlarının ertelenip yapılandırılmasıyla ilgili bu son önergemizde, bütün esnafımızla birlikte, Soma'da özel olarak yine bu esnafın gerek Halk Bankasına, esnaf kredi kefalet kooperatiflerine olan borçlarının bir yıl ertelenerek ve yine otuz eşit taksite, altmış aya gelecek bir taksitlendirme yapılmasını talep ediyoruz. Süre uzun gibi gelebilir ama yaşanan facianın etkilerinin uzun süre devam edeceğini dikkate alırsak bu sürenin de makul olduğunu söyleyebiliriz. Zaten diğer verdiğimiz önergelere paralel ve onlarla da tutarlı olarak verdik bunu. Yani sadece Soma'ya özgü otuz eşit taksite altmış ay değil diğer tüm o vergi borçlandırmaları olsun, diğer sosyal sigortalar primleri için olsun aynı şekilde taksitlendirme önermiştik. Dolayısıyla bu önergemizin de kabulünü diliyoruz. Soma 105 bin nüfuslu, 16 bin maden işçisinin olduğunu düşünürsek, 16 bin aile demektir bu veya 15 bin aile çünkü bir ailede 2 veya 3 madenci de olabiliyor. Konunun gecikmesine mahal olmadığı görülüyor. Önümüzdeki günlerde daha büyük sıkıntılarla karşılaşırız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkürler.

Buyurun Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu önergelere katıldığımızı ve destek verdiğimizizi ifade etmek için ben de söz aldım ama mademki Sayın Bakan, yeni bir düzenleme yapılıyor, bunun üzerinde bir ayrıntılı çalışma yapılıyor; bu sınır boylarındaki çatışma durumlarından kaynaklı sıkıntı yaşayan esnafın da sorunlarının giderilmesine dönük çalışma yapılıyor, bu sevindirici bir şey. Not almanız açısından, akıl da tutmanız açısından; dün benzer bir önerge biz Van için de vermiştik, burada konuşuldu, tartışıldı ama kabul görmedi. Bu değerlendirme kapsamında Van'daki esnafın da deprem sıkıntısı ve kendini toparlayamamış olmasından kaynaklı nedenlerden dolayı onun da değerlendirme kapsamına alınmasını rica ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Zozani.

Aynı mahiyette Sayın Sümer Oral ve Erkan Akçay Bey'in de önergeleri var.

Tabii, bununla ilgili de...

Buyurun Sayın Oral.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; bu önerge vesilesiyle konuşmuş olan tüm arkadaşlarımız gerçekten fevkalade doğru şeyler ifade ettiler. Bu gibi durumlarda esas itibarıyla bir bütünlük ve bir program çerçevesinde ve takvimi olan bir program çerçevesinde meseleye yaklaşmakta büyük yarar var çünkü moral fevkalade önemli. Burada hepimiz gördük, yaşadık; acılı aileler var, bunların sorunları başka. Acılı aileler dışında ocakta çalışan kesim var. Bunlar en yakın arkadaşlarını kaybetmişler, o ocakta veya ona yakın ocaklarda çalışacaklar ve morallerinin düzgün olması mümkün değil, bunların durumu var. Çünkü Soma'da gerçekten vatandaş büyük ölçüde günlük yaşar ve ocakta çalışan kişilerin ağırlıklı olduğu bir yer. Dolayısıyla ticaret hayatında da birtakım tikanıklıkların olmaması mümkün değil ve bunlar giderek de büyüyen bir boyutta sürüp geliyor ve şikâyetler de arka arkaya gelmekte. Kanun çıkmış değil henüz. Bütün, böyle umutla bekleniyor fakat bir hayli uzadı ve Soma'dan da bu konuda bir hayli telefonla memnuniyetsiz beyanlar bizlere intikal ediyor.

Yardımlar gerçekten net olarak ortada yok. "Ev yapılacak, konut yapılacak, buna benzer şeyler yapılacak." deniyor. Buradan ödeme kendilerine yapılacaksa, böyle bir şey düşünüyorsanız bu nedir, bunun bilinmesi lazım. Bütün bunların bir bütünlük içerisinde ve takvimli olarak götürülmesi gerekir. Hükûmetin, Hükûmet üyelerinin Soma'ya zaman zaman gitmelerinde bence büyük bir yarar var. Özellikle ilgili Bakan olarak sizin yani şu aşamada daha çok sizin, belki Enerji Bakanının zaman zaman Soma'ya gidip bu konularda Soma'da birtakım bilgiler vermesinde ve Soma'daki bu biraz evvel söylediğimiz kesimlerle, gerek işçilerle gerek acılı ailelerle veya esnafla görüşmek ve yapılacakları da belirtmekte büyük yarar var. Yani bu gibi durumlarda bunlar fevkalade önem kazanır.

Şimdi, biraz evvel, işte, vergiyle ilgili düzenleme yapıldı. O zaten olacak bir şey ve uzun bir süredir takip edilen bir konu. Parça parça olmaması lazım, bir bütünlük içerisinde yani Hükûmetin orada olduğu, bütün sıkıntılarını yakinen izlediklerini ve her gün de bunların bazılarını çözdükleri izlenimlerinin verilmesinde büyük yarar olacağını düşünüyorum. Bu ihmal edilecek bir konu değil, gerçekten oradaki tablo fevkalade sıkıcı. Milletvekili arkadaşlarımız gidiyorlar, Soma Komisyonu gidiyor ama Hükûmetin de sık sık gitmesinde büyük bir isabet olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Oral.

Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, efendim, tabii, oradaki felaketten sonra hem işçilerde hem vatandaşta ciddi bir psikolojik panik, endişe yaşıyor. Parası olan insanlar bile -işçiler- geleceği göremediği için, geleceğe güvenle bakamadığı için her an ocak kapatılabilir, başka olumsuzluklar olur diye var olan imkânlarını da kullanmıyor. Dolayısıyla esnaf ciddi bir şekilde alışveriş eksikliğinden kaynaklanan sıkıntılarla karşı karşıya. Zaten felaket olduktan sonra belli bir süre alışveriş yapamamış. Hatta bazı esnaflar oradaki vatandaşlara gerekli katkıyı, yardımı yapmak için elindeki imkânları da kullanmış. Şimdi, tabii, ödeme sıkıntısı var. Bu konuda herhâlde çok büyük bir yük de gelmeyecektir. Bu konuya olumlu bakarsanız herhâlde oradaki esnafın da içinde bulunduğu sıkıntıları aşmasına katkı yapılmış olur.

Teşekkür ediyorum ben.

BAŞKAN – Temennilerinize biz de katılıyoruz.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkan, verilen önergeyle ilgili olarak biraz önce konuşmuştum Sayın Komisyon Başkanı ve sizinle. Bakanlar Kurulunda buna ilişkin bir çalışma olduğunu ve bu noktada Bakanlar Kurulunun bir karar alacağını söylemişsiniz. Bu önerge vasıtasıyla şunu söylemek istiyorum: Esnaf kefalet kooperatifi vasıtasıyla kullandırılan kredilerin bir kısmı, yüzde 5 kadar kısmı devlet tarafından sübvans edilir, geri kalan kısmı da vatandaş tarafından, esnaf tarafından ödenerek uygun kredi koşullarıyla esnafa verilen önemli desteklerden bir tanesidir kefalet kooperatiflerinin Halk Bankası aracılığıyla kullandığı krediler. Şimdi, burada istenilen olay sübvans edilen dışında kalan kredinin faizlerinin ertelenme sonucu doğacak miktarını Halk Bankasına devlet hazineinden karşılasın, birincisi bu.

Zaten kefalet kooperatifleri, şu anki temerrüde uğramışları bir yapılandırma onları ortadan kaldırma konusunda gerekli olan düzenlemeyi yapmaya çalışıyor ama Soma olayında bir şeye daha dikkat etmek lazım. Soma'da sadece Soma Kefalet Kooperatifiyle sınırlandıramayız. Soma'da çalışan işçilerin önemli bir kısmı yakın ilçe Kınık'tan gelir. Kınık ile Soma iç içe geçmiş iki tane ilçedir, 100'e yakın da Kınık'ta maden şehidi vardır. Onun için bunu bir kere açmak lazım bu şekilde hatta arkadaşlarımızın dediği gibi, başka olaylar nedeniyle mağdur olmuş kefalet kooperatiflerinin üye esnaflarının kredilerinin ertelenmesi konusunda Bakanlar

Kurulu böyle bir yaklaşımla işi ele almalıdır ve değerlendirmelidir. Bu anlamıyla erteleme, asgari bir yıl sağlanmalı, bu dönemdeki kredi faizlerini de devlet hazineden karşılayarak vatandaşların bu konuda uğramış oldukları mağduriyet nedeniyle ticaret âleminde var olan sıkıntıları giderme konusunda destek vermelidir.

Bunu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Susam’a teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, okuttuğumuz Sayın Akçay ve Sayın Oral’ın aynı mahiyetteki iki önergesine Hükümet olarak katılıyor musunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, tabii, içerik olarak Hükümetçe üzerinde çalışma yaptığımız bir konu olduğu için katılamıyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Niye? Tam tersi olması lazım. Bizimkini kabul edin, siz gene üzerinde çalışın yani. Tarihi fırsatı kaçırdınız yani.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ama yani yasal düzenleme önemli.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz sizin lafınızı yerde koymayalım diye önerge verdik.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakınız, hayır, terkin olayını söylüyor Başkan ve çok daha avantajlı durumlar olabilir.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Başkan, siz, biraz önce bana “Ben size katılıyorum.” dediniz. Sürçülisan mıydı?

BAŞKAN – Sayın Bakanımızın ifade ettiği gibi, Hükümetin katılmadığı aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Müslim Sarı

Musa Çam

Rahmi Aşkın Türeli

İstanbul

İzmir

İzmir

Vahap Seçer

Mersin

"GEÇİCİ MADDE - Soma Uyar Madencilik’in kapatılması ile işsiz kalan işçilerin son 2 aylık maaşları, bu madende iş kazasına uğrayan işçiler için mahkemelerce hükmedilmiş tazminatlar ve şirketin ödemediği kıdem tazminatları ile varsa işçilerin firmadan diğer alacakları Hazine tarafından ödenir ve yapılan bu ödemeler yasal faiz uygulanmak suretiyle işverenden tahsil edilir."

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, şimdi, Uyar Madencilik konusu Komisyonumuzun uzun süredir de üzerinde durduğu ve gerçekten herkesin bir şey yapmak isteyip bir türlü bir şeyin yapılamadığı bir konu. 20 Ekim 2013’te son ölümlü kaza yaşandı Uyar’da. Ondan öncesinde 2011 başından itibaren 15 kişi ölmüştü. Medisimizin bu döneminde, 24’üncü Döneminde de, bizim görev süremiz boyunca 11 maden işçisi Uyar Madencilikte yaşadıkları çeşitli kazalar sonucunda hayatlarını kaybettiler.

Biz bu konuda defalarca soru önergeleri verdik. Soru önergelerimizden bir tanesine sizin imzanızla verilen cevapta, madeni çeşitli defalar, 20 küsur kez denetlediğiniz, her birinde 65 tane kusur bulduğunuz, kusurlar giderildikten sonra tekrar çalışmaya izin verildiği falan söyleniyordu ama en nihayetinde 20 Ekimde ortaya çıkan kazadan sonra aralık ayı itibarıyla da Uyar Maden kapatıldı. Şimdi, Uyar Madenin kapatılmasından sonra herkes biliyor, iktidar partisinden ilgi gösteren, alaka gösteren milletvekili arkadaşlarımız da teyit ettiler; aslında iki kardeşten oluşan ortaklık Türkiye’de maden yatırımlarına devam ediyor.

Sayın Bakana bürokrat arkadaşlar bilgilendirme yapıyor da, ikisinden birini tercih eder herhâlde.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, hayır, dinliyorum sizi.

BAŞKAN – Dinliyor ama sizi, kulağı sizde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanım, Uyar Madencilikten bahsediyoruz.

20 Ekimdeki son ölümlü iş kazasından sonra madenin çalışmaları durduruldu. İki kardeşten oluşan Uyar Maden Türkiye’de çeşitli maden yatırımları yapıyor. Bu konuyu Çalışma Bakanlığı bürokratları da teyit ettiler. Ancak muvazaa yapıyorlar, başkalarının üzerinde işletiyorlar madeni. Hatta ben bu konuyu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Taner Yıldız’a söyledim. İki gün sonra Aydın’a gideceğini, mutlaka bu Uyar’ın sahiplerini kendisini Aydın’da görmeleri gerektiğini söyledi ama bürokratlardan gelen bilgi, kaçmış, gitmemişler.

Şu an, şöyle bir durumla karşı karşıyayız: 700’e yakın işçi son iki aylık maaşlarını alamadılar. Çok sayıda işçinin kıdem tazminatı kaldı Uyar’da ve yine Uyar’da kaza geçirmiş, iki gözünden birden mahrum kalmış Ali Kandemir, yine antigrizu dinamit kullanılmadığı için bacaklarından olmuş olan bir başka madencinin de feryatları var.

Bizim buradaki önerimiz şudur: Uyar Madencilikten alacağı olan işçilerin alacaklarının aynen beşinci yargı paketi görüşülürken eklenen 102’nci maddede olduğu gibi kamu tarafından karşılanması ve daha sonra bunun kamu alacağı şeklinde madenden tahsil yoluna gidilmesidir. Uyar Madencilik’in içeride bloke edilmiş paraları var, üzerine açılmış davalar var ancak şöyle bir gerçek var ki iki gözünü kaybetmiş birisi var, ayaklarını kaybetmiş bir işçi var, içeride yıllardır duran kıdem tazminatları var. Manisa’da herkes biliyor ki bu Uyar Madencilikle ilgili her türlü kapamadan sonra, iktidar partisinin bir milletvekili, TKİ’nin ilgili yerlerine başvurup orada gerekli kolaylıkları sağlattı ve bu işçilerin mağduriyetinin, daha doğrusu alacaklarının tahsilatı konusunda önündeki en büyük engel de o oldu. Manisa’ya gelerseniz, Uyar Madencilikte geçmişte çalışmış olan işçilerle konuşursanız hepsi size bir isim işaret edecek ve “Biz onun yüzünden alacaklarımızı alamadık.” diyecektir. Burada iktidar partisinin artık bu, deyim yerindeyse, Uyar’da çalışmış ve mağdur olmuş olan işçilere karşı bir vicdan borcudur, bir namus borcudur. Burada bir adım atacaksınız, atacağınız adım; devlet bu paraları ödeyecek bu çocuklara, Uyar Madencilik’in de üstüne gidecek. 4 trilyona yakın bir bloke para vardı, o 1,5 trilyona kadar inmiş. Üzerinde birtakım davalardan dolayı birtakım tedbir kararları falan da var. Bu yüzden de kimse para alamıyor. Mehmet Muş arkadaşımız iyi niyetle bu işin biraz peşine düştü, toplantı yaptık Sayın Berber’in odasında ama gelinen noktada çözüm yok.

Oysa, bakın, Başbakanla görüşen, bakanlarla görüşen madenciler imza atmışlar ve diyorlar ki: “Bize verilen sözlerden 15’incisi ‘Uyar Madencilikte çalışırken işsiz kalan işçilerin mağduriyeti giderilecek, işçilerin alacağı tazminatlar bir yasa çıkarılarak İşsizlik Fonu’ndan ödenecek.’” Bunu ben söylemedim, bunu bu işçi kardeşlerimize ilgili bakanlar, Sayın Başbakan söyledi. Kardeşlerimiz imza atmışlar buraya, Soma’da da bunu yazmışlar, bekliyorlar. Bu konuda bir adım atılacak Sayın Bakanım. 700 tane işçinin iki aylık alacağı, yaklaşık 200-300 tane işçinin kıdem tazminatı alacakları, 2 ya da 3 tane arkadaşımızın da iş kazasından doğan almaları gereken tazminatlar. Bu konuda bir talimat vererseniz veya buradaki bizim önerimize katılırsanız bu sorun çözülecek. Oradaki mesele artık siyasi parti farklılığını ortadan kaldırdı, devlet sözüne dönüştü, bu devlet sözünün tutulmasını talep ediyoruz. Hatta ve hatta bu sözü tuttuğunuzda geçmişte Uyar’da çalışmış olup madende hayatını kaybeden 48 tane -tahmin ediyorum- arkadaşımızın da acılı ailesine de katkı sağlamış olacaksınız. O kişiler defalarca geldiler, gittiler, söz aldılar ama bu alacaklarını tahsil edemediler de bir diğer madende hayatlarını kaybettiler. Bu konuda katkılarınızı bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Uyar’a söz mü verilmiş? Kim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, isterseniz fotokopisini hemen ulaştırayım.

Müsaade ederseniz Sayın Bakanın sorusuna cevap vereyim hem tutanağa da geçsin.

“Bizler 22 Mayıs 2014 tarihinde Ankara’ya gelen, Başbakanla, bakanlarla ve Medisteki siyasi partilerle görüşen 9 kişilik heyetin içinde yer alan, ayrıca Salih Kapusuz’un Başkanlığındaki heyet Soma’ya geldiğinde bize verilen sözler tekrar edilip oturma eylemini bitirmemiz istendiğinde oturma eylemini bitiren madencileriz.

Kamuoyunda madencilere verilen bazı sözlerden geri dönüldüğünü üzülerken takip ediyoruz. Medisteki çalışmalarda göz önünde bulundurulması için biz madencilere gerek Ankara’daki ziyaretlerimizde gerek Başbakanın grup konuşmasında ve Soma’ya gelen heyetin ziyareti sırasında verdiği sözler aşağıdaki gibidir. Meclisimizin bu sözleri tutmasını bekliyoruz.

Saygılarımıza.

Madencilere Verilen Sözler:” diyor, 1 diye başlamış, 15’le bitirmiş, 15’i okuyorum bir tek. “15) Uyar Madencilikte çalışırken işsiz kalan işçilerin mağduriyetleri giderilecek, işçilerin alacağı tazminatlar bir yasa çıkartılarak İşsizlik Fonu’ndan ödenecek.

Eren Malkoç

Engin Sal

Ahmet Arslanbey

Mehmet Fen

Tevrat Çün

Arif Şengül

Çetin Esmer”

Bunlardan Çetin Esmer, Uyar Madencilik'in eski çalışanıdır. "Sayın Bakana da benzer bir diyalogdan sonra cep telefonu da vermiştim. Size de verebilirim." Tevrat ile Eren'i de Sayın Salih Kapusuz iki yanına alıp, bunların hepsini orada konuşurken "Öyle mi Eren? Öyle mi Tevrat?" diye tasdiklerini aldığı, sarı baretle kamuoyu tarafından tanınan, Salih Kapusuz'un sağında ve solunda olan iki arkadaş. Bunlar imza atmışlar ve imzalı metnin bir örneği de elimizde, hemen size de -yani bugüne kadar yüzlerce dağıttık burada dağıtırız.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, gerçekten bu Uyar Madencilik vesilesiyle bir önerge verdik ama bu önergeye esas olacak düzenlemeyi esasında maddeye 7'nci madde olarak -tabii, şimdi sıra numarası değişmiş olabilir, alt komisyondan geliş biçimine göre söylüyorum, esas komisyonda görüşülmeyle başladığında- bir düzenleme yaptık, dedik ki...

BAŞKAN – Bunun sonu gelmez ki ama sürekli önerge veriliyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, izin verir misin?

"4857 sayılı Kanunun 112'nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir." dedik. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesi birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarının nasıl ödeneceğini hüküm altına aldık 7'nci madde olarak.

Şimdi, ben uzunca bir madde olduğu için ayrıntılarını okumayacağım Sayın Bakanım. Yani burada bizim esasında Uyar Madencilikle ilgili, şimdi, bu Uyar Madencilikte kıdem tazminatlarını alamayanlara ilişkin bir geçici madde ile demin sözünü ettiğim 7'nci madde arasında paralellik kurarak kıdem tazminatlarının ödenmesinde herhangi bir sıkıntının olmaması gerekir, nasıl olsa böyle bir düzenleme yapıldı.

Siz Sayın Bakan, pek çok kez -Kıdem Tazminatı Fonu tartışmasına girmek istemem şimdi ama- fonu gerekçe olarak "işçilerin büyük bölümü tarafından ödenmeyen kıdem tazminatı" diye gerekçelendirdiniz. Kıdem tazminatlarının en çok ödenmediği dönem bu dönem. Nedeni de, yani affedersiniz, bir köylü deyimi var, gül bahçesine döndü işverenler için bu alan. Ödememenin hiçbir yaptırımı yok. Yani başımızda HEMA var, şurada, Emin Hattat sahibi. Orada, bakın, biraz evvel bilgilerini aldım.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Dün yollardaydı onlar.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yollardalardı, onun için.

2004'te 5 maaş alamamış bir işçi, 2006'da 6 maaş alamamış. Bunlar hep Bakanlığa bir biçimde iletildi, Bakanlık bu sorunu biliyor ve işçiler uzunca süre maaşlarını alamayınca İş Yasası'nın kendilerine verdiği yetkiyi kullanarak ayrıldılar, dava açtılar, davaları kazandılar. Şimdi, fabrikayı aynı kadro yönetiyor. Emin Hattat değişik muvazaalı ilişkiler kurarak orada faaliyetini sürdürüyor. İşçiler davayı kazandıktan sonra icra yoluna başvurdular. İcra yoluna başvurunca da -dün burada bu konuyu anlattım- götürdüler birtakım malları, fabrikada çalışan işçiler olduğu için -2006'da ayrıldı bu işçiler oradan, haklı nedenle feshettiler iş akitlerini- "mal kaldırma" deyimi vardır, kaldırdılar sattılar, satınca vergi dairesi ve sigorta "Hop, işçi, sen kim oluyorsun? Önce ben alacağım." dedi, işçiler alamadı ve vergi dairesi ile sigorta öne geçti, alacaklarını aldı. Ben dün burada işçi alacaklarının 12 Eylül 1980 yılından önceki gibi bütün alacakların önüne geçmesi, emeğini harcıyor, alın terini akıtıyor o fabrikaya... Ya, fabrikatör de kimi zaman elinde olmadan... Herkes Emin Hattat gibi değil, Emin Hattat himaye görüyor sizden, Savunma Sanayiinden ihale alıyor şimdi, şimdi Savunma Sanayiinden ihale alacak, ihale peşinde. Adam sahtekârlık yapıyor, işçi alacağını ödemiyor, kamu ihalesini alıyor Savunma Sanayiinde ve almaya da devam ediyor şu anda.

Şimdi, işçi alacaklarını dün tartıştık. Yine burada olmanızı çok arzuladığım bir maddeydi. 12 Eylülde Kenan Evren döneminde değiştirildi, gerilendi, ötelendi 16'ncı, 17'nci sıraya girdi, "öncelikli olacak" dememize rağmen. Şimdi, işçiler geçtiğimiz gün, önceki gün yolu kestiler, orada eylem yaptılar. Bugün Emin Hattat işçileri çağırmış "Yahu, çocuklar, ben Savunma Sanayiinden ihale alacağım. Sizin alacaklarınızı da oradan kazanacağım parayla ödeyeceğim." Günaydın derler buna. Bakanlığınızın bu konuda bir görevi olması lazım Sayın Bakan. Yani eğer Emin Hattat Savunma Sanayii ihalesini alır ise bunun takipçisi olacağım yani her şeyi altüst ederiz, almamalı.

BAŞKAN – Evet.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne diyorsun "evet" ya? Akraban mı?

BAŞKAN – Yok yani takip edelim diyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Akraban mı, kesmeye kalkıyorsun?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ne alakası var canım?

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama “evet” deyip...

BAŞKAN – Tamam, söylediniz. On iki dakikadır konuşmanız...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önemli bir konuyu anlatıyorum. Bir iş adamı orada, Polatlı’da, aha şurada, buraya, Ankara’ya 40 kilometre, 50 kilometre ileride, Ankara’nın yanı başında.

BAŞKAN – Ben adamı tanımam bile, öyle şey edici konuşma.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir adam işçilerin ücretlerini ödemiyor süresi içinde, Bakanlık müdahale etmiyor, dolandırıyor, müdahale etmiyor. Şimdi de devlet ihale veriyor adama, ben onu söylüyorum. Arkasından tabii ki o adam kıdem tazminatını ödemez çünkü himaye görüyor.

Şimdi, Sayın Bakanım, SMS ihalesini alıyor bu adam şimdi. Geçen hafta işçiler, geçtiğimiz, önceki gün, daha iki gün evvel yol kestiler. Bunun üzerine çağırıyor “Kıdem tazminatlarını vereceğim, ücretlerinizi ödeyeceğim.”

Şimdi, bir işçi “2004’ten -konuştuğum, iyi tanıdığım bir işçi yani Polatlı’nın bir bölüm insanını tanıyorum, neredeyse yarısı tanıdık- 5 maaş, 2006’dan 6 maaş alacağım var. On sekiz yıl çalıştım, kıdem tazminatı alacağım var. Faiziyle birlikte hesap ettirdim 150 bin liradan fazla. Şimdi yiyecek ekmeğim yok.” diyor bu adam. İş bulamadı, 45 yaşında ayrıldı oradan, işsiz güçsüz kaldı.

Yani benim burada iki tane önemli uyarım var Sayın Bakan. Bunlardan birisi, bu adama ihale verilmemesi, iki, işçi alacaklarının 12 Eylül’den önceki gibi bir düzenlemeyle diğer alacakların önüne geçirilmesi. Yani bazen iyi niyetle -dün söyledim- konkordato ilan edildi, adam işçinin ücretini ödememekten işçisine karşı mahcup, zorda kalmış da olabilir, iyi niyetli olanı da vardır. Öncelikle, hiç olmazsa, maiyetinde çalıştırdığı işçiye merhaba diyebilecek iyi niyetli işverenlerin de olduğunu biliyoruz, onun için bu iki konunun Sayın Bakan ile alınması gerekir.

Ayrıca bu Uyar Madencilikteki işçilerle ilgili kıdem tazminatı talebi, bu kanunun içerisine, eğer gerçekten samimiyseniz, 7’nci maddeye paralel bir düzenlemedir. Kabul ettiğimiz 7’nci maddede arkadaşlar “Alt işverenlerinin değişip değişmediğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum ve kuruluşuna ait işyerlerinde çalışmış olanların bu şekilde çalışmış oldukları sürelerle ilişkin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri...” işte, diyoruz ki ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından, alt maddede de kamu tarafından... Yani burada TKİ asıl işverendir. TKİ’nin Uyar Madencilik işçilerinin sorumluluğunu üstlenmesi gerekir, olayın özü budur.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Orada yazılmış gene.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yazıldı. Buraya Uyar Madencilik de girsin diyoruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Girmiyor mu?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, girmiyor çünkü o, aralıkta kapatıldı ve işçiler perişan oldu. TKİ’nin -asıl işveren TKİ- kıdem tazminatından sorumlu olması gerekir. Yani altı ay evvel böyle bir olay olsa bunlar kıdem tazminatını bu maddeye göre alacaklardı.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım; Uyar Madencilikte 748 işçi kıdem tazminatını alamamış, bir mağduriyet yaşamışlar. Benzeri bir durum bu Soma Kömürleri AŞ için de söz konusu da olabilir. Onunla ilgili olarak ben Enerji Bakanlığına bir soru önergesi vermiştim. Orada Soma Kömürleri AŞ bir temlikname düzenlemiş, bir yerden kredi kullanmış, kendi alacaklarıyla ilgili olarak da temlik düzenlemiş. En son 300 milyon liralık bir temlikname, bunun 180 milyon lirası galiba -yanlış olmasın- kabul edilmiş. Şimdi, Soma Kömürleri AŞ’in 2 madeni de kapalı. Eğer tekrar çalışmaya başlamazsa benzeri bir durum orada da söz konusu olabilir. Orada da çalışanların kıdem tazminatlarının alacaklarının garanti edilmesi lazım. Yani Bakanlığınızın o konuda şimdiden bir çalışma içerisinde olması lazım, işlem yapması lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, Hükûmet okunan önergeye katılıyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bir kısa açıklama yapmam gerekiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, bir işletme zora düşünce, ödeme aczine düşünce yapılacak işlemler yasamızda var. Ücret Garanti Fonu çerçevesinde üç aylık maaşları ödeniyor veya işten ayrılan kişiye on ay ila altı ay arasında İşsizlik Sigortası'ndan belli bir ücret ödeniyor. Çalışma Bakanlığı olarak bunun dışında ücretini ödemeyen bir işverene karşı yapacağı bir yaptırım yok. Bunun dışında bir yaptırımınız yok. Ücret ödemedi, o zaman işçinin iş akdini feshetme hakkı doğuyor ve tazminatlarını ve diğer alacaklarını o çerçevede talep etme imkânı doğuyor. Yine ödememezse yargı yoluyla bunları talep etmeyle karşı karşıya.

Şimdi, bunun dışında yasal olmayan bir faaliyet içerisinde olamayız ama özellikle değerli 3 arkadaşımızın da üzerinde durduğu bu kıdem tazminatı konusu... Herkes bir yıl sonra, iki yıl sonra bizim şu anda Bakanlık olarak üzerine basa basa savunduğumuz noktaya gelecek ama binlerce işçi mağdur olduktan sonra. Ben çok geç kalmayı da düşünmüyorum, hem siyasi partileri hem de sendikaları kamuoyuna ve işçilere şikâyet edeceğim. Çünkü neden?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben de sizi şikâyet edeceğim. Sorumluluğumuz yok diyorsunuz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Siz edin. Bak, İzzet Bey, bir şey söyleyeceğim, bir müsaade edin ya, bir şey söylemeye çalışıyorum.

Yani burada işçilerin tazminat hakları bile bile gasbediliyor ve binlerce işçi bu konuda mağduriyet yaşıyor. Bunun çözümü var, bunu bir ihtilaf konusu olmaktan çıkarma imkânımız var. Fakat bunun üzerine kafa yormaktan ise sanki kıdem tazminatı anlayışı kalkıp fona dönünce işçinin hakkı kayboluyormuş gibi, işçi bir şey kaybediyormuş gibi bir yaklaşımla karşı karşıya kalıyoruz. İşçiler bir taraftan, işte, iş kazalarıyla hayatlarını kaybediyorlar, bir sıkıntı, sorunu çözmeye çalışıyoruz. Diğer taraftan ise, hayatta olan işletmeler... İşte, verdiğiniz örneklerin doğruluk derecesini bilemiyorum yani bakmadığım içim ama işçi hakkını elde edemiyor. Onun için bunun çözümü...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu dönemde böyle oldu. Bu döneme kadar böyle olmamıştı Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Her dönem böyle.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, öyle değildi. On iki yıldan bu yana arpalığa döndü.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – İşçi kıdem tazminatı konusunda hep dezavantajlı çıkmıştır.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Öyle değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – “Ödemiyorum.” dediği an, “Kapattım.” dediği an, “İflas ettim.” dediği an işçi bu konudaki haklardan mahrum olmuştur. Onun için bu konu ivedilikle çözülmesi gereken bir konudur. Çözüm önerimiz de vardır. Bu konuyu ben defalarca Sayın Başbakanımıza taşıdım. Sayın Başbakanımız “Evet, doğru bir düzenlemedir.” dedi ama tarafların uzlaşması şartını bize söyledi, “Uzlaşsınlar getirin.” dedi. Ama ne siyasi anlamda bir uzlaş sağlayabiliyoruz -çünkü konu derinlemesine, ayrıntılı incelenmiyor- ne sendikalar çıkıp kendi... Bakın, gidelim, Soma'ya birlikte, işçilere “Kıdem tazminatından mı yanasınız, kıdem tazminatı fonundan mı yanasınız?” desek, ittifakla fondan yana olduklarını söyleyecekler.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Siz fonu çıkartabilmek için bu hâle getirdiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – O fon başka bir fon. Bahsettiğimiz fon o değil.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Fon yaratabilmek için arpalığa çevirdiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Onun için kapatılan...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kenan Evren'in yasalarıyla yönetiyorsunuz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ben o toplantının birisinde bulundum, 9 işçiyle toplantıda bulundum. Böyle bir konu geçmedi.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Başka da yapılmadı zaten Sayın Bakanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Altında imzaları olan hiç bir şey geçmedi.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Evet.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Evet. Bakınız, ben genel merkezde Salih Bey'in yaptığı toplantıda bulundum, diğer birçok şeyi konuştuk. Ücretleriyle ilgili, iş güvenliğiyle ilgili, emeklilikle ilgili birçok düzenlemeye “Evet.” dedik. Bunlar özellikle Bakanlığımızı ilgilendiren konularla ilgili ama başka bir maden ocağıyla ilgili, burası kapatılmış. Oradaki hakları az önce söyledim, işçilerin almaları gereken hakları var, bir de tazminatları var. Öyle değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bu tazminatların alınma sıkıntısını konuşmamızın içine koyduk. Diyoruz ki: Bu sorun yalnız Uyar'da yaşanmıyor, yalnız az önce verdiğiniz firmalarda yaşanmıyor, birçok yerde yaşanıyor. Mutlak surette bu haksız uygulamanın, haksız kıdem tazminatı uygulamasının, işverenin insafına terk edilen işçi tazminatlarının mutlaka değişmesi gerekiyor, aylık olarak işçinin bireysel hesabına yatması ve orada nemalandırılması gerekiyor.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir dakika Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, soru sorduğumda Sayın Bakanım lütfen “Katılıyorum.” veya “Katılamıyorum.” diyeceksiniz yoksa olmuyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamadığımı söyledim, katılamıyorum.

BAŞKAN – Yoksa bitmeyecek bu.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Tabii.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kusura bakma çok önemli.

BAŞKAN – Boyuna önerge geliyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamadığımı söyledim Sayın Başkan az önce.

İZZET ÇETİN (Ankara) – HEMA bu işçileri sokağa koyduğu zaman Sayın Başkanım, sene 2004, 2005, 2006, o zamanlardan söz ediyorum.

BAŞKAN – Hükûmetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Adam şimdi Hükûmetiniz tarafından buraya dün bilirkişi olarak getiriliyor. Olur mu öyle şey?

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Talimatları niye veriyorsunuz?

Sayın Başkan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, oylamayı verirken biz el kaldırmadık. Kim çoğunluk?

BAŞKAN – Başka bir önergeyi...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, bak, son gün gene, edepsizleşiyorsunuz kusura bakmayın.

BAŞKAN – Sözüünüzü geri alın. Şuraya bak ya!

MUSTAFA BALOĞLU (Konya) – Saygısız herif! Ne biçim konuşuyorsun!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Onun yaptığı saygısızlık değil mi? Ben burada konuşuyorum.

BAŞKAN – Üç kere söz aldın bir önerge üzerinde, üçüncü kezdi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama konu önemli.

BAŞKAN – Soru-cevap değil ki, bir soru sordun. “Katılmıyor.” “Niye katılmıyorsunuz? diyor.” Katılmıyor. Katılmak zorunda mı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz burayı kapatalım, siz konuşun ya, böyle şey olur ya!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Okuyorsun, bağıırıyorum burada, bilerek yapıyorsun her zaman yaptığını.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bağırma!

BAŞKAN – Sözüünü geri al. Bak çok yakışmıyor sana. Bir vekil olarak yakışmıyor sana.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama senin de davranışların yakışmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya siz de bu davranışı yapmayın.

BAŞKAN – Ya nasıl Özel? Benim kadar müsamaha... Bir şeyi on kere söylüyorsun, on kere söz alıyorsun. Kıdem tazminatı fonundan bilmem nerelere giriyorsun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Niye rahatsızlık duyuyorsun söz almamdan?

BAŞKAN – Yeter ya!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sözlerini geri alsın ya, böyle bir şey olur mu.

BAŞKAN - Yeni önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Geçici Madde: “Yeraltında çalışan işçilerin maaşları asgari ücretin 2,5 katından az olamaz. Ayrıca bu işçilere bir ay çift bir ay tek maaş olmak üzere yılda altı maaş ikramiye ödenir.”

Rahmi Aşkın Türel

Musa Çam

Müslim Sarı

Vahap Seçer

İzmir

İzmir

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına söz almak isteyen?

Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, biraz önceki önergede defalarca Uyar Madencilikle ilgili her kademedede söz verildiği hâlde hem de Kırkağaç Kaymakamlığının önünde Salih Kapusuz geldiğinde video kaydı olduğu hâlde “Bunlar konuşulmadı, yapılmadı.” dediniz. Bu konuda Uyar Madencilikte çalışan o kadar işçiye... O zaman o işçiler tekrar oturma eylemi yapsınlar, tekrar sorunlarını gündeme getirsinler, tekrar heyet yapın, gittiğinizde de noter çağırınsınlar. Bunların hepsi madende canı ciğeri yanmış insanlar.

Şimdi, başka bir maddeye geldik. Sayın Bakan, bu işçilere “Asgari ücretiniz yer altında 2 bin lira olacak.” dediniz mi demediniz mi? Sayın Başbakan dedi mi demedi mi? Hadi buna da demedik deyin. Sayın İlkur Denizli buna da şahitlik etsin. “Asgari ücretiniz yer altında 2 bin lira olacak.” dediniz mi demediniz mi?

Şimdi 2 asgari ücret olarak düzenlemiştiniz. 2 asgari ücret 2 bin liranın altındadır, ciddi şekilde altındadır. Ayrıca da 6 maaş ikramiye sözü vermişsiniz. Şimdi çıkın bu sözü de vermedik deyin. Ben başka hiçbir şey söylemiyorum ama gelinen nokta Soma'daki işçilerin o günlerdeki tepkisini dindirmek için verdiğiniz sözlerden geri dönme noktasına geldi Sayın Bakan. Ben bunu bir sürü kişiye yakıştırdım, size yakıştıramam. Siz verdiğiniz sözün arkasında duracağını ümit ettiğimiz, geçmişte bu noktada verilen sözlerden geri dönüldüğünde, mutabakatlardan geri dönüldüğünde inisiyatif kullanan bir Bakanımızsınız. Biz, şimdi, bu 2 bin lirayı “Demedik.” deyin ya, ben başka hiçbir şey demeyeceğim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Arkadaşlar, Sayın Başkanım, asgari ücret şu anda brüt 1.134, 2 asgari ücret 2.268.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Brüt mü yazmışsınız?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim öyle. Asgari ücret dediğim bu değil mi? Net mi dendi ona?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, mesele şu: 2 bin lira geçecek elinize. Geçecek mi geçmeyecek mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakın, müsaade eder misiniz. Asgari ücrette altı aylık dilimlerde artış sağlanıyor. Şimdi, Temmuz ayında da bir artış sağlandı. 2 asgari ücret demek 2.268 bin lira maaştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanım, Allah aşkına yapmayın bunu ya! Başbakan çocuklara “Kaç para alıyorsunuz?” diye sorduğunda...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başbakan net olarak... Ya bir dakika... Ya burada yasal bir düzenleme yapıyorsunuz. Bakın yaptığınız yasal düzenlemede...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Brüt, net... Siz çocuklara 2 bin lira verince o onu brüt mü düşünür ya? Brüt mü düşünür Sayın Bakanım?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ne yazacaksınız şimdi? 2 bin lira maaş verilir mi diyeceksiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – 2 asgari ücret demek yürüyen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 buçuk asgari ücret yaz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Müsaade eder misiniz. 2 asgari ücret demek yürüyen bir şey bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 buçuk asgari ücret yaz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Aralık ayında tekrar Asgari Ücret Komisyonu bir arada oturuyor, yine artış sağlanıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani sözü üç sene sonra tutmuş olacaksınız. Böyle bir şey olur mu? 2 buçuk asgari ücret yazın. Olmuyor yani kusura bakmayın.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, diğer konuya gelince. Bakınız benim katıldığım toplantıda enine boyuna bir çok konu konuşuldu, böyle bir sorun gelmedi diyoruz. Siz diyorsunuz ki... Bak bir şey söylüyorum: Biz işçilerle bir araya geldik, çalışma hayatıyla ilgili yapılması gereken düzenlemeleri, ilgili arkadaşların söylediklerinin tümünü yazdık ve yerine getiriyoruz. Ama diğer konulara söz vermişlerse, partimiz...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Başkanım, başka toplantı yapılmadı efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bir dakika müsaade eder misiniz. Partimizin böyle bir sözü varsa ilgili arkadaşlarla görüşürüz, o söz yerine gelir. Ama bizim böyle bir sözümüz olmadı ilgili bakanların toplantısında.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Uyar Madenciligi mi kastediyorsunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Evet efendim, bizim böyle bir sözümüz olmadı.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Evet.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Kaldı ki bu başka bir sıkıntıyı da gündeme getirecek. Bizim kapattığımız maden işletmesi sayısı 162. Yani sürekli, belki şu anda bir maden işletmesi kapatılıyor, şu anda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zaten yapılan düzenleme onu kapsamıyor mu, 7'nci madde?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, müsaade eder misiniz.

Yani bunu bu şekilde genellediğiniz zaman yani istisnaları bu şekilde yaptığınız zaman bunu nerede durduracaksınız? Mesele Uyar Madencilige vermeme meselesi değil ki. Yaptığınız düzenleme bir başkasına da emsal teşkil edecek, nereye kadar gidecek? Nedir? Bilemiyoruz. O anlamda bir sıkıntı yaşadığımızı bilmenizi istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Size verdiğim kâğıttaki işçileri arayın ve anlatın, imza atmış çocuklar.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben, bak, imzaları verdim, her gelen milletvekilinize de veriyorlar yani, bana özel bir şey değil.

BAŞKAN – Sayın Özel, Muş'u dinliyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Selçuk Bey de "On beş günde tutacağız." dedi daha bu hafta sonu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Özgür Bey..

BAŞKAN – Sayın Muş...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Özgür Bey, bir aydır buradayız, inanın aynı lafları bize tekrarladınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söyleyeceğim tabii, benim görevim bu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye, söz aldım ya.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Burada tasarı görüşülüyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakan, bir şey söylüyor, sen cevap veriyorsun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, lütfen sözümü kesmesinler.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Adalet Komisyonu üyesisin, buraya geliyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geleceğim tabii, benim işim bu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gel başka bir şey konuş ya!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi burada... Bir dakika.

Arkadaşlar, 2 asgari ücret brüt olarak 2.268. Net olarak, madende, yer altında vergi olmadığı için 955, 2 asgari ücret 1.910 lira. Yani brüt alırsanız 2.268, net alırsanız 1.910 lira.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 2 bine yakın.

BAŞKAN – Sayın Muş...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Burada niyet ortada, ne yapılmak istendiği.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ayıp!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayıp falan deme bak! Biz bir şey demiyoruz, bir de dönüp orada ayıp diyor bana ya!

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Aa, gerçekten ama böyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sana ayıp ya! Bu kadar lafları geri mi döndüreceksin? Bu imzalar nereden çıktı? Böyle bir şey olur mu ya.

BAŞKAN – Söz Sayın Muş'taydı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sana ayıp! Sana ayıp!

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Hayır ama olmamış bir şey için ne kadar iddialı bir biçimde...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben mi attım imzaları?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, konuşmacıdan önce bir şey söyleyeceğim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olmamış bir şey diyor ya!

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Biz ne yapıyoruz, halkımızın...

BAŞKAN – Evet.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben söz aldım Aşkın Bey.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Aynı şey olduğunu ve söylendiğini düşünüyorsunuz. Böyle bir şey olamaz Sayın Özel.

İZZET ÇETİN (Ankara) – O zaman bizim kadar samimi değilsiniz.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Hayret bir şey ya! Burada polemik yapmaya hakkınız yoktur.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ya cümlesi geçmedi. Bir bakan, o toplantıya katılan arkadaşlar diyor ki: "Bu Uyar Madencilikle ilgili bir cümle geçmedi." Siz bize inanmıyorsunuz, böyle bir şey olabilir mi ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl inanayım ya, nasıl inanayım size!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Konuşmamızı niye kesiyor ya!

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Niye inanmıyorsunuz, niye bizim yanlış bir şey söylediğimizi düşünüyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gözümle gördüm orada konuşulanları.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ne gördünüz efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var mısınız, yansıtıyor muyuz şuraya? Burada, flash diskte, yansıtıyor muyuz?

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ben şunu söylüyorum: "O Uyar Madencilik de var efendim burada." dediklerinde meydanadaki toplantıda. Ben Salih Bey'in cümlesini çok iyi hatırlıyorum. "Bu bir tazminat meselesidir, bunu da inceleriz arkadaşlar."

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Ya tamam Salih Bey cevabını verecektir.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Muş'un açıklamalarını dinliyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Parti Genel Merkezinde bir toplantı yapılmıştı, Özgür Bey onu mu kastediyor, bilmiyorum.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Onu kastediyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Bakanımız vardı, Enerji Bakanımız vardı, İlknur Hanım vardı, o toplantıda ben de vardım. Toplantıda olayı anlatıyorlar. Hatta oradakinin bir kısmını ben Özgür Bey'le konuşurken, işte, bu mazotlu makine kullanıyor, işte, vesaire falan, orada öğrenmiştik, biz onları da, o kapı olaylarını falan biz de orada öğrenmiştik. Sonra "Ya arkadaşlar, bu işin hakkı nedir, ne diyorsunuz? diye bir şey geçmişti. Onlar da "Efendim, 2 bin lira olsa iyi olur maaş." dedi ama orada "Bu işi minimum 2 bin lira yapalım," diye ne bakanlardan bir şey duydum... Arkadaşlar böyle bir talepte bulundu. "Yani bu işin hakkı 2 bin liradır." dediler. "Ortalama ne alıyorsunuz?" dedik. 1.700 dediler, ortalaması ama 2 bin lira olsa iyi olur, hakkı bu diye...

Bir de “bir ay çift maaş bir ay tek maaş” o toplantıda geçmedi, onu da söyleyeyim arkadaşlar. Yani o hatta hiç gündeme gelmedi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükûmetin, katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkanım, bir ara verelim.

BAŞKAN – Bakan Bey on beş dakika sonra gelecek.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Başkan, bir ara verin ya, öldürecek misiniz?

BAŞKAN – Peki.

Toplantıya 15.45'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.52

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlkunur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımız ile sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 55'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi önerileri okutmaya devam ediyorum.

Müteakip önergeyi okutuyorum...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, önergelerden önce usul hakkında söz istiyorum ben.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, tabii, 3 Hazirandan bu yana görüşmelerini sürdürdüğümüz bu tasarı, Soma'da feci bir kaza sonucunda yaşamını yitiren 301 madencinin geride kalanlarının sorunlarını çözmek ve orada açığa çıkan azgınlaşmış taşeron sisteminin geldiği, getirildiği noktayı zapturapt altına alma hedefinden çok uzaklaşmış ve Adalet ve Kalkınma Partisinin 17 Aralıkta açığa çıkan her türlü kirliliğinin, yolsuzluğunun üstünün kapatılması, paralel yapıyla hesaplaşmasının bir aracı hâline getirilmiştir bu Komisyon ve giderek görüşmeler zorbalığa kadar vardırılmış, Komisyon üyesi olarak şahsım konuşurken oylama yaptırılarak saygısızlık yapılmıştır. Ardından da milletvekiliniz tarafından, ara verilir verilmez sanki danışıklı bir dövüş gibi milletvekilimize saldırılmış ve yumruklar savrulmuştur. Böyle bir ortamda hiçbir şey olmamış gibi görüşmeleri sürdürmeye kalkışmanızı doğrusu yadırgadığımı belirtmek isterim. Yani, Adalet ve Kalkınma Partisinin kirliliğini temizleme yeri değildir bu Komisyon. 61 madde olarak geldi, 106 maddeye çıktı, şimdi de 150 maddeyi geçti, daha neyle karşılaşacağımız da belli değil. Hâl böyle olmasına rağmen, zataalinizin 10.00'da, 11.00'de, 12.00'de başlatıp gece 02.00'lere, 03.00'lere kadar aralıksız sürdürdüğü ve "Hadi hadi -dayıvari yöntemle, madenlerdeki dayıbaşı usulüyle- çabuk çabuk, oyla. Kabul edenler... Etmeyenler..." şeklinde yapılan bu torba kanunun ne ülkeye ne madenciye ne taşeron çalışan işçilere ne de affetmeye çalıştığınız yandaş müteahhitlerinize, millete küfreden müteahhitlerinize hiçbir faydası olmayacaktır. Yani, burada önce bir sükûneti sağlamanız gerekmektedir Başkan olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Bir kere Başkanlık Divanı olarak söylediklerinizin hepsini reddediyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Reddet, ben söylüyorum.

BAŞKAN – Çünkü burada saat 10.00'da hiçbir zaman başlamadık.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben size ispat edeyim, 10.00'da başladınız günlerdir, tam bir keyfi yönetimle yönetiyorsunuz burayı.

BAŞKAN – Anlaştığımız şekilde saat 12.00'de başlayıp gece 00.00'da tamamlamaya çalıştık, son birkaç gündür de iftardan sonra hiç çalışmadık.

İZZET ÇETİN (Ankara) – İki gün...

BAŞKAN - Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, buradaki yoğun çalışmanın herkes farkında.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Buraya getireceğiniz belliydi işi.

BAŞKAN – Tabii ki herkesin burada sükûnetle görüşlerini ifade etmesi gerekirken her sözün başında hakaret içeren ifadeler kullanırsanız gerginliği siz yaratmış olursunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Madenciler dışında her şey oldu burada.

BAŞKAN – Lütfen, bu Komisyonun adabına uygun bir şekilde konuşursanız gerginlik olmaz ancak siz hakaret etmeye devam ederseniz ben de söz vermem. Onun için, kusura bakmayın.

Teşekkür ederim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben her zaman, istediğim zaman konularla ilgili söz alabilirim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Usule ilgili mi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım...

BAŞKAN – Usule ilişkin mi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Evet, aynı konuya cevap verecektim ama.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir milletvekili Komisyonunda konuşurken sözü kesilmez.

BAŞKAN – Lütfen, siz de konuşuyorsunuz, bakın, söz vermedim size, konuşuyorsunuz, lütfen...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, oylama yapılmaz.

Buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli Başkanım, şimdi, tabii, Sayın Hatip demin konuştu ama olay şöyle: Şimdi, Komisyon Başkanlığını yürüten Vedat Bey oylamaya geçti, Sayın Bakanımız da buradaydı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben konuşuyordum Sayın Vekilim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Lütfen, artık konuşmanız bitmişti.

BAŞKAN – Tutanakları getirteceğim Sayın Çetin, tutanaklarda hepsi vardır. Tamam, lütfen... “Öyle dediniz, böyle dediniz.” sonuçta tutanaklarda...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla, olan önergeyi oylamaya sundu ve biz reddettik ama daha sonraki süreçte özellikle bizim İzmir Milletvekilimiz tutup da Vedat Bey’e çok çirkin bir laf etti, yani gerçekten bu Ankara Milletvekiliniz, yani laflarının da geri alınması konusunda biz de istedik ama hiçbir çıt çıkmadı. Akabinde Vedat Bey Komisyonu tatil ettikten sonra, ara verdikten sonra biz odada gördük. Yani, Özgür Bey Feramuz Bey’e saldırıyor. Akabinde neden dolayı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, öyle bir şey yok, ben buradaydım.

BAŞKAN – Neyse...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir dakika, istirham ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İlknur Hanım’a özellikle “Ya, sen yalancısın.” vesaire diye lafları söyleyince tabii arkadaşımız hâliyle dayanamayıp “Ya, bu laflarını geri al.” Dolayısıyla, özellikle bu Komisyonun bu hâle gelmemesi lazım. Aşağıdan gelen insanlar, Komisyon üyesi olmayan kardeşlerimiz, vekillerimiz gelip de burada elbette ki konuşabilirler ama şunu herkes iyi bilsin ki kimsenin kimseye hakaret etme lüksü yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz talebim var kısa.

BAŞKAN – Usule ilişkin söz veremiyorum, kusura bakmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, benim ismim geçti.

BAŞKAN – Geçsin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir olaydan sonra... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kesinlikle veremem çünkü İç Tüzük’e aykırı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, maddeye geçin, söz istiyorum.

BAŞKAN – Önergelerle ilgili de söz veremem çünkü Komisyon dışından gelen arkadaşların önerge hakkında normalde söz...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Nasıl veremezsiniz Komisyon dışındakilere söz? Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, normal yollardan bir söz istiyorum, tartışma olmasın, iki dakika bir açıklama getirelim, ismim geçti.

BAŞKAN – Lütfen, tamam.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evet, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Lütfen, burada sözcü arkadaşımız var grubunuzun o açıklık getirir.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, arkadaşlar, tabii böyle...

BAŞKAN – Yani tartışma olmaması için herkesin ikili konuşmaması lazım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evet, evet.

Şimdi, tabii, uzun zamandan beri çalışıyoruz burada yani doğal olarak sınırların da gergin olduğu bir yapı var. Buna dayalı olarak, karşılıklı, insanlar istemedikleri sözleri söyleyebiliyor, kırıcı olabiliyor ama Plan ve Bütçe Komisyonunda hepimizin buna dikkat etmesi lazım çünkü böyle bir ortamda, bu kadar karşı karşıya bakan, her konuyu ayrıntılı tartıştığımız bir ortamın içinde bu düzeni sağlamak gerekli, bunda hepimize büyük görev düşüyor, Sayın Başkan hem Divana da çok büyük görev düşüyor buralarda. Bu gerginlik olduğu zaman o gerginliklerin yumuşatılmasına ihtiyaç var. Gerginlik olduğu zaman örneğin ara vermek bunun yöntemlerinden birisidir. Bakın çoğu zaman gerginlikler devam ediyor...

BAŞKAN – Ara verilmiş zaten, ara verilmiş.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama işte zamanında ara verilmiş olsa bunların hiçbirisi olmayacak, bunu yapalım. Hepimize de ayrıca görev düşüyor. Yani bu karşılıklı tartışmalar, kavgalar, bir anlamda söz düelloları bize...

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani, bize, burada Plan ve Bütçe Komisyonuna yakışmıyor, hepimizin buna dikkat etmesi gerekiyor. Karşılıklı bir ortam içinde bunu götürelim.

Ayrıca, diğer taraftan, şunu söylüyorum: Burada dışarıdan gelenlere söz vermiyoruz, önerge üzerinde...

BAŞKAN – Yok, öyle bir şey yok.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Öyle yeni yöntemler çıkarmayın, eski köye yeni âdet getirmeyin. Şu ana kadar var olan yöntem nasıl devam ediyorsa bundan sonra da böyle devam edelim. O yüzden yani böyle bir şey olduğu zaman ona sınırlanıp tepkisel olarak belli birtakım İç Tüzük dışında...

BAŞKAN – Hayır, tepki değil ama biz...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, tepkisel olarak İç Tüzük dışında birtakım kısıtlamalara giderseniz olmaz. Bunu yapmaya hakkınız yok, yapamazsınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Şimdi, gelen bir önergeyle ilgili olarak bir meslek odasının...

BAŞKAN – Görüşlerini alıyoruz tabii.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...veya ilgili bir tarafın görüşünü nasıl alacaksak herhangi bir milletvekili arkadaşımız da görüşünü belirtir.

BAŞKAN – Hayır, biz Komisyon üyelerine usulle ilgili olarak söz veriyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani şimdi, maddeyle, konuyla, önergeyle ilgili olarak istedi Özgür Bey.

BAŞKAN – Önergeyi okuttuğum zaman önergeyle ilgili tabii ki bütün milletvekillerimiz konuşur.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani bu konuda Plan Bütçenin öteden beri yerleşik bir geleneği var. Usul de olsa onu... Yeni kural ihdas etmemekte fayda var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Şimdi kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Önergeyi okutuyorum arkadaşlar:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müslim Sarı
İstanbul
Vahap Seçer
Mersin

Musa Çam
İzmir

Rahmi Aşkın Türel
İzmir

“GEÇİCİ MADDE - Bu kanunda Soma'daki madenciler için düzenlenen tüm haklardan; son on yılda madenlerde iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin hak sahipleri ve kazalarda yaralananlar ile, bundan sonra olabilecek tüm kazalarda hayatını kaybedenlerin hak sahipleri ile yaralanan madencilerin tümü yararlanır.”

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutuyorum, önerge sahibi mi konuşacak?

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Konuşacak arkadaşlarımız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle, bir önceki önergede konuşmuşken bir tartışmadan sonra, bir sonraki önergede “Önerge sahibi olmayana söz veremem.” demeniz gerçekten şaşırtıcı bir durum.

Ben burada yasama görevimi yapmaya çalışıyorum. İlk günden beri de buraya geldiğimde hep şunu söyledim: Soma'yla ilgili 17 tane madde var. Bu 17 maddeyi öncelikle görüşün, beklentiye cevap verin. Bizim bu Komisyonu gelip de meşgul edecek hâlimiz yok. Tam otuz dört gündür bu Komisyonu alt komisyon ve üst komisyonda takip ediyorum. Zaman zaman gerginlikler oluyor, zaman zaman istenmeyen sözler ağızdan çıkıyor, usulü dâhilinde, bunlarla ilgili, sınırlar yatıştıktan sonra geri alınıyor.

Biraz önceki toplantı sırasında benim söylediğim şey, Soma'daki maden işçilerine verilen sözlerin -bu son gün, artık bugün de olmazsa bu şans kaçacak- yerine gelmesiyle ilgiliydi. Ancak son zamanlarda ortaya çıkan ve Başkanlık Divanında yönetim sergileyen sizlerin o kürsüden konuya müdahale etmesinin bir devamı olarak İzmir Milletvekilimiz Sayın Denizli konuşmam sırasında -Sayın Bakanla konuşurken- oradan bana “Ayıp, ayıp!” diye bir söz söyledi. Buna tepki gösterdim ve daha önce yaşanan bir diyalogda kendisine nasıl nezaket gösterdiğimi anlattım. O, hatasında ısrar etti. Kaçınılmaz olarak biz hatamızda ısrar ettik ama mesele sözlü bir diyalogdan ibaretti.

Yerimden hiç kalkmadığım hâlde, herkesin gözünün önünde Feramuz Üstün'ün kalkıp önce şuraya gelip, oradan milletvekilimizin dosyalarını üzerime atıp, buradan ayağa kalkıp saldırıp, fiziki olarak bana saldırıp zarar vermeye çalıştığı bir noktada ben kendisine aynı şekilde karşılık dahi vermemeye çalıştım. Koşan, gelen iktidar partisi milletvekilleri, burada “Sen kusura bakma, yanlış yaptın.” derken şimdi söz alan Ağrı Milletvekili Ekrem Bey'in “Özgür Özel Feramuz Üstün'e saldırdı.” demesi akıl almaz bir şey. Bu ülkenin devamlı tartıştığı... Başbakan gerçek dışında bir şey söylüyor. Beni daha çok kişi dinliyor diye o söylediğini kendisine kâr sayıyor herkes inanacak diye. Ben yerimde duruyorum, metrelerce öteden geliyor tehdit ederek, küfrederek; oradan eline aldıklarını bana atıyor. Ben arkamı dönüyorum isabet etmesin diye; geliyor, buradan üstüme doğru çıkıyor ve bir yerden sonra, artık, sadece kendimi savunmaya çalışıyorum. Ama diyor ki. “Özgür Özel Feramuz Üstün'e saldırdı.” Ya, insaf! Nasıl böyle hiç utanmadan, sıkılmadan bu kadar gerçekten uzaklaşılabiliyorsunuz ya!

Zaten tartışmanın da özü o. Soma'da verilen sözler tutulsun diyoruz. Madencilerin imzalarını gösteriyoruz. Buna karşılık, arkadaşın söyleyecek sözü yok, kendini savunacak. Kaba kuvvete başvuruyor ve Plan Bütçe Komisyonu gibi böyle saygın bir komisyonu kaba kuvvete teslim ediyorsunuz. Sonra da gelip burada hiçbir şey olmamış gibi konuşmaya başlıyorsunuz. Kınıyorum ama inanın ki buraya gelmeyebilirdim, bunu protesto edebilirdim, gidip Meclis Başkanlığına şikâyetle bulunabilirdim, gidip savcılığa şikâyetle bulunabilirdim. Ama o zaman sizin kaba kuvvetinize karşı milletvekilliği sorumluluğumu terk etmiş olurum. Beni de yıldıramazsınız, arkadaşlarımızı da yıldıramazsınız. Yapılan kaba kuvveti kınıyorum. Görevimin başındayım.

BAŞKAN – Sayın Özel, böyle bir davranış Komisyon toplantısı sırasında olduğu takdirde ben de kınıyorum. Böyle bir şey olamaz.

Özellikle şunu belirtmek istiyorum: Burada milletvekili arkadaşlarımız, ister Komisyon üyesi olsun ister olmasın, bu teknik komisyonda neredeyse sınırsız bir şekilde konuşma hakkı kullanıldı. Zaten bu müzakerelerin bu kadar uzun sürmesinin sebebi konulardan ziyade o konularla ilgili çok geniş anlamda konuşmaların olması, tartışmaların olması. Bunu da yadırgamıyoruz ama

uzamasını başka şeylere bağlamak yerine herkes kendi durumuna bir baksın, Komisyondaki üslubuna filan baksın. Bunların hepsini çıkartırız, tutanaklarda var. Kim kaç saat, ne kadar konuşmuş, hangi konularda konuşmuş; bunlar tutanaklarda var.

Dolayısıyla, tabii, burada siz şunu iddia edebilirsiniz, görüşlerinizi söyleyebilirsiniz ama itham etmek, Sayın Bakanı ya da buradaki arkadaşları yalancılık vesaire şekilde itham etmek söz konusu olduğu zaman...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakana ben öyle bir şey söylemedim.

BAŞKAN – Veya milletvekillerine. Yani bu toplantı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...milletvekilleriniz de oradan “Ayıp, ayıp!” deyip geldikten sonra...

BAŞKAN – Ayrı bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...”Ben sana ‘yalancı’ demiştim, tuttum, geldim, ertesi gün ‘Geri aldım.’ dedim. Sen şimdi ‘Ayıp!’ diyorsun, geri alıyor musun?” dedim. “Almıyorum.” deyince “Ben de almıyorum.” dedim. Ne var bunda? Bunun cezası...

BAŞKAN – Değil tabii ki, asla.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...yumruklarını sıkıp saldırması mı? Bu kaba kuvveti kınıyorum.

BAŞKAN – Ben de kınıyorum. Öyle bir şey oluyorsa ben de kınıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Soma’ya yaptığınızı...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...yumruklarla örtmeye çalışıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Somalıların yaralarını sarıyoruz biz.

BAŞKAN – Böyle bir şey olmaz. Soma konusunda buradaki çalışmalarda bütün milletvekili arkadaşlarımızla, iktidarıyla muhalefetiyle, çalışmalar yapıldı. (Gürültüler)

Sayın Özel, söz verdik, lütfen ya. Konuştunuz tekrar, lütfen...

Sayın Aydemir, lütfen... (Karşılıklı laf atmalar)

Değerli arkadaşlar, lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz otuz yedi gündür burada sizin hakaretlerinizi dinliyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biraz utanma olur, utanma. Hâlâ...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Utanma yapan sensin. Ama sana size şunu söyleyeyim: Kaba kuvvete getirmenin bir anlamı yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen ya...

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...bunu bir kültür hâline getirdiniz siz.

BAŞKAN – Siz söz istediniz mi? Duymadım ben ama... (Gürültüler) Ben sadece söz isteyene verdim. Durdurdum ben görüyorsunuz, dikkat ederseniz ama sizin gibi bağırma için arkadaş sustu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O da bağırıyor...

BAŞKAN – Sustu, sustu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz Başkanınız, herkese eşit mesafede davranın.

BAŞKAN – Eşit mesafede davranıyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şiddeti...

BAŞKAN – ...kınıyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...kınıyorum kim olursa olsun. Bir kültür hâline geldi bu Mecliste artık.

BAŞKAN – Lütfen...

Teşekkür ediyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – AKP sayesinde. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, arkadaşlar....

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, bu kadar olur ya, bu kadar olur!

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayalinle konuşuyorsun.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Size yakışmıyor Sayın Demiröz.

BAŞKAN – Ama size yakışıyor mu buraya gelip burada bu lafları atmak?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne yapacağım?

BAŞKAN – Burada tanık olmuş milletvekilleri dururken size mi düşüyor? Lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öyle bir kural mı var?

BAŞKAN – Elbette, burada...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Söz almadan konuşma! Söz al!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kabadayılık yapma, otur yerine! (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Yüksel...

Arkadaşlar...

Oturuma on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.09

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.39

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 55'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Türel, buyurun lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi okutmuştum. Genel olarak buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi konu üzerine, demin ortaya çıkan gerginlik üzerine konuşmak istiyorum.

Şimdi arkadaşlar...

BAŞKAN – Gerginlik mi oldu? Ben yoktum ama.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evet, söylemiştir arkadaşlar size, anlatmıştır.

Siz de gerginsiniz, biz de gerginiz. Yani böyle her şeyin içinde karşılıklı bir atışma olduğu zaman, bir söz tartışması olduğu o zaman o şeylerden çıkıp da bizim üzerimize yürümeye kalkarsanız bu işin sonu yok, biz de cevap veririz. Yani bu şekilde gelin, oradan üzerimize doğru yürüyün. Bir değil, iki değil, bunu kabul etmiyoruz arkadaşlar, böyle bir yöntem yok. Kendinize mukayyet olun, hâkim olun, biz de kendimize hâkim olalım, burada daha kötü olaylar çıkmasın. Rica ediyorum hepimizden, herkes kendi üzerine düşeni yapsın. Böyle bir üslup yok. Yani sayınız bizden çok diye bizim üzerimize yürüyerek bu işi şey yapmayacaksınız. Üzerimize mi saldıracaksınız, böyle midir bu üslup? Arada olabilir gerginlikler, oluyor belli gerginlikler -biz de istemiyoruz- değişik nedenlerle. Hatalı olan arkadaşlarımız da var ama bu şekilde...

SADIK BADAĞ (Antalya) – Bu yaklaşımınız hiç hoş değil.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sözümü bitirmedim ben, sözümü bitirmedim. Hoş ya da değil, sözümü bitirmedim.

Ben burada makul bir şey söylüyorum, diyorum ki: Şu ana kadar çalıştık, burada da çalışıyoruz, üç seneden beri çalışıyoruz, bundan sonra da çalışacağız, daha bir sene daha çalışacağız. Bunun için de hepimiz dikkat edelim, üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirelim. Böyle karşılıklı birbirimizin üzerine yürüyerek, şey yaparak bu iş olmaz arkadaşlar. Öyle yapalım. Artık herhâlde bugün de son gün, bitirelim bunları. Ondan sonra zaten Genel Kurul aşaması var.

Bundan sonra Divanın da bu konularda özellikle hassas olmasını diliyorum, rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Seçer, buyurun lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; uzun günler boyu burada beraberce çalıştık. Özellikle son günlerde ramazan ayının verdiği, tabii ki oruç tutan arkadaşlarımızın da fizyolojik olarak, doğal olarak sıkıntılar yaşadığını da biliyoruz. Bizler de sizler de yorgunuz. Hep beraber önemli çalışmalar yaptık.

Zaman zaman her birimizin haddini aşan konuşmaları olabiliyor. O günün konularından kaynaklı, konuşulan mevzulardan kaynaklı ya da kişisel olarak insanın o gün farklı sorunlarından kaynaklı stres yükü fazla olabiliyor ama Plan Bütçe Komisyonunda, gerçekten, Parlatmentonun en fazla mesai harcayan milletvekilleriyiz ve gerçekten, çocuklarımızdan fazla birbirimizi görüyoruz, özellikle son bir buçuk aydır.

Netice itibarıyla, farklı görüşlerde de olsak, farklı siyasi partilerde de olsak birbirimizi çok sevdiğimizi görüyorum, inanıyorum, karşılıklı sohbetlerimizde bu elektriği alıyorum. Dolayısıyla bu tartışmaların daha sonra telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaması için çok dikkat etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Yani özellikle Özgür de çok değerli arkadaşımız, kardeşimiz; Feramuz da çok değerli arkadaşımız, kardeşimiz ama fiziki müdahale, fiziki saldırı daha sonra telafi edilemeyecek yaralar açabilir, ilişkilerimizde sıkıntılar yaratabilir, tahribatlar yaratabilir. Lütfen bunlara dikkat edelim.

Sanıyorum bu uzun süren çalışma da bugün noktalanacak. Bugün noktalamasak da en geç yarına bitireceğiz, daha sonra Genel Kurul aşamasına inecek. Umut ediyorum bir daha böyle gergin saatler yaşamayız, en azından tansiyonun bu kadar yükseldiği anlar yaşamayız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Seçer.

Buyurun Sayın Badak.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Seçer'in bu yaklaşımına, bu, siyaseti medeni ölçüde sürdürebilme yönündeki gayretlerine, ifadelerine teşekkür ediyorum. Fakat söylemem gerekir ki Sayın Türel'i'nin ifadeleri hayal kırıklığına yol açtı bende.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, yeni bir tartışmaya yol açmadan...

SADIK BADAĞ (Antalya) – Tartışmaya yol açmayacağım.

BAŞKAN – Sayın Badak, siz kendi düşüncelerinizi ifade ederseniz memnun olurum, lütfen.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Tabii ki tartışmaya yol açmak amacıyla değil ama...

BAŞKAN – Kimse kimsenin fikrini beğenmek zorunda değil, katılmak zorunda değil.

SADIK BADAĞ (Antalya) – ...burada konuşarak tabii ki doğruları bulmak zorundayız. Eğer istenmeyen bir sonuç varsa sebeplerine bakmak ve sebepleri ortadan kaldırmak lazım. Eğer sebeplere bakmazsak sadece sonuç üzerinde hüküm vermek doğru, akıllı insanların yapacağı bir şey değil. Sebepleri ortadan kaldırdığımızda o istemediğimiz sonuçlar da kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

Hepimiz biliyoruz ki yıllardır CHP Grubuyla da, MHP Grubuyla da ve daha önceki BDP Grubuyla da biz burada çok şiddetli münakaşalar yaptık ama hepsinin hemen arkasından, beş dakika sonra, hiçbirisinin içinde hakaret olmadı ve bugün yaşanan gibi olaylar yaşanmadı. Merhum Sayın Aslanoğlu'yla da, daha evvel burada sözcü olan Sayın Hamzaçebi'yle de çok şiddetli münakaşalar yaşadık, keza daha evvel burada MHP sözcüsü olan değerli hatiplerle de şiddetli -konular üzerinde- münakaşalar yaşadık. Fakat şu son bir ayda özellikle CHP Grubundaki bir iki arkadaştan ve misafir olarak gelen birkaç vekilin ağzından çıkan üsluba hiçbir zaman burası muhatap olmadı, şahit olmadı.

Bu sebepler ortadan kalktığında eminim ki hepimiz yine konu etrafında, maddeler üzerinde, kanun üzerinde, memleketimiz lehinde en uygun tarzda hizmet yapmaya devam ederiz. Sebeplere dikkat çekmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök...

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Evet, ben de çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Açıkçası, yani belki... Haddimi de aşmak istemiyorum. En son konuşacak kişi olarak yaşım gereği de beklemem gerektiğinin bilincindeyim. Burada son derece deneyimli olan insanlar var.

Ama şunu vurgulamakta fayda var: Kafamdan şöyle bir geçirdim, yaklaşık bugün otuz sekizinci gün. Ortalama on iki saat çalıştıysak dört yüz elli altı saat yapıyor. Şimdi, bu kadar bir gerginliğin ve iş yoğunluğunun olduğu bir ortamda muhalefetten, bizler, hepimiz karşılıklı olarak sözlerimize dikkat edeceğiz. Ama bu sözleri sadece karşıdan beklemek doğru değil.

Dolayısıyla buradaki sohbetlerimizde, kullanmış olduğumuz kavramlarımızda zaman zaman gergin anlar oldu ama ben şunu gördüm: Arkadaşlarımı suçlamak istemiyorum, böyle bir olay üzerinden yeni bir tartışma açılmasını da istemiyorum. Komisyonun kendine ait bir geleneğinin olduğunu gördüm. Yani Komisyondaki arkadaşlarımızın Komisyonla ilgili çalışma şeklinin ne olduğunu üç yıldır üç aşağı beş yukarı yakalayabildik, gördük. Sanki dışarıdan gelen arkadaşlarımız burada, özellikle bu manada bu çalışma şekline biraz daha, bizim ne yaptığımıza dikkat ederlerse böylesine tartışma ortamları olmaz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Değerli arkadaşlar, sanırım Sümer Bey'le ben en eksiniziz. 12 Eylül'den evvel de biz bu Mediste çalışmıştık, zaman zaman orada da böyle gerilimli süreçler yaşanmıştır. Rahmetli Turan Güneş'in "Araba Devrilmeden Önce" diye bir kitabı vardır. Arkadaşlarım fırsat bulursa onu okumasını dilerim.

Buralar hizmet makamları yerler. Zaman zaman, buradan ayrıldıktan sonra sivil yaşama döndüğünüzde insanların kendileriyle de hesaplayacağı dönemler olur ve o süreçlerde, yapmış olduğumuz hataların rahatsızlığını duyarız. Önemli olan buradan güzel şeylerle ayrılabilmemizdir, sivil yaşama döndüğümüzde, karşılaştığımızda birbirimizi sayıp sevebilmemizdir.

Ben geçen gün de söyledim, iktidar biraz dişi olmak zorundadır. Muhalefet kaybetmiş zaten, bunalımlıdır, dardır, çevresi dardır. İki: Bu Meclisin çalışma sisteminden kaynaklanan zorluklar var. Genç insanlar geliyor bu Parlamenta.

BAŞKAN – Arkadaşlar, “dişi” derken yanlış anlamayın, “Yumuşak olmak zorundadır.” diyor yani Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Evet.

Parlamentoda milletvekillerinin, genç insanların biraz kendilerini kanıtlaması, biraz daha kendilerinin sepetindeki pamuğu pazarlaması için çok kolay imkânlar çıkmıyor. Dolayısıyla bu tür süreçlerde belki o hevesin de, o hırsın da getirdiği, uygulamaların getirdiği tartışmalar, yanlışlıklar oluyor. Ama lütfen birimizden gelen kötü sözü o anki bir öfkeye vererek birbirimize yaklaşırsak sanırım burada böyle olumsuzluklar yaşamayız.

Yaşlandığınız zaman bunları daha iyi anlayacaksınız. Ben vefat eden her arkadaşımın cenazesine katılmaya çalışıyorum, hepsine istinasız bir şekilde. En azından onlarla geçmişte yaşamış olduğum olumsuzlukları helal etmek istiyorum. Size de tavsiyem bu. Lütfen biraz daha toleranslı olalım birbirimize karşı.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Evet değerli arkadaşlar, aynı temennileri ben de paylaşıyorum. Umarım bize yakıştığı gibi bundan sonraki süreçte de hakikaten, ciddi manada, tabii ki kendi fikirlerimizin arkasında durarak ama karşılıklı hoşgörü ve sevgi, saygıyı elden bırakmadan bu çalışmaları götürürüz.

Evet, en son bir önergeyi okutmuştum, önerge üzerinde görüşmeler yapılmıştı.

Bir hatırlatma babında önergeyi tekrar size okutacağım, ondan sonra da Sayın Bakana katılıp katılmadığını sorup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müslim Sarı

Musa Çam

Rahmi Aşkın Türeli

İstanbul

İzmir

İzmir

Vahap Seçer

Mersin

“GEÇİCİ MADDE - Bu kanunda Soma'daki madenciler için düzenlenen tüm haklardan; son on yılda madenlerde iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin hak sahipleri ve kazalarda yaralananlar ile, bundan sonra olabilecek tüm kazalarda hayatını kaybedenlerin hak sahipleri ile yaralanan madencilerin tümü yararlanır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuyla ilgili ilave hiçbir şey söylemeyeceğim. Sadece, bu konuda verilebilecek en iyi cevap, kaba kuvvete karşı yine de gelip Komisyonunda çalışmayı sürdürmektir. Çünkü kaba kuvvet eğer bizi muhalefetimizden ve yapacağımız işten alıkoyarsa o zaman biz kaba kuvvete prim vermiş oluruz. Bunun dışında da hiçbir şey söylemiyorum.

Şimdi, önergemiz çok açık. “Soma'daki madenciler için düzenlenen tüm haklardan...” diyoruz. Elbette 15 tane düzenlenmesi gereken ve toplam 17 maddeyle düzenlenenlerin yeterli olduğunu düşünmüyoruz ama eskisine göre ilerleme olan 6-7 tane madde var. Ancak bunlar maalesef sadece yer altında çalışan işçiler için düzenlendi. Oysa yer üstü ocakları da yer altı ocakları kadar tehlikeli. Hatta geçtiğimiz günlerde Soma Komisyonu olarak Cumhurbaşkanını ziyaret ettiğimizde Sayın Cumhurbaşkanı şöyle bir ifade kullandı, dedi ki: “Yer altı ocaklarındaki tehlikeler kadar özellikle Afşin-Elbistan bölgesinde dört beş yıl içerisinde ortaya çıkabilecek büyük bir heyelandan endişe ediliyor. Bu konuda Devlet Denetleme Kurulunun raporuna ilave olarak biraz daha çalışmalarını da istedim

arkadaşların, Afşin-Elbistan'a bizde bakacağız, siz de bakın." Soma'da yer üstü ocaklarında zaman zaman kazalar oluyor ama tehlikenin boyutları her geçen gün biraz daha artıyor.

Ayrıca, sadece yer üstü ocağı değil, Soma'daki madende çalışanlara karşı lojistik destek sağlayan atölyeler var. İnanılmaz büyük tahkimatlarda kullanılacak dökümle ilgili işler yapıyorlar, havalandırma ile ilgili işler yapıyorlar ve gidiyorlar, oralarda onları monte ediyorlar. Hepsi teker teker bizi arıyor ve diyor ki: "Yer altı ile ilgili yapılan düzenlemelerden bizler de yararlanmak istiyoruz."

Ayrıca, burada 2 tane önegeyle peşi sıra aynı konudan bahsediyoruz. Soma'da, biraz önce Uyar Madencilikle ilgili bahsetmiştim, bunun dışında Türkiye'nin çok çeşitli yerlerindeki madenlerde kazalara uğrayan madenciler oldu. Onların aileleri de beklenti içindeler. Herhâlde Komisyondaki herkes ve Sayın Bakan da takdir eder ki bir kazada 301 kişi birden öldü diye bir hakkı sadece o 301'ine vermek doğru bir şey değil. O 301 kişiden önce bu kazaya geliyorum diyen 15 kişi 2011 yılından itibaren sadece öldü, son on yılda da –tabii, Bakanlığın kayıtlarına bakmak lazım ama- 800'ün üzerinde kayıp var sadece madenlerde yaşanan kazalarda.

Zonguldak'tan aileler gelmişti. Orada da böyle bir yanlış anlaşılma sonucu Sayın Süleyman Çelebi burayı provoke etmekle suçlanmıştı ama sonra anlaşıldı ki aileler tamamen bağımsız kurmuş oldukları bir dernekle geldi, hatta iktidar sıralarının arkasında oturdular. O aileler de yalvardılar "Ya, bizim sesimizi duyun, bizim evlatlarımız bu durumda." Biliyorsunuz 9 tane madencinin hâlen daha yerin altında naaşları ve çıkarılamadı. Annesinin haykırışlarını hep birlikte dinledik, ne diyor? "Evladımın kemiklerini verin bana." diyor. Bu haklardan onlar da yararlansın diyoruz ve diyoruz ki: Son on yılda madenlerde iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin hak sahipleri, kazalarda yaralananlarla bundan sonra olabilecek kazalarda hayatını kaybedenler olursa -hiçbirimiz böyle bir şey ümit etmeyiz, bunun son olmasını isteriz- ama hak sahipleri bunlardan yararlansın diyoruz. Aksi takdirde sadece 300 kişi ölünce 300 kişiye bu hak veriliyor. Diğerinin ne farkı var bundan? 300 kişilik bir kanunu doğru da bulmuyoruz, bu anlamda samimi de bulmuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Teşekkür ederim.

Ben de biraz önce yaşanan şiddeti tekrar kınadığımı belirtmek istiyorum.

Sayın Bakan, Türkiye, 2000'li yıllardan önce su zengini olarak kabul edilebilecek durumda iken günümüzde su sıkıntılarını yaşayan ülkeler grubunda bulunmaktadır. Su yönetimindeki yanlışlar, uygulanan su politikaları, artan nüfusa birlikte tüm sektörlerde artan su talebi, küresel iklim değişikliği, su sorununun nedenleri olarak belirtilmektedir. Ülkemizde su yönetimi konusunda görev, yetki ve sorumlulukları bulunan kuruluşların çalışma konularında belirsizlikler bulunmaktadır. Türkiye'de su yönetiminde başlıca problemler kurumlar arası koordinasyon ve iş birliği eksikliği, kaynak yetersizliği olarak sıralanabilir.

Hepinizin bildiği gibi -veya biliyor musunuz bilmiyorum- Malatya'da çok ciddi su sıkıntısı yaşanıyor şu anda. Malatya'da yaşanan sulama suyu sıkıntılarına baktığımızda, kurumlar sulama suyu ihtiyacını giderecek projeleri zamanında tamamlayamıyorlar. Su kaynakları yönetimi, suyun daha planlı ve ekonomik kullanılması ve sürdürülebilir bir su yönetimiyle sağlayamamıştır.

Battalgazi ilçesine bağlı Kadiçayırı, Kemerköprü, Alişar, Toygar, Boran ve Hasırcılar'da yaşayan çiftçiler dün sulama suyu sıkıntısı yaşadıkları gerekçesiyle traktörlerle yolları kapattılar ve yetkililerin bu konuda sorunlarını çözmesi için eylem yaptılar.

Ben daha önce, 10/09/2012 tarihinde, Battalgazi ilçesinde yaşanan sulama sorunuyla ilgili... Ve maalesef, Battalgazi'de yaşayan çiftçilerimiz kanalizasyon borularını kırarak sulama yaptıklarını ve bundan da utanılması gerektiğini ifade etmiştir. Ve bunu size de sormuştum, siz de yazılı olarak vermiş olduğunuz cevapta bu sorunun çok yakında çözüleceğini söylemişsiniz.

O tarihlerde Malatya Valisi Başkanlığında yapılan toplantıda alınan kararları, çözümleri ve bugün gelinen noktayı tek tek size sıralamak istiyorum.

Sorunlar:

Malatya İl Koordinasyon Kuruluna katılan o dönemki Battalgazi Belediye Başkanı ilçede bahçelerin kanalizasyon suyu ile sulandığını –şu anda Battalgazi Belediye Başkanı- Valiye anlatırken "Bunun sorumlusu sulama birliği olmasına rağmen olayı sahiplenmiyor." demiştir ve kurumlar birbirlerine topu atmakta çareyi bulmuşlardır.

Malatya'nın Battalgazi ilçesinde yaz döneminde sulama suyunun eksikliğinden dolayı kanalizasyon suyu ile bahçelerin sulanması sorununun çözümü için Malatya Valiliği yeni bir çalışma başlatarak sorunun sulama sezonu öncesinde çözüleceğini kamuoyuna duyurmuştu geçtiğimiz yıl.

Yine, Valinin Başkanlığında toplantı düzenlendi. Toplantıya Battalgazi Kaymakamı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü İşletme Daire Başkanı, DSİ Genel Müdürlüğü İç Denetim Başkanı, Devlet Su İşleri Bölge Müdürü, Malatya Belediye Başkan Yardımcısı, Devlet Su İşleri uzmanları ve kamu kurumlarının yöneticileri katıldılar.

Toplantının açılışında konuşan o dönemki Vali Sayın Ulvi Saran "Malatya'da Battalgazi ilçesinde çok önemli bir sorunu tartışmak ve çözüm yollarını ortaya koymak için bir araya geldik. Derme, Hatunsuyu, Hanımınçiftliği ve Battalgazi'de sulama konusunda çok ciddi bir problem var. Sulamanın yetersizliğinden dolayı bir hijyen ve sağlık problemi ortaya çıkıyor ve –tekrar altını çizerek söylemek istiyorum, bazı Malatya milletvekilleri alınıyor ama- kanalizasyon suları ile sulama yapılması bizi ciddi bir sorunla karşı karşıya bırakıyor. Konunun bütün taraflarını bir araya getirdik. Konunun yerel yönetimi, mülki idare amirleri ve Devlet Su İşleri bir araya geldi. Neden bu sorunun uzun bir süreden beri çözüm bulmadığını tartışacağız." demiştir.

Yine Sayın Vali "Amacımız önümüzdeki sulama dönemi öncesinde kesin bir çözüm bulmaktır. Farklı kurumların bir koordinasyon içerisinde çalışması gerekiyor. Sihirbazlık yapacak hâlimiz yok. Bizim sorununuzun kaynağında, birinci derecede suyun yetersiz oluşudur. Çiftçiler olarak yapılmayan, ihmal edilen çok şeyin olduğuna inanıyorum." diye konuşmuştur.

Sayın Bakan, çözümler konusunda bir iki şey söylemek istiyorum:

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü İç Denetim Başkanı Mehmet Güllü, Devlet Su İşleri olarak Battalgazi ilçesinde ve çevresinde yaşanan sulama suyu sıkıntısının çözümü için uzun ve kısa vadeli projeler hazırladıklarını söyleyerek, slayt eşliğinde 10 öneriyi sıraladı. Bu öneriler: Şerefhan Deresi'nin Çat Barajı'na devredilmesi, "Kahramanmaraş Bölge Müdürlüğü tarafından planlama raporu çalışmaları 2009 yılı sonunda tamamlanmış olacaktır. 2010 yılı ilk yarısında proje ihalesi yapıp 2010 yılı sonunda ise inşaat işi ihalesi yapılması planlanmıştır." demişti yine.

Yine, Derme ve Şahnahan ana kanallarının bakım onarım işleri kapsamında bir proje yapılacaktı, ortaklaşa bir protokol yapılacaktı.

Medik, Şahnahan A, B, C kanallarında kapalı sisteme geçilebilmesi için tüm şebekenin planlama revizyonu hazırlanacak, proje kriterlerine göre gerekli çalışmalar yapılacaktır. Dilek Belediyesinin sisteme dâhil edilmesi sağlanacaktır. Medik Barajı'nın dolusavak projeleri 2009 yılı sonunda tamamlanarak, yapım işleri ihalesi 2010 yılı içerisinde yapılarak inşaatına başlanılacaktır. Ayrıca, Şahnahan B kanalının uygun bir noktasında Şahnahan A kanalına pompajla sulama suyu takviyesi, Battalgazi Sulama Birliği ile yapılacak protokolden sonra proje çalışmalarına başlanılacaktır." denilmişti.

Bugün durum nedir? Sorunlar maalesef giderilememiş ve kanalizasyon suyu ile hâlâ sulama yapılmaktadır ve maalesef, 2010 yılından, 2011 yılından katlanarak, bu, kanalizasyon ile Malatyalı çiftçiler sulama yapmaktadır çünkü maalesef hâlâ su yetmemektedir.

Şimdi, Çat Barajı'na gerekli suyu sağlayacak Şerefhan Deresi Projesi hâlâ ortada yoktur. Bu sizin Bakanlığın da sözüdür. Derme ve Şahnahan ana kanallarının bakım onarım işleri tam olarak tamamlanmamıştır. Medik Şahnahan A, B, C kanalları kapalı sisteme geçememiştir. Medik Barajı Dolusavak Yükseltilmesi Projesi hâlâ tamamlanamamıştır. Bugün itibarıyla Malatya Valiliği tarafından açıklanan çözüm ise arıtma tesisinden Karakaya Baraj Gölü'ne akıtılan suyun sulamaya verilmesi veya Karakaya Baraj Gölü'nden pompajla suyun alınmasıdır. 2009 yılında alınan kararlar 2014 yılında yapılamamıştır, beş yıl sonra, 2019 yılında yapılabilir mi; bu konuda tereddütlerimiz var.

Ancak, Malatya'da bu sulama suyu sorununun çözümü herkes için hayati önem taşımaktadır ve maalesef, Malatyalı çiftçi kayırsından eriğine, kirazından üzümüne, elmasından birçok ürününü 30 Martta don vurmasından dolayı çok kötü durumdadır. Bir de üzerine bu sulama suyu problemi gelince çok daha büyük bir dram yaşanmaktadır. Şimdi, maalesef, kayısı tutsa da tutmasa da veya ürünler tutsa da tutmasa da bu sulamayı yapmak zorunda Malatyalı üretici ve maalesef, üzülmek söylemek isterim ki siz konuşmalarında Malatya'ya hizmet konusunda, hatta geçtiğimiz yıl proje de açıklamıştınız Malatya'da, maalesef, onların hiçbir gerçekleşmemiştir.

Ayrıca, bir şeyi daha söylemek istiyorum. Malatya'da yapılan 2 baraj var biliyorsunuz, 1990'lı yıllarda temeli atılıp geçtiğimiz yıl açılan 2 baraj var; birisi Turgut Özal Barajı, birisi de Recai Kutan Barajı. Maalesef, Sayın Bakan, nasıl bir anlayışa anlayamıyorum, baraj yapılıyor, bunların sulama kanalları ortada yok. Sulama kanalları, maalesef, yapılmamış.

Ayrıca, Boztepe yani Recai Kutan Barajı'nda da ciddi bir arıza olduğu söyleniyor, şu anda su boşaltılıyor. Onun da, Yazihan Ovası'yla ilgili hiçbir faydası yok o barajın da, onu da belirtmek istiyorum. Bu konunun çözümü, yani bir insanın yaşaması kadar önemlidir bu su sorunun çözümü ve maalesef, bunun üzerine de elektrik borçları gelmektedir, tarımsal sulamadan kaynaklı elektrik borçları. İnsanlar "Affedilmiyor, bari, hiç olmazsa bu yıl ödeyeceğimiz elektrik borçları gelecek yıl faiziyle alınsın." diye talepte bulunmaktadır. Bunu sizin dikkatlerinize sunuyorum.

Ayrıca, bir önemli konuyu da size sormak istiyorum. Lütfen, bu konuda hassasiyet gösterirseniz çok memnun oluruz. Seydi Deveci, Adem Loğoğlu, Ercan Kulu, Ramazan Küçük, Ali Gökçe kırk beş günlük rotasyon kapsamında başka illere tayin ediliyorlar ama kırk beş gün geçmesine rağmen, hâlâ görev yerlerine geri gelemiyorlar. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Milli Parklar Genel Müdürlüğü emrinde çalışıyordu bunlar. Bölge Müdürlüğünün sürekli "Geçici olarak gönderdik." diye ifade ettiği ama maalesef bunların kalıcı gibi gözüktüğü söyleniyor ve bununla ilgili de bir siyasi kaygı duyuyoruz. Bir siyasi düşünceden dolayı mı... Yani bir söylenti var Hekimhan'da. Bunu da çözmenizi sizden rica ediyorum. Bu çünkü hakikaten önümüzdeki dönem bizim de başımızı çok ağrıttacak bir konu ve çok haksızca bir uygulama olduğunu da belirtmek istiyorum, araştırdığınızda siz de göreceksiniz. Bu haksızlığın da giderilmesini sizden rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, size söz vereceğim ama öncelikle Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Çok kısa olarak sorulara bir yanı çünkü önerge dışı olduğu için...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilimize teşekkür ediyorum. Çok kısa olarak...

BAŞKAN – Mümkünse de kalanları yazılı olarak... Çünkü tamamen bizim gündemimizin dışında.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tamam. Müsaade ederseniz, ben çok kısa olarak cevap vereyim, daha sonra yazılı olarak da diğer konulara cevap vereceğim.

Şimdi, efendim, tabii, biz hakikaten Malatya'da Derme, Çerkezyazısı Sulaması vardı; bunları biz tamamladık daha önce. Biliyorsunuz, bunlar bizim Hükümetimiz döneminde tamamlandı. Hatta Kapıkaya Barajı, şu anda Turgut Özal Barajı adıyla anılan baraj iz bedeliyle bekliyordu. Bunu iz bedelden kurtarmak suretiyle çok kısa zamanda biz tamamladık, şu anda sulama projeleri yapıldı, inşaat da başlıyor, sulama inşaatı.

Ayrıca, Recai Kutan Barajı'yla ilgili, biliyorsunuz, o da bitti. Birtakım enjeksiyon çalışmaları yapılması gereği ortaya çıktı, bunlar da yapılıyor. Yani bunların da sulama projesini ihale ettik. Hatta geçenlerde Sayın Recai Kutan da aramıştı, bunun hızlandırılmasını talep etti.

Yani Malatya'ya geçmişe göre büyük ödenekler ayırıyoruz, ayırmaya devam edeceğiz.

Bir de Yoncalı Barajı var, bunun da ihalesini yaptık, şu anda ihale süreci devam ediyor...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yoncalı Barajı'ndan umudu kestiğimiz için sormuyoruz Sayın Bakan.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, yok, umut kesme. Bunu da kesinlikle...

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, geri kalanını yazılı olarak...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yani onları ben tamamen size yazılı olarak vereyim, diğerlerini de not aldım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özellikle Battalgazi'yi...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Battalgazi'yle bizzat ilgileneceğim. Esasen son olarak şunu söylüyorum: Konuyu biliyoruz, ben geçen gün Bölge Müdürlüğümü gönderdim, bir heyet marifetiyle çalışma yapıldı, şimdi ayrıca Genel Müdürlükten genel müdür yardımcısı başkanlığında bir heyet daha gidecek, Malatya'nın bütün meselelerini masaya yatıracağız ama biliyorsunuz siz de çok sayıda...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Önemli olan bu Battalgazi problemi.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tamam, zaten ben de söz vermiştim, gidince onu da bizzat takip edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müslim Sarı
İstanbul

Musa Çam
İzmir

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Vahap Seçer
Mersin

"GEÇİCİ MADDE - Bu kanunda yeraltında çalışan işçilere verilen hakların tamamından yer üstünde açık ocaklarda çalışan işçiler ile madenlere lojistik ve teknik destek sağlamak amacıyla maden havzasında atölyelerde çalışanlar da yararlanır."

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, açıkçası, Sayın Bakan, demin iki önerge peş peşayken ikisine birden söylemiştim, hem on yıl geriye dönük kaza geçirenler hem de bu havzada açık madenlerde çalışanlar ile lojistik sağlamak için atölyelerde çalışanlar diye. Demin bahsederken, önergelerin sırasından dolayı önce diğerinden lafa girdim, sonra kazaları söyledik. Tekrar etmeyeceğim söylediklerimi ama açık maden-kapalı maden, yer üstü-yer altı veya atölyede çalışan-çalışmayan diye ayırmak doğru değil, hepsinin yararlanmasını öneriyoruz burada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Adnan Keskin

İzzet Çetin

Rahmi Aşkın Türeli

Denizli

Ankara

İzmir

Vahap Seçer

Bülent Kuşoğlu

Mersin

Ankara

MADDE...- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 32- 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında bankalarca İsviçre Frangı veya Japon Yeni'ne endekli olarak kullandırılan konut kredileri bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde Türk Lirası cinsinden yeniden yapılandırılır.

Yapılandırma kapsamına; bu maddenin yayımlandığı tarihte kapatılmamış olmak kaydıyla İsviçre Frangı veya Japon Yeni'ne endekli konut kredileri ve bu kredilerden Türk Lirasına dönüştürülerek yeniden yapılandırılan kredilerden; kredinin kullandırıldığı tarihte müşteri hesabına geçen ve miktarı 250 bin TL ve altında olan krediler, 250 bin TL'yi aşan kredilerin 250 bin TL'ye kadar olan kısmı girer. Söz konusu kredilerden yargıya intikal edip davası müşteri aleyhine sonuçlanan ya da başvuru süresi içerisinde davadan vazgeçilenler de yapılandırma kapsamına girer.

Söz konusu kredilerde; kredi kullandırıldığı tarihte müşteri hesabına geçen TL tutarı baz alınarak, aylık en fazla 1,25 faiz oranı ile borç bakiyesi yeniden hesaplanır. Müşteri tarafından yapılan, yasal ödemeler (vergi, fon vb.) hariç, anapara, faiz ve kur farkı ödemelerinin müşteri hesabından tahsil edilen TL karşılıkları hesaplanan borç bakiyesinden mahsup edilerek hesaplanan borç için kalan vade üzerinden yeni bir TL ödeme planı hazırlanır. Mahsuplaşma sonrasında müşteriye herhangi bir iade yapılmaz.

Bu madde kapsamındaki yapılandırmadan yararlanabilmek için maddenin yayımı tarihinden itibaren 60 gün içerisinde kredi müşterisi tarafından krediyi kullandıran bankaya yazılı olarak başvuru yapmak şarttır."

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BDDK'dan kim var temsilci? Gelir misiniz ön tarafa.

Bu, yapılandırmalarla ilgili son durum hakkında bir bilgi verir misiniz? Kendinizi de tanıtacaksınız tabii ki.

BDDK BANKACILIK UZMANI HALİT ŞİRİN – En son Bankalar Birliği tarafından, bu, dövizde endekli kredi kullananlar için bir tavsiye kararı yayınlandı. Tavsiye kararı çerçevesinde bankalar... Tabii, bu bir tavsiye kararı olduğu için bankalar buna uymak zorunda değillerdi ve birçok banka uymadı bu karara. Hangi bankaların uyup uymadığı konusunda da bizim kurumumuzda bir bilgi bulunmamakta. Bu...

BAŞKAN – Olur mu öyle şey canım! Bu nasıl ifadedir? Yani Bankalar Birliği size bunu, bankaların bütün durumlarını BDDK'ya bilgi olarak veriyor.

BDDK BANKACILIK UZMANI HALİT ŞİRİN – Biz bu bilgiyi talep ettik, henüz...

BAŞKAN – Hayır, verdiler, verdiklerini ben biliyorum.

BDDK BANKACILIK UZMANI HALİT ŞİRİN – Bize gelmedi henüz.

BAŞKAN – Böyle bir şey olur mu ya? O zaman niye bilgiyi almadan geldiniz? Konunun bu olduğunu biliyorsunuz, bunun için çağrıldınız. Ben bir telefonla Bankalar Birliğinden bu bilgiyi alabiliyorsam, beş dakika sonra bana geliyor ise bu mail ortamında, siz BDDK olarak nasıl alamazsınız bu bilgiyi? O zaman niye geldiniz?

BDDK BANKACILIK UZMANI HALİT ŞİRİN – Bana verilmedi.

BAŞKAN – Niye geldiniz o zaman?

BDDK BANKACILIK UZMANI HALİT ŞİRİN – “Bilgi edindiğimizde vereceğiz.” diye gönderdiler beni.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendine ne söylendiyse onu söylüyor, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim?

Buyurun Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendisine ne söylendiyse onu söylüyor arkadaş.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, yani ne demek istediğinizi anlamadım ben.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendisine nasıl bilgi verildiyse BDDK’dan o bilgiyi veriyor arkadaşımız, bürokrat arkadaşımız.

BAŞKAN – İyi de BDDK’yı temsilen geldi. Bürokrat arkadaşın kişiliği bizi alakadar etmiyor, burada söylediklerinin hepsi BDDK’yı bağlar. BDDK da kendilerinin niçin buraya çağırıldığını gayet iyi biliyor. O zaman, madem bilgi vermeyeceklerdi niye geldiler?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, siz çağırdığınız için geldiler.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben hep diyorum, “Arkadaşlar, tabii ki bütün uzmanlarımız değerli ama bu gibi durumlarda yetkili arkadaşlardan birilerini göndersinler.” diye. Geçen, başka maddelerde de tartıştık. Arkadaşa bağırmanın bir anlamı yok; o, eline verilen bilgiyi vermek zorunda. Başkanına açıp konuşacaksınız, “Niye bunu gönderdin?” diye. Arkadaşlarımızın eline bir bilgi veriliyor, onu okuyorlar, onun ötesinde bildiği bir şey varsa söylüyorlar. Burada...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bürokratin değil de kurumların gayriciddi yaklaşımıdır bu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır, şöyle: Yani biz daha önce başka uzmanlara da aynısını söyledik ama bu konuda...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Siz haklısınız ama kardeşimiz de haksız değil yani. Kurumlar gayriciddi.

BAŞKAN – Sayın Seçer, bu, arkadaşın şahsıyla ilgili bir şey değildir. Burada kurum... Ben demiyorum ki “Ahmet burada mı? Mehmet burada mı?”, “BDDK’nın temsilcisi burada mı?” diye soruyorum. O zaman, söyleyecek bir şeyi olmayan da “Ben BDDK’nın temsilcisiyim.” diye çıkmayacak ortaya.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Kurumda sıkıntı var, BDDK’da sıkıntı var, işi ciddi yapmıyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, Bankalar Birliğiyle ben tekrar dün -Recai Bey’le de- görüştüm. Bu önerenin çünkü daha önce... Biz iki senedir koşturuyoruz. Rahmetli Mevlüt Aslanoğlu’yla beraber, Recai Bey, uçumüz çağırdık, Bankalar Birliği Başkanıyla, genel müdürlerle... Bazıları geldi, bazılarını ikinci partide çağırdık, bir daha geldiler. Tabii, bir iki bankada sorun var. Yani arkadaşımızın söylediği, “Bilmiyorum.” derken, hani “Kaç kişi? Nedir, ne değildir?”... Bir liste de var, Başkanımızda da var ama Bankalar Birliğine, belki doğrudan BDDK’ya bildirdi mi, bildirmede mi; onu da bilmiyoruz. Peyderpey, biz sadece böyle ihbar masası gibi diyoruz ki: “Siz böyle söylüyorsunuz ama filanca banka uygulamıyormuş.” diye, bize gelenleri biz de Bankalar Birliğine paslıyoruz. Usul olarak, tamam, dedik: “Kanunsuz çözelim.” Ama uygulamada aksaklık çıktıkça... Bizim de önergemiz var, aynı mahiyette. Arkadaşlarımızla da, “Madem Bankalar Birliği de bununla ittifak ediyor, o zaman siz bunu uygulamada kendiniz çözün, biz de bunu o zaman çekelim.” dedik ama hâlâ -o kanunda çektik- çıkmayınca şimdi yeniden önerge olarak veriyoruz. Bazıları uyguluyor, bazıları tam olarak maalesef uygulayamıyor veya yenileyenler -işte, kredi yenileyeceğiz, ipotek istiyoruz- birtakım yeni

şartlar ortaya koyuyorlar. O nedenle bunları verdik ama arkadaşlar belki banka bazında bilmesi de -bir iki banka- diğerleri kısmen tamamlıyor, diğerlerinde, hâlâ bazı bankalarda sorun devam ediyor.

BAŞKAN – Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Belki banka ismi vermek istemediği için söylemiştir ama 2 bankada sorunun devam ettiğini bize yetkililer şifahi olarak söylediler.

BAŞKAN – Hangi bankalar onlar?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İşte, devam ediyor, çözülmemiş. Yani şimdi hatırlamıyorum, ikisini söylediler ama. Mesele o banka, bu banka değil; burada sorun, İstişare Kurulu kararına yani yazılan tavsiye kararına hepsinin tam olarak uymadığını biliyoruz, onun için önerge verdik biz de aynı mahiyette.

BAŞKAN – O zaman, Sayın Günel, az önce Bankalar Birliğinden gelen, en son durumla ilgili şeyi ben sizinle bir paylaşayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onu bilmiyorum, yani en son...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ben de isterseniz konuşayım, ondan sonra...

BAŞKAN – Siz de ona göre değerlendirirsiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz yine bilgi verebilirsiniz. Tam çözülmediği için, aynı mahiyette önerge olduğu için ben de söz aldım, orada gerekçesini okuturuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başkan, yani burada banka ismi vermekte bir sorun da yok. Yani Garanti, Yapı Kredi gibi bankalar aşağı yukarı yüzde 90' ın üzerinde şu an yapılandırma işlemlerini tamamlamış vaziyettedir.

Burada 3 bankada bir sorun var gibi görünüyor; Fiba, Finansbank ve AnadoluBank tarafı.

Şu an Fiba'da bu tavsiye kararının dışında bir yapılandırma uyguladılar. Bunlar kuru 1,70' le sabitleyerek enflasyon oranında bir artırma... Ancak, 166 müşterilerine mektup gönderiyorlar, bu konuda çağrı yapıyorlar; 105' i olumlu cevap veriyor. Ödeme zamanı gelen 84 müşterileriyle yapılandırmayı tamamlamış vaziyettedir. 105' ten kalan diğer 21 müşteri de vadeleri geldiğinde yapılandırma için gelecekler. Yani orada 166 kişiden 105' i olumlu cevap vermiş.

Anadolubankta 265 kişiye form gönderiyorlar, 18 Temmuz'a kadar süre verilmiş, şu ana kadar bu tavsiye kararı çerçevesinde 62 kişi olumlu cevap vermiş. Orada da 18 Temmuzdan itibaren onlar yapılandırmaları başlatıyor.

Finansbankta ise kapsam daha geniş, 621 müşteri var. Şu an 370 tanesiyle yapılandırmalarını tamamlamış durumdadır. Onlar kapsamı biraz daha geniş tutmuş vaziyettedir. Yani müşteri gruplarına göre 250 bin lirayı da biraz daha yukarıya taşıyarak, yani müşterinin durumuna bakarak yapıyorlar ve temmuzun 3' üncü haftasına kadar da diğer müşterilerine de gelip müracaat etmeleri konularında söz vermiş vaziyettedir.

Bu yürütülen çalışmalar çerçevesinde bir yoluna girmiş vaziyette bu süreç sürdürülüyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Yani önergeye gerek yok.” diye, onu mu söylemek istiyorsunuz?

BAŞKAN – Yok, önergeye gerek yok diye, onu başından beri zaten bu görüşmelerin içerisinde yani böyle bir müdahaleyi Medis çatısı altında yapmanın doğru olmayacağını zaten hep beraber konuşmuştuk. Yani Bankalar Birliği ve bankalardan bir adım bekleniyordu, onlar da bu adımı attılar.

Buyurun Sayın Türel.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, öncelikle, BDDK Başkanı yok, Başkan Yardımcısı yok. Yani o konunun kurumu temsile, üst düzey temsile yetkili olan yöneticileri olmayınca, buradaki arkadaşımıza iş kalınca sıkıntı oluyor. Yani buradaki bu durumun olmaması gerekir. Buraya mutlaka gelmeleri ve bu konuda bilgi vermeleri gerekiyordu. Yani o açıdan, neden gelmediğini ben...

BAŞKAN – BDDK kendini taraf kabul etmiyor herhâlde.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Herhâlde öyle.

İkinci bir husus: Tavsiye kararının uygulanmamasıyla ilgili siz söylediniz. Evet, bazı bankalar tavsiye kararını uygulamayan, onların uygulanması... Çünkü Bankalar Birliğinin onlarla toplantı yaparak bu tavsiye kararını aldığını biliyoruz biz, tek başına almadı Türkiye Bankalar Birliği. Bu uzun zamandan beri devam eden, iki üç yıldan beri devam eden bir süreç Sayın Bakan. O yüzden de bu tavsiye kararının mutlaka uygulanmasına ihtiyaç var. Tamam, bir tavsiye karardır, adı üzerinde. Türkiye Bankalar Birliğinin özel

bankalar üzerinde bir zorlayıcılığı yoktur ama bir karar da veriliyorsa ona da uyması beklenir burada. Çünkü sonuçta biz de onu ciddiye alarak, burada sorunla ilgili olarak bize gelen insanların, dövizle kredi çekmiş olan ve bundan mağdur olan insanların sorunlarının çözülmesi gerektiğini söylüyoruz. Burada, işte, Sayın Başkan da biliyor, bu konuyu gene dün de, kaç günden beri de görüşüyoruz.

Yalnız, buradaki bir farklı husus da şu: Bizim önergemiz ayrıca bu tavsiye kararının dışında bir şey getiriyor, o da şu: Tavsiye kararında kredinin kullandırıldığı tarihte kredi borcu 250 bin ve aşan krediler kapsamda değil, 250 binin altındakiler var. Yani 260 bin liraysa bu tavsiye kararına girmiyor. Bizim buradaki önergemizdeki farklılıkların biri bu, diyoruz ki: Onun üstündeyse de yararlanсын ya da şöyle olsun: En azından 250 bin liraya kadar olan kısmı yararlandırılсын. Yani kişi 300 bin almışsa 250 bini girsin kapsama -eğer illa bir şey belirlenecekse- onun üstündekini kendi ödesin ama yapılandırmayı herkese belirleyelim. Yoksa 250 binde kestiğiniz zaman, "Altı yararlanır, üstü yararlanamaz." dediğiniz zaman ciddi bir mağduriyet oluşuyor.

İkinci bir konu da şu: Tavsiye kararında yargıya intikal etmiş krediler bu kapsamda değil. Gene bizim önergemizde biz diyoruz ki: "Söz konusu kredilerden yargıya intikal edip davası müşteri aleyhine sonuçlanan..." Yani dava açma hakkını kullanmış, vatandaş "Niye dava açtın? Sen zamanında dava açtın, seni yararlandıramam." diyemeyiz. "...ya da başvuru süresi içerisinde davadan vazgeçilenler de yapılandırma kapsamına girer." Yani daha önce yargıya başvurmuş olup sonuç almış ya da şu anda davası devam edenler de bu kapsama girsin diyoruz. Bizim önergemizin farkı budur tavsiye kararından. Eğer o olursa o zaman alan da genişliyor. Bu açıdan da bu tavsiye kararının kapsamadığı insanları da kapsama almış oluyoruz Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bizimki de tavsiye mi olacak buradan?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani, işte, burada kanunla çıkaralım diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Berber, buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; bu konuda, tabii, Bankalar Birliğiyle Bankalar Birliği, Başkanını davet etmek suretiyle, bazı bankaların genel müdürleriyle birlikte bütün siyasi partilerimizin temsilcileriyle biz burada yaklaşık beş altı ay önce bir toplantı yaptık. O toplantılar neticesinde Bankalar Birliği burada, yine milletvekili arkadaşların tavsiyeleri doğrultusunda bu limitleri filan koydular. Yoksa...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama sıkıntı devam ediyor Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ancak şu var: Orada şöyle bir mutabakat da vardı: "Mağduriyet söz konusuysa biz limiti dikkate almayacağız." şeklinde de... Tabii, burada katılan Sayın Günel vardı, rahmetli Mevlüt Bey vardı, yine, HDP'den de -BDP'den de o zaman- Hasip Bey vardı. Dolayısıyla, bu toplantılarda alınan kararlar çerçevesinde Bankalar Birliği tavsiye kararında bulundu ve BDDK da, Tüketici Dairesi Başkanlığı bunu takip ediyor. Şimdi, ben tekrar burada BDDK'dan üst düzeyde birisi olmayınca aradım Başkanı, "Bu konuda takip eden Daire Başkanımız gelecekti, oradaki maddeye yani önergeye..."

BAŞKAN – Hasta mı olmuş Sayın Başkan?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yok, yani henüz gelememiş. BDDK tarafından yazılı olarak da bütün kendilerine gelen, şu andaki Bankalar Birliğinden gelen bilgileri de Komisyon üyelerimize Başkanlık vasıtasıyla buraya istedik tekrar, onları dağıtacağız.

Ancak, şunu belirtmek istiyorum: Burada daha önce de yasal düzenlemeyle bu işin çözülmesi şeklinde öneriler oldu. Bütün siyasi partiler olarak o zaman şunu düşünmüştük: Bu işin Bankalar Birliğinin tavsiye kararlarıyla çözülebilmemesinin önünü açmak lazım. Eğer biz burada bir yasayla bankaların şu anda bunları zarar yazmalarına sebebiyet verecek bir yasal düzenleme yaparsak finans piyasalarına doğrudan doğruya yasayla bir müdahale söz konusu olacak, bunun başka birtakım sakıncaları söz konusu olacak. Dolayısıyla, BDDK da bu konudaki takibini kendileri de üstlendi. Uygun görürseniz, zaten şu kanunumuzun çalışmaları biter bitmez BDDK'yla, Bankalar Birliğiyle tekrar siyasi parti gruplarımızın temsilcileriyle beraber bir toplantı daha yapacağız. Bunu Grup Başkan Vekiliniz Akif Bey'e de söyledim, Sayın Günel da biliyor. Ben, tekrar, bu mağdur olan arkadaşların listesini de ayrıca dernekten çıkarttırdım, yaklaşık 600 kişi. Dernek vasıtasıyla ulaşabiliyoruz tabii onlara, dernekleri var. Dolayısıyla bunu BDDK'ya da gönderdik, listeyi. BDDK, Bankalar Birliği ve Meclisteki siyasi parti grup temsilcisi arkadaşlarla birlikte yeni bir toplantıda bu mağduriyetlerin - kalan mağduriyetlerin diyelim; 6 bin civarındaydı, şu anda 600 civarına düşmüş vaziyette- kalan mağduriyetlerin giderilmesi konusunda da girişimlerimizi sorumlu bir milletvekili olarak sürdüreceğiz. Ancak bu konuda yasal bir düzenleme yapılmasının uygun olmayacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılamıyoruz. Esasen yasal düzenleme değil, BDDK'yla görüşerek grupların bir çözüm bulmaları daha uygun olacaktır. Piyasada başka, menfi tesirler olabilir diye düşünüyorum. Zaten sayı da çok azalmış, 600 kişiye inmiş bildiğimiz kadarıyla.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Benzer mahiyette bir önerge daha vardır, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Sümer Oral	Mehmet Günel	Erkan Akçay
Manisa	Antalya	Manisa

MADDE- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE - 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında bankalarca İsviçre Frangı veya Japon Yeni'ne endeksli olarak kullandırılan konut kredileri bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde Türk Lirası cinsinden yeniden yapılandırılır.

Yapılandırma kapsamına; bu maddenin yayımlandığı tarihte kapatılmamış olmak kaydıyla İsviçre Frangı veya Japon Yeni'ne endeksli konut kredileri ve kredilerden Türk Lirasına dönüştürülerek yeniden yapılandırılan kredilerden; kredinin kullandırıldığı tarihte müşteri hesabına geçen ve miktarı 300 bin TL ve altında olan krediler, 300 bin TL'yi aşan kredilerin 300 bin TL'ye kadar olan kısmı girer. Söz konusu kredilerden yargıya intikal edip davası müşteri aleyhine sonuçlanan ya da başvuru süresi içerisinde davadan vazgeçilenler de yapılandırma kapsamına girer.

Söz konusu kredilerde; kredi kullandırıldığı tarihte müşteri hesabına geçen TL tutarı baz alınarak, aylık en fazla 1.00 faiz oranı ile borç bakiyesi yeniden hesaplanır. Müşteri tarafından yapılan, yasal ödemeler (vergi, fon vb.) hariç, anapara, faiz ve kur farkı ödemelerinin müşteri hesabından tahsil edilen TL karşılıkları hesaplanan borç bakiyesinden mahsup edilerek hesaplanan borç için kalan vade üzerinden yeni bir TL ödeme planı hazırlanır. Mahsuplaşma sonrasında müşteriye herhangi bir iade yapılmaz.

Bu madde kapsamındaki yapılandırmadan yararlanabilmek için maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde kredi müşterisi tarafından krediyi kullandıran bankaya yazılı olarak başvuru yapmak şarttır. "

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Benzer mülahazalarla katılamıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önümüzde; 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın döviz kurundaki aşırı yükseliş nedeniyle uğradıkları mağduriyet giderilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Müslim Sarı	Bülent Kuşoğlu	Rahmi Aşkın Türeli
İstanbul	Ankara	İzmir
Vahap Seçer	Adnan Keskin	İzzet Çetin
Mersin	Denizli	Ankara

MADDE...- 5393 sayılı Belediye Kanununun 12. maddesinin 6525 sayılı kanunun 28. Maddesi ile değiştirilen Ek Fıkrasında yer alan "bu hüküm, belde iken sakinleri orman köylüsüne tanınan hak, sorumluluk ve imtiyazlardan yararlanan mahalleye dönüştürülen beldeler için geçerlidir" ibaresinde yer alan "dönüştürülen" ifadesinden sonra gelmek üzere "kasaba ve" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Takdire bırakıyorum.

BAŞKAN – Peki, Sayın Bakanın takdire bıraktığı önergeyi...

Söz mü istiyorsunuz, gerekçe mi?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Gerekçeyi okutalım, arkadaşlar dinlesin, sonra onun üzerine bir şey söyleyeceğim ben de.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

6831 sayılı Orman Kanununun 34. maddesinde "Üretimin Orman İdaresi tarafından yapılması halinde, sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabalarda o yer nüfusuna kayıtlı olarak ikamet eden gerçek kişilerin veya sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabaların her birinde hane adedinin çoğunluğu tarafından kurulan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin baltalık ormanlarından birim fiyat (vahidi fiyat) usulü ile kesip, satış istif yerlerine taşıdıkları yakacak odunların yüzde yüzüne kadarı idarece tayin edilecek süre içinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedeli üzerinden verilir" hükmüne bakıldığında mevzuatın orman köylülerine olduğu gibi aynı zamanda kasaba ve kasaba yerleşimindeki halka da haklar ve imtiyazlar verdiği görülmektedir.

Belediye Kanununda kasaba ibaresi bulunmadığı için daha önce kasaba niteliğinde olan birçok yerleşim birimindeki yurttaşlarımız hak kaybına uğramıştır. Önerge ile bu kaybın giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Türelî.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu konu bir ibare eklemesi. Şimdi, Orman Kanunu'nda ilgili hükümler var. Orada "köy ve kasaba" diye geçiyor devlet ormanı içinde. Burada olanlar var, çalıştırılan insanlar var, bunlar köy ve kasaba halkı ve bu şekilde çalıştırılıyor. Şimdi, yeni Belediye Kanunu'nda "kasaba" ifadesi olmadığı için bunların çalıştırılmasında problem olduğunu ortaya çıkardılar. Yani buradaki aslında kanunlar arasında bir paralellik sağlamaya yönelik. O "kasaba ve" ibaresi eklenirse Orman Kanunu, Orman Köylülerinin Kalkındırılması Hakkındaki Kanun gibi kanunlarla da bir bütünlük sağlanmış oluyor.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yalnız, bildiğim kadarıyla, şu anda bunlarda bir problem yok, aslında gerek yok. Kim talep etti acaba? Ben, müsaade ederseniz... Bu şekilde olanlar da o haklardan istifade ediyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Etmediğini söylediler, bu bize ormancılardan geldi.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kesinlikle ediyor yani.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Öyle diyorsunuz ama orada bir problem olduğu iletili bize.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bir problem varsa bize iletin, onu çözeriz, kanuna gerek yok.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – O zaman, tamam.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarıya aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

İzzet Çetin	Müslim Sarı	Rahmi Aşkın Türelî
Ankara	İstanbul	İzmir
Bülent Kuşoğlu	Musa Çam	
Ankara	İzmir	

MADDE...- 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

"(9) Bu madde uyarınca istihdam edilen, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlardan gelen personel dışındaki sözleşmeli personele iş sonu tazminatı ödenir. İş sonu tazminatı ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Başkanlık Divanınca belirlenir. İş sözleşmesi her ne şekilde sona ererse ersin personelin işe başladığı tarihten itibaren sözleşmesinin devamı süresince geçen tam yıl için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca belirlenen esaslara göre kıdem tazminatı tavan tutarının iki katından az olmamak üzere iş sonu tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır."

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu yasama faaliyetlerinde bizlere yardımcı olmak üzere çalıştırdığımız danışman arkadaşlarımız var. Şimdi, bunların bir kısmı diğer kamu kurumlarından geçici görevle geliyorlar ve bunların iş güvencesi var, kıdem tazminatı hakları var. Ancak, sözleşmeli olarak açıktan yani herhangi bir kurumdan gelmeyip burada sözleşmeli olarak milletvekillerinin yanında danışman olarak ya da yardımcı personel olarak görev yapanlar var, parti gruplarında büro görevlisi olarak görev yapan arkadaşlarımız var.

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Divanı kararıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde 4/C'li çalışan personeller kıdem tazminatı hakkına kavuştular. Onların iş güvencesi var, kıdem tazminatı var. Bizim burada amaçladığımız, sanıyorum, sayıları da 300'ü geçmeyen bu personelimizin de kıdem tazminatı hakkını burada verelim, eşit işe eşit ücret, eşit hak prensibiyle. Bu haklara sahip diğer personelle aynı işi yapıyorlar, aynı hizmeti yapıyorlar, aynı eforu, aynı mesaiyi harcıyorlar ama maalesef onlara göre daha az sosyal haklara sahip bu arkadaşlarımıza da bu hakları verelim istiyoruz. Aslında, bunu bizim önergemiz olarak görmeyin, sanki ortak önerge gibi düşünün diye ben özellikle iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımdan bu konuda hassasiyet bekliyorum, daha duyarlı davranmanızı bekliyorum. Zira, sizlerin de kadrosunda bu statüde çalışan arkadaşlarımız var, sizlerin de parti grubunda bu statüde çalışan arkadaşlarımız var. Bu hakkı bunlara çok görmeyelim.

Bu önergeye destek istiyoruz iktidar partisi arkadaşlarımızdan ve Sayın Başkandan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Seçer, biliyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Teşkilat Kanunu'nu yaparken, milletvekilleri yanında çalışacak olan kadro, personel belirlenirken aynı şekilde, ciddi manada bu personele bir artış getirildi. Bu maaş artışlarının getirilmesinin ana sebeplerinden bir tanesi de -ki yüzde 60 civarında belki, yanlış hatırlamıyorsam, bir zam oldu- bu artışın getirilmesinin sebebi bu arkadaşlarımızın kıdem tazminatlarının olmayışydı. Biz istihdam ederken gerek bizler gerekse buraya çalışmaya gelen arkadaşlar bu koşulları bilerek geliyorlar ve bugün Türkiye ortalamalarının gerçekten üzerinde diyebileceğimiz bir ücret ödenmekte.

Onun için, ben açıkçası, en azından diğer çalışanlara, Meclisin diğer çalışanlarına, kamunun diğer çalışanlarına karşı bizim bu yapacağımız düzenlemenin çok hakkaniyetli olmayacağını düşünüyorum, benim şahsi kanaatim bu.

Buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, özellikle çok iyi, büyük bir iyileştirme yapıldı, yaklaşık yüzde 80'e yakın bir artış sağlandı. Mesela, 2.700'den şu anda 4.500'e yükseldi ki bu diğer kamu kurum, kuruluşlarında yok. Onlara haksızlık olur, bir adaletsizlik olur diye düşünüyoruz. Yeteri kadar destek verildi. O bakımdan, bu önergeye katılamıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var, onu da okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türdi

Bülent Kuşoğlu

İzzet Çetin

İzmir

Ankara

Ankara

Musa Çam

İzmir

MADDE ... - 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilat Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 13- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 05.12.1991 tarih ve 574 sayılı yazısı gereğince, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 06.12.1991 tarih ve 08-03-383-24689 sayılı genelgesi ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından TBMM'de görevlendirilmek üzere gönderilen ve TBMM'nin yaptığı sınavlarda (yazılı, mülakat, daktilo, yabancı dil) başarılı olanlar görev ve unvanlarına uygun olarak Başkanlık Divanınca ihdas edilecek uygun kadrolara atanırlar."

BAŞKAN – Evet, Sayın Seçer, size mi söz vereyim?

VAHAP SEÇER (Mersin) – Gerekçe.

BAŞKAN – Bir dakika.

Sayın Bakan, siz önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye Büyük Millet Medisi Başkanlığı, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'ne yazdığı 05.12.1991 tarih ve 574 sayılı yazı'da Türkiye Büyük Millet Medisinde sekreter nitelikli personel ihtiyacı bulunduğunu, söz konusu personel ihtiyacının kadro ihdası ya da açıktan atama yoluyla doldurulmasının uzun zaman alacağını, hizmetin önemi ve aciliyeti karşısında bu ihtiyacın kamu kurum ve kuruluşlarından personel görevlendirilmesi ile yapılmasının düşünüldüğünü, Türkiye Büyük Millet Medisinde görevlendirilmek üzere 13.10.1983 tarih ve 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Medisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununun 12 inci maddesi uyarınca sekreter nitelikli 30 yaşını geçmemiş, daktilo bilen, sekreterlik deneyimli, lise ve yüksekokul mezunu, tercihen lisan bilen 50 personel istemiştir.

TBMM Başkanlığı tarafından Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne gönderilen bu yazıda "Görevlendirme safhasında seçme yapılarak alınacak personelin görevlerinde başarılı olmaları halinde temin edilecek kadrolara atanmalarının düşünüldüğü" belirtilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Medisi Genel Sekreterliği tarafından TBMM İdare Amirliğine yazılan 13.1.1992 tarihli yazıda; "Türkiye Büyük Millet Medisinde Milletvekillerine hizmet veren personel sayısındaki eksikliğin giderilmesi amacıyla, 2919 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlardan talep edilen personelin, Başkanlık Makamı tarafından Başbakanlığa gönderilen yazıda belirtilen nitelikleri taşıyanların seçiminin yapıldığı, 81 personel için test ve daktilografı uygulaması ile genel kültür, davranış, konuşma yeteneği, görünüm gibi nitelikler göz önünde tutularak değerlendirme yapıldığı, bunlardan sekreter, daktilograf, bilgi işlem ve büro elemanı nitelikli 40 personelin ad ve soyadlarını gösterir listenin ekte olduğu" belirtilmiştir.

TBMM İdari Amirliği tarafından yapılan incelemede bu personelden 3 ünün istenen şartları taşımadığı tespit edilmiş, 37 personel göreve başlatılmıştır. Göreve başlatılan bu personelin bir bölümü eski görevlerine dönmüşler veya başka kurumlara geçerek emekli olurken yaklaşık 15 personel hala TBMM'de çalışmaya devam etmektedir.

Önergenizle; Türkiye Büyük Millet Medisi Başkanlığı'nın 05.12.1991 tarih ve 574 sayılı yazısına istinaden kamu kurum ve kuruluşlarından gelerek TBMM'nin yaptığı sınavda başarılı olup göreve başlayan ve TBMM'de kadrolaya alınma sözü verilen personelin mağduriyeti giderilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ADNAN KESKİN (Denizli) – 15 kişi galiba, 15 kişi, değil mi?

BAŞKAN – Efendim, bu, sınav değil aslında. Çağrıda bulunuyor, buraya müracaat ediliyor. Müracaat edenlerin içerisinde bir bölümü seçiliyor, bir bölümünden sonra kadroya giriyor ama onun akabinde üç ay sonra yapılan var, oradan kalanlar var, ondan sonra tekrar çağrı üzerine gelenler var, burada çalışanlar var, sonra münferiden çalışanlar var. Burada yani bunun dışında, on yedi yıldır, on sekiz yıldır, on dokuz yıldır, on beş yıldır, yirmi yıldır bu şekilde çalışanlar var. Yani, bunların aşağı yukarı sayıları da zannediyorum 150-200 civarında. Yani, bu 200 taneyi bir tarafa bırakıp sadece bu 15-16 kişiyi almak...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yok, yok, 15 kişi ya, Başkanım, 15 kişi bu.

BAŞKAN – Değil efendim. Bu 15 kişi, şöyle: O gün ilk birinci çağrıda gelenlerden kalan 15 kişi ama ondan iki ay sonra tekrar çağırılıp tekrar gelen 67 kişi var. Ondan sekiz ay sonra, dokuz ay sonra çağrıyla gelip burada çalışan 95 kişi var. Yani, bu şekilde baktığınızda bu sayı iddia edildiği gibi 15-16 kişi değil.

Değerli arkadaşlar, birleşime 17.50'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.12

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlkunur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 55'inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Görüşmelerine ara verdiğimiz bir önergemiz vardı, bu önergeyi hatırlatma babında tekrar okutacağım ve görüşmelerine devam edeceğiz.

Sayın Komisyon üyesi arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin istediği birtakım bilgiler vardı, ulaşmayan. Bununla ilgili olarak, Sayın Bakan, Sayın Müsteşara bir söz vererek bu önergenin mahiyetiyle ilgili bilgi almak istiyoruz.

Evet, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özcan Ulupınar

Süreyya Sadi Bilgiç

Salih Koca

Zonguldak

Isparta

Eskişehir

Abdullah Nejat Koçer

Ekrem Çelebi

Gaziantep

Ağrı

MADDE: "4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanun Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 21 – Bu kanun kapsamında yeraltındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yeraltındaki maden işlerine ilişkin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmeleri ile bu Kanunun ek 7 nci maddesi kapsamında devam eden rödvans sözleşmelerinde, 22/5/2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddeleri ile bu Kanunun Ek 9 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelebilecek maliyet artışlarının fiyat farkı olarak ödenebilmesine ilişkin esas ve usuller Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, bu önerge üzerinde bir bilgi istiyoruz Sayın Müsteşardan.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Müsteşarımız daha detaylı bilgi verebilir ama ben de konuya muttaliyim, isterseniz ben de açıklayayım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Müsteşardan bilgi alalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; malumunuz, tasarının ilgili maddeleri ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 41, 53 ve 63'üncü maddeleri ve Ek 9'uncu maddesinde bazı değişiklikler yapılıyor ve bu değişikliklerle, devam eden sözleşmelerde işçilik ücretlerinin öngörülenin üzerinde artması söz konusu oluyor. Malumunuz, Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında, bu sözleşmelerde fiyat farkının verilmesi söz konusu değil. Dolayısıyla, böyle bir önergeyle bu yetkinin Bakanlar Kuruluna tanınması ve artan işçilik maliyetlerinin redevans sözleşmelerine yansıtılmasına imkân sağlayan bir önerge. Özellikle madencilik sektöründe, yer altı madenciliği sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlarımızda böylesine bir imkânın sağlanması maliyetlerin telafi edilmesi açısından son derece önemli.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Berber, buyurun lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, daha önce de bunu çok müzakere ettik ama şöyle bir husus var: Özellikle Enerji Bakanlığının, sadece Soma'daki yer altı madenciliği değil Zonguldak'taki veya başka yerlerdeki hizmet alımı ya da redevans sözleşmeleriyle yapmış olduğu

sözleşmelerdeki işçilik maliyetlerini hem Bakanlığımız hem ilgili sözleşmenin muhatabı olan firmaların hesaplamalarıyla yaklaşık yüzde 35 civarında bir artış söz konusu. Bunların önemli bir kısmı hizmet alımı olduğu için de bunları sürdürmeleri mümkün değil.

Şimdi, bizim teknik açıdan, şu anda kaza olmamış olan bütün yer altı işletmeleri incelenip teknik açıdan yeniden gözden geçirilip işletilebilirliğini, bütün güvenlik önlemlerinin en üst düzeyde alınarak işletilebilirliğini sağlamaya çalışırken, bunlar sağlansa bile, bu defa başka nedenle yani maliyetlerin işletmeye engel vermesi nedeniyle bunların feshedilmesi ya da kapanması söz konusu olacak. Feshedilmesi hâlinde -şu anda orada, yaklaşık iki yıl önce ihalesi yapılmış Soma'da bir yer altı maden işletmesi var, firmayı söylemekte sakınca yok orada zaten 4 tane firma şu anda bu işleri yapıyor, Demir Export firması iki yıldır henüz yatırımını tamamlayıp işletmeyi alabilmiş değil- bunlara bir ara verildiği takdirde yani bu sözleşmeler feshedilip ara verildiği, beş altı aylık veya daha uzun süre yeniden ihale edilip yeniden başlanması söz konusu olduğu takdirde bu ocakların yeniden işletmeye alınması en az üç yıllık bir süre alacak. Dolayısıyla, biz bir yandan teknik şartları yerine getirilsin, Çalışma Bakanlığının ve Maden İşleri Genel Müdürlüğünün bütün ekipleri orada her türlü teknik denetimi yaparak standartları bir daha elim kaza olmayacak şekle getirmek için... Öyle bir şey olmayacaksa teknik olarak zaten kapanacak. Nitekim, şu anda bildiğimiz kadarıyla 2 tane ocak, 1 tane kaza olan ocak bir de Ata Bacası Ocağı kapatılmış vaziyette teknik nedenlerle. İşletilen, bu kazayla ilgisi olmayan, çok daha güvenli bir şekilde işletilen ocaklar var başka firmaların, şimdi o firmaların da, bu defa teknik sorunları aşsak bile -ki aşılmış vaziyette onlar da, yeniden denetimler yapılmış vaziyette- bu defa maliyetlerdeki artışın karşılanamaması nedeniyle burada yeniden kapatılması söz konusu olacak.

Soma'da -daha önce de söylendi- gerçekten Türkiye'nin enerji ihtiyacı... Bin megavatlık bir santral tamamen bu kömüre bakıyor, eğer buradan kömürü alamazsanız santral devre dışı kalacak ve Türkiye'nin aşağı yukarı toplam üretimi zannediyorum 80 milyon ton diye bilgi verilmişti, bunun yaklaşık 15 milyon tonu yani yüzde 20-25'i Soma'da üretiliyor, bundan da vazgeçmiş olacağız yani Türkiye'deki toplam yerli kömür üretiminin yaklaşık yüzde 25'inden vazgeçilmiş olacak. Böyle bir konjonktürde bizim Bakanlar Kuruluna vereceğimiz bir yetkiyle -eğer bu sözleşmeler sürdürülemeyecekse fesih yetkisini zaten almış vaziyette, feshetmelerine, fesih olmayıp eğer telafi edilebilecekse, sürdürülebilecekse bunların Bakanlar Kuruluna verilecek böyle bir yetkiyle- devam ettirilmesinin Soma için ve aynı zamanda Türkiye için gerekli olduğuna inanıyorum. Eğer burada teknik nedenlerle bir sorun varsa bunun zaten sonuna kadar kapatılmasından yanayım ama TKİ buradan, şimdiye kadar işletmelerden ciddi anlamda kâr etti, kâr ediyor bu üretiminden. Biraz kârından fedakârlık etsin ama bu işletmeler durmasın. Biz bu kârı kime veriyoruz? Bu kârı oradaki işletmeciyeye vermiyoruz, asgari ücretin 2 katına -sabahleyin de tartışıldı- çıkardığımız ücretlerle ücretlilerin imkânlarını artırmak suretiyle onlara veriyoruz. Eğer bir yandan biz dersek ki: "Çalışanların imkânlarını artıralım ama bunu TKİ kârından vermesin, işletmeci zarar etse de versin." Yani, özel sektör mantığıyla eğer işletiyorsanız bu mümkün değil, sürdürülemeyecektir, o zaman kapanmasına razı olacağız demektir yani bu sözleşmelerin feshedilmesine... Orada bir yandan, hani, şu oluyor: Biz burada kanun çıkarıyoruz "Ücretleriniz 2 katına artıyor, işte, 1.000 lira, 1.200 lira alırken şimdi 2.000 lira alacaksınız ortalama." derken hani "Maaşınıza zam, işinize son." noktasına gelecek iş. Buna karar vereceksek biz vermeyelim, bu kararı Bakanlar Kurulu versin, ilgili Bakanlık versin diye düşünüyorum. Ben böyle bir sorumluluğu açıkçası almak istemiyorum bir milletvekili olarak. Bu sorumluluğun Bakanlar Kurulunda, icrada, yürütmeye olması gerekir. Bugün, eğer biz bu işletmeleri devlet olarak işletmiyoruz olsak, bunlar değil Parlamente'ye, değil Bakanlar Kuruluna, mesela benim çalıştığım Ereğli Demir Çelik işletseydi burayı -nitekim TKİ'den öyle bir saha, TTK'dan istemiştik- sadece Yönetim Kurulumuza gelirdi, sadece Yönetim Kurulu kararıyla bunlar olurdu. Ama, Yönetim Kurulu kararıyla olmuyor, tamam, Bakanlar Kurulu kararının da yetkisi yok, biz kanunla şimdi burada bunlar işletilsin mi, işletilmesin mi kararını vereceğiz. Arkadaşlar, bu büyük bir sorumluluk, bana göre çok büyük bir sorumluluk. Ben bu sorumluluğun bizim tarafımızdan alınmaması, bu işletmelerin işletme sorumluluğu kimdeyse Bakanlar Kuruluna yetki vermek suretiyle yürütülmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani, Soma'nın, o bölgenin bir evladı olarak bunu paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Sayın Başkan, Sayın Berber sanki bu işletmeler hemen kapatılacakmış gibi konuştu onun için üzuldüm, böyle bir durum herhâlde söz konusu olmaz, kimse de buranın kapatılmasını istemez. Hatırlayacaksınız, bundan önceki görüşmelerimizde bazı rakamlar istemiştik TKİ'den, o rakamlar üzerine konuşacaktık, çok çabuk yorum yaptınız yani bu yorumları yaparken çok erken oldu.

Sayın Bakanım, Sayın Başkan; hatırlıyorsunuz, şu bilgileri istemiştik, şöyle bir iddiada bulunmuştum, demiştim ki ben: RTKİ henüz bir kanun çıkmadan. Buradan bir şey çıkmadı henüz, biz bir düzenleme yapmadık henüz, Komisyon raporuna intikal etmiş bir şey yok. Bu saatten sonra bile bu madde, bahsedilen maddede değişiklik yapılabilir yani fiyat farklarıyla ilgili olarak, aşağıda da değişebilir, Genel Kurulda da değişebilir, yayımlanması bunun Ağustos ayını bulacak. Daha böyle bir şey yok iken çok acele, sanki hemen buralar kapanıyormuş gibi bunun getirilmesi bir anormal zaten yani hemen fiyat farkı... Fiyat farkı oluşmamış ki kararname geliyor! Çıkmayabilir bu, aşağısı buna "uygun" diyemeyebilir, böyle bir durum var, bir.

İkincisi, gerçekten fiyat farkını gerektirir bir durum var ise, o zaman da rakamları bir kere öncelikle konuşmamız lazımdı.

Üç, ben şunu söylemiştim, dedim ki, soru önermeleri de vermiştim Bakanlığa: Bakanlık daha önce Soma Kömür İşletmelerini, bu kazanın olduğu şirketin sözleşmesini -ayrı 2 yerde sahası var, hatta 3 yerde- oralarda Yönetim Kurulu kararı olmaksızın, ihaleye çıkmaksızın uzattı yani daha önce 18 milyon ton olan sözleşmesini 39 milyon tona çıkardı. Bunu Yönetim Kurulu kararı olmadan, ihale olmadan yapabildi de şimdi neden fiyat farkını kanunla yapmak istiyor? "Yeni sözleşme yapabilen kurum bunu da yapar." demiştim, bunlarla ilgili de belgeleri istemiştik kendilerinden. Bir kere bunları bir görelim, ondan sonra üzerinde karar verelim. Bir de maliyetler nedir, onları görelim. "Şimdiye kadar Soma Kömür İşletmelerine ya da İmbat'a, burada kömür çıkaran kuruluşlara ne ödeniyor, maliyetler nedir onları bir görelim ondan sonra bunları yapalım." dedim; çok çabuk, hemen yorum yaptık, sanki olumsuz bir hava varmış gibi. Önce bir onları görelim, TKİ'nin hangi çalışmaları yaptığını görelim, bize bu bilgiler verilsin Sayın Başkan, sizin delaletinizle ondan sonra da o yorumları yapalım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşlar, Sayın Bakan; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şu rakamları bir...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Rakam meselesi değil de ben bir ilke meselesi üzerinde... Büyük bölümünü Sayın Kuşoğlu arkadaşım söyledi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz şöyle bakıyoruz olaya, daha doğrusu ben çalışma yaşamından gelen birisi olarak: Mesela biz 22'nci Dönemde araştırma komisyonu kuruldu, Dilovası'na gittik. O zamanki Genel Başkanım "Ya İzzet, biz burada ne yapacağız, ne diyeceğiz?" dediğinde -ölümlerin yüzde 34'ü kansere dayalıydı- dedim ki: "Sayın Genel Başkanım, insan da çalışacak, fabrika da çalışacak. Fabrikalar insanın çalışabileceği çalışma ortamını yaratacak." Şimdi de burada aynı şeyi söylüyorum yani ocaklar da çalışacak insan da çalışacak ama diğer ülkelerdeki çalışma koşulları bizim insanımızdan esirgenmeyecek, işin özü bu.

Şimdi, hakikaten, biz daha yasa yapmadık arkadaşlar. Şimdi bizim, eğer, şu yasa yürürlüğe girmiş olsa Kamu İhale Kurumu bir yazı yazar Bakanlar Kuruluna ya da Enerji Bakanına, Enerji Bakanı taşır Bakanlar Kuruluna. "Evet, yapmış olduğumuz ihalede böyle bir fiyat farkı yoktu. Biz bir yasa yaptık, ücrette, yıllık ücretli izin hakkında artış getirdik, asgari ücretin 2 katına çıkarttık, kısmi artış getirdik. Madenlerde fazla çalışma yasağı olmasına rağmen yaptırıldı, böyle bir maliyet geldi -onun maliyeti olmaz, burada şey doğru değil yani fazla çalışma diye 41'i oraya koymak bence çok doğru değil- bu maliyetlere göre bir değerlendirme yapalım ve bunu dikkate alalım." dese, Medise ya da Plan Bütçe Komisyonuna gelse deriz ki: "Bu haklar... Evet arkadaşlar, biz bir kanun yapmışız, o kanunda ihale tarihinde beklenmedik artışları bir kanunla getirmişiz. Dolayısıyla, bu kanunun yürürlük tarihinden geçerli olmak üzere fiyat farkını ödeyelim." denilse bu çıkarılacak kanunda mali konulara ilişkin düzenleme dürüst ve namuslu iş adamlarının hakkını da koruyacak şekilde Medis tarafından yapılabilir, bu bir.

İkincisi: Hakikaten etik değil, burada etik sorun var. Daha Medis görüşmedi bak, Plan Bütçe Komisyonundan Genel Kurula inmedi. Ve iki aya yakın, işte, üç gün sonra iki ay olacak 301 kişi yaşamını yitireli, mevsim yaz başı olmasına rağmen -önceki gün de kullandım- daha mezarlarında ot bitmedi, biz sanki işçilere bir hak vermişiz, hak yürürlüğe girmiş gibi, burada birbirimizle, sanki birimiz bir şey kaçırıyor da birimiz kovalıyormuş gibi bir noktaya geldik, bence buna gerek yoktu. Yani, ben şundan yanayım: Ta baştan, eğer düzenleme yapılırken "Bu maliyetler -işte, yapmış olduğumuz ilk 10 madde buna ilişkindi- buna ilişkin artışlar fiyat farkında da gözetilir." gibi bir cümle olsa orada bu tartışmalar belki de olmazdı. Tartışmalar uzayınca, kırk güne dayanınca ve de daha yasalasmadan bu yeniden gündeme getirilince kafalarda bir soru işareti oldu. Ben şunu kabul ediyorum: Bu işçilere yönelik ücret artışlarının, izin artışlarının, maliyet artışlarının topyekûn yürürlüğü ile bu fiyat artışının yürürlüğünün eş zamanlı olmasında hiçbir sakınca yok, tam da aksi eşitliği sağlar ama getiriliş biçimi ve zamanlaması, sunuş biçimi -yani Sayın Berber kusura bakmasın- ne Cumhuriyet Halk Partisi

ne Milliyetçi Hareket Partisi ne de bir başkası “Arkadaş, ocaklar kapansın, işveren defolsun.”, böyle bir şey yok arkadaşlar, böyle bir algı nereden çıkıyor ben bunu anlamıyorum, yok böyle bir şey, hiçbir tarafta yok. Ya biz birbirimizi anlamıyoruz ya birbirimizi dinlemiyoruz. Buradaki sıkıntıyı net olarak söylüyorum. Tabii, biraz sonra arkadaşlar maliyet artışlarını getirecekler. Maliyet artışlarını Sayın Berber yüzde 35 dolayında söyledi ama ben o kadar, o oranda bir artış olacağını ihtimalini hiçi vermiyorum oransal olarak çünkü şöyle bir şey var: Ücretli izinleri yıllık dörder gün ilave edildi, her işçi için dört gün yıllık iznin maliyeti öyle belli bir oran da değil. Fazla çalışmanın bir maliyeti söz konusu olmaz çünkü fazla çalışma yer altı işlerinde yasaktır, çalıştırılması yasaktır. Bunu maliyet hesabı yaparsan “Ben yasa dışı çalıştırmaya göz yumacağım anlamına gelir.” 41’in burada olması. Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; çok altını çizerek söylüyorum: 41’inci maddenin fazla çalışmanın maliyet unsuru olarak burada gözükmesi yasa dışı çalıştırmaya, yasaya aykırı çalıştırmaya onay vereceğim anlamına gelir. Burada, 41’de uygulanan fazla çalışma ücretini yasaklıyoruz, “Madenlerde, yer altı çalışmalarında fazla çalışma yasaktır.” dedik. Yasağın maliyeti hesaplanır mı burada? Bu uygun değil. 53, 63 ve asgari ücret.

Tabii, asgari ücret de deyince biz ortalama ocaklardaki ortalama işçi ücretlerini 1.400 lira falan dedik, 2 katı 1.900 oradan fazla bir şey gelmez dedik ama söz konusu olan bu maddeyle ilgili düzenlemede sadece Soma değil, Zonguldak’ı var, başka ocakları var, başka yerleri var, bunu da göz önüne getirmemiz gerekir.

Şimdi, gerçekten çalışma ortamının iyileştirilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması -Sayın Bakanım, önemli gördüğüm için söylüyorum- çalışma koşullarının insani boyutlara yükseltilmesi görevi asıl işverenin görevidir yani bu da TKİ’dir. Sayın Genel Müdürümüz burada dedi ki: “Redevans sözleşmeleri.” Sözleşmeler sadece redevans da değil, hizmet alımı sözleşmesi de var. Nitelikim, Soma AŞ’den yapılan anlaşma redevans değil, hizmet alımı. Oradaki işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik tedbirleri alma görevi Soma AŞ kadar TKİ’ye ait bir görevdir. Dolayısıyla, bunun maliyetini sadece Soma AŞ’ye yıkmak veya böyle, maliyet artışlarını fiyat farkı gibi Soma AŞ’ye vermek de doğru değil, aktarmak da doğru değil.

Yani benim kısaca, özet olarak bir kez daha altını çizerek söylemeye çalıştığım nokta şudur ki: Ocaklar da çalışacak işçi de çalışacak ama Avrupa’da ve diğer kömür madenlerinin, yer altı madenlerinin çıkartıldığı ülkelerde bu işler nasıl yapılıyorsa bizim işçimize de o ortam sağlanacak hepsi bu, istediğimiz bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, bu çalışmalar verilmeyecek mi bize bu fiyat artışıyla ilgili?

BAŞKAN – Tabii ki isteyeceğiz.

Sayın Müsteşar, Sayın Kuşoğlu’nun da ifade etmiş olduğu, daha önce de gündeme gelen bu fiyat farklarının, daha doğrusu, yapmış olduğumuz düzenlemenin bir etki analizine ilişkin olmak üzere arkadaşların dağıtmış olduğu birtakım bilgiler vardı, sonra bunlarda birtakım yanlışlıklar olduğu tespit edildi, kendileri tarafından da bu kabul edildi, bunu yenileyerek tekrar Komisyonunun huzuruna getireceklerdi. Bunlar geldiyse konuşmalar yapılırken bir taraftan da bunlar dağıtılsın ki arkadaşlarımız da bu işi inceleme şansına sahip olsunlar.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, günlerdir belki de üçüncü defa bu hususu dile getiriyoruz. Hepimiz, bu tabloların kabul edilebilir şekilde doğru hesaplanmadığını hep dile getirdik. Aradan günler geçti, hâlâ bir çalışma yapılmamış yani şimdi oturacağız, bunu analiz edeceğiz. Bu bile yani bu düzenlemenin önemine binaen hazırlanmadığını gösteriyor. Bunun düzenleme etki analizi, ne kadar artış olacak, 2 asgari ücret tutarında ücretin artırılması ne kadar artıracak, hangi oranda artıracak, bunun gerçekçi bir şekilde ortaya konulması gerekir, bu konulamamıştı.

Bir de mesai saatleriyle ilgili son derece doğru bir hesaplama yapılabileceği kanaatinde de değilim ben çünkü tartışmalı, fiili bir yer altında çalışılan süre olarak ifade edildi. O çalışma sürelerinin de gerçekte düzenlenip düzenlenmediği de tartışma konusu.

Şimdi, şunu açıklıkla ve tekraren ifade etmek istiyorum ki Sayın Bakan, sayın ilgililer, Sayın Hükûmet; “Hiçbir zaman bu maden ocakları işletilmesin.” diyen yok fakat ben Enerji Bakanından ve Hükûmetten endişeliyim çünkü sözlerinden ve bazı laflarının çalışımından farklı birtakım düşünceler içerisinde olduğu endişesi taşıyorum, onlar da şu sözleri: “Gerekirse 6 milyon ton kömürden vazgeçeriz.” dedi Soma’da Enerji Bakanı. Maden işçileri kazanın ilk haftasında Ankara’ya gelip bakanlarla ve Başbakanla görüştüğü zaman da işçilere sordu: “Siz bu madenlerin kapatılmasını istiyor musunuz?” Yani, sanki bana öyle geliyor ki “istiyoruz” deyiverseler, “Tamam, sizin dediğinizi yapacağız, kapatacağız.” mı diyecek? Soma Komisyonuna TKİ Genel Müdürünün verdiği bilgiye göre bir kömür ithalatı planlandığını ifade etti.

Sayın Başkan, Sayın Genel Müdür Komisyonumuza de bu konuda bir açıklama yapsın. Sayın Bilgiç, senin işin de hakikaten zor, telefona mı cevap vereceksin, görevlilerle mi konuşacaksın, bizi mi dinleyeceksin?

BAŞKAN – Hepsini bir arada yapıyorum Sayın Akçay, hiç sorun yok.

Buyurun, sizi dinliyorum, cankulağım sizde.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Peki, ne dedim ben, hadi söyle bakalım?

BAŞKAN – Az sonra “Kapı önünde, tek ayak üzerinde de dur.” diyeceksin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye Kömür İşletmeleri Sayın Genel Müdürü Soma Komisyonuna yaptığı açıklamada Amerika’dan...

BAŞKAN – O cümleyi söylediniz, tekrar etmeyin diye söylüyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Neyse... Yani sizin dışınızda bütün arkadaşlar duydu, anladı.

Bu konuda da bir açıklama alalım. Yani Soma’nın içinde bulunduğu...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu zaten dağıtıldı.

Sayın Genel Müdür, dağıtılmış bir daha dağıtıp da yeni bir şey getirmiş gibi dağıtmanın bir anlamı yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, vallahi, artık bizimle dalga geçenlerle kavgaya etme zamanı da geliyor, geçiyor yani.

Bundan evvelki tablolarla biliyorsunuz, yapılan ihale numaraları üzerinden değerlendirme yapıldı, bunların ayrıntılı olarak bilgileri verilsin istedik.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Geliyor şu anda, geliyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu niye dün gelmedi, sabah gelmedi? Biz bunu yani hemen anında interaktif bir şekilde hep beraber inceleyeceğiz o zaman, anlaşıldı.

Sayın Bakan, Soma’nın içinde bulunduğu durum hiç iç açıcı değil. Soma’dan -son aldığımız bilgilere göre- 700’e yakın aile göç etmiş durumda, bunların da tamamına yakını maden işçisi. Esnafı perişan olmaya başladı, işçisi tedirgin, bir gelecek endişesi var. Madenlerde güvenli ortam sağlanarak çalışmak istiyor maden işçisi fakat bu konuda Hükûmetin yaptığı hiçbir şey yok.

Sayın Başkan, Sayın Bakan...

BAŞKAN – Ben dinliyorum Sayın Akçay, buyurun, kulağım sizde.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi de Sayın Bakan dinlemiyor yani hakikaten zor bir iş.

AFAD’da tam 42 milyon Türk lirası birikti Sayın Bakan. Bu biriken paraların tamamı vatandaşların, çeşitli meslek odalarının, kuruluşların, sivil toplum kuruluşlarının bağışlarından oluşuyor. Bu 42 milyon liranın 16 milyon lirası da Odalar ve Borsalar Birliğinin bağışydı. Bir törenle, böyle pankart büyüklüğünde bir çek görüntüsüyle de Sayın Başbakan’a teslim ettiler, Başbakan da teşekkür etti, bu AFAD’ın hesaplarına da mutlaka girmiştir. Bu para ne zaman dağıtılacak? Yine herhâlde, benim tahminim, artık bildiğimiz için, bayram öncesi ve hazır Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi de siyasi propagandaya mı malzeme yapılmak isteniyor diye ben endişe duymaya başladım. Somalı maden kazazedesi ailelerin acilen bu yardımlara ihtiyacı var ve dağıtılması gerekiyor. Esnafı da artık iyice ayağa kalkmış durumda. 1.500’e yakın kamyoncu esnafı var kooperatife bağlı olarak çalışan. Bunlar da maden şirketlerinden alacaklarını alamadıkları için hep zincirleme... Bunların tabii, Soma’nın ekonomisine olumsuz bir etkisi var. Şimdi bu konuların Hükûmetiniz tarafından da açıklığa kavuşturulması ve izahının yapılması gerekir.

Daha önceki tablolarla da bir mukayese edelim bakalım Sayın Başkan, şimdi elimizde yok o eski tablolar.

BAŞKAN – Bu arada başka arkadaşlara söz vereyim, onlar konuşsunlar, size tekrar dönüp söz vereyim, hiç sorun değil.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Temelde, aslında, kimsenin karşı çıkmadığı bir düzenleme ama yöntem konusunda tartışıyoruz. Bu maddeyle ilgili görüşmelerin uzamasının temel sebebi bu Sayın Bakan. Bir kere, İzzet Bey’in söylediği gibi olaya nereden baktığınıza bağlı. Yani sadece Recai Bey gibi, olaya kâr-maliyet unsuru açısından mı bakmak lazım yoksa olayı biraz da etik olarak değerlendirmek mi lazım? Bunlar herkes için farklı görüş ve bakış açıları diye düşünüyorum.

Şimdi, geçtiğimiz toplantıda bizim burada kuruma ilişkin birtakım eleştirilerimiz oldu. Neydi o? Bu tip çalışmayı niçin önümüze getirirken tam bir hazırlıkla... “Yani şu dağıtılan maliyet hesapları, kapasite hesapları niçin yapılmadan geldi, alâcelele, çalakalem bunları önümüze getirdiniz?” diye bir eleştiri koyduk ortaya.

Sayın Berber dedi ki: “Ocaklar kapanmasını istiyoruz.” Muhalefet de böyle bir düşünce içerisinde, “Ocaklar kapatılsın kardeşim, bunları nereden çıkartıyorsunuz? İşçinin hâli ne olursa olsun...” böyle bir yaklaşım içerisinde olmadık.

Şimdi, kanuna baktığınız zaman, Sayın Çetin de değindi. Örneğin, 41’inci maddeye orada atıfta bulunmuş, 41, 53, 63 maddeleriyle bu kanunun ek 9 maddesinde yapılan değişiklikle sınırlı olmak üzere işte Bakanlar Kuruluna bırakıyoruz bu fiyat artırımlarını. Bir kere, 41’inci maddeye bakıyorum, 3’üncü maddeyle düzenlenmiş bu torba kanunda. Bir maliyet artırıcı unsur olarak göremedim Sayın Müsteşar, şöyle diyor: “Bu kanunun 42’nci ve 43’üncü maddelerinde sayılan hâller dışında –yani zorunlu, olağanüstü hâller dışında- yer altında maden işlerinde çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılamaz.” Bunun bir maliyet artırıcı unsur olarak değerlendirilmesi bir kere doğru değil. Yani burada olmasının bir hikmeti nedir, ben açıkçası anlamış değilim.

Burada az önce yine Sayın Başkan, Sayın Berber ilginç bir şey söyledi, dedi ki: “TKİ ciddi bir kâr ediyor. Yani bu kârı ediyorsa maliyet artışlarını da TKİ’nin karşılaması daha doğru olur.” Şimdi tabii, bizim burada aslında, Soma hadisesi olduğu günden bugüne tartışmamızın temeli şu: Yani her şeye kâr olarak mı bakmak lazım yoksa elbette ki yaptığımız birtakım faaliyetlerde, ticari faaliyetlerde, yatırımda, bunu devlet eliyle yaparsınız, özel sektör eliyle yaparsınız, olayın tabii ki maliyet unsurlarını, kâr unsurlarını, kâr sonuç itibarıyla bunları düşünmek hakkına sahibiz ama şimdi, diğer taraftan, TKİ -ki bir kamu kurumu, devletin bir kurumu- maksimum kâr edecek diye bir özel sektör anlayışıyla bu ocakların da çalıştırılması maalesef işte böyle hepimizi üzen sonuçlar ortaya çıkartıyor.

Redevans sistemi. Diyoruz ki, öyle bir mantık yerleştirmişiz ki “Vahşice kâr et, en maksimum kârı yap, en fazla kömürü çıkar. Koşulların ne olursa olsun beni ilgilendirmesin, sen maksimum kâr et ve oradan payını al, TKİ’nin de kârını ver.” İşte sonuç bu olur. Bakınız, az önce Sayın Berber dedi ki: “Biz bu maliyet artışlarını ortadan kaldırmak için birtakım düzenlemeler yapamaz isek doğal olarak, haklı olarak alt işveren diyecek ki: ‘Kardeşim, bu maliyetlerle ben bu işi yapamam.’” Diğer taraftan dediniz ki: “Bunu ortadan kaldırın.” Ama teknik olarak eğer ki mevcut koşullar, eskiyle yeni... Şimdi aslında bir milat Soma kazası, bir milat. O “eski” dediğimiz tedbirler teknik anlamda iş güvenliği, iş güvencesi, madende kazalara ilişkin alınan tedbirler, aslında o günden bugüne Türkiye’deki maden sahalarında harıl harıl çalışmalar yapıldı, revize birtakım çalışmalar oldu, tedbirler alındı böyle bir şey oldu mu?

RECAİ BERBER (Manisa) - Sürekli müfettişler orada.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Yani o zaman, şöyle bir şey düşünmek lazım: Yani Soma’dan önce bu madenler, yer altı madenleri denetlenmiyordu, değil mi, dikkate alınmıyordu, bu eksikliklere bakılmıyordu. Aslında, şunun için bunu söylüyorum: Bu bir anlamda bir ikrar gibi bir şey olmuş oldu.

RECAİ BERBER (Manisa) - Sayın Bakan söyledi bunları, yapıldığını söyledi.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Değil mi?

Şimdi, elbette ki yaptığımız düzenlemelerle madende, yer altı madenlerinde çalışanlara getirdiğimiz ilave avantajlar oldu. Onlara ilave avantaj getirdiğimiz gibi, alt işverenin tabii ki maliyeti arttı. Nedir bunlar? Asgari ücret 2 katı oldu, tamam. Yıllık izinlere dört gün ilave yaptık, tamam. Çalışma süresi burada listede var, çalışma saati düzenlemesinden kaynaklanan maliyet artışı yüzde 18,19 Sayın Müsteşar, 108 milyon 790 bin 345 TL. Şimdi, burada daha önce yer altı madenlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi kaç saatti Sayın Müsteşar?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yedi buçuk saat.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Kırk beş saat değil mi toplamda haftalık?

RECAİ BERBER (Manisa) - Hayır, yer altında yedi buçuk saat.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Yer altı, yer üstü, ben kümülatif, toplam bakıyorum, yine kırk beş saat. Yani burada bir mantık aramaya çalışıyorum. Daha önce kırk beş saati altta çalışıyordu, yer altında çalışıyordu, şimdi otuz altıyla sınırladık, kırk beş saate tamamlayacaksa çıksın, yer üstünde çalışsın. Onu bir maliyet unsuru, 108 milyon TL’lik bir maliyet unsuru olarak görüyorsunuz anladığım kadarıyla. Ben bunun mantığını anlamış değilim açıkçası.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yer üstünde yapılmıyor üretim, yer altında yapıldığı için üretim yapılmıyor.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Peki, niçin böyle bir düzenleme yaptık? Bunun mantığı ne? Yani o ilave 36+9 saat bir çalışma saati olarak düşünülüyor belki kâğıt üzerinde öyle yazıyoruz ama sanki çalışıyormuş gibi ama fiilî olarak böyle bir şey yapılmıyor mu,

böyle bir amel yok mu, böyle bir iş yok mu? Onun için bir maliyet unsuru olarak mı görüyorsunuz? Bunun da mantığını anlamaya çalışıyorum.

Özet olarak: Temelde, elbette ki bu madenler çalışacak. Bakın, 9 ayrı işletmede firmaya verdiğimiz redevans ya da hizmet alımıyla verdiğimiz işlerde 14 bine yakın maden işçisi çalışıyor. Elbette ki bunlar çalışmaya devam edecek, bunlar çalışmalı. Elbette ki maliyetlerde yaptığımız düzenlemeden dolayı artış varsa bunları yansıtacağız, yansıtmak durumundayız ancak ben şunu söylüyorum, bir endişemi burada not düşünüyorum: Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren buraya bunu dercetmek gerekiyorsa, nitekim, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren maliyet artışı olacak ve dolayısıyla Bakanlar Kurulu yetkiyi o zaman alacak. Yani, o tarih maliyetlerin artış başlangıç tarihidir, miladıdır. Dolayısıyla, bunun geriye doğru işletilmemesi lazım. Hayır, mantık olarak bu da işte bazı, tırnak içerisinde söylüyorum, art niyetli kişiler tarafından bu da kullanılsın, bu da bir istismar düzenlemesi şeklinde olmasın. Bu uyarıyı yapmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Bu maliyet etki analiziyle ilgili kim cevap verebilir, bazı şeyler de oradan sormak istiyorum?

BAŞKAN – Sayın Müsteşar burada. Sayın Müsteşar kimi istiyorsa...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, ilk tabloda İmbat Madencilik var. Kaç işçi çalışıyor bunun sahasında?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; İmbat Madencilikte 4.800 yer altı işçisi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 4.800 yer altı işçisi, 5 bin kişi diyelim.

Peki, kişi başına maliyet nedir?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Bize verdiği birim fiyatı ton başına 57 lira 70 kuruştan bize işini yapıyor. Bunun içerisindeki işçilik maliyeti yüzde 69'dur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kişi başına maliyet nedir yani ne alıyor ortalama? 2 bin lira alıyor mu işçiler, 1.500 lira mı alıyor, 2 bin lira mı alıyor, 1.500 mü diyelim, 2 bin mi diyelim aylık maliyeti?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Yani şu anda sözleşmesinde net asgari ücret olarak biz yazıyoruz ancak o bölgede hep asgari ücretin üzerinde ödeme yapılıyor. 1.400 lira ile 1.800 lira arasında yer altı işçisine net ücret ödeniyor Soma bölgesinde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 1.400 ile...

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – 1.400 ile 1.800 lira aralığında, ortalama 1.500-1.600 lira civarında yer altı işçisi ücret alıyor. Ama, bizim sözleşmelerini mecburen bir dayanak altına almamız gerekiyor, asgari ücretin net değeri üzerinden yapmak durumundayız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşçi sayısı için 4.800 dediniz.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kişi başına aylık ortalama ücret için de ne diyorsunuz? 1.400-1.500 lira diyorsunuz.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – 1.400 lira ile 1.800 lira arasında ücret alan var.

RECAİ BERBER (Manisa) - Ortalama 1.500 olursa şimdi biz ortalama 2 bine çıkarıyoruz aşağı yukarı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2 bin yapıyorum. Bakın, 2 bin olarak hesaplayacağım yuvarlak olsun diye. 5 bin işçi 2 bin lira olarak hesaplıyorum, 10 milyon lira aylık yapar değil mi? Yıllık 120 milyon lira yapar, değil mi?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Sayın Vekilim, özür dileyerek söylüyorum, biz asgari ücreti 846 TL net ücret üzerinden, sözleşme bedeli üzerinden alıyoruz ancak fiilî durumda ise 1.400 lira ile 1.800 lira arasında firma zaten işçilerine, yer altı işçilerine veriyor ancak biz burada...

BAŞKAN – O zaman artış vermemize gerek yok.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Onu anlatacağım.

Biz asgari ücret üzerinden bunu yazıyoruz ancak firmanın elini bağlamıyoruz. Belki bu artıştan dolayı 2 bin liranın üzerine de çıkarabilir, ona bir engel koymuyoruz biz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman maliyet artışı yok demektir.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Eğer olmayacaksa maliyet artışı, zaten biz de ona bir ödeme yapmayacağız.
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan; bir dinler misiniz?

Bakın, diyorum ki: Ben 5 bin işçi kabul ediyorum, 5 bin işçi bu İmbat'a, 4.700-4.800' müş. 2 bin lira kabul ediyorum. 10 milyon lira yapıyor mu aylık? Yıllık 120 milyon lira yapıyor değil mi? 120 milyon lira sadece işçilik. 2013'te ne ödendi İmbat AŞ'ye? 341 milyon lira ödendi. Ben fazla yaptım, 100 milyon lirayı geçmiyor maliyet, nasıl oluyor bu, bu kadar yüzde 69 artış oluyor? Rakamlar TKİ'nin rakamları Sayın Bakanım.

Sayın Başkan, Sayın Berber, bu rakamı, gelin burada konuşalım. Ne oluyor bu ya?

RECAİ BERBER (Manisa) - Net diyor ya, net.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne neti, brütünden gidiyorum. 341 milyon lira ödenmiş, 100 milyon lirayı geçmiyor yıllık maliyeti, işçilik. Ne bu yani? Ne yapıyoruz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Üstadım, hesapları...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sırayla herkese söz vereceğim.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, Bülent Bey'den devam ediyorum, soruyorum: 1.400 lira-1.800 lira arasında ücret ödeniyor dedi Sayın Genel Müdür, doğru.

RECAİ BERBER (Manisa) - Net.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Net ama aslında ortalaması en fazla 1.400 lira, prim alırsa 1.800'e filan varıyor, ayda 400 liralık falan...

RECAİ BERBER (Manisa) – Kıdemli olanları var ya, ustaları, vesaire falan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet yani ona gidersek mühendis, ustabaşı, 2 bini geçenler de vardır.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Net ücret bu, giydirilmiş maliyeti almanız lazım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi onu söyleyeceğim Sayın Bakan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, fazlasıyla aldık 100 milyonu geçmedi maliyet, ben 341 milyon lira şirket hasılatı diyorum. Nasıl yüzde 69 oluyor işçilik maliyeti? Mümkün mü böyle bir şey? Doğru dürüst rakam alalım, böyle gayriciddi bir şey olur mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Kesinlikle buradaki rakamlar doğru ancak hesaplama tarzında bir farklılık var herhâlde Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Var efendim, tonajları hesaba katmıyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Hesaplama sırasında sizin çarptığınız rakamlarla bizim çarptığımız rakamlar farklı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben fazlasıyla çarptım Sayın Müsteşarım, 2 bin lira kabul ettim kişi başına ve 5 bin kişi 10 milyon lira yapıyor, 120 milyon diyorum size.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bizim toplam maliyet içerisindeki... Bakınız efendim, dağıttığımız tablolarda şu rakam var: İmbat Madencilik'e kömür için ödediğimiz birim fiyat bu, maliyeti değil; 57,70 kuruş ton fiyatı. Bunun yüzde 60' ı işçilikten oluşuyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nereden işçilikten oluşuyor Sayın Müsteşarım? Ben hesaplıyorum olmuyor, onu söylüyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ama, sizin hesaplarınız tamamen varsayımsal hesaplar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Varsayım değil. Şimdi öğrendim, fazlasıyla yaptım, varsayım niye diyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ödemelere söz konusu olan hesaplar var, sizin hesaplarınız varsayım olarak...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Benimki reel hesaplar, niye "varsayım" diyorsunuz? Bir dakika... Ben işçi sayısını sordum, işçi başına maliyeti sordum, onları 2'ye kattım hemen hemen, onun üzerine yaptım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 1.400 ila 1.800 lira arasında net ücret veriyoruz derken bu rakamlardan hareket ederek işçiye ödenen toplam bedelin hesaplanması veya işçilik maliyetinin hesaplanması mümkün değil. Hepimiz burada hesabı kitabı biliyoruz. Dolayısıyla, buradaki hesaplar bilançolara yansıyan, denetimden geçmiş rakamlar sonucu sunduğumuz, size arz ettiğimiz hesaplar. Eğer bunlarda bir hata olursa bunun hesabını ayrıca veririz ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, fazlasıyla söylüyorum. 4.800 kişi çalışıyor, ben 5 bin kişi çalışıyor farz ediyorum. 1.400 lira ortalama işçilik diyor, ben 2 bin lira alıyorum, yıllığını buluyorum, buna göre 120 milyon lira işçilik maliyeti, 2013 için 341 milyon lira hasılatı, nasıl yüzde 64 yapıyor işçilik maliyeti ya? Bir de bu 2013 için olduğunda daha da düşecek bu maliyet, işçilik maliyeti, biliyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Çok özür dileyerek ben bu tartışmayı sürdürmek istemiyorum.

Bu hesapların 20 milyon aşağı, 20 milyon yukarı olmasının hiçbir önemi yok. Bizim buradaki temel kaygımız, bir an varsayalım ki sizin hesaplarınız doğru, temel kaygımız, eğer bu düzenlemelerle söz konusu yürüyen sözleşmenin maliyeti artarsa bu artışın Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek kriterler çerçevesinde sözleşmeye yansıtılmasını talep ediyoruz, artmazsa zaten söz konusu değil. Yani, tutun ki bir an için hesabı yanlış yaptık...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, ben ne diyorum, siz ne diyorsunuz. Ne kadar farklı dillerde konuşuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, nasıl hesaplayacaksınız artıp artmadığını?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Artıp artmadığını çok rahat hesaplayacağız.

BAŞKAN – Ama, ellerinde bu kadar done olmasına rağmen, bir haftadır Komisyonun önüne gelip de ciddi bir done koyamadı Bakanlık.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 4.800 işçi çalışıyor, her birinin ücreti farklı olabilir teorik olarak. Biz burada toplam rakamları veriyoruz ama bu rakamlar eğer sorgulanıyorsa, “Bu rakam böyle değil.” deniliyorsa şimdi bunu “Yok, benim rakamım doğru, yok, sizin rakamınız doğru.” noktasında değil...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Benim rakamım değil, sizin rakamınız bu ya! Nasıl doğru konuşuyorsunuz Sayın Müsteşar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Biz bu doğrulukta ısrarcıyız efendim ama eğer bunun altında, “Bu rakamı neyle neyi çarparak oluşturduunuz?” diyorsanız onun için de ayrı bir tablo daha yapalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, bir daha elinize kalemi, kâğıdı alın, bütün arkadaşlarıma söylüyorum, yanlış bir iş yapmayalım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yanlış bir yerden gidiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, sen de kâğıdı, kalemi eline alırsan?

RECAİ BERBER (Manisa) - 4.800 kişi yer altında çalışan diyor, toplam personel sayısı diyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 6 bin olsun. Tamam, 6 binden yapalım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Burada işçilik maliyetini hesap ediyoruz 39,80.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, ben reelden gidiyorum.

BAŞKAN – 6 bini nereden gördünüz Sayın Başkan, 6 bin kişi çalıştığını nereden gördünüz?

RECAİ BERBER (Manisa) - Yani burada yer altında çalışan...

BAŞKAN – Ben burada bu tabloya bakıyorum, 6 bin kişiyi bulamıyorum, nereden buldunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Toplam personel, yer altında çalışan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 4.800 dedi Sayın Genel Müdür.

BAŞKAN – 6 bine nereden ulaştınız Sayın Başkan?

RECAİ BERBER (Manisa) – Toplam 6 bin diyor da onun için, şimdi burada biz...

BAŞKAN – Ne zaman söyledi Sayın Başkan, bunu? Biz niye duymuyoruz 6 bini?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Yer altı işçisinin 4.800 olduğunu söylemişiz ve bunu tabloya yazmışız efendim. Bu rakam tartışmalı bir rakam değil.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, kusura bakmayın, bir şey söyleyeceğim: Siz bir maliyet hesabı yaparken işçinizi ayırır, “Yer altında çalışan maliyeti ayırır, ben buraya yer üstündekinin maliyetini koymadım, ofiste oturanın maliyeti bunun içerisinde değil.” gibi böyle bir şey yapabilir misiniz?

RECAİ BERBER (Manisa) - Artış onun üzerinden gelmiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İyi de yer altından kaynaklanıyor.

BAŞKAN – İyi de Sayın Başkan, yer altından kaynaklansa da yer altından işin bütününden yansımaları siz ortaya koyacaksınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Elbette, zaten o yansıma...

BAŞKAN – Yani biz bu yetkiyi verdiğimiz zaman, siz sadece bununla ilgili olarak fiyat farkını yer altında çalışan işçiye mi uygulayacaksınız diye bir şey yapacak, böyle bir şey olabilir mi? Bu işletmenin bütünüyle ilgilidir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, kâğıdı, kalemi alın elinize lütfen, 5 bin kişi kabul ediyorum 5 bin, öyle 4.800 değil. 5 bin kişi çalışıyor, her 1’inin işçilik...

RECAİ BERBER (Manisa) – Üstadım “6 bin kişi çalışıyor.” diyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 6 bin olsun, tamam 6 bin yap, Başkanım siz de avukatlığa soyundunuz ama 6 bin yapın, 6 bin kişi yer altında da çalışsın. Bakın, 2 bin lira yapıyorum, 2013 için yapıyorum, 2 bin lira olsun.

RECAİ BERBER (Manisa) - 2 bin lira olur mu? Şimdi, siz asgarisini 2 bine çıkardığınız ücrette daha önce 1.800 lira verdiğiniz kişi, onu da mı 2 bine çıkaracaksınız, onu en az...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mevcudu yapıyoruz Allah aşkına.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, bir saniye... Mevcut 2 binse 2 bin tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – E, tabii ki ne diyoruz biz.

Bakın, Mehmet Bey, lütfen çarpın mısınız. 1.400 liradan... Sayın Genel Müdür diyor ki: “Maliyetler 1.400 lira.” Siz diyorsunuz ki: “2 bin lira.” 2 bin liradan, bakın, 5 bin kişi çalışıyormuş yer altında, 4.800 kişi çalışıyormuş ama 5 bin kabul ediyorum. Yazar mısınız 5 bin, aylık bu, 2 bin liradan 10 milyon lira yapar aylık. Yılda da 120 milyon yapar mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Sigorta tazminatı giydirilmiş masraflar?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İyi de ben zaten kişileri de fazla fazla hesapladım.

Bakın, 120 milyon lira maliyeti var İmbat AŞ’nin bu durumda yer altında çalışanlarıyla ilgili, 341 milyon lira hasılatı var diyorum size. Nasıl yüzde 64’e geliyor işçilik maliyeti?

RECAİ BERBER (Manisa) - Yer üstü çalışanların maliyeti?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, yer üstünü de koy, koyun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Üstat, yani burada bir yanlış bazdan gidiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne yanlış, söylediğim rakamların neresi yanlış? Allah aşkına yani şu mübarek günde ne diyoruz burada yanlış diyorsunuz ya?

BAŞKAN – Şunu ifade ediyor: Siz yani 2 bin liradan bugün kabul etseniz, 5 bin kişi kabul etseniz, burada 120 milyon lira bir işçilik ödemesi söz konusuyseniz siz diyorsunuz ki 91 milyon lira sadece bunun yansıması var, yapılacak olan düzenlemenin; bir başka bakış açısı da bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var mı böyle bir şey?

RECAİ BERBER (Manisa) - Bakın 120 milyon lira baz yer altında çalışanların maliyeti. Bu firmada çalışan 6 bin kişi diyor. Burada yansıtmayı yapabilmek için sadece maliyet artışı olan kesimi almış.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadar yer altında var, ne kadar yer üstünde var, tek tek çıkarılsın yapalım. Maliyet hesabını bilmiyoruz biz, çıkarın.

RECAİ BERBER (Manisa) - Burada artışı hesapladıkları için diğer maliyet unsurlarını, diğer yer üstünü koymamışlar diye düşünüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olur mu böyle bir şey? Mevcut durumu bir gördüm onun üzerine... Nasıl bir şey bu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Benim sözüm bitmedi, yarım kaldı.

BAŞKAN - Sayın Akçay, siz sözünüzü bitirin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, temmuz ayı itibarıyla brüt asgari ücret evli, 1 çocuklu işçinin 1.134 lira, net de 891 bin lira. Şimdi 1.400 ile 1.800 lira arasında alıyor ise 1.780 lira, 1.800 lira yani.

RECAİ BERBER (Manisa) – Brüt.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok neti.

Bizim bunu tabii, brüt üzerinden hesaplamamız gerekir yani ancak bu işçilik maliyet artışı net olarak ortaya konabilmiş değil veya biz onda anlayabilmiş değiliz.

Bir de çalışma saatinin yansması burada ton başına 6 lira gösteriliyor. Gerçekten o kadar mı? Yani bunda da bir anlamamız gerekiyor. “Yer altında fiilen çalışılan süre altı saat olacak.” diyor yeni düzenleme. Peki, mevcut haliyle nasıl çalışılıyordu? Sekiz saat. Fiilî çalışma süresi sekiz saat değil miydi Sayın Genel Müdür, Mustafa Bey?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Yedi buçuk saat.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani maden ocağında fiilen madenin kazıldığı...

BAŞKAN – Sayın Akçay, bir soru sorayım da oradan devam edebilir miyiz? Araya gireyim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN – Burada tablodaki ikinci şey Sayın Müsteşar, diyorsunuz ki: “Soma Manisa, Soma Kömür AŞ 54-55 lira birim fiyat, 2 milyon 775 bin yıllık üretim tonu var. Ve burada da kaç kişi çalışıyormuş, şuradan da o tabloya...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, ben sorarsam sizinkilerin hepsine gerek kalmayabilir yani onun için diyorum.

BAŞKAN – 2.700 kişi. Bu 2 milyon 775 bin ton mudur bütün üretimi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 2 milyon 775 bin ton üretim var orada.

BAŞKAN – Bu sizin anlaşmanız mıdır, yoksa gerçek ürettiği mi budur?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Gerçek ürettiği, yıllık üretimi bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İmbat AŞ'nin yıllık üretimi 6 milyon ton mu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, ben bir şey sorarsam sizinkinin hiçbirine cevap vermesine gerek kalmayabilir.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Müsteşar, Sayın Bakan; bize geçen gün Genel Müdürün verdiği tablodan siz de var mı, verdiniz mi Sayın Müsteşara? Bu tamamı bu mu, 9 tane firma mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 9 tane firma. 9 tane ruhsat var, 6 tane firma var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam, şu tamamı bu değil mi yapacağımız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Yani TKİ'nin bünyesinde olan 9 ruhsat var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onu söylüyorum yani bunun dışında bir şey yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Buraya yazılmamış olan bir şey de yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani herhangi bir maliyet artıracak TKİ bünyesinde?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şu an için bu maddelerle ilgili, burada tartışılan konu olan kalemler bu kadar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu kadar, zararımız bizim.

Peki, o zaman Sayın Genel Müdür, IR 34174 neresi? Hangi belge, hangi ruhsat, işletme ruhsatı kimin?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – O yanlış yazılmış işte yani bunu düzelttik burada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi döneceğim doğru yazdığınıza çünkü niye öyle söylüyorum? En fazla fark çıkan 2 tanesinden birisi oydu. Geçen sefer de uyarmamızın ve uyanmamızın aynı zamanda gerekçesi oydu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu hesap yapılmış. Hadi baştakini yanlış yaptınız, çıkardınız, 2 tane. O neresi peki, merak ettim, o neyin işletme ruhsatı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ama yanlış olduğunu kabul ettiğimiz bir şey için niçin şey yapıyoruz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Müsteşar, bir soru soruyorum, o nerenin işletme ruhsatı? Bunda ne var ki? Ya o da varsa içinde şimdi doğruyu yapmıyor da yanlış yapıyorsanız? Sorduğumda ne var yani nerenin işletme ruhsatı diyorum.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Öyle bir ruhsat yok Sayın Vekilim, o yenisi yani şu anda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu IR 34174 nerenindi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 75153 no.lu ruhsata denk geliyor. Yani ruhsat numarası daha önce yanlış yazılmıştı, şimdi düzeltiliyor 75153 olmuş oluyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, o zaman ilave soru sorayım, siz ne dediğimi anladınız da.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Yok, anlamadık, özür dilerim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben şimdi buradan daha net soru sorayım size.

BAŞKAN – Daha açıklayıcı olsun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha açıklayıcı sorayım: Siz neye göre hesap yapıyorsunuz? Bülent Bey'in kine itiraz ediyorsun. Bir hafta önce getirdiğinde 7,3 yazıyor, burada getirmişsin toplam 4 milyon yazıyor, şimdi hangisine güveneceğim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Buna güveneceksiniz, bunu biz söylüyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öbürünü kim söyledi? Genel Müdürün getirdi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Öbürünü Genel Müdür getirdi, bunu Bakanlık getiriyor Sayın Vekilim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak, burada yazıyor IR 80272.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Hata yapıldığını söyleyerek getiriyor. Bu doğru diyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İyi de hadi bu da hatalıysa ne yapacağız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Hata olduğunu kabul ettiğimiz bir doküman ile doğru olduğunu söylediğimiz doküman arasında karşılaştırma yapmak ne ölçüde vicdani ne ölçüde doğru?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ama hangisinin varsayımı doğru, oradaki hatayı neden yaptınız, bugün doğruyu nasıl buldunuz diyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - O zaman onun için ayrı bir celse yapalım yani o hatayı neden yaptığımızı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İyi de ama şimdi ben o farkı görürsem... Şunu söylüyorum: O gün buna bakmamış olsaydık, aradaki hukuksuzluğu görmemiş olsaydık böyle imzalayıp geçirmiş olacaktık yani.

RECAİ BERBER (Manisa) – Bunu biz onaylamıyoruz ki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani burada arkadaşlar itiraz ediyor. Bakın, burada bile fark görüyorum şimdi yani. Yanlış oldu, neye göre yaptık, acaba buradaki doğru mu? Orada da aynısı yazıyor, çalışma saatinin maliyeti, asgari ücretin maliyeti, yıllık maliyet etkisi yazıyor, içinde formülünü bilmiyoruz ki.

BAŞKAN – Sayın Günel, teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu'na bir söz vereceğim.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, şimdi Sayın Müsteşarım bu rakamların doğru olduğunu söylüyorsunuz. Burada diyor ki: Soma Manisa İmbat'ta yıllık üretim 6 milyon ton. Soma Kömür AŞ'de 2 milyon 775 bin, bir de 3 milyon ton var. Bunlar doğru rakamlar mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Doğru rakamlar, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, bunlar doğru rakamlar mı? Bu şirketlere ne kadar ödeme yapılmış yıllık biliyor musunuz siz Sayın Müsteşarım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Biliyorum efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - O zaman söyler misiniz ne kadar ödeme yapılmış? Dalga geçilir gibi hiç ilgisi yok, bunlar aylık bile değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim, 6 milyon tonun karşılığında orada birim fiyatı veriyoruz. Birim TL 57,70 lira izin verirsiniz çarpayım, 346 milyon 200 bin TL civarında bir para ediyor. Yani yıllık 6 milyon ton kömür üretirse Soma Kömür AŞ veya İmbat Madencilik AŞ veya x madencilik AŞ, birim fiyatı belli efendim, orada 57,70. Bu, sözleşmeyle belirlenmiş fiyat. Ürettiği kömür 6 milyon olmayabilir, 5 milyon 975 bin ton olabilir.

BAŞKAN – 10 milyon olabilir mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 10 milyon olamaz efendim. Onun bir tekniği var yani herhâlde 6 milyon ile 10 milyon arasında bir sapma söz konusu olamaz artı eksi bir yüzde 5, yüzde 10 olabilir. Onu çarptığımızda toplam ödenen parayı rahatlıkla söyleyebiliriz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Söyleyin ne kadar ödendi bunlara, İmbat ve Soma'ya?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 346 milyon 200 bin. Tek tek hepsini ayrı ayrı çarpalım Sayın Vekilim zamanımız varsa. Belki tabloya bir kolon açıp hepsinin çarpımlarını vermemiz gerekirdi. 57,7 çarpı 6 milyon 346 milyon 200 bin İmbat. Diğerlerini de tek tek çarpacağız o zaman. 54,55 çarpı 2,775; o da 151 milyon. Aşağıda toplamlar da var evet 18 milyon ton kömür için, 19 milyon kömür için 52,74 toplam 1 milyar 2 milyon 60 bin TL civarında ödeme yapılması söz konusu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Ne kadar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 1 milyar 2 milyon...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Hangi dönemde?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bir yıllık dönemde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Ne kadar ödeme yapılmış o zaman?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bir yıllık dönemde 19 milyon ton kömür karşılığında 1 milyar TL civarında biz ödeme yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam.

Peki, mesela İmbat AŞ'ye ya da Soma kömürlerine ne ödeme yapılmış?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim,. az önce tek tek çarpıyordum, onları 151 milyon TL gibi bir rakam çıkmıştı, onların tek tek çarpımlarını hemen arkadaşlar içeride hazırlasınlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, ben de oradan geldim, işçilik maliyeti için, biraz önce söylediğimiz İmbat AŞ için 120 milyon lirayı geçmiyor işçilik maliyeti.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şimdi, Sayın Vekilim, söylenen işçilik ücreti 1.400 ile 1.800 arasında net eline geçen para denildi, işçi ücreti denildi. Şimdi, bu rakamdan çıkarak işçilik maliyetini hesaplamanın mümkün olmadığını hepimiz biliyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Ben 2 bin liradan hesapladım ve fazladan da hesapladım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 2 bin lira da diyemeyiz. Bakın, ne fark eder? Fazla mesaisi vardır, bu ücretlerin 2 katına çıkacağı durumlar olabilir, fazla mesaisi vardır, izin ücretleri vardır, sosyal hakları vardır...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Müsteşarım, 4 bin liradan yapalım, ya 240 milyon lira yapıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Gelin şunu 4.800 yapalım rakam bire bir otursun efendim, yani rakam pazarlığı yapalım ama bunun bir hesabı kitabı var, burada da yazılan hesap doğru diyoruz, bunu devlet olarak, Hükûmet olarak söylüyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, biraz önce siz çıkardınız o rakamları.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Hayır, bu tablolardan çıkarttım efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, genelinden gittiniz 1 milyar bilmem ne kadarlık ödeme dediniz, 1 milyar 900. Peki, bu şirket için yapılan ödeme, İmbat AŞ için 341 milyon lira sadece 2013'te. Buradan geri gidiyorum, 2013'te maliyeti 4 bin lira yapsam 240 milyon lira yapıyor. Nasıl oluyor, yüzde 60 küsurluk bir işçilik maliyeti mümkün değil çıkmıyor. 2013'ten bahsediyorum bir de, 2013'te 4 bin lira işçi başına maliyet mümkün değil.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – 1 ton maliyetin bize 57 lira 70 kuruşa verdiği kömürün içinde işçilik maliyetine düşen pay yüzde 69’ dur.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Onu söylüyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl oluyor işte yüzde 69’a gelmiyor?

RECAİ BERBER (Manisa) - Yüzde 69’la 235 milyon ediyor. 35 milyonu 6 bine bölerseniz 4 bin lira ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle bir rakam olur mu Sayın Başkanım? 4 bin lira mıdır işçi başına maliyet? Ben de onu söylüyorum, işte doğru buldunuz. Var mı böyle bir şey, hem de 2013 yılı için?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman yanlış hesaplanmış.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bu tablodaki, bu rakamların doğru hesap hesaplandığını iddia edebilirim ancak gerçekten fazlasıyla bir ayrıntı söz konusu burada, bunu müsaade ederseniz bir hesap edelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ayrıntıya girmedim, bakın globalden gittim, hesap ortada.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Gerçekten ayrıntı, tek tek 1 ton kömürün içerisinde işçiliğin maliyeti ne kadardır, malzemenin maliyeti ne kadardır, onu hesap edelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Hiç girmedik ona, globalden gidiyorum. Bakın 4 bin lira 2013’te işçi başına maliyet olur mu? 4 bin liradan gidiyorum yine sizin dediğiniz rakama ulaşmıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Yer altı madenciliğinde pekâlâ olur Sayın Vekilim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - 4 bin lira maliyet olur... Basın yazsın Soma’da işçi başına maliyet 4 bin liraymış 2013 yılında.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Daha fazla maliyetlere de katlandığımız oluyor. Ama bunu bir genelleme hâline getiremezsiniz. “Olur mu?” diyorsunuz, olur dedim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Lütfen yapmayın o zaman siz söylüyorsunuz bunu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – “Olur mu?” diyorsunuz, olur diyorum ama hepsi böyledir demiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var mı böyle bir şey, nasıl böyle bir şey söylersiniz? “2013 yılında kişi başına maden işçisinin maliyeti 4 bin lira.” Allah’tan korkmak lazım, bu nasıl bir sözdür Sayın Müsteşarım? Nasıl böyle bir şey söylersiniz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade eder misiniz bir açıklama yapmak istiyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri; evvela burada tartıştığımız konu yanlış bir mecraa gidiyor. Burada talep edilen şu: Daha önce işçilikle ilgili ihale yaparken, Kamu İhale Kanunu’na göre redevans ihalesi yaparken belli şartlar vardı. Biz bu şartları bu kanunla değiştiriyor muyuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Redevans için değişmiyor.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade edin, yok, değişiyor. İşçi ücretlerinin artması, işte burada birtakım tatil günleri vesaire bunların artması, bir işçinin çalışacağı saatin azalması, yedi buçuk saat çalıştırılırken bunun azaltılması, dolayısıyla ister istemez işçilik maliyetlerinde geçmişte yapılan ihaleye göre bir artış yapılacaktır.

Burada talep edilen şu: Bu işçilik maliyetlerini... Daha önce bu yoktu, biz bu kanunla bunu vazettik, doğrusu yapıldı, hepinize teşekkür ediyorum. Dolayısıyla bu fark hesaplınsın. Bu şekilde ödeme yapılamıyor çünkü Kamu İhale Kanunu’nda, yapılan birtakım şartnamede bir değişiklik yapılması “Yapılamaz.” diye bir madde var. Bu madde olduğu için bu kanunu getirdik. Dolayısıyla bu Kamu İhale Kanunu’na gidecek, incelenecek, sonra Bakanlar Kuruluna gelecek, hesaplar kontrol edilecek, eğer bir fark varsa ödenecek, bir fark yoksa ödenmeyecek zaten, yoksa bunun detayını... Sadece fark varsa ödenecek, bu da Kamu İhale Kurulu tarafından Bakanlık, Kamu İhale Kurulu ve Bakanlar Kurulu tarafından zaten inceleniyor, yoksa ödenmeyecek efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz de Sayın Bakanım ona bakıyoruz, bu ödenilen rakamlarda fark olmadığını söylüyoruz. İtiraz edebiliyor musunuz Sayın Bakan?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Hayır, var, fark olmaması söz konusu olabilir mi yani? Diyoruz ki: Asgari ücreti yüzde 100 artırmışız, çalışacağı yedi buçuk saati aşağıya çekmişiz. Bakın, burada bu işi bilen arkadaşlarımız var, hakikaten bundan dolayı müteahhide ilave bir yük, işçilik maliyeti geliyor. Diyoruz ki biz: Bu işçilik maliyetinin karşılanması hakkaniyet icabı. Teklif ettiğimiz bu ama burada hesap yapmak da mümkün değildir bakın, doğru olmaz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, arkadaşların hareket noktası şu: Neticede kurum tarafından dağıtılmış olan belge üzerinden hareket ediliyor. Buraya baktığımızda 9 işletmeyle ilgili verilen yerde de -10 işletme kaç tane 9 ya da 10- ortalama 3.623 lira bir işçi başı maliyet görünüyor aylık. Yani burada arkadaşların da sorguladığı o, biz de yapmış olduğumuz düzenlemede bu ücretlerin asgari 2 katına çıkmasına yönelik olmak üzere 2 asgari ücret olarak bir düzenleme yaptığımıza göre ve burada da 3.623 lira verilmiş olan hesaplardan işçi başı bir maliyet ortaya çıktığına göre, bu ikisi birbiriyle uyumuyor. Komisyon üyesi arkadaşlarımızın da bunu anlamak istemelerinden daha tabii bir şey olamaz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Doğru efendim ama mutlaka fark var. En çok işçi çalışan Bakanlığın başındayım yani normal, net işçinin aldığı ücret ile giydirilmiş ücretler arasında en az 2,5-3 misli fark var. Yani net 1.500 lira alan bir işçinin bize maliyeti en az 4.500 liradır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan hiç böyle bir hesap görmedim. 1.500 lira alan bir işçinin maliyeti 4.500 lira.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Evet, giydirilmiş maliyeti, kıdem tazminatı vesaire şu, şu hakları ve bir sürü hakları dikkate alırsak en az 2,5...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, biz de bu işlerden geliyoruz, böyle bir şey yok. 1.500 liralık işçi başına...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kusura bakmayın biz de geldik. Efendim, 3 bin olsun önemli değil, 2'yle, 2,5'la çarpıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – ...4.500 lira, 3 misline çıkarıyorsunuz. Var mı böyle bir şey ya Allah aşkına? Bunlar kayıtlara giriyor Sayın Bakanım, “1.500 lira eline geçen bir işçinin maliyeti 4.500 lira.” diyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Berber, buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Kuşoğlu'nun hareket noktasını haklı buluyorum ancak kurumun hesaplamalarındaki dayanaklarda verilerle burada hepsi yok. Şimdi biraz önce dedik, mesela yer altındakileri koyarak maliyet hesabı yapıyor ama toplam maliyeti vermiyor burada dikkat ederseniz, artışı hesaplamaya çalışıyor. Toplam maliyetin içinde burada mesela 6 bin kişinin çalıştığı yerde en az 500-600 mühendis vardır, herhâlde onlar da 1.800 liralık ortalama ücretin içinde değil; yöneticiler vardır, vesaire vardır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onlar maliyet değil mi Sayın Başkanım? Ben de toplam maliyetten gidiyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Gelmiyor da onlar... Demek istediğim o 235 milyonun içinde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gelmiyor da niye hesaplıyorsunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, onlardan hesaplanmıyor, siz hesaplıyorsunuz, diyorsunuz ki: 235 milyon işçilik var, yüzde 69'u 235 milyon, bunu ortalama ücret 2 bin liradan bölelim, şu kadar. Şimdi ortalama ücretin içine, böldüğünüzün içine o ortalama... Biraz önce aldığınız, 1.800 lira, 1.400 lira almayanlar da aynı alıyormuş gibi yansıtıyoruz. Dolayısıyla genelde bu tip şirketlerde yönetici kademesinin veya mühendislerin aldığı en az yüzde 20 civarında bir maliyet vardır ve o maliyet bu işçiliğin içindedir zaten.

KİT Komisyonunda açıkçası bütün maliyetler hesaplandığı için oradan belki arkadaşlar o dataları verebilirler ama burada genel, sadece artışı yansıtan bir hesaplama yapılmış. Yoksa tüm işçiliklerden hareketle bir hesaplama yapmak bu şekilde yanıltıcı olabilir, onu söylüyorum sadece.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman doğru rakam konur ortaya, yanıltıcı olabilecek ne var?

BAŞKAN – Sayın Oral, buyurun.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, ben, tabii biraz gecikerek geldim, tartışmayı baştan beri bilmiyorum ama şimdi şu tabloya bir baktığımda, bana göre anahtar ve üzerinde durulması gereken 2 rakam şu yeni düzenlemenin birim fiyatına endeksi yüzde 15,29 ve yüzde 26,50 yani bütün bu tartışmaları aydınlığa çıkaracak olan 2 anahtar rakam budur. Eğer 15,29 nasıl bulunmuş diye bir sual tevcih edilir ve bunu cevaplandırırса Müsteşarımız önemli bir merhale alırız. Yani her şey buradan gidecektir, o zaman tartışmalar büyük ölçüde kaybolacaktır yani mevcut maliyet de çıkacaktır, eki de çıkacaktır. Bir de öyle deneyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Öbür tabloda bununla ilgili çalışmaları var Sayın Bakanım. Altındaki tabloda bunu yapmışlar yani o var.

SÜMER ORAL (Manisa) – Onu görmedim ama...

BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkan, bu hesaplamalarda bir yanlışlık var: Biz şimdi burada Plan ve Bütçe Komisyonu olarak maliyet muhasebesini -tabii mali müşavirlik yapan arkadaş öbür tarafta var, burada var- bilen var, bilmeyen var. Yani o nedenle Bakanlığın, Sayın Müsteşarın sunduğu rakamlar gerçekten kafayı iyice karıştırıyor. O nedenle, biz, bakın, buna karşı olmadığımızı...: Bir başka madde geçti bizde, 12'nci maddede, kabul ettiğimiz 12'nci madde eğer işletmelerde alt işveren işçileri sendikalaşmış toplu sözleşme yapıyorsa onların getireceği maliyeti alt işverene fiyat farkı olarak ödemeyi zaten kabul ettik. Mefhumu muhaliften hareketle yola gidersek böyle bir önergeye zaten gerek yok.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kıdem tazminatıyla ilgili.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, kıdem tazminatı değil Sayın Başkan. Hep katılmadığın için ben sana okuyayım: "Toplu iş sözleşmesinin kamu işveren sendikası tarafından bu fıkraya göre sonuçlandırılması hâlinde belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idareciye fiyat farkı..." Ya, bu 12'nci maddede...

RECAİ BERBER (Manisa) – O yeni yapılacak sözleşmelerde yürüyenlerle ilgili...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yürüyenlerle ilgili... Ben de ne dedim, bak: Buradan bile yürüyerek kabul edilmiş ki, cümlemi bitirmeme de bir izin ver, demek ki bir fiyat farkı oluyorsa alt işverene ödemeyi uygun görmüşüz. Biraz evvel Sayın Bakan da söyledi yani bu Bakanlar Kuruluna gelecek, Bakanlar Kurulu değerlendirecek. Bunu o zaman da söyledim, böyle bir fark oluşacaksa bir kere buradaki hesaplar kafamızı iyice karıştırdı. Bu hesaplar doğru hesaplar değil. Bizi hesaba boğarak maddeyi kabul ettirmeye kalkarsanız ben dışarıya çıkar başka biçimde demeç veririm. Onun için, çekin maddeyi, bilahare getirin. Yok, hesaplarınız doğru değil.

Ben maliyet muhasebesi hem okudum hem muhasebecilik yaptım maliyet üzerine. Sen yaptın, içinde yeminli mali müşavir var yani bize hesap sunarken inandırıcı değilse iyice işkilleniyoruz arkadaşlar, yapmayın bu işi.

RECAİ BERBER (Manisa) – Siz maliyet artışı olduğuna inanıyor musunuz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sen beni dinlemedin ki.

RECAİ BERBER (Manisa) – Dinledim. İnanıyor musun?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben bu işin en açık biçimini söyledim Sayın Berber.

BAŞKAN- Sayın Çetin, söz talebi olan çok arkadaşımız var.

Anlaşılmıştır.

Buyurun Sayın Kuşoğlu sizden son kez söz alayım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Sayın Müsteşarım; bakın, tekrar söylüyorum. Vedat Bey, sizden de rica ediyorum, siz de hesap kitap bilen birisi olarak dinleyebilir misiniz?

Benim elimde bir rakam var, burada kurum yetkilileri, bakanlık yetkilileri daha doğrusu şöyle bir rakam vermişleri, diyorlar ki: "İmbat Madencilikte personel sayısı 4.800'dür." Ben bunu 5 bin olarak kabul ediyorum, 2013 için de öyle kabul ediyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – 6 bin diyor personel sayısı, siz 5 bin diyorsunuz. Niye?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, burada 5 bin yazıyor, Recai Bey sizin için 6 bin yapayım, isterseniz 10 bin yapayım ya. Niçin konuşmamı karambole getiriyorsunuz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Demek istediğim efendim, bir yanlışlıktan hareket ederek...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 4.800 dedi Sayın Genel Müdür, ben 5 bin yaptım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yer altı dedi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya lütfen, bakın, bir dakika karambole getirmeyin.

BAŞKAN – Yer üstünde çalışanları başka şirkette mi görevlendirecekler Sayın Berber, onu mu anlıyorum ben? İki ayrı işletme mi olacak bir işletmenin içerisinde? Yer altında çalışan işçiler için ayrı bir şirket, yer üstündeki için ayrı bir şirket.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir daha anlatıyorum, Sayın Bakanım bir daha anlatıyorum: Benim elimde bir rakam var, 2013 yılında 341 milyon ödenmiş, burada bahsedilen bu şirkete 341 milyon lira yıllık ödeme yapılmış. Bu şirketin 2013 yılında kişi başına maliyetini 3 bin lira kabul ediyorum, kişi başına, çalışan başına maliyetini, bakın 2013'ten bahsediyorum, 2014 değil, 3 bin lira. Ne yapar? 5 bin kişi çalışıyorsa aylık 15 milyon lira yapar, yıllık 180 milyon lira yapar. Yıllık 180 milyon lira maliyeti var, işçilik

maliyeti, 341 milyon lira hasılatı var. Bunu söylüyorum, buna göre, vicdanınıza göre karar veriniz. Globalden gidiyorum, ayrıntıya, tek tek şudur, budur demiyorum, çok net.

BAŞKAN - Tabii, bu maliyetler sadece ücret maliyeti, bunun dışındaki...

RECAİ BERBER (Manisa) – Çalışan sayısı 5 bin diyorsunuz, 6 binse ne olacak?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 6 binden yapalım Sayın Başkanım, 6 binden yapın yine yetiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bir hususu daha hatırlatmak istiyorum: Şimdi, bu redevans sisteminin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vedat Bey, yanıışım var mı?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Personelin ücretlerini görmek lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 3 bin liradan yaptım, 3 bin liradan, görüyorsunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bu hizmet alımı, redevans dediğimiz sistemin bir özelliği var. Biraz evvel Müsteşar Bey ne dedi? “Ton başına maliyet.” Ton başına maliyet, bir kere sabit bir unsur değil. Bu hizmet alımında Özgür Özel’in..

“Hadi hadi” sistemiymiş değil mi Özgür Bey?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...hadi hadi sisteminde, sürekli üretim artışının zorlandığı bir ortamda işçi sayısı sabit de olsa e, bu x zamanında ton başına maliyet farklı olacaktır üretime göre, y zamanındaki maliyet de farklı olacaktır. Dolayısıyla, burada ton başına maliyeti sabit bir veri olarak almakta da güçlük çekilir ancak bir zaman dilimidir ya aylıktır ya yıllıktır geriye yönelik. O ay ne kadar üretim yapıldı, kaç işçiyle yapıldı, bunların ücreti nedir, o şekilde yapılır. Şimdi, bu iade verilirken bunlara bu hesaplar nasıl yapıldı da verildi?

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim: Bizim buradaki başta bu hesapların yapılmasındaki başlangıç noktası tabii ki birim fiyat içerisindeki işçilik maliyet oranıdır. Yalnız burada işçilik maliyet oranı olarak burada vermişleri yüzde 69, mesela İmbat için söylüyorum. Sadece işçi ücretlerinden oluşan bir maliyet kalemi değil. Bu işçi ücretleri yanında işçilikle ilgili yapılmış olan diğer bütün giydirilmiş maliyetleri de içeren bir orandır yüzde 69 oranı ve sadece işçilikle ilgili bir artışı, işçilik ücretleriyle ilgili bir artışı söz konusu alırken bu giydirilmiş maliyet oranı üzerinden hareket etmiş olmamız bizi farklı ve yanlış bir hesap sonucuna doğru götürüyor. Onun için, aslına bakarsanız hesaplarda çok aşırı bir yanlışlık ya da bir şey yok ancak başlangıç noktası 69 değil, giydirilmiş 69 değil, siz bunu 40’a göre hesaplamış olsaydınız, özette söylüyorum, buradaki bu yansımalar çok daha farklı olacaktı. Siz 90 küsur milyon lira burada bir şey çıkarıyorsunuz. Bu 90 küsur milyon lira değil, belki bu 40-50 milyon liralardan içerisinde kalacak, belki 30 milyonun içerisinde kalacak yani.

Sayın Müsteşarım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Başkanım, şimdi, biz diyoruz ki: Bu kapsamda çalışan toplam 13.850 işçimiz var efendim. Bunlarla biz 18 milyon ton kömür üretiyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, bir de şunu da unutmayalım: Sayın Müsteşarım, siz burada yani sadece TKİ’yle hareket ediyorsunuz ama bizim yapmış olduğumuz düzenleme TKİ’ye özgü bir düzenleme değil, bunun yanında TTK da var. TTK’yla ilgili hiçbir şey yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – TTK da var, onu da ayrıca yaparız. TTK’yla ilgili çalışmamız da var, çalışma derli toplu olsun diye, çok sınırlı olduğu için onu burada ifade etmiyorum.

TKİ tarafından bu kapsamda çalıştırılan işçi sayısı 13.830, üretilen kömür 18 milyon 825 bin ton. Bunun oluşan ortalama birim fiyatı 52,74 diyoruz. Bu rakamı biliyoruz biz ödediğimiz için. Bu rakamın içerisinde, bu rakamı öderken redevans sözleşmeleri kapsamında maliyet unsurlarını da TKİ’ye vermek durumundalar firmalar. Ancak, biz burada her bir firmadaki detayı bu tabloya yansıtmadık. Bunun bir eksiklik olduğunu anlamış bulunuyorum. Biz toplamını getirdik, toplamında da “Bu fiyatın yüzde 60’ı işçilik.” diyoruz.

BAŞKAN – İşte, o yanlış.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Biz yanlış olmadığını söylüyoruz. Bunun yanlış olmadığını ispat etmek için şunu yapmamız gerekir efendim: Çünkü aynı şeyi, aynı yanlış ben sizin hesabınız için de söyleyebilirim. Onun için...

BAŞKAN – Hayır, 60 değil, 65 de olabilir, yanlış öyle değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 70 de olabilir, 80 de olabilir. Bunun hangi rakamı... Bizim doğruya inanılmıyorsa bunun doğruyu şu şekilde tespit edilir: Ben alırım bütün bordroları, 4.800'ün, 13.850'nin bordrolarını alırım, Komisyonumuzun huzuruna getiririm, işçilik maliyeti budur, firmanın cebinden çıkmış para budur diye ancak bu şekilde bunu ispat edebilirim. Yani bir dahaki sefer de onu getirelim, bordroları getirelim, her bir işçiye ödenen...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle yapalım, evet.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ama sonuç ne olmuş olacak? Yani sonuç sadece bizim rakamı yaparken yanlış yaptığımız ve bir kez daha zılgıt yememiz anlamına mı gelecek?

BAŞKAN – “Zılgıt yemek” nasıl bir ifade Sayın Müsteşar ya? Böyle bir şey olabilir mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Özür dilerim ama Sayın Başkanım, sürekli “Hata yaptınız, hata yaptınız, hata yaptınız...” deniliyor.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu doğal, Sayın Müsteşar, daha önce gelen rakamlarla bugün gelenler birbirini tutmuyor.

BAŞKAN – Yani bundan daha tabii ne olabilir Sayın Müsteşar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Özür dilerim efendim. Ben o kelimeyi biraz zamanın etkisiyle söyledim, özür dilerim.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Müsteşarım, bizim bu konuda, halk tabiriyle, işkillenmemizden doğal bir şey olamaz. Bakın, geçtiğimiz günkü toplantıda TKİ Genel Müdürü bize bir hesap verdi, değil mi? Şimdi sizin Bakanlığınızın getirdiği hesap farklı. Yani koca bir kurum, Allah aşkına yapmayın... Anadolu'da bir esnaf bu hesabı 10 kere yapardı yani bir haftadır doğru dürüst bir hesap gelmedi, bu bir.

İki: Şimdi, ben bu tartışmaların boş tartışmalar olduğunu düşünüyorum. Niçin biliyor musunuz? Bu rakamların bağlayıcılığı var mı? 250 milyon lira ilave...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Yok.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Yok, değil mi? Şimdi, siz buradan çıktınız, Anadolu tabiriyle, sizin sütünüze kalmış, değil mi? Şimdi, bu düzenlemelerden kaynaklanan maliyet artışlarını götüreceksiniz, Kamu İhale Kurumu Bakanlar Kuruluna sunacak, o da usul ve esasları belirleyecek.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Hayır, efendim, öyle olmaz, sütünüze kalıp kalmamasında değil, yanlış düşünüyorsunuz. Ben bunu Kamu İhale Kurumuna “Rakamlarım budur.” diye götürdüğümde onlar bunu kabul etmezler. Böyle şey olur mu efendim?

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ya, yapmayın Allah aşkına! Efendim, bir saniye...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ama “Sütünüze kalmış.” diyorsunuz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Yapmayın Allah aşkına, bakın, bir noktaya geliyorum buradan. Allah aşkına yapmayın! İki ayrı hesap getiriyorsunuz bize. Nereden bakıyorsunuz, nasıl hesap ediyorsunuz Bakanlık olarak? Genel Müdürlük nereden bakıyor, nereden hesap ediyor? Şimdi, yapmayın...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Çok farklı hesaplar da olabilirdi Sayın Vekilim.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Efendim, niçin böyle farklı geliyor? Bundan doğal bir şey olabilir mi Sayın Müsteşar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bu hesabın bir doğruyu mutlaka olur. Devletimizin Sayıştayı var, Kamu İhale Kurumu var; bu hesabın bir doğruyu olur.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Allah aşkına, Sayıştay'da gördük bütçede yani bir kâğıt parçasıyla kurum denetlenmiş, alacak-verecek yok, hesap hangar... Git, Marko Paşa'ya derdini anlat.

BAŞKAN – Sayın Seçer, bir de Sayıştay tartışması açmayalım lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bir dakika Sayın Başkan ya... Böyle bir şey var mı, yapmayın Allah aşkına! Görüyoruz Türkiye'de olan rezaletleri yani sizleri zan altında bırakmak istemiyorum. Doğal olarak, muhalefet milletvekili olarak Bülent Kuşoğlu bunu di dik di dik hesaplamak zorunda değil mi? Niçin öfkeleniyorsunuz, niçin alınganlık yapıyorsunuz? Yapmayın Allah aşkına!

Bakın, tekrar söylüyorum: Sayın Bakan, mutlaka bir maliyet artışı olacaktır. Altını tekrar çiziyorum: Sayın Recai Berber'in yani muhalefet sanki bu ocakların kapanmasını istiyormuş gibi bir algı yaratmasını anlamıyorum.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, yok, öyle anlamıyoruz. Kapanmasın, hep beraber...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Hayır, kapanmasın, maliyetleri yansıtalım ama Allah aşkına makul hesaplara gelin yani biz de diyelim ki: Ya, doğrudur...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ya, bunu biz onaylamıyoruz ki...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Recai Bey, bir hesabı bir saattir tartışıyoruz ya. Bunu götürün Anadolu'da bir esnafa, bu hesabı yapar size, gözünüzü seveyim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Biz Bakanlar Kuruluna yetki veriyoruz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ben de aynı şeyi söylüyorum, ben de farklı bir şey söylemiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, kısaca sizden de değerlendirmenizi alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ederim.

Aslında, devletten böyle şeyler yapması beklenir de mesela şunu bir örnek olarak söylüyorum: İlaç fiyatlandırma sistemi değişti Türkiye'de, ilaç fiyatları düşüyor devamlı bütün dünyadakine paralel olarak. Türkiye'de eczacılar yüzdesel kârlılıkla çalışıyor, yüzde 25. Masrafları artıyor, kârlılıkları düşüyor. Yıllardır eczacılar devlete derdini anlatmaya çalışıyorlar.

BAŞKAN – Şu madencileri halledelim, eczacılara geleceğiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, bu konuyla ilgili bir şey söyleyeceğim efendim, o da fiyat farkı.

Her cuma liste yayınıyor devlet, stokunda perşembe günü mesela 50 liraya aldığı ilacın fiyatı 35 liraya düştü. Bir gün önce almışsın, sana maliyeti 42 lira, satış fiyatı 35 liraya düşüyor. Yıllardır uğraşıyoruz, anlatılıyor...

BAŞKAN – Eskiden tersine göre işliyordu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, bütün dünyada bu böyle artık, referans fiyat sistemi olduğu için. Bütün dünya hızla reaksiyon verdi buna. Ne yaptılar? Yüzdesel kârlılık yanında kutu başına sabit ücret ödemeleri falan filan, 50 tane yöntemle mağduriyetleri azaltmaya çalıştılar. Yedi yıldır eczacıları derdini anlatamıyor, gerçek rakamlarla çıkıyorlar, muhatap bütün bakanlar, DPT'den sorumlu Bakandan -eski ismiyle- başlayarak falan EKK'ya girecek bakanlar tek tek geziliyor, herkes "Hakikaten ya, hakikaten ya..." Hepsi devletin rakamı, tüketimler devletin SGK sisteminden alınmış şeyler. Herkes "Haklısınız." diyor, EKK'ya gidiliyor, geliniyor, ya diyorlar ki: "Haktır ama yoktur çünkü bu yaklaşık 60 milyon TL, 130 milyon TL yıllık ek yük getirir, bunu yapamayız."

Şimdi, bugün, burada şöyle bir şey var: Daha Komisyonunda görüşmeleri tamamlanmamış, Genel Kurul safhasına daha geçmemiş, Genel Kurulda da değişmesi muhtemel birtakım değişiklikler var. Dünyanın hiçbir yerinde hiçbir şirketin bile yapamayacağı kadar inanılmaz bir öngörü, bir tehlike algısı, bu zavallı şirketlerin maliyetleri artacak, biz 7,5 değil, 6 saat işçiyi yer altında çalıştıracamız diye vesaire, vesaire hemen bunların fiyat taleplerine bir fark koyalım. Yani her kuşu tutsak bir tek leylek kalsa önünüzde saygıyla eğileceğim. Ama kimsenin derdini, tasasını bu anlamda... Gerçek rakamlarla geliyor, "Dört yıldır zarar ediyoruz." diyor, gelmiyor. Önce bir bakalım, bir sütuna düzenleme öncesi şeyi koysun firma, öbür sütuna da eylül-ekim ayında düzenleme sonrası maaşları koysun, işçi sayılarını koysun, gerçek rakamlar çıksın. O zaman, gelin, burada deyin ki: "Böyle böyle bir gerçeklik var ve bu sürdürülemez hâle geldi." O zaman daha makul bir şey ama burada çok şüpheli bir davranış hâli içindediniz.

Rakamların her biri tel tel dökülüyor da bir de sanki şöyle bir şey çıkıyor ortaya: Bu firmalar başa baş noktasındaydı, böyle pamukla, zenzem suyuyla hayatta tutuyorduk, bu kadarlık maliyet artışıyla hepsi batacak, hemen bunlara kaynak aktaralım. Oysaki bu firma ne diyordu: "Ben özel sektörün avantajlarından yararlanarak 7 kat düşürdüm maliyetimi." Yani sizinle hesaba oturduğundan 7 kat fazla para kazandığını itiraf ediyordu adam. 1 milyon ton anlaşma yapmışsınız; 3,5 milyon ton satış yapıyor. Soma Komisyonunda bir hocamız hesapladı, dedi ki: "Ton başına 1 dolar fazla maliyete katlansalar 14 milyon dolarlık güvenlik yatırımı yapılabilirlerdi, bunun karşılığında da kaza olmazdı." Bu firmanın fazladan kazandığı 60-70 dolarlar bir yerde, siz diyorsunuz ki: "Aman ağabeycim, hemen bu zararı karşılayalım." Bu nasıl hızlı bir reaksiyon, bu nasıl böyle önceden böyle bir şeyi görmek? Bir bırakın bakalım, gerçekleşsin önce, ondan sonra ne yapacaksınız yapın ve kamunun zarara uğrattığı, sıkıntı yarattığı herkes için böyle davranın.

BAŞKAN – Sayın Özel, teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok özür dilerim, bitiriyorum.

Şimdi, yani bir tek Türkiye'deki madencilik sektörüyle ilgili böyle bir şey yapıyor olmanız ve bu şartlar altında yapıyor olmanız gerçekten... Bir de geçen seferki liste, bu seferki liste... Sayın Berber diyor ki bana: "Soma'dan işçiler telefon ediyor, işsiz kalmayalım..." Evet, bize de ediyor ama Soma'daki işçiler bir sürü şey için telefon etti, biz burada en sonunda fiilî saldırıya uğrayacak kadar derdimizi anlatmak için uğraştık, durduk. Kılını kıpırdatmadı, demedi ki Soma... Diyor ki bak, çok enteresan: "Yörenin bir insanı olarak bu benim sorumluluğum." 11 tane Uyar Madencilikte ölen çocukla 1 tane kör olan çocuğun parasını ödemişler, yörenin insanı orada inisiyatif kullanmıyor dört ay önceden, şimdi inisiyatif kullanıyor maliyetlerle ilgili.

BAŞKAN – Sayın Özel, burası teknik komisyon, siyaset yapmayın.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen şunu söylüyorum ben de size: İnsaf diyorum, başka bir şey demiyorum!

BAŞKAN – Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, geçen bir birleşimde bu sözleşmelerin tarihlerinin uzatıldığı söylendi. Örneğin, 2016'da bitmesi gereken sözleşme 2028'e aktarılmış. Yani, sözleşmenin tarihi 2016'da daha bitmeden, 8/10/2013'te 2016'da bitmesi gereken sözleşme uzatılıyor, 2028'e yani on iki yıllık da bir vade var. Sonra, yine başka birisi var, 2009'da yapılmış, 2026'ya uzatılıyor.

Şimdi, bu kadar uzun sürelerle uzatılmasının gerekçesi nedir? Üstelik de daha bu sözleşmeler bitmemiş. Neden bu sözleşmeleri on bir on iki sene sonraya kadar uzatma ihtiyacı duyuyorsunuz? Ne faydası var? Hangi zaruretten böyle bir uzatma söz konusu olmuş?

İki: Bülent Bey, geçen, bu konuda Yönetim Kurulu kararının da olmadığını söyledi. Sayın Genel Müdür vardır falan dedi ama detaylı bir şekilde Yönetim Kurulunun tarihleri verilmedi, sayıları verilmedi. Bu çok ilginç bir şey yani 2028'e gidiyor...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, onları istiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Zaten Bakanlığımız denetleme kurulu da denetliyor aynı hususları. O raporları da sizlerle paylaşıyoruz Sayın Vekilim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Şimdi, bakınız, ihale yasasında maddeler vardır. Örneğin, bir iş bitme noktasına geldiyse, yeniden ihaleye çıkarılması çok zaman alacaksa, o işin uzaması kamuya ciddi bir zarar getirecekse Genel Müdüre mesela, benim bildiğim kadarıyla, yüzde 30'luk ilave bir ek, bakana sınırsız yetki verilir. Orada ama belli koşulları vardır bunun yani... Burada, şimdi, bitmemiş bir şey, 2016'da bitecek olan şey 2028'e hangi kamu menfaatiyle uzatılıyor? Hangi zaruretten kaynaklanıyor bu? Bu konuda bir bilgi verilsin. Burada asıl işte insanların kafasını karıştıran, sizin vermiş olduğunuz rakamlara kuşkuyla bakılmasına neden olan, bence, bu uzatmalarla ilgili düzenlemelerdir. Böyle bir uzatma yapılırken koşulları nedir? İhale Kurumundan bu konuda görüş alınmış mıdır? Hangi koşullarla uzatılmıştır bu? Eski ihale koşullarıyla mı uzatılmıştır, yoksa 2028'e kadar on iki, on üç, on beş sene sonraya uzanan bir şey hangi şartlarla uzatılmıştır? Bu konuda bu komisyona doğru dürüst bir bilgi verilsin. Geçen konuşuldu bu, ben de hatta tam kapanırken bunu söyledim ama bugüne kadar bunların... 3-4 tane bu şekilde uzatılmış sözleşme var. Hele de böyle çok nazik bir dönemde bu sözleşmeler yapılıyor, kazalar olmuş, 301 kişi ölmüş, bu arada yangından mal kaçıran gibi on iki, on üç sene bir ihale uzatılıyor. Bunun nedeni nedir? Hangi zaruretten, hangi kamu ihtiyacından, hangi teknik zorluklardan buraya varıldı ve bir de uzatma koşulları nedir?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bu gerçekten dipsiz kuyu gibi bir şey. Her burada gündeme geldiği zaman yeniden yeniden tartışmalar açılıyor. Burada, tabii, daha öncesinde gelen rakamların yanlışlığı bütün milletvekili arkadaşlarımızda da ciddi kuşkuvarın oluşmasına neden oldu. Şimdi, bir işi tüm boyutlarıyla, rakamsal boyutlarıyla bilmeye ihtiyacımız var. Sayın Müsteşar da biliyor yani yıllarca DPT'de denge yaptık. Yanlış rakamlarla denge yapabilir misiniz? Hiçbir şeyi tutturamazsınız. Rakamların mutlaka doğru olmasına ihtiyaç var. O açıdan, buradaki rakamlara ilişkin de kuşkuvar devam ediyor. Ayrıca, bu da gösteriyor ki bu çalışmanın biraz daha olgunlaştırılmasına ihtiyaç var. Çalışma devam etsin, geri çekilsin, gerekirse Genel Kurul aşamasında tekrar getirirsiniz. Yani niye illa bu Komisyonunda bunun geçmesi gerekiyor? Her açıldığı zaman, her geldiği zaman tartışmalar başlıyor. Bunun bir anlamı yok. Lütfen geri çekin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, ben, geçen toplantıda –Sayın Başkan siz de biliyorsunuz- yönetim kurulu kararlarını istemiştim çünkü daha önce süresi dolmadığı hâlde -biraz önce Sayın Keskin'in söylediği gibi- süresi dolmadan önce yeni şartlarla, mesela Soma Kömür İşletmeleri Anonim Şirketine ilk ihale 18 milyon ton için yapılmıştı. Sayın Bakanım, ilk ihale 18 milyon ton için, ikinci ihale 39 milyon ton için ama ihalesiz, yönetim kurulu kararı olmadan uzatılıyor. Bakın ilki 18 milyon ton, ikincisi 39 milyon ton. Yönetim kurulu kararı yok, ihale yok. 4 Ekim 2004 tarihinde ilk sözleşme yapılıyor, 31/12/2016'da bitmesi gerekiyor, süre bitmeden 2013'te sözleşme yenileniyor ihalesiz ve yönetim kurulu kararı olmadan bendeki bilgilerle. Bunlarla ilgili bilgiler gelmedi.

Eynez'le ilgili olarak ilk ihale ilk ihale 15 milyon ton için yapılıyor, uzatma 11 milyon ton için yapılıyor, bakın. 2009'da sözleşme yapılmış ve on yıllık sözleşme, süre dolmadan bu da yenileniyor. Bunlar ihalesiz ve yönetim kurulu kararı olmadan yapılıyor.

Şimdi, daha kanun çıkmadan bizden bir kanun isteniyor ve bunların düzeltilmesi... Bu kadar ağır koşulları olan sözleşmeleri yapabilen bir idarenin bunu da yapması lazım, bir.

İkincisi: Biraz önce karambole geldi, tekrar söyleyeyim: Bakın, sadece 2013 yılı için bile madende çalışan işçi başına maliyet 3 bin lira değildir. 3 bin liradan hesaplıyorum 180 milyon lira yapıyor yıllık. Ama 341 milyon lira bu şirket almış diyorum, ilk verilen örnekteki, Bakanlığın verdiği örnekteki şirket 341 milyon lira almış 2013 yılı içerisinde, kişi başına maliyeti 3 bin liradan -2013 yılı için bahsediyorum- 180 milyon lirayı geçmiyor. Globalden gidiyorum, ayrıntıyı zaten veremiyorlar. Böyle bir durum söz konusu olmasına rağmen...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Onlar 235 milyon çıkarmış...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Efendim?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kayıtlardan 235 milyon çıkmış.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne 235?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – İşçilik maliyeti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşçilik maliyeti...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Siz 180 hesap ettiniz, onlar da bütün diğer birtakım şeyleri...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, siz de biliyorsunuz kişi başına 3 bin lira bir maliyet mümkün değil madende.

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...niye değişsin?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var mı böyle bir şey, bir.

İkincisi, 3 bin lira. Asgari ücret ne kadardır 2013'te? 2013'te asgari ücretle hesaplayın o zaman zaten asgari ücretten doğan bir maliyeti yok, bir maliyet artışı yok demektir, bu durumda asgari ücretten kaynaklanan bir maliyet artışı söz konusu değil demektir.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, zaten yoksa ödenmeyecek yani. Burada biz bu tabloyu oylamıyoruz, bu tabloyu geçirmiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bize gelen bilgiler, bize getirilen bilgiler öyle değil.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Biz prensibi şey yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakanlar Kuruluna verilen bilgiler de öyle olmayacak demek ki. Bir anormallik var.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, Bakanlar Kurulu çok titiz çalışıyor, kılı kırk yarıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bakanlar Kurulunun bir kararı var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın bize hesap verilemiyor. Bize getirilen hesap yanlış diyoruz Sayın Bakanım. Bize getirilen hesap buysa Bakanlar Kuruluna götürülen... Bakanlar Kurulunda kim irdelenecek? İmza atılıp geçiliyor.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu tahmini bir değer. Yoksa bu kanun eki değil efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, benim söylediklerimle ilgili bir itirazınız var mı? Benim söylediğim bilgilerle ilgili bir itirazınız var mı, bir yanlışlık var mı söylediklerimde? 2013 yılı içinde kişi başına işçi maliyeti 3 bin liranın üzerinde olabilir mi?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Olabilir...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 3 bin liraysa bile asgari ücret bir maliyet getirmiyor diyorum, bu kadar.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şimdi, efendim, asgari ücret değil. Bakın, az önce, bu işlerde yıllarca çalışmış vekilim ifade etti. Biz bu kanuni düzenlemeden dolayı gerek çalışma saatlerinin azaltılması gerekse tatil sürelerinin artırılması vesaire gibi bir sürü düzenleme yaptık. Bu işçi lehine için çok isabetli. Bundan dolayı teşekkür ediyorum. Bundan dolayı mutlaka bir işçilik farkı olacaktır, olmaması söz konusu değil. Biz yeni bir düzenleme yaptık. Olanlardan dolayı bu, yoksa zaten vermeyeceğiz. Yani, yoksa bu rakamları tartışmak pek doğru değil diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, ortada Türkiye Taşkömürü Kurumunun redevans ya da hizmet alım sözleşmesi olarak yapmış olduğu sözleşmeler var. Netice itibarıyla bu maç örneğini daha önce Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili arkadaşımız, Sayın Seçer vermişti. Yani, maçın ortasında düdüğü çalıyorsunuz ve kuralları değiştiriyorsunuz. Tabii, şu an yaşanan da o, doğru.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Aman ... dışına çıkmayın da.

BAŞKAN – Sayın Seçer yani o kısmı çok cazip geldi bana da.

Şimdi, tabii, Sayın Bakanım, bütün Komisyon üyelerinin, arkadaşlarımızın tamamının kabul ettiği bir şey var, burada mutlaka belli bir maliyet artışına bu sebep olacaktır. Ancak burada öngöremediğimiz, bu maliyet artışlarının -bu yürümekte olan sözleşmelere uygulanacak zaten yapılan düzenleme de o- tabii ki yürümekte olan bu sözleşmelere etkilerinin ne olacağı noktasında farklı farklı bilgilerin Komisyonun önüne sehven de olsa sunulmuş olması milletvekili arkadaşlarımız açısından burada haklı olarak bir soru işareti yarattı.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bundan dolayı da özür dileriz Hükûmet adına, bir yanlışlık olmuş.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sizinle ilgisi yok ki efendim.

BAŞKAN – Evet, neticede Sayın Bakan temsil ediyor.

Bu arada, Sayın Kuşoğlu'nun bu genel müdürlük yetkisi dâhilinde uzatıldığını ifade etmiş olduğu sözleşmeler, bir de Sayın Keskin'in soruları hakkında bilgi vererseniz hemen kısaca o bilgileri istiyorum, arkasından oylamaya geçeceğim.

Buyurun.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli milletvekilleri; efendim, bu sözleşmeler 2004 ve 2005 yıllarında yürürlüğe girmiş olan sözleşmelerdir. Sayın Kuşoğlu'nun ve Sayın Keskin'in ifade ettiği sorulara yönelik olarak sözleşmeler 2004 ve 2005 yıllarında karma akitli rüçhan hakkı kullanımlı, kömür alımına öncelik hakkı kullanımlı redevans sözleşmeleridir. Bu sözleşmelerin doğası gereği ve TKİ'nin redevans yönergesi çerçevesinde, yine TKİ'nin Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda bu tür işlemler yürürlüğe girer ya da TKİ'nin Yönetim Kurulunun Genel Müdüre hangi konularda yetki vereceğini madde madde saymıştır ve Genel Müdüre vermiş olduğu yetkiler çerçevesinde yapılmış işlemlerdir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel Kurulun verdiği bu kararları görelim Sayın Genel Müdürüm o kadar, başka bir şey istemiyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) - Hayır, bir de gerekçeyi istiyoruz.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Gerekçesine gelince, Sayın Keskin Bey'in ifade ettiği "Neden üç yıl öncesinden bu işlemler tesis edildi?" şeklinde. Bir defa şu algıyı düzeltmemiz lazım: Bu kazayla ilgisi yok bu işlemlerin ve kazadan da çok önce tesis edilmiş işlemlerdir bunlar. Gerekçesi de şudur: Yer altı madenlerinde hazırlık süreci iki buçuk, üç yıldan daha uzun süreleri alabiliyor. Bir canlı örnek verecek olursak: Şu anda Demir Export firmasının, Sayın Vekilimiz Recai Bey'in de ifade ettiği gibi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunlardan, devam eden sözleşmelerden bahsediyoruz yani durdurup ihale yapmıyorsunuz, mevcuda veriyorsunuz.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Ancak doğrudur, bunlar dilim dilimdir. Mesela, o, tablolarımızda da 75153 numaralı ruhsat alanı içerisinde -ruhsat alanı çok geniştir- 3 ayrı noktada faaliyet gösterilebilmekte, 4 ayrı noktada faaliyet gösterilebilmekte, koordinatları, jeolojik şartları, yer altı şartları itibarıyla ayrı bir üretim şekline uygunsa eğer oralar bölüm bölüm

şeklinde verilebilir. Bu verdiğiniz bölümler birbirinin mücavirinde de olabilirler, aynı ruhsat içinde de olabilirler, farklı mücavirinde olan farklı ruhsatı da içine alabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Genel Müdürüm, Yönetim Kurulu kararlarını verebilir misiniz bize?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Elbette ki. Yönetim Kurulu kararlarımız vardır, Genel Müdüre verilen yetki çerçevesinde tesis edilmiştir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Getirdiniz mi?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Elbette ki, takdim edeceğiz efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, bir gördüm o zaman onları.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Tamam efendim.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yönetim Kurulu kararlarını getiriyor musunuz?

BAŞKAN – Yönetim Kurulu kararlarını getirecekler. Var mı yanınızda?

Buyurun Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) - Sayın Başkanım, 2028 gidiyor sözleşme, 2028'e. 2016'da bitecek şey 2028'e gidiyor. Size arkadaşlarıma söylüyorum, Sayın Genel Müdürün açıklaması sizi tatmin etti mi? 2016'da bitecek sözleşme 2028'e gidiyor. Sayın Genel Müdürün vurguladığı gibi hazırlık gerekse de zaten üç yıl var, bir de 2028'e götürüyoruz işi.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Efendim, çok özür dilerim. Efendim, şimdi, üç yıl hazırlık aşamasından bahsediyoruz. Hazırlık bitti, üretim yapmayacak mı? Yapacak ve 220-270 milyon dolar yer altında her bir ocağa yatırım yapılmakta. Bu yatırımlar uzun sürede ancak geri dönülebilen yatırımlardır, bir yıllık, iki yıllık, üç yıllık sözleşmeler olması beklenemez, en az on yıllık sözleşmeler yapmak durumundasınız madencilik sektöründe, üç yılı da hazırlık aşaması şeklinde geçer.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Müsteşar, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, söz konusu soruların konusu olan sözleşmeleri ve uzatılmalarına ilişkin Yönetim Kurulu kararlarını bir set hâlinde ben kendi adıma Komisyona ileteceğime söz veriyorum. Şu anda, tabii ki bu Yönetim Kurulu kararları, bu sözleşmeler yanımızda yok. Hangi sözleşme, hangi gerekçeyle ne kadar uzatılmıştır, buna ilişkin Yönetim Kurulu kararı nasıl alınmıştır; bunlar değişik soru önergeleriyle defalarca, benim imzamdandır geçerek, sayın vekillerimize ilettiğimiz şeylerdi ama ben ayrıca bir set hâlinde kendilerine en kısa zamanda takdim edeceğim efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, bunları bir hafta önce, geçen pazar sormuştuk.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Deja vu” gibi ya, aynı şeyleri bir daha...

BAŞKAN – Ama, biz Komisyon olarak bu bilgi ve belgeleri istiyoruz.

TKİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA AKTAŞ – Onu takip edeceğiz efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ayrıca, işçilik maliyetlerine ilişkin olarak firmadan yeni bilgi ve belgeleri tenin ettikten sonra onlara sayın Komisyonumuzla paylaşırız.

BAŞKAN – Burada, bir de yer altı çalışma sürelerinin kısıtlanması dolayısıyla buradan gelebilecek işçilik ücretlerine, “işçilik” demeyeyim de işçi sayılarındaki artışın etkilerine yönelik olarak da bize bir analiz vererseniz bu maliyet artışlarında.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Biz orada yüzde 12 verim düşüşü olacağını ve bunun telafi edilmesi gerektiğini hesap ettik ama buna ilişkin daha fazla rakamın olduğu bir doküman hazırlayabiliriz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan, siz bu önergeye katılıyor musunuz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Oylatıyor muyuz? Hiçbir bilgi, belge gelmeden bu şekilde oylatıyor muyuz Allah aşkına?

BAŞKAN – Oylatıyorum. Şöyle: Yani, istediğimiz bilgi, belgeleri getirecekler. 21.30'a kadar süre vereceğim, 21.30'da başlayacağım, o saate kadar zaten gelmeyecek belgeler değil, bunlar var olan şeyler. Bunları getirir o zaman da oylayabiliriz ama değişen bir şey yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman öyle yapalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, peki. 21.30’ da devam edeceğiz, 21.30’ da oylatacağım.

Yalnız, Sayın Müsteşar bu istenilen belgelerden...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – O zaman tam olarak netleştirelim çünkü bazı belgelerin firmalardan alınması gerekiyor, 21.30’ a kadar temin edilmesi mümkün değil ama Yönetim Kurulu kararlarını, sözleşme taslaklarını, onları getirebiliriz efendim.

BAŞKAN – Onlar yeterli olacaktır zaten.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ama, işçilik maliyetleri ilişkin bilgilerin....

BAŞKAN – Onlar, hayır, o bilgiler yeterli olacaktır, bu ikisi yeterli olacaktır.

Değerli arkadaşlar, 21.30’ a kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.59

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.57

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlkur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 55'inci Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Bir önerge oylamasında kalmıştık, Sayın Bakan önergeye katıldığını ifade etmişti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ondan önce bazı bilgiler gelecekti ya Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şu an o bilgiler çoğaltılıyor.

Sayın Müsteşarım, hangi evrakları dağıtıyoruz Sayın Komisyon üyelerine, milletvekillerimize?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, daha önce, usulsüz uzatmalara ilişkin yönetim kurulu kararları olduğundan bahsedilmişti. O yönetim kurulu kararlarından oluşan bir dosya takdim edeceğimiz birazdan. Ayrıca, anladım kadarıyla, söz konusu maliyet artışının hesaplanması konusunda bizim verdiğimiz bilgilerle komisyonu tatmin edebilmiş değiliz. Bu konuda da daha ayrıntılı bilgileri en kısa zamanda hazırlayıp, öngördüğümüz özet bilgilerin ötesinde daha ayrıntılı bilgileri hazırlayıp Komisyonumuzu tatmin etmeye çalışacağız.

BAŞKAN – Yalnız, bunların bize süratle gelmesi lazım çünkü Genel Kurul aşamasında biz bunu değerlendireceğiz Sayın Müsteşarım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, Genel Kurul aşamasından önce mutlaka getiririz. Önümde bir tane dosya var, işçi isimleriyle birlikte işçi ücretlerini gösteren bir dosya. Tabii, biz bunların hepsini her bir müessese için çoğaltıp dağıtmak yolunu seçmedik. Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen bir özet bildirgeden söz etmek istiyorum. Prime esas kazanç tutarı 6 milyon 382 bin 121 TL iken herhangi bir müessesede, işçi kardeşlerimize ödenen net tutar 2 milyon 265 bin 073 TL olabiliyor. Dolayısıyla, ödenen, ele geçen net ücret ile işçilik maliyeti hesabına giren ücret arasında böylesine bir farklılık söz konusu olabiliyor. Ancak, hepsi için böyledir demek istemiyorum. Biz bunu müessese bazında, her bir müessesede işçinin eline geçen nedir, primler ne kadar olmuştur, her bir müessesede bunları işçi bazında çıkartıp Komisyonumuza takdim edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum:

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım söz istiyorum.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Oylamayı yaptırdınız o arada.

BAŞKAN – Fark etmez Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Oylamanın gecikmesine sebep olan bazı belgeleri istemiştik Gecikmesinin gerekçesi yani oylamayı daha sonra yapmanızın gerekçesi o belgelerin gelmemesiydi, gelmedi biliyorsunuz.

BAŞKAN – Belgeleri şimdi size dağıtıyorlar, gelen belgeler de belli Sayın Kuşoğlu. Yönetim kurulu kararlarını ve sözleşmeleri dağıtıyoruz şimdi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; bundan önce istediğim şeydu, iddiam şeydu, dedim ki: “Soma Kömürleri Anonim Şirketi önceden yapılan bazı sözleşmeleri 2013 yılında uzattırmış ve bu uzatmalarda da ilk sözleşmedeki kömür miktarından daha fazla kömür çıkarımı söz konusu, daha büyük bir bedel söz konusu ve bu, yeniden ihale edilmeden, yönetim kurulu kararı olmadan yapılmış.” Yönetim kurulu kararı olduğunu söylediler, yönetim kurulu kararını getirmediiler henüz. Zamanından önce sözleşmeler uzatılmıştı, dikkatinizi çekiyorum ve yönetim kurulu kararı yok ve ihale yok. Ayrıca, bunlar

getirilmedi. Ayrıca, 6 bin kişiden bahsedildi. Bakın, İmbat Madencilik'in kendi müracaatı var kuruma. 4.900 kişinin doğrudan istihdam edildiği yani 6 bin kişi falan söz konusu değil, maksimum 4.900 kişi çalışıyor.

BAŞKAN – Tablolarda da 4.800 olarak görülüyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tablolarda da 4.800 olarak verilmişti. Daha sonra 6 bine çıkarıldı bu. Neden çıkarılıyor, ne oluyor, amaç nedir, ne yapıyoruz, mübarek günde hangi amaçla neyi yapmaya çalışıyoruz, onu anlayamıyorum? Ben size şunu söyledim, dedim ki: “Fiyat farkı isteniyor 2013 yılı için.” Bakanlığın bize verdiği ilk örnek İmbat AŞ'ydı. İmbat AŞ'nin 2013'te toplam tahsilatı 341 milyon. 3 bin liradan. Bakın, bu sene için değil, 2013 yılı için kişi başına, madende çalışan için 3 bin liradan yapıyorum yani asgari ücretten çok daha fazla bir rakamı koyuyorum kişi başına, 5 bin kişiden hesaplıyorum, 4.800'den de değil, 180 milyon lira çıkıyor. 341 milyon lira hasılatı var. 3 bin lira 2013 için söz konusu olamaz. Nasıl bir fiyat farkı kararnamesi çıkarttırıyoruz? Hepimizin vicdanı var. Yani buna evet dendi ama bunun tekrar görüşülmesini arzu ederim. Tekrar rica ediyorum, şu mübarek günde şunu Allah aşkına doğru dürüst yapalım. Bana söylenen bilgilerin hiçbirisi gelmedi Sayın Müsteşarım. Geldi mi bilgiler? Yönetim kurulu kararı 2007 yılında global alınmış, 2013'te uzatma yapılıyor. Nasıl bir yönetim kurulu kararıdır?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şu anda dağıttığımız dosyada var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Müsteşarım, diyorum ki ben size: 18 milyon ton için ilk ihale yapılmış, 39 milyon ton için süre uzatımı yapılmış, olur mu böyle bir şey? Siz bu işleri bilen, bürokrasiden gelen bir insansınız. Bunun için yönetim kurulu kararı global alınır mı, ihale olmadan olur mu, zamanından önce süre uzatımı yapılır mı? Siz gayet iyi bilen birisiniz bunları.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Çetin, buyurun lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, fazla uzatmaya gerek yok, gerçekten, benim sistematik olarak bu konuya yaklaşımım belli. Yani, bu, özellikle, alt işveren uygulamasının ister madenlerde redevans isterse hizmet alım sözleşmesi olsun, bu maddenin tartışmaları ve görüşmeleri sırasında bir kez daha açığa çıktı ki doğrudan doğruya bunun amacı kamudan yandaş kaynak aktarmaktan başka hiçbir şey değil. Bunu gördük ve bunun takipçisi olacağız, bunun bilinmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkan, her gün Soma'yla temas hâlindeyiz, diğer arkadaşlarımızın olduğu gibi. Şu anda Kamyoncular, Taşımacılar Kooperatifiyle bu kömürlerin taşınması için bir sözleşme aşamalarında.

Şimdi, Kamyoncular Kooperatifi sözleşme yapacak ve Kamyoncular Kooperatifinin yanındaki Ege Linyit İşletmesinin deposunda da 1 milyon tona yakın kömür açıkta bekletiliyor Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde propaganda amacıyla kullanılmak üzere, bu temmuz ayının ortasında. Yine, Kamyoncular Kooperatifi de Cumhurbaşkanlığı seçimi için Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın resimleriyle araçlarını da giydirmiş. Bu sektör tam gaz bir siyasi hegemonya içerisinde pupa yelken gidiyor ve bu fiyat farkını vermesini tartışıyoruz aynı zamanda ve öteden beri söylediğimiz bu kömür şirketleriyle Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Başbakan'a kadar uzanan ve bakanlarla birlikte organik bağı söz konusudur. Bu gelen önergelerin, şunun bunun ruhu, özü budur. Resmen kamu kaynakları, kamu imkânları devlet imkânları acımasızca peşkeş çekilmektedir. Doğru düzgün bir hesap getirilemiyor ortaya, sorduğumuz bu. Elbette maliyeti artar vesaire, herkes de zararına çalışacak değil, ancak makul, mantıklı bir hesap bile ortaya konulabilmiş değil. Ama, Soma'da olanlar bunlar, Soma'da göç var, Soma'da insanlar perişan bir hâlde. Biz bunları söylerken bir propaganda da yapmıyoruz, felaket tellallığı da yapmıyoruz. Ama, bu sorunları çözmek bir tarafa, acımasızca kul köle yapmış bazı odakları hâlâ buradan bir rant, oy devşirebilir miyim bunun acımasızlığı içerisinde. Yeter, kınıyorum, nefretle kınıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; görüştüğümüz maddeyle ilgili Komisyonunuzu bir teknik bir bilgiyle bilgilendirmek için geldim, kısa bir konuşma yapıp Komisyonunuzdan ayrılacağım. Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, işlem konusu, madde konusu işlem, bir kamu iktisadi teşebbüsünün kömür alımlarıyla ilgili aynı zamanda kendisine ait yani işletme ruhsatı uhdesinde bulunan kömür madenlerinin kiralamasıyla alakalı bir düzenleme üzerine görüşmektesiniz.

Değerli arkadaşlar, devletin iki temel ihale yöntemi vardır ayrılmış olarak. Birincisi, kendisine gelir getiren işlemler, bir de kendisinin harcama yapmasını gerektiren işlemler. Normalde devlet disiplini içerisinde, devletin gelir getireceği işlemler 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapılır ama bahse konu, görüşme konusu kamu iktisadi teşebbüsü 2886 sayılı Kanun'a tabi olmadığı için kendi düzenlemelerine göre gelir elde edeceği işlemleri düzenler. Bu ne demektir? Mesela, gelir elde edeceği bir işlem redevans denilen bir kiralama sözleşmesidir aslında. Bunu kendi sözleşmesine, kendi çıkardığı yönergelerle göre ihaleyle yapması gerekmektedir ama söz konusu, tartışma konusu Genel Müdürlük bazı madenlerini ihalesiz olarak vermiştir. İkinci işlem nedir? Devletin bir şey satın alması yani karşılığında bir gider yapması işlemidir. Nedir mesela? Devletin kömür alma işlemi bir gider yapma işlemidir ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılması gerekmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun kapsam maddesine baktığınızda Türkiye Kömür İşletmeleri gibi kamu iktisadi teşebbüslerinin kapsam içerisinde olduğunu görürsünüz ancak söz konusu Genel Müdürlük redevans sözleşmesi adı altında, kendisinin "karma sözleşme" diye tabir ettiği bir sözleşmeyle hem madenlerini ihalesiz olarak üçüncü kişilere devretmekte aynı zamanda ona rüşhan hakkı diye maddeler koyarak da ihalesiz kömür almaktadır. Aslında, bu Genel Müdürlük Kamu İhale Kanununa tabi olduğu için Kamu İhale Kanunu'nun kapsamında ihaleye çıkması ve bu kömürleri ihaleyle alması gerekmektedir. Kamunun bundan beklediği fayda nedir? Bir ihale olacak, kömürü satabilecek bütün firmalar o serbest ve rekabetçi ihaleye girecekler, devlete en kaliteli kömürü en uygun fiyatta hangi işletme verecekse o şekilde satın alınacak demektir. Ama, bu Soma Madencilik, İmbat Madencilik, Uyar Madencilik, Güneydoğu'da Geliş, Orta Anadolu'da Çelikler gibi şirketlerle yapılan bu sözleşmelerle ihalesiz mal alınmıştır.

Şimdi, bunun çok uzun bir süreci var. Daha sonra buna bir madde çıkarıldı, 4734 sayılı Kanun'a ek (r) maddesiyle sadece fakir ailelere dağıtmak üzere ihalesiz kömür alma yetkisi verildi ki o, yazılmış birtakım raporları da engelledi, yargıda da beraat etmesiyle sonuçlandı bu raporların. Ama, o madde çıktıktan sonra nasıl oldu? Kötü bir madde çıktıktan sonra neler olabileceğini anlatmak için söylüyorum: Bazı firmalara ihalesiz satış yapma hakkı tanındı. Sonra şu Sayıştay raporunu uzun uzun anlatmayacağım, hepiniz görebilirsiniz, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu 2011 Denetim Raporu, şu da madenin kazalı olduğu Ege Linyitleri İşletme Raporu. Burada önemli bilgiler var, Komisyonunuzun üyeleri bunu alabilirler, ben daha fazla detay vermeyeyim vaktinizi almama açısından. Peki, ne oldu arkadaşlar? Bu şekilde, redevans usulü verilen firmalardan ihalesiz kömür alınmaya başlandı.

Şimdi, anladığım kadarıyla, sizden yaptığınız düzenlemeler dolayısıyla emek lehine düzenlemelerin şirketlerin maliyetini artırdığı için sizden fiyat farkı isteniyor. Aslında olması gereken neydi? Rekabetçi bir ihale olsaydı, bu rekabetçi ihalede maliyetler yükseleceği için, belirlenen yaklaşık maliyette belirlenecekti, fiyat yeni ihalede böyle oluşacaktı ama ihale yapılmadığı için, yönetim kararları olmadığı için işte üretim limiti olduğu için, süre uzatmaları olduğu için, ki Soma Anonim Şirketinin de içinde olduğu şirketlere ihalesiz madenler verildiği için -bu raporda böyle yazıyor en azından- karşınıza böyle bir şey geliyor. Ben bunu kabul etmemenizi tavsiye ediyorum çünkü zaten maliyetleriyle satış fiyatları arasında, bir uzmana inceletirseniz, fahiş kârlar olduğunu göreceksiniz. Bunun sonuçlarını zaten Maslak'taki binalarda da görüyorsunuz. Böyle bir analiz yaptırınız. Eğer, siz, böyle bir şey çıkarmak zorundaysanız da lütfen o maliyet farkını... Yani bir ton kömürde işçilik yüzde kaçtı? Diyelim ki yüzde 45'tir, ne kadar artış getirildi, yüzde 10 artış getirildi, bu yüzde 4,5'e denk gelir. O kadar limiti Bakanlar Kuruluna vermeniz gerekiyor. Ucu açık bir yetki verdiğinizde onlarca başka sebep de bulunarak bu yüzde 30'a, yüzde 40'a varan bir fiyat farkına gider. Bu da kamu kaynaklarının haksız aktarılması anlamına gelebilir.

Beni dinlediğiniz için hepinize çok teşekkür ediyorum, hayırlı çalışmalar diliyorum, iyi geceler diyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Keskin, buyurun lütfen.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Başkanım, ben bundan evvelki oturumda tarihler vermiştim. Bu elimizdeki yönetim kurulu kararları içerisinde benim verdiğim uzatmalara ilişkin hiçbir tane bilgi yok. Elimize verilen dosyada 2013 tarihli yönetim kararı yok. Örneğin, 08/10/2013 tarihinde uzatılmış, yirmi sekiz yıla çıkmış; öbürü on beş yıla çıkmış fakat burada ben yönetim kurulu kararı göremedim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Vekilim müsaade ederlerse tutanaklardan o tarihleri tam olarak alıp eksiksiz onları da tamamlayalım yani şu anda...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Daha önce istemiştik.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bu kadar kısa zaman içerisinde bulduğumuz...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Müsteşarım, siz ilk oturuma gelmediniz. Bu iş bir hafta evvel konuşuldu, ilk defa bunu biz getirdik. Bakın, çok vahim bir tablo bu. Yani, ben o “üç yıllık lafını” da hiç dinlemiyorum. Üç yıllıksa, siz uzattığınızda zaten 2016’ya kadar adamın var süresi, siz bunu 2028’e çıkarıyorsunuz. Ben dedim ki: Yeni yapılan sözleşmenin koşulları nedir? Aynısı mıdır, eksik midir, fazla mıdır, fiyat farkı mı vardır? 3 tane böyle uzatma var.

Şimdi, bu dosyanın içerisinde bunlarla ilgili bir tek karar bulamadım ben. Siz sabahleyin dediniz ki bundan evvelki oturumda: “Var, bunun yönetim kurulu kararları.” Yalnız yönetim kurulu kararını sormadım ben, fiyat farkını sordum, koşulların farklılığını sordum. Yani, arkadaşlar, devlet hayatında on üç sene, ileriye ihale şartlarını değiştirebilir misiniz ya? Yarının ne olacağı belli değil, enflasyon ne olacak, şartlar ne olacak, nasıl değişiyor on iki yıl bu? Ciddi bir devlet hayatında böyle bir şey olamaz, böyle bir şey olamaz. Yani, İhale Kanunu’nda bir ihale yapıldığı zaman Bakanın yetkisi içine birtakım koşullar konulmuştur, tekrar ihaleye çıkması, iş uzayacaksa, teknik sorgu... Burada hiçbir şey yok, neden uzatılmış bu? Bakana yetki verilirken bile şart koşulan yerde on iki sene, on üç sene ihale uzatılıyor, şartı belli değil, koşulları belli değil, “uzattım.” Nerede yönetim kurulu? Yok. Üçünde de yok. Uytursunuz bizi, kusura bakmayın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Estağfurullah.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ya benim üslubum değil ama gerçekten üzülüyorum, Türkiye Cumhuriyeti devleti adına bu tabloda utanç duyuyorum arkadaş, böyle bir şey olamaz. Yapmayın bunu ya, yazık yani böyle bir şey olabilir mi? Nasıl on iki sene siz gözünüz kapalı olarak ocak veriyorsunuz, hem de kaç tane? Sayın Müsteşar, sizin aslında bu konuda bizden çok bunu sormanız gerekiyor. Ben bunu söyledim size, “Var.” dediniz, yok bir kere.

İki: Olsa bile bize bu konuda doyurucu bir bilgi vermek zorundasınız.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Elbette.

BAŞKAN – Evet, Sayın Müsteşar, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, az önce de söylediğim gibi, eğer eksik kalan bir yönetim kararı ya da bir sözleşme var ise veyahut da gerekçesiz bir uzatma söz konusu ise... Çünkü, bütün ihalelerde, sözleşmelerde uzatmanın şartları da belirtilmiştir aynı zamanda. Bu şartların dışında yetkisiz, kanunsuz, hukuksuz bir şekilde uzatma söz konusu ise bunlara ilişkin bütün belge ve bilgiler kurumun arşivinde de Bakanlığın arşivinde de vardır, her yıl yapılan denetleme raporlarında vardır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir tanesini gösterin lütfen, bir haftadır beri onları bekliyoruz, bir tanesini gösterin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Spesifik olarak, tam olarak ne istediğinizi söylersiniz Sayın Vekilim, bizim sizlerden saklı hiçbir bilgimiz yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 08/10/2013 tarihinde süre uzatımına ilişkin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – 2016’da bitecek olan sözleşme 2028’e erteleniyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Tamam Sayın Vekilim, onu not aldık.

ADNAN KESKİN (Denizli) – 2009’da yapılan işler uzatılmış, 3 tane ayrı uzatılmış.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bunlara, bu uzatmalara esas olan yönetim kurulu kararlarını ve uzatmaların gerekçelerini sayın vekillerimize yarın takdim edelim.

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, biz bugün görüşmeleri tamamlıyoruz yani şu anda başka maddelerimiz var, görüşmelere devam edeceğiz. Bu arada lütfen bu kararı getirtin, zor bir şey değil.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlar, şimdi, evet, madencilikte farklı derinlikte, farklı kalorige, farklı şeyde kömür çıkıyor ama ben hâlâ tabloya baktığımız zaman yeni düzenlemelerin etkisine bakıyorum, birisi 16 tonda, birisi 9. Mevcut işçilik maliyetine bakıyorum, birisi 39... Bunlar ton başına olduğu için hani böyle şahıs, işçi, bilmem ne fark etmiyor. Birisi 26, birisi 40. Yani, şimdi, hakikaten, madencilikte bu kadar fark olur mu ona da açıkçası tam aklım ermiyor, onları da bize arkadaşlar bir...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bu tür farklılıklar olabilir madencilikte. Aynı tür kömürü bazen yüzeyden dekapaj yapıp çıkararak çok ucuz maliyette de çıkarmamız mümkün olabiliyor. Bazen 2.500 metre galeri açmak suretiyle de o kömüre ulaşmak söz konusu olabiliyor. Bunların her birinin teknik detayını şu anda ifade etmek mümkün değil ama bu farklılıklar pekâlâ olabilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama, işte, birim fiyatında o kadar fark yok, ben de ona bakıyorum Şimdi, kömürün kalitesi fark ederse... Yani birim fiyatların çok farkı yok, en fazla 57, bakıyorum, o söylediğim, benim “9, 10” dediğim yer 50, 51, 55 yani satın aldığımız fiyatta çok büyük fark yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bir de bu fiyatlar sözleşmelerle belirlenmiş, ihalelerin yapıldığı zamanda belirlenmiş fiyatlar yani bu fiyatlar var olan fiyatlar, bunlar üzerinden gerçekleşmiş ihaleler. İhalelerdeki rekabet, işletmenin şartları bu fiyatların oluşumunu belirler pekâlâ ama her birine ayrı ayrı tekrar bir bakayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, işçilik maliyetlerinden bahsediyorum, fiyatlar birbirine çok yakınken... Onlara da bir bakalım da yani bir terslik olmasın, aklım ermedi, burada bir garabet var gibi -o sütunda geliyor da onun için- yani o kadar çok büyük olmaması lazım, 3 olur, 5 olur.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bazı yerlerde ileri teknoloji veya mekanize, yarı mekanize tekniklerin kullanıldığı yerler olabilir, buralarda işçilik maliyetleri düşük olabilir. Her bir ruhsatın kendine has özelliklerinden kaynaklanan fiyatlar bunlar, ortaya çıkan fiyatlar. Dolayısıyla, her bir ruhsatın kendi başına incelenmesi lazım. Komisyonumuzun eğer zamanı varsa biz buna ilişkin bilgileri en kısa zamanda hazırlayıp Komisyonumuza arz etmeye hazırız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse, Genel Kurula kadar bir iki gününüz olacak, salı gününe kadar.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bilmiyorum, bir şey söylememin faydası var mıdır ama bir haftadan beri söylediğim, iddia ettiğim konulardan hiçbir belgelenmedi, hiçbirine karşı bir belge getirilmedi. Bundan önce, iftardan önce de konuştuğumuz konular yine belgelenmemiş vaziyette.

Değerli arkadaşlarım, yine söylüyorum, Mehmet Bey, Ekrem Bey, sizler bu işleri bilen insanlarsınız. 2013 yılında, bu şirket tarafından TKİ'nin bize verdiği örnekte, 340 milyon lira hasılat almış. Bakın, 3 bin liradan hesaplıyorum, 4.900 kişi en fazla çalışıyor, 180 milyon lira yapıyor. En fazla maliyet, 3 bin liradan, geçen yılın bu. Burada asgari ücretten dolayı bir artış da söz konusu değildir. Bu şartlar altında bunu nasıl uzatırız? Hiçbir bilgi gelmedi. Bakın, size söylüyorum, yönetim kurulu kararı olmaksızın, ihale olmaksızın uzatmalar yapılmış diyorum, bunlar ispatlanamıyor. Bunu gelin, tekriri müzakere yapalım, tekrar, birkaç gün sonra oylayalım. Lütfen, şu mübarek günde yanlış bir iş yapmayalım. Yapmayın, sizi uyarıyorum özellikle.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şimdi, tabii, Bülent Bey, siz deminden beri söylüyorsunuz, Sayın Müsteşarım burada, Sayın Genel Müdürümüz burada, dolayısıyla sizin istediğiniz şekliyle bilgiler neyse... Şimdi, demin Sayın Başkanımız da söyledi, oylaması bunun yapıldı ama anladığım kadarıyla siz herhâlde cuma gününe kadar muhalefet şerhlerini getirirsiniz, bu zaten Genel Kurula da inecek. Ama inanın, şunu bilin ki, bunu bütün samimiyetimle söylüyorum, buradaki her milletvekili sizin düşüncelerinizi aynen paylaşıyor. Eğer burada farklı bir şey varsa... Yani, bu devlet hepimizin, hiç kimse bu devletin, yetimin hakkını yiyemez, yediremez de.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yedirmiş olduk, şu oylamanın sonucuna bakar mısınız?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yirmi gündür niye uğraşıyoruz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayır, bakın, hepimiz aynı şekildeyiz, bu konuda hiçbir sıkıntımız yok, Bakanımız burada, Müsteşarımız burada, Genel Müdürümüz burada. Dolayısıyla, siz istediğiniz belgeleri yazılı olarak kendine de tevdi edin, pazartesi günü gelmezse hepimiz buradayız...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, yazılıya gerek yok ki söyledik zaten.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayır, lütfen, Sayın Müsteşarım söyledi, kendileri de not aldılar. Doğru mu efendim?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şimdi, söz konusu, ihalesiz işlem yapmakla veya yetkisiz işlem yapmakla suçlanan kurum Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi bir kamu iktisadi teşebbüsü. Yüzde 100'ü hazineye ait, hesapları her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetliyor, yöneticileri Bakanlığımız tarafından denetliyor, kendi denetim kurulları var. Eğer bu kurum ihalesiz bir işlem, yetkisi olmadığı hâlde, hukuku olmadığı hâlde ihalesiz bir işlem tesis etmişse bunun cezalandırılmaması, bunun gereğinin yapılmaması diye bir şey söz konusu olamaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bu istenilen belgeler ivedi olarak Başkanlığımıza ulaştırılacak ve Başkanlığımız aracılığıyla da Komisyon üyesi arkadaşlarımıza ve talep eden milletvekillerimize iletilecektir. İvedi olarak Başkanlığa ulaştırılmasını istiyoruz.

Evet, müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş

İstanbul

“MADDE ... - 6/3/2008 tarihli ve 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(9) Tüm illerde bucaklar kaldırılmıştır. Kaldırılan bucaklara bağlı belde ve köyler, bucağın bağlı olduğu idari birime bağlanmıştır.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir bilgi istiyoruz mahallî idarelerden.

İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBE MÜDÜRÜ ŞENER AYDOĞAN – Türkiye’de yaklaşık 680’e yakın bucağımız vardı, büyükşehirlerde kurulan ilçelerden sonra bunların büyük bir bölümü kaldırılmıştır. Geride kalan, 57 ilimizde kalan bucakların da hâlihazırda hiçbir işlevi bulunmamaktadır. Diğerleriyle birlikte uygun duruma geçilmesi için bu bucakların da kaldırılmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Sayın Bakan, bu önerge katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Katılıyor.

BAŞKAN - Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş

Ekrem Çelebi

Hüseyin Şahin

İstanbul

Ağrı

Bursa

MADDE ... - 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendindeki “Külçe altın, külçe gümüş, kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebircet, inci, kübik, virconia)” ibaresi “Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebircet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye’de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithal, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi,” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Maliyeden bir bilgi alacağız.

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli hazırun; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, mevcut Katma Değer Vergisi Kanunu’ muzun 17’ nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinde külçe altın ve külçe gümüş teslimleriyle birtakım kıymetli taşlarda katma değer vergisi istisnası öngörülmüştür. Bu istisna gerek ithalat gerek yurtiçi teslimlerde öngörülen bir istisna düzenlemesidir ve burada yine bu istisna uygulamamızda kıymetli taşların mücevherat hâline dönüştürülüp dönüştürülmemesinde bir önemi bulunmamaktadır.

Getirmiş olduğumuz önergeyle biz burada kıymetli taşlardaki istisna uygulamasının kapsamını daraltıyoruz ve sadece kayıt içine giren yani Borsa İstanbul’ da işlem görmek üzere ithal edilmesi kaydıyla kıymetli taşlara istisna öngörüyoruz, katma değer vergisi öngörüyoruz yine borsa içerisindeki el değiştirmeleri istisna tutuyoruz ve istisnanın kapsamını bununla sınırlıyoruz. Bunun dışında, şayet borsaya girmiyorsa, borsa üyeleri arasında bir el değiştirme olmuyorsa ister ham, mihlanmamış olsun ister mücevherata takılmış olsun katma değer vergisi öngörüyoruz ve müteakip bir önergeyle de ayrıca Özel Tüketim Vergisi Kanunu’ nda da bir düzenleme yapmayı planlıyoruz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bu var mı önergede?

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Müttekipte olması lazım efendim

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kaç olacak?

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – İstisnayı kaldıracağız efendim, katma değer vergisi yüzde 18 olacak, ÖTV yüzde 20 olacak.

BAŞKAN – Sayın Berber, buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yani, sormamız gereken bir şey var mı bilmiyorum. Çünkü bu konuda “Bir meslek odasının verginin gelmesini istemesi kadar ters bir şey yok.” gibi algılandığı için ben dedim, bunu biz biliyoruz, vergiciler olarak biliyoruz ama meslek odaları genelde yeni vergi konmasına karşıdır.

Burada problem şu arkadaşlar: Ham hâldeki kıymetli taşların ithalinde vergi var yüzde 20 fakat nihai ürün olarak imal edilmiş ürünlerde yok hem de ithalatta da yok...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Niye öyle yaptınız vaktiyle?

BAŞKAN – Efendim, o, kaçakçılığı önlemek adına yapılmış zamanında.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, biz yapmadık, daha önceden beri böyleydi. Bu şöyle: Zamanında ilk olarak ÖTV yokken katma değer vergisi yüksek oran olarak uygulanmış, yüzde 26. ilk uygulandığı 1996 yılı zannediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 1998 yılında.

RECAİ BERBER (Manisa) – 1998, sonra ÖTV gelmiş.

SÜMER ORAL (Manisa) – 1996’da ÖTV yok.

RECAİ BERBER (Manisa) – İşte, ÖTV yokken yüksek oranlı KDV uygulanmış, KDV’nin oranı yükseltilmiş, yüzde 26 uygulanmış. Sonra ÖTV geldiğinde, sanıyorum 2001’de o yüksek oranlı katma değer vergisinden vazgeçilmiş, ÖTV getirilmiş yüzde 20.

SÜMER ORAL (Manisa) – Ama, KDV var yine.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yok, KDV sıfır, KDV listesinden çıkarılmış.

İZZET ÇETİN (Ankara) – 2004’te yapmışsınız bunu, siz iktidarsınız yine.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, bakın, sonra bu ÖTV’nin olması -sektör temsilcileri burada- sektörün, içerideki imalatın aynı, bir nevi -ben çok uzatmayayım- kapitülasyonların bir başka versiyonu. Niye? Çünkü, ham maddeye ÖTV koyup...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya, yapan siz, ağlayan siz, düzeltmeye kalkan siz...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ya arkadaşlar, işte, bunu eğer hep birlikte burada Türkiye’de imalatını yapan...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tamam, tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, sizden de bir bilgi alalım.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim; bizler, sektörde aslında vergiyi kaldırmak değil, vergi getirmek istiyoruz, ilk önce bunu söylemek isterim sizlere. Nedir yani vergi getirmek istiyoruz? Biz, mevcut vergi sistemiyle beş bin yıllık bir sektörü bir kere mahvediyoruz; sanatkârları yok ediyoruz, tamamen bitiriyoruz, hepimiz yok olmaya mahkûmuz bu durumda. Çünkü neden? Şimdi, şöyle ben bir misalle hemen anlatayım bunu: Siz, yurt dışından 1 milyon dolarlık ham madde getirdiniz. Ham madde nedir? İşlenmek üzere taş getirdiniz, herhangi bir taş; zirkon, pırlanta, safir, zümrüt, yakut, önemli değil. Burada 250 bin kişiye istihdam yarattınız ve o ürünü buraya getirdiğinizde daha ülkeye girer girmez yüzde 20 ÖTV ödüyorsunuz, yani 1 milyon dolarda 200 bin dolar vergi ödüyorsunuz. Olabilir, böyle layık görülmüştür, dünyada olmayan bir vergidir ayrıca, yani biz bunu kabul edebiliriz, bu sorun değil. Bizi esas rahatsız eden durum, yurt dışından siz mücevher getiriyorsunuz. Mücevher ne demek? İşlenmiş; yüzük olmuş, küpe olmuş, bilezik olmuş, kolye olmuş, bu şekilde bir mücevher getiriyorsunuz. Bunun kime faydası var? Ülkeye getiren yalnızca ithalatçıya faydası var, birkaç kişiye, elin parmaklarını geçmez. Bu ithalatçı nasıl getiriyor bu ürünü? Aynı 1 milyon üzerinden gidelim yine, 1 milyondan altını çıkarın, üzerindeki ham maddeyi; pırlantayı, safiri, zümrüdü çıkarın, işçiliğe yalnızca yüzde 18 bir KDV ödüyorsunuz. Yani, bunda tutacak rakam 30 bin dolardır bunun işçiliği. Onda da yüzde 18 KDV, 4 bin dolar siz KDV ödeyerek, yani o da ÖTV de değil, bunu ülkeye sokuyorsunuz. Yani, sonra, burada istihdam bekliyorsunuz. Şu anda bizim...

VAHAP SEÇER (Mersin) - Tam tersi olması lazım.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Tam tersi olması lazım, evet. Siz, bunu çok iyi algıladınız aslında, benim bunu size anlatmama da gerek yok, daha başlamadan algıladınız, o yüzden sizlere çok teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul)- Norayr Bey, ne kadar istihdam oluşturunca?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kaç ithalatçı var?

RECAİ BERBER (Manisa) – İmalatçı kaç kişi, onu soralım?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Tabii ki ithalatçı elin parmaklarını geçmez.

ADNAN KESKİN (Mersin) – Mesela, bir firma ismi verir misiniz?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Yani, bunu yapmayalım isterseniz ama...

ADNAN KESKİN (Mersin) – ...benim hemşeriler var.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Ya, olabilir tabii ki yani.

RECAİ BERBER (Manisa) – Peki, sektörde ne kadar istihdam var, onu bir bildirirseniz...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne kadar istihdam oluşturunca?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Şu anda, mesela, bizim 250 bin çalışanımız var, çok ciddi bir sektörden bahsediyoruz, biz 1,5 milyon kişiye ekmek veren bir sektörüz, çok büyük bir sektörüz ve dünyada ilk 4'e, 5'e giren bir sektörüz. Yani, buna rağmen, yani vergisel sorunlara rağmen, ilk 4'e, 5'e giriyorsak bizi rahat bırakırlarsa... Çünkü, biz, çok köklü bir sektörüz yani bugün başlamış bir sektör değiliz. İşçilik Türkiye'de o kadar kuvvetli ki, alt yapı o kadar kuvvetli ki yani bu konuda, yani bizi bıraksanız biz uçarız.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Atasay ithalatçı mı?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - İthalatçı, evet.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne kadar istihdam planlıyorsunuz?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Yani, şu durumda zaten yeni bir sektör dahi oluşacak. Yani yeni bir sektör nedir? Bu borsadan geçmesi dolayısıyla, borsadan geçtiğinde, yani oyuncular arasında vergi olmaması dolayısıyla yeni bir sektör oluşacak. Ne olacak? Taş kesim atölyeleri Türkiye'de oluşacak. Yani, burada, şöyle alırsak, bugün Hindistan'da 1 milyon 300 bin kişi yalnızca taş kesim atölyelerinde çalışıyor yani çok ciddi bir potansiyeldir bu konuda. Türkiye'de de 100 bin kişi çalışabilir bu konuda ekstra olarak. Yani şu anda, yapılan işin dışında 100 bin kişi daha istihdam edebilir bu konuda.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Yani, bizim özellikle 2023 hedeflerimizi yakalamamız için bu konuda da...

BAŞKAN – Evet, Sayın Günel, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, arkadaşlar güzel anlattı ama şimdi 2004'te Sayın Bakan da söyledi, bilgi notunda da var, 2001'de değil. 2002'de yapılanda yüzde 18 KDV; yüzde 6,7 ÖTV var. Yani, AKP Hükûmeti döneminde 1/8/2004'te istisna uygulaması gelmiş, önce onu bir söyleyelim.

RECAİ BERBER (Manisa) – ÖTV yüzde 20'ye çıkmış.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak, şimdi, o, sizin yaptığınızı söylüyorum. 2002'de olan yüzde 18 KDV; yüzde 6,7 ÖTV devam ediyor. Yani, o yüzde 24,5; 26'dan 24,7'ye inmiş, onu bir söyleyelim, tutanağa girsin.

SÜMER ORAL (Manisa) – 26'dan 20'e inmesi detraşları azalttık, 3'e indirmiştik, en yüksek 18'di, o bakımdan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, arkadaşlar, o tarihi var, "1/8/2004'ten itibaren" diye başlamış işte. Kanun numarası da var "5228 sayılı Kanun'la" birisi, öbürü "Bakanlar Kurulu kararıyla" da diğeri şeye çıkmış, ÖTV uygulaması var, tarihlerini koymuş arkadaşlarımız, ona itirazımız yok da.

Burada bir şey yapıyoruz, borsaya geldi -peki ben anlamadığım kısmını arkadaşlara sorayım- borsada işlem görenlerde "vergi yok" diyoruz. Sonra, borsada kim alıyor, kim satıyor, nereye gidiyor borsada? Yani bu kâğıt değil, döviz değil, borsadaki yetkili işlemciler kim? Borsadan kim bunu alır? Borsadan nereye satılır? Yurt dışına satışı var mıdır? Borsadaki yabancı menkul kıymetler piyasası gibi, uluslararası tahvil, bono piyasası gibi, uluslararası altın piyasası var mı? Altın borsası kalkınca BIST'in içinde ayrı bir borsa gibi oldu, bağımsız piyasa olmaktan çıktı. Nereye gider yani borsada yapılan işlemin amacı nedir?

Başkanım, arkadaşlar bir versin de, ben olayı bir anlarsam ona göre...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Şöyle ki, şimdi, “borsadan geçmesi” demek yani bu ham maddenin gidip... Bir kere bu ham madde borsaya girdiği zaman bir kere kayıt altına girmiş oluyor her şeyden önce yani tamamen kayıt altına girmiş oluyoruz biz sektör olarak. Ama ne oluyor? Biz malı getirdiğimiz de, ürünümüzü getirdiğimiz de buraya, rahat bir şekilde ülkeye sokmuş oluyoruz, işlemiş oluyoruz, bunu ihracat yapabiliriz, çok rahat ihracat... Zaten son noktada, son tüketici de hem ÖTV hem KDV oluyor. Yani, aslında, burada, bizim vergimiz aşağıya düşmüyor, yani burada sizi yanıltmayalım biz, yani vergi yukarıya doğru çıkıyor ve ayrıyeten yeni bir vergi giriyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Günel şunu sordu: Borsada kimler işlem yapıyor?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Borsa üyeleri, yani tamamen kuyumcular, kuyumcuların dışında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, biraz daha net sorayım mı? Yani, borsayı bir dahilde işleme rejimi çerçevesine sokup da hiçbir katma değer koymadan yurt dışına ihraç etmenin bir girdi çıktı...

RECAİ BERBER (Manisa) – Ham madde ama onlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, ham madde olsun, işlenmeden de gir çık yapılıyor. Yani, biliyorsun, hepsi işleniyor mu gelenin? Altın ihracının hepsi işleniyor mu? Bir şey söylemeye çalışıyorum, diyorum ki, bak: Bizde bir dahilde işleme rejimi var, vergiden muaf olmak için oraya geliyor, bir kısmını kaçak iç piyasaya sokuyor, bir kısmını tekrar ihraç etmiş gibi gönderiyor.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Ama iç piyasaya sokmasının bir anlamı olmayacak, zaten son tüketici de vergi var yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, alım satım, işte size onu söylemeye çalışıyorum. Şimdi, normalde olan vergiyi böylece düşürmüş, sokmuş olmuyor muyuz yani? Veya aldım, dışarı satabiliyor muyum, onu soruyorum.

ALİ BOĞA (Muğla) – Dahilde işleme sokmasına ihtiyaç yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ağabey, onunla alakası yok, dur sen gözünü seveyim, örnek olarak söylüyorum. Onun gibi gidip... Borsada avantajlı, borsaya giren avantajlı oluyor, öyle değil mi?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Yani, kendi içlerinde, kuyumcular kendi arasında bunu birbirlerine satarlar. Tabii ki kârlılıkla satacaklar, hiç kimse getirdiği ürünü aldığı fiyata satmak gibi bir şey söz konusu olamaz tabii ki yani. Yani, bundan bir kâr oluşacak, ondan da vergi ödeyecek insanlar. Yani, ama, o gelir vergisi ödeyecek.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlar, borsada işlem yapmaya kim yetkili, alım satım yapmaya?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Kuyumcular.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Heps i mi?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Tabii, yani bütün kuyumcular.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yetkili olanlar mı?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Yetkisi olacak herkesin çünkü borsa üyesi olacaklar. Şu anda 10 bin dolara üye olabiliyorsunuz, pırlanta borsasına...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha net sorayım: Rıza Sarraf' ın şirketi, dışarıdan getiriyorum diye vergi almadan alıp, hiç işlemeyen, İran' a ihraç edebilecek mi?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Öyle bir şey nasıl olabilir ki işlemeyen!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, Allah Allah! Ben bazı şeyleri dolaylı soruyorum, siz illa ki doğrudan sorduruyorsunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yani, bunu da buraya getirdin ya, helal olsun!

RECAİ BERBER (Manisa) – Dolaylı sormana gerek yok, doğrudan da sor!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Getirdin değil, onu soruyorum ki barca işte, daha ne yani!

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Bunu neresinden yakaladığınızı ben bilmiyorum ama böyle bir şey nasıl olabilir yani?

İşletmeden olamayacak Vekilim.

Yani, buraya çünkü kimin getirdiği, kimin götürdüğü de çok rahat ortada olacak zaten borsaya gireceği için.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kimin getirip kimin götürdüğü önemli değil. 100 liralık şeyi getirdim, borsaya soktum, sıfır vergi, işlemeyen aldım, asıl benim derdim bir yerden getirip soktuğum zaman, borsaya geldiği zaman, işlemeyen tekrar gönderirsem ne şeyi var, kim ne yapacak orada bana? Aldım, olduğu gibi işlemeyen gönderdim.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Gönderebilirsiniz. Yani ne oldu? Girdi, çıktı, bir farkı mı var?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İhracattan vergi alacak mıyım?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Hayır. Şimdi, zaten, malı ithalat yapmış oluyorsunuz bir yerde, bir şekilde ithalat yapmış oluyorsunuz sonuçta.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anladım işte, ithalden ben KDV alıyorum kardeşim, her malın ithalatından... Yani, maliyenin en önemli kalemi ithalattan...

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Hayır ama bunu zaten yurt dışına ihracat yaparken, ihracatta zaten KDV diye bir şey yok ki. Yok zaten, şu anda da yok zaten yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, işte, ben de onu söylüyorum işte. Girip çıkacak, Türkiye’de hiç vergi vermeden sistemden öbür tarafa meşrulaşmış olacak.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Şu anda da yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben de onu söylüyorum.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Hayır, ne anlamı var, yurt dışından tekrar buraya girip tekrar çıkmasının bir anlamı yok.

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...ne değiştirecek bu iş gerçekleşince? Dışarı çıkmadan işlenebilecek mi?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ AKBULUT – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben bir cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ AKBULUT – Bizim buradaki amacımız, Türkiye’deki iş yapan atölyelerimizin canlanıp ülke ekonomisine işçi çalıştırması için... Yani, burada, tabii ki insanlar gelen malı direkt ihraç edebilir aynı şekilde zaten şu anda o olay yapılıyor, Türkiye bir basamak olarak kullanılıp direkt kanal olarak geçebiliyor. Buradaki olay, gelen ham maddeyi ülkeye sokup ülkede bizim elemanlarımızı çalıştıracak ham maddeyi ucuz temin edip ihracatta dünyayla yarışabilmek, bizim bütün hedefimiz bu. Bunu yakaladığımız zaman, zaten hem ülke ekonomisi kazanacak, hem ülkede insanlar çalışacak, hem insanlar kontrol altında olacak ve vergisini düzgün ödeyecek. Öbür türlü, zaten, yurt dışından gelen ürünü kendileri direkt transit olarak zaten ihracat yapabiliyor, şu anda da yapıyor. Buradaki olay, yurt dışından gelen bitmiş malların üzerinde KDV olmadığı için, bitmiş mallar ülkeye girdiği zaman bizim ülkemizdeki insanlar çalışmıyor, en büyük sıkıntımız bu. Bu sıkıntıyı çözmek istiyoruz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ama orada bir eşitsizlik çıkıyor; borsaya girenin KDV’siyle dışarıdan borsaya girmeden gelenin farklı olacak.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ AKBULUT – Ama o ham maddede, bitmiş malda olanda yine işlenmiş giremiyor borsaya. İşlenmiş mal yüzde 18 KDV artı ÖTV ödeyerek girecek ülkeye.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Evet, aydınlanmıştır iş, hadi bakalım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ben anlayamadım.

Bir şey soracağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim.

Sayın Oda Başkanım, bu kadar mukaddes bir iş yapıyorsunuz da 2004’ten beri...

Şimdi, 2004’te bizim bir milletvekili şöyle bir basın toplantısı yapıyor, diyor ki CHP’li Kart: “31 Temmuz 2004’te pırlantadan KDV’nin kaldırıldığını, Cihan Kamer’in de 6 Eylül 2004’te Atasay Kıymetli Madenler AŞ’yi kurduğunu belirtti ve bundan itibaren Atasay’ın önlenemez yükselişi başladı.”, o da öyle diyor. Şimdi, ben de diyorum ki: Siz, bu lobiyle mücadele edememişsiniz bugüne kadar, ya sesinizi duyuramamışsınız, ya siz de sinmişsiniz gıkınız çıkmamış, şimdi biraz biraz cesaretlenmişsiniz, değil mi? Şimdi, makul olan şu: Hangi iş kolunda olursa olsun bir ham maddeyi ithal ediyorsanız vergisi sıfırdır ama onun nihai ürününü ithal ediyorsanız onda vergi vardır. Niçin? Ülkemize, o sektörde ham madde girsün, burada bir prosesten geçsin, bir fabrikada işlem görsün,

burada işçi çalışsın, katma değer sağlansın, vergi ödensin. Peki, sekiz yıldır AKP yandaşı bir iş adamına sektörünüzde ayrıcalık tanınıyor da, siz bir Oda Başkanı, niye sesinizi çıkartmadınız bugüne kadar?

ADNAN KESKİN (Denizli) – O zaman Oda Başkanı değildi, yeni oldu.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ya da sizden önceki?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Ben dört aydır Oda Başkanıyım. Ben gece gündüz uyumuyorum, bu mevzuyla sürüyorum.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Önceki mi ses çıkartmadı?

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Kendim atölyecilikten gelme birisiyim, hâlâ atölyecilik yapıyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Başkanım oyla.

BAŞKAN – Sayın Seçer, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan önergeye katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, özellikle Maliyeye tabii sorumu yöneltiyorum da, geçtiğimiz torba görüşmelerinde de benzeri düzenlemeler geldi geri çekildi, geldi geri çekildi...

BAŞKAN – Sebebini ben izah edebilirim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şöyle, siz izah edin. Hatırladığım kadarıyla aynı zamanda yapılacak bir düzenlemeyle “KDV getirip ÖTV’yi yüzde 1’e indireceğiz.” filan denilmişti. Yine, aynı şey olacak mı bunda da?

BAŞKAN – Geçen sefer bunu geri çekmemizin temel sebebi altının buradan ayrıştırılmamasından dolayı altına da KDV gelmesi ve bir de Türkiye’de altın fiyatlarının dünya fiyatlarının yüzde 18 üzerine çıkarak kaçakçılığı Türkiye’de teşvik edecek bir düzenleme olacaktı, o hata fark edildiği için geri çekildi. Bu yapılmış olan düzenleme de bu hataların ortadan kaldırılarak sektörün hakikaten ayağa kaldıracak, kaçakçılığı ortadan kaldıracak ve içerde istihdamı teşvik edecek bir düzenleme olarak ortaya çıktı.

Evet, buyurun Sayın Oral.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, yani hakikaten önerge anlaşılıyor, fakat bunlar önemli önergeler ve önemli düzenlemeler. Şimdi, “Şu ana kadar yani yıllarca uğraştık, bunu bir türlü çıkaramadık.” dediler, siz de: “Ben de bunun neden olduğunu biliyorum.” dediniz.

BAŞKAN – Geçen torbada geldi, buradaki hatayı söylüyorum Sayın Bakan.

SÜMER ORAL (Manisa) – Evet, o da o yıllarca uğraşmanın bir bölümü.

Şimdi, yıllarca uğraşılıp çıkarılmamış olmasının sebeplerini Maliye Bakanlığı yetkilisinden veya Sermaye Piyasası Kurulundan bir arkadaşımız varsa bize bir anlatsınlar. Yani yıllarca çıkarılmayıp “Şimdi zamanı oldu.” dedi Başkanı. Niye, şimdi ne oldu da zamanı şimdi oldu?

BAŞKAN – Yönetim değişti anlamında söyledi efendim.

SÜMER ORAL (Manisa) – Efendim, yönetimle ilgisi yok bunun, yönetimin elinde değil.

BAŞKAN – Hayır, yani Başkanın söylediği o.

SÜMER ORAL (Manisa) – Yani, bu, Sermaye Piyasası Kurulu, Maliyenin birtakım mülahazasıyla olmamıştır, yoksa kendi kendilerine yapacak değiller. Yani, bu konu aydınlatılmalı, yoksa kabul edenler, kabul etmeyenler şeyinde geçecek bir şey de değil. Yani, bir netleşsin. Yani, bir çok arkadaşımızın zihninde birtakım istifham var. Yani, bu, niye şu ana kadar girmede de, bugün şimdi giriyor? Ne engeldi, o engel nasıl kalktı, hangi nedenle? SPK’nın mevzuatında mı değişiklik oldu veya vergi mevzuatında mı değişiklik oldu veya Hükümetin tutumunda mı değişiklik oldu? Bunlar net bir şekilde ortaya konulmalı.

BAŞKAN – Sayın Oral, efendim, öncelikle bir Kuyumcular Odası Başkanına bir söz verelim, Sayın Oral’ın...

SÜMER ORAL (Manisa) – Yani, engel olarak ne?

Ben, bakın, şunu da söyleyeyim: İstanbul kuyumcular teşkilatını yıllardan beri bilirim, yani milletvekili olarak gelmişlerdir, haklı talepleri olmuştur, birtakım sorunlarının çözümünde de katkımız olmuştur. Ama şunlar net oraya konmalı, yoksa “Ben geldim, dört ay oldu, ben yaptım.” Yani sizden evvelki de herhâlde uğraşmıştır, Başkan da eğer aynı nitelik varsa...

VAHAP SEÇER (Mersin) – O tersine uğraşmış Sayın Bakan, konmaması için.

SÜMER ORAL (Manisa) – Yani, bunlar net bir şekilde ifade edilirse...

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER – Yani, bugüne kadar hep “ÖTV kalksın” deniyordu. Biz başka bir sistemle geldik, biz dedik ki: “Vergi istiyoruz.” Herkes “Vergi kaldırın.” dedi. Yani, Hükûmetten “Vergi kalksın.” diye bir şey söylenebilir mi? Yani, biz diyoruz ki: “Vergi istiyoruz.” Şu anda tamamen bundan dolayı yürüyor bu sistem, yani şu anda bir vergi isterseniz vergi konur, evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, değerli altında, yurt dışından ithal edilmeyen altında ne vergisi var Maliyeciler?

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Sayın Vekilim, külçe altın ve külçe gümüş teslimlerinde KDV istisnası düzenlememiz; külçe altında 1/1/1985 yani KDV uygulamasının yürürlüğe girdiği tarihten bu yana var, külçe gümüşte de 1/8/1998 tarihinden bu yana KDV istisnası uygulanıyor. KDV istisnasında yurt içi teslim ve ithalat konusunda herhangi bir ayırım yok uygulamada, ister ithal olsun ister yurt içi teslimde olsun bu istisnalar uygulanıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, bu, toplamda size vergi kaybına mı yol açacak, vergi artışına mı yol açacak, arkadaşlarımızın söylediği gibi olursa?

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Biz, vergi artışı bekliyoruz Sayın Vekilim, size sunmuş olduğumuz bilgi notunun arkasında da bir hesabımız var, o hesap çerçevesinde de bir vergi artışının olacağını umut ediyoruz efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani işlem şeyi artarsa, işleme olursa, mücevhere dönüşürse tabii.

RECAİ BERBER (Manisa) – Dönüşmüş zaten bak 3 milyar dolar ithalat var, bundan vergi alacağız.

MALİYE BAKANLIĞI GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET BAHATTİN AKÇAY – Zaten vergi getiriyoruz Sayın Vekilim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse, ben onu tekrar size sonra soracağım onları da, şimdi gecenin bu saatinde...

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, Sayın Oral bir şey sordu da ona...

Değerli arkadaşlar, haklı olarak Sayın Oral dedi ki: “Yani, şimdiye kadar, 2004’ ten beri bu böyle gelmiş de şimdi niye tutum değişiyor?” Değerli arkadaşlar, 2008 krizinden bu yana, 2009 yılından bu yana, biliyorsunuz, Türkiye’ nin özellikle konjonktürel olarak cari açık konusu...

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, duyamıyoruz ki...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen biraz yavaş, lütfen!

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın bu konu gündeme geldiğinde tarafların hepsi, Maliye Bakanlığı çok önceden bununla ilgili çalışma yapmış, Sayın Odanın yeni yönetimi bizleri ve Maliye Bakanlığını ziyaret ettiğinde kendilerinin de dediği gibi farklı bir yaklaşımla geldiler. Daha önce Oda hep “Bu ham madde üzerinde vergi var, bunu kaldırın.” diye geliyordu. Şimdi ise, “Ham madde üzerindeki evet vergiyi kaldırın ama nihai ürüne de vergi getirin, ithalata da getirin, bize de getirin.” Dolayısıyla, burada, farklı bir yaklaşım var ve Türkiye’ nin cari açık problemi de ciddi anlamda katkı sağlayacağı öngörüldüğünde, önümüzdeki dönemde, ciddi anlamda ithalatın, bu anlamdaki nihai ürün ithalatının önünün azaltılması, ihracatı teşvik etmesi bakımından da ciddi bir katkı sağlayacak.

Esas benim burada Oda yetkililerinden beklentim, kendileri de söylediler, önümüzdeki dönemde, şu andaki mevcut istihdama ek olarak... Bu sektör biliyorsunuz Anadolu’ nun her yerine yayılmış, Mardin’ de farklı bir işlemcilik var, Trabzon’ da var, Maraş’ ta var, bir çok yerde var ve bunların İstanbul merkezli olarak birer üretim merkezi hâline gelmesi ve buralarda ciddi istihdam sağlanması mümkün, bunun önünü açmış oluyoruz aynı zamanda. Bu anlamda yeniden gündeme gelmiş oldu ve bugün herhâlde çok hayırlı bir iş yaptığımızı düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir soru sormak istiyordum da Değerli Başkanım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Patnos’ a kaç tane istihdam sağlanacak?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani, Patnos’ a bir yatırımın olursa bekleriz de.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Türkiye genelinde kaç tane üyeniz var? İkinci sorum da şu: Siz, bir yılda ekonomiye ne kadar, yani ne kadar vergi ödüyorsunuz?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

İSTANBUL KUYUMCULAR ODASI BAŞKANI NORAYR İŞLER - Şöyle ki, yani, tabii bu konunun şeyi ben değilim şu anda ama yani biz bundan sonra düzenli olarak fark edilecek şekilde bir vergi ödeyeceğimizi size garantisini verebilirim şu andan itibaren. Çünkü, bu sistem, herkesi kayıt altına alacak ve vergi ödemeye zorunlu bırakacak. Yani, başka bir şansımız yok şu andan itibaren, kendi kendimizi şeye aslında biz soktuk. Ama biz ne dedik: Yurt dışından ürün gelmesin, bizim tek isteğimiz bu.

Yani, öbür taraftan, aslında çok büyük bir vergi, yani bizim için hâlâ ÖTV devam ediyor, hâlâ KDV devam ediyor, son tüketiciye bizim satışımız devam ediyor ama biz dedik ki: Yurt dışından gelen mala vergi konulsun da, nasıl olursa olsun. Yani, aslında bizim de, sizin de herhâlde düşündüğünüz o, biraz önce de söylediler, sayın milletvekilim söyledi, dedi ki: “Yurt dışından gelen ham maddeye vergi olmaması lazım.” Aslında işin asıl tarafı bu, hiçbir şekilde yurt dışından gelen ham maddeye vergi olmaması lazım ama biz kendi kendimizi de soktuk bu işin içine. Çünkü, niye? Rekabet edemez duruma geldik. Biz dedik ki: Yurt dışından gelen ürüne vergi gelsin de nasıl olursa olsun. Yani şu andan itibaren de zaten başka şansımız yok, her taraftan kilitlenmiş durumdayız, o yüzden de bundan sonra herhâlde çok değişecek diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu konuyla ilgili diğer bir önerge var, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Çelebi Hüseyin Şahin Mehmet Muş
Ağrı Bursa İstanbul

MADDE – 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasını (d) bendinin sonuna “bu sınırlar dahilinde listede yer alan mallardan Borsa İstanbul Anonim Şirketi Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında işlem görecekle için farklı oranlar belirlemeye,” ibaresi; Kanuna ekli (IV) sayılı listeye aşağıdaki G.T.İ.P. numaralı mallar vergi oranları ile birlikte eklenmiştir.

G.T.İ.P. NO	Mal ismi	Vergi Oranı (%)
7113.11.00.00.11	Pırlantalı gümüşten olanlar	20
7113.19.00.00.12	Pırlantalı altından olanlar	20

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Evet, söz talebi yok.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet arkadaşlar, bir son önergemiz var, onu da okutuyorum:

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, usule ilişkin, önergeye geçmeden...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; altıncılarınki bittiyse, Sayın Çelebi sizin madde geldi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kara kurt çıktı!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, arkadaşlar, gecenin bu saatinde bu madde olursa açık söylüyorum burada çingar çıkar Sayın Bakanım. Biz, Adalet Komisyonu değiliz, bunlar daha önceden de görüşmediğimiz şey, Sayın Başkan da biliyor. Sayın Müsteşar da geldi buraya, gitsin Adalet Komisyonuna ne çıkaracaksa... Burası Adalet Komisyonu değil, burası Anayasa Komisyonu değil.

Sayın Müsteşar, daha iki hafta önce aşağıdan ceza paketi geçti. Bunu lütfen buradan çekin, burası bir ihtisas komisyonu, kaçınıcı oluyor. Hukukla ilgili söyledik, gene geçen iş mahkemesini de getirdiniz. Yani, şimdi, biz burada nereden bilelim kardeşim

avukatın itiraz hakkı... Böyle bir şey olamaz! Daha şubat ayında değişti, her gün bir kanun böyle değişmez! İşin çivisini çıkarmayın lütfen! Bunu da burada lütfen kim veriyse; değerli arkadaşlarım, Sayın Çelebi, Sayın Şahin, kim var? Bu bizim malzememiz değil, bizimle hiç alakası yok. Yani bu şekliyle eğer burada görüşülürse kusura bakmayın ben ağır konuşurum, siyasi konuşurum, teknik olmaktan çıkar. Bu siyasi bir maddedir, bunun hiçbir şekilde hukuki ihtiyaçla alakası yok. Öyle olsaydı şubat ayında böyle bir şey çıkmazdı. Öyle olsaydı on beş gün önce siz aşağıda bunu gider ceza komisyonunda ceza hukukuyla ilgili pakette... Lütfen, bizimle dalga geçmeyin ya! Burası Plan ve Bütçe Komisyonu arkadaşlar, böyle bir şey olur mu ya! Son saniyede gelene bakın! Biz kaç gündür Meclis Başkanıyla burada itiraz edelim, konuşalım, bunlar bizim hukukumuz değil, bunları geri çekin desin, şimdi arkadaşlarımız getirip bir imza versinler, böyle bir şey olamaz. Ben bu önergeyi kabul etmiyorum, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Sayın GÜNAL...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok öyle bir şey Başkanım. Ya, ne alakası var yani Ceza Kanunu'nda avukatın bilgi hakkıyla benim he alakam var Sayın Berber ya!

BAŞKAN – Şimdi, buradaki düzenlemenin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, ne düzenlemesi kardeşim!

BAŞKAN – Daha önceki düzenlemenin aynısı olduğunu... Bir dinleyelim, Anayasa'yla aynı olduğunu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hangisinin aynısı? Ya, neyi dinleyeceğiz kardeşim bu saatte ya?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya, dinleyecek bir şey yok, insanı zıvanadan çıkartmayın!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, gecenin saat kaç oldu kaç gündür bekliyoruz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yeter artık ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüştük, “Tamam, sadece iki tane başka madde var.” dediniz. Bu nereden çıktı şimdi?

BAŞKAN – Sayın GÜNAL...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, sizin izah etmenizi istemiyorum, gidin Adalet Komisyonuna izah edin kardeşim!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle bir şey olamaz ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bize izah etmeyin, yok öyle bir şey ya!

BAŞKAN – Ben bunu sizinle paylaştım daha önce, lütfen ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söyledim, “getirmeyin” dedim kardeşim ya!

BAŞKAN – Ama yani...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, burası boyacı küpü değil ki ya!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Başkan zorlama! Edebi var adabı var ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burası adalet mekanizmasını temizleme yeri değil ya! Lütfen ya!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her şeyin bir adabı, usulü var ya!

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, lütfen bunu burada görüştürmeyin ya! Bu saatten sonra...

BAŞKAN – Sayın GÜNAL...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya bizimle ne alakası var kardeşim ya!

BAŞKAN – Bizimle alakası olmayan bir çok şeyi görüştük.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, söyledik! Ya, bu hak düşürücü süreleri getiriyorsun, böyle bir şey olur mu ya!

BAŞKAN – Hak düşürücü süre var mı, yok mu? Ya, bir dinleyelim!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, onu demiyorum defalarca konuştuk, böyle bir şey olmaz, böyle bir şey olmaz!

BAŞKAN – Lütfen ya, lütfen!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu siyasi bir şeydir, bunun hiç alakası yok! Kusura bakmayın, bu önergeyi hiçbir şekilde kabul etmem.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Alakası yok bunun!

BAŞKAN – Sayın Türelî, buyurun.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey olmaz ya! Herkes elinde bir şey getirecek, burası boyacı küpü değil, burası Komisyon ya!

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bakın, bunu, iki üç saat önce görüştüğümüzde odada da gösterdiniz dedik ki: “Bunu çekin, bunun bizimle hiç ilgisi yok, ceza muhakemeleri kanunu burada görüşülmesin.” Yani, burası Plan ve Bütçe Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonunun itibarını ayaklar altına alıyorsunuz. Lütfen, orada Komisyon Başkanı olarak geldiği zaman, bizimle ilgili olmayan konuları getirmeyin buraya “Bu, bizimle ilgili değil, git ilgili komisyona.” diye gönderin bunu Sayın Başkan. Niye bunu yapmıyorsunuz? Neden bize getiriyor, ne ilgisi var bizimle? Yani, bunun ne ilgisi var Plan ve Bütçe Komisyonun şeyiyle? Ne ilgisi var Başkan bunun?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, sabır deniyorsanız yanlış, yanılıyorsunuz!

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika bir bitireyim.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Çetin.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunun Plan ve Bütçe Komisyonu ile hiç ilgisi yok. Lütfen, bize Plan ve Bütçe Komisyonu ile ilgisi olmayan kanunu getirmeyin.

Bakın, yani hâlâ görüşüyoruz ya, yeter artık! İftardan önce bitirecektik bunu, getirdiniz birtakım ek önergeler, “tamam” dedik. En sonunda kuyumculukla ilgili arkadaşların talepleri vardı “tamam” dedik ama bunun bir ilgisi yok, yeter artık yani böyle olmaz ki! Hiçbir şeye hayır demiyorsunuz, direnmiyorsunuz, getirip ondan sonra bizi bunları görüşmeye zorluyorsunuz! Kabul etmiyoruz böyle bir yöntemi, lütfen geri çekin bunu! Bizimle ilgisi olmayan şeyleri görüştürmeyin bize!

BAŞKAN – Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) - Sayın Başkanım, ceza yasalarında böyle ayaküstü değişikliklerin Türkiye’ye ne kadar ağır faturalar çıkardığını, geride görülen davaların acı sonuçlarını yaşadık. Bugün, hepimiz, o acı sonuçların toplumumuza, yargımıza getirdiği alın kirinden kurtulmanın mücadelesini veriyoruz.

Şimdi, bu konuda geçmiş düzenlemenin ne kadar ağır sonuçları olduğunu hepimiz biliyoruz. Nitekim, öyle olduğu için de 2002 yılında o düzenleme değiştirilmiş. Bu düzenlemeyle özellikle özel yetkili mahkemeler döneminde savunma hakkının ayak altına alındığını, avukatların gittiklerinde dosyayı inceleyemediklerini, dolayısıyla savcıların belli lobilerde üretilen kanıtları, yanıtları, yalanları, iftiraları kanıt olarak dosyaya yığıp, avukatların o kadarlık müdahale şansı olmadığından öyle yanlış birikimli dosyaların mahkemelere gittiğini hep beraber yaşadık. Şimdi, geri dönülüyor, yine avukatların, savunmanın o aşamada dosyadan bilgi almasının önleri kesiliyor. Siz yargıda savunma mekanizmasını savcının, hâkimin altında görürseniz, yasal düzenlemelerinizi avukatı onlardan aşağı görme düzeyinde yaparsanız yargının ayağını total yaparsınız. Şimdi, doğruysa niye 2012 yılında değiştirdiniz? Bu belli, açık konuşalım birbirimizle. Yani, bir paralel soruşturmaya gidiliyor, bu soruşturmayı sonuca götürebilmek için bütün kurumlarımız ayak altına alınıyor. Daha önceden burada başka bir yasa değiştirildi, biliyorsunuz, emniyet görevlilerinin atamasıyla ilgili, kamu göreviyle ilgili, değiştirildi. Şimdi, buna benzer bir düzenleme yapılıyor. Bir kere, teknik bir konu bu. Bu konuda belki ceza hukukunun teoride bilgi olarak pişmiş insanların çağırılıp konuşulması gereken bir yazı. Bu saatte, hiçbir alt çalışma yapılmadan bunun getirilmesi doğru değil. Yani, gerek yok buna. Varsa böyle bir değişiklik, gönderirsin bir yasa teklifi, Adalet Komisyonu da çağırılır, bakılır, bu konuda ciddi ve doyurucu bilgiler verir. Yani, bir siyasal iktidar bir yıl evvel değiştirdiği yasanın aksini getirirse, kusura bakmayın yani bu subjektif bir değerlendirme olur, falan grubu etkisiz kılmak için... Böyle bir yasa yapılmaz. Bunun amacı bu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani, siz öyle düşünüyorsunuz da benim demek istediğim şu: Sizin iddialarınız bu şekilde acaba yani burada gerçekten...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bunun hiçbir grupta ilgisi yok.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ya, yapma Ekrem, ben de baktım.

Yani, başka bir anlamı yok bunun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Niye saklanıyor avukattan dosya?

BAŞKAN – Sayın Keskin, öyle bir durum var mı, bir dinleyelim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Var efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Öyle tabii.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok.

İZZET ÇETİN (Ankara) – “Var” mı diyecek oradakiler?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, bunu gündeme almayın diyoruz. Bizimle ilgisi yok bunun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunu gündeme almayın. Saat on bir oldu, gündeme alınır mı bu ya? Kusura bakmayın yani öyleyse...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, bir gün herkes sanık olabilir. Olur mu böyle bir şey, böyle adalet anlayışı olur mu, böyle kanun yapma anlayışı olur mu?

BAŞKAN – Bir saniye...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Biz bunu dediğimiz zaman şimdi, paralelle beraber diyorsunuz, hiç ilgisi yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tutanaktan neler olduğunu, hepsini okuyacağım şimdi yani neler görüşmüştük, dün ne demiştik. O zaman onlara soracağım.

BAŞKAN – Soracaksınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kardeşim, burası boyacı küpü değil ki ya!

BAŞKAN – Hayır, soracaksınız, eğer birbirinizi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, anladım da diyorum ki daha iki hafta önce burada, aşağıda kanun görüşülmüş, neredeydiniz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, bağırmana gerek yok ki Mehmet Bey, herkes senin kadar okudu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, niye bağırmayayım kardeşim, burada var, kanun çıkmış.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Anladım kardeşim de devletin tutanağı burada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, ne devletin şeyi ya! Operasyonla ilgili bilgi vermedikçe...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne operasyonu ya? Bir şey olduğu zaman...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dün Muammer Güler'e olunca vermeyelim diye kapatıyorsun, şimdi cemaat olunca tersi ya!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Zarraf'ı söyledin, Zarraf'ı bir yere oturtmadın, ondan sonra el kaldırdın, şimdi de diyorsun ki: "Paralel" Ya, bu devletin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, kardeşim, osu, busu değil, hukuka uyacak herkes, daha yeni çıkarmışın. Her gün her gün... Boyacı küpü değil ya!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bağırmana gerek yok ki canım. Kamu görevlilerimiz burada, sana yeterince açıklama yaparlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bağırırım tabii, böyle benimle dalga geçer gibi getiriyorsunuz. Götür, Adalet Komisyonuna çıkarttır ya! Burası boyacı küpü mü ya, burası Plan ve Bütçe Komisyonu. Sayın Bakanım, siz Hükûmetin bir üyesisiniz, hiç şuna vicdanınız el veriyor mu? Yani, Allah rızası için. Her seferinde en son madde olarak geçiriyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Günal, ya zaten en son madde, önce görüşemediğimiz için en sona kaldı, ne yapalım yani?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam kardeşim ya, aman, tamam görüşün ya!

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, daha on gün evvel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kusura bakma yani böyle bir şey olmaz ya, bir Komisyon olarak hâkim olalım. Olmaz, söylüyoruz yani.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, böyle bir şey olabilir mi ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam koy şunu, koy, Kurban Bayramı'na kadar çıkarttırsam namerdim bu kanunu! Hadi, hadi o zaman aşağıda bütün maddelerde... Koyun bunu! Tamam, koyun, başka da getirin, ne varsa hepsini getirin, iki gün daha görüşelim bunu. Getirin, koyun hadi. Tutanağın tamamını okuyacağım size o kanun çıktığı zaman, ne dediyseniz okuyacağım. Burada, bütün tutanak burada.

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, neyi görüşeceğiz ya, böyle bir rezalet olur mu? Yani, bunun elle tutar tarafı var mı?

Sayın Başkan, artık, kafamızın taşı attı, yeter! Bir yanlış yapılıyor, dalga geçer gibi. Geliyor, daha metni bile okumuş değiliz, neyi tartışacağız, neyi kabul edeceğiz? Yani, birilerinin ihtiyacı için burada siyasi bir maksatla, birtakım yolsuzluk soruşturmalarıyla, birilerinin istikbalini kurtarmakla... Siz Türkiye Büyük Millet Meclisini, devletin kurumlarını alet edemezsiniz. Artık, sabrımızı taşırdı,

bunları görüşemeyiz. O nedenle, bunu nefretle kınıyorum, yırtıp atıyorum, başka türlü görüşme falan olmaz. Yeter artık! Böyle bir rezalet olmaz!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Lütfen, komisyon olarak görevinizi yapın Sayın Başkan, niye teşekkür ediyorsunuz?

BAŞKAN – Görevimizi yapıyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Siz bunları reddedin, bu Komisyonun kapısından bile gelememeli.

BAŞKAN – Arkadaşların hepsine söz vereyim, bilgiyi de alalım, ona göre Komisyon olarak değerlendireceğiz bunu.

Buyurun Sayın Seçer.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, bu tip uygulamalar bizim Komisyonun itibarını da sarsıyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Eğer pişman etmezsek namerdiz! Bunu da buradan söylüyorum, tehditse tehdit. Genel Kurulda da görüşürüz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, bizim Plan ve Bütçe Komisyonunun da itibarını da sarsıyor, gerçekten saygınlığını ortadan kaldırıyor. Şimdi, sizin birtakım antidemokratik uygulamalarınıza yasal kılıf bulma yeri değil ki Plan ve Bütçe Komisyonu. Yani, bizi de zor durumda bırakıyorsunuz. Yani, biz Ceza Muhakemeleri Kanunu'ndan ne anlarız kardeşim, bu Adalet Komisyonunun oturup görüşeceği şey.

Şimdi, dönemsel birtakım hesaplaşmalarınız varsa buna bu tip yasal düzenlemelerle yasal kılıf arama yeri değil ki Plan ve Bütçe Komisyonu, getirip bizi bunlara alet ediyorsunuz. Ondan sonra da diyorsunuz ki: "Komisyonda gerginlik oldu." Olmaz mı? Yani, gerçekten şimdi bizi ilgilendiren konular gelse sabaha kadar tartışalım, sabaha kadar fikirlerimiz çatışsın, bırakın kıvılcımlar çıksın, ateşler çıksın, doğru yolu buluruz ama bu ne alaka şimdi Allah aşkına? Varsa böyle bir derdiniz götürün Adalet Komisyonuna, orada tartıştırın bunu. Lütfen, bunu geri çekin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Seçer.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, herhâlde sabır sınıyorsunuz siz, şaka yapıyorsunuz acaba ne olacak diye. Ciddi olamazsınız böyle bir teklifle bu saatte.

BAŞKAN – Yok, hayır, ben zaten suları falan boşalttım önünüzdeki sizin.

Buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Birisi dolu, birisi yarım.

Şimdi, güldüğüme bakmayın, hakikaten arkadaşlar. Yani, benim bazen amacımı da aşan, ifadede zorlandığım anlar oluyor; kelimeler önce ağzımızdan çıkıyor, sonra pişman oluyoruz ama hakikaten çok zorluyorsunuz. Yani, ben şu anda karşımdaki iktidar partisi milletvekili arkadaşların da büyük bir bölümünün ne yapılmak istendiğini bizim gibi düşünmek zorunda kaldıklarını zannediyorum. Olamaz böyle bir şey ya. Adalet duygusu zedeleniyor arkadaşlar. İşte, bizim burada Adnan Ağabeyimizin dışında hukukumuz yok içimizde. Yani, bu iş sağlıklı bir komisyonda ele almak varken, orada tartışmak varken artık kırk günün sonunda yorulmuş, bıkmış bir Komisyona böyle bir dayatmayla gelmek, hakikaten, arkadaşımın söylediği gibi Komisyonu aşağılamaktır arkadaşlar, Komisyonun itibarını zedelemektir. Size düşen, Başkanlık Divanına düşen görev burayı yönetmek, Anayasa'ya aykırı olan önerileri, teklifleri, İç Tüzük'ün 38'inci maddesinde size verilen yetkiyi kullanarak geriye göndermek iken, hiçbir dirayet, irade göstermeden hangi bakanlık, kim ne gönderirse "Hadi, buyurun görüşelim."

Arkadaşlar, şaka yapıyorsunuz derken, 61 maddeyle başladık, 105'e alt komisyonda çıktık, 150, 160'a doğru vardık. Yani, bir de reddedilenler ya da iyi niyetle geri çekilenleri falan düşünürseniz... Yani, biz de önerge verdik ama ben umuyordum ki acaba bu önergelerden bir iki tanesi kabul edilebilir mi, sosyal sigortalar veya çalışma yaşamıyla ilgili? Bir teki kabul edilmezken ki bizimkiler hep konuyla ilintili. Böyle bir konu... Yani, yaşadığımız da olaylar var. Ergenekon davasının, Balyoz davasının, casusluk davasının koskoca bir kurumu ne hâle getirdiğini, Silahlı Kuvvetlerin en üstünde görev yapmış yüzlerce komuta kademesini nasıl tarumar ettiğini, vicdanları nasıl yaraladığını, kaç kişinin intihar ettiğini veya cezaevlerinde öldüğünü... Bu adil yargılama sisteminden uzaklaşarak yaşadı bu toplum. Toplumu çok gerdiniz. Yani, bir seçime doğru giderken hâlâ paralel yapıyla hesaplaşacağız diye böyle ne idüğü

belirsiz teklifle gelip gecenin 23.00'ünden sonra önergeyi bu Komisyona dayatmanız kabul edilemez. Eğer illa dayatacaksanız tatil edin, yarın görüşelim. Yarın başka hukukçu arkadaşları çağıralım. Kim nedir, ne değildir bilgi alalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Görüşmeyelim efendim, neyi görüşeceğiz ya?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, ben farklı bir şey söylüyorum.

Oraya Adalet Bakanlığının temsilcilerini getirip onları da zorda bırakmaya hakkınız yok, “Bir dinleyelim.” demeye de hakkınız yok. Yani, artık, bakan siyasi, yargı siyasallaşmış, bütün kurumlar çökertilmiş, kimse sesini çıkartamaz olmuş, basın yazamaz olmuş, burada yaşadıklarını, gördüklerini ne yayımlayabiliyor, ne yazabiliyor. Arkadaşlar, ayrıştırıyorsunuz, geriyorsunuz, kıymayın Türkiye'ye. Türkiye'yi Orta Doğu'daki cadı kazanının içine çekmeye çalışıyorsunuz, süreci kısaltmak için de bu tür önergelerle toplumu gerip o süreci kısaltmaya kalkışyorsunuz. Buna hakkınız da yok, yetkiniz de yok. Yani, böyle bir olayı... Ben de yırtıp, yırtıp atıyorum arkadaşlar, alın, görüşün.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, iki üç gün evvel Hanefi Avcı'nın bir röportajı yayınlandı, öyle sanıyorum ki arkadaşlarımız okumuştur. Orada ibret verici birtakım bilgiler veriyor. Bu davalarda yakalanan bombaların, üç yerde yapılan kazılardakilerle hepsinin aynı nitelikte olduğuna ilişkin açıklamaları var. Dünyanın hemen hemen yargıyla ilgili bütün kuruluşlarında Türkiye'deki yargının işleyişiyle, bağımsızlığıyla ilgili sürekli bir şekilde olumsuz değerlendirmeler yapılıyor. Türk yargısı neredeyse dünyanın her tarafında bağımsız çalışmayan, hakkıyla görevini yapmayan bir konuma düşmüş durumda. Şimdi, efendim, eğer hazırlık soruşturmasında soruşturmaları tamamıyla savcının tekeline terk ederseniz, işte, bu Balyoz davasında, başka davalarda yaşadığımız olumsuzluklar çıkar.

Şimdi, bakın, İzmir'deki casusluk davasının arkasından... Anayasa Mahkemesinin son verdiği Balyoz kararını lütfen bir okuyunuz. Orada nasıl kanıtların çarpıtıldığı, bu CD'lerle ilgili nasıl yanlışlıklar yapıldığını Anayasa Mahkemesi vurguluyor.

Şimdi, siz rahatsızlık duyduğunuz... Bugün bu olur da yarın başka bir şey olur. Yasa yaparken biz oradan buradan gelen tehlikeyi değil, yargının nasıl bağımsız, tarafsız çalışacağını, suçlu ile suçsuzu ayırt... Amerika Birleşik Devletlerinde otelde bir saldırı meselesi oldu. Orada o savcının yapmış olduğu soruşturma, Dünya Bankasının Başkanının uğradığı bir haksızlığın karşısında adamın aklanmasına neden oldu. Şimdi, zaten tamamıyla taraflı hâle gelmiş yargıya bir de bu düzenlemeyi sokarsanız... Yargı hepimize lazım, adalet herkese lazım, bugün bana yarın size. Böyle subjektif bir düzenleme yarın -Allah etmesin- siz, ben, öbürü düştüğü zaman “Yok kardeşim, avukat bunu işleyemez, savcı bunu istediği gibi...” Böyle bir düzenleme olmaz. Lütfen, çekin bunu.

Efendim, daha üç gün evvel, beş gün evvel üçüncü yargı reformu geçti, bu kadar önemli bir konu yargı reformunda görüşülüyor, burada ilgisi olmayan bir Komisyona getiriyoruz bunu, bu saatte dayatıyoruz. Eğer bu önemliyse, ciddiye Adalet Bakanının yetkileri, niye yargı reformunun içine koymadınız bunu? Bundan daha önemli bir düzenleme olabilir miydi? Hakikaten sizi rahatsız eden bir şey varsa bence yargı reformuna ilk konulması gereken maddelerden birisi buydu. Reform çıktı, günlerce komisyonda görüşüldü, siz hiçbir rahatsızlık duymuyorsunuz, gece yarısı operasyonla bilmem hangi cemaati enterne etmek için, onların avukatlarından bu kadar götürülen soruşturmaları gizlemek için böyle bir düzenleme yapıyorsunuz. Yapmayın bunu. Bu, cemaati enterne etmez; bu, cemaatin mensuplarının dayanışmasını hızlandırır, daha çok insanı cemaatin kucağına itersiniz, daha fazla taraftar kazanırsınız. Böyle bir adaletsizlik olamaz. Lütfen, çekin bunu. Gerek yok buna.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Keskin.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün konuştuk, biliyorsunuz, Recai Bey, siz, ben, Mehmet Günel, dün yoktu böyle bir önerge ve ne konuştuk? Dedik ki dün: “Akşam iftarda bitirelim, ondan sonra yarın gelelim, 10 önerge bırakalım, bir de aynı zamanda TKİ'den fiyat farkıyla ilgili sunuşlar yapılacaktı onları konuşalım.” Dün yoktu bu ortada. Yaklaşık kırk günden beri çalışıyoruz yani ilk geldiği, sunulduğu andan itibaren birleştirmeye... Şu anda, önümüze bugün geldi bu. Böyle bir şey olabilir mi? Yani, bunu anlamak mümkün değil. Yani, her uzadığı gün birtakım önergeler geliyor ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlık Divanı olarak buna “hayır” denmiyor. Böyle bir şeyi kabul etmiyoruz. Yani, burası trafik polisi gibi “Her gelene geç.” diyen bir yer değil ki yani Komisyon kendi gündemine hâkim. Gerektiğinde bizimle ilgili olmayan şeylere “Hayır, bizimle ilgili değil.” diyecek. Daha dün yoktu, beraber konuştuk ve sizinle de mutabakata vardık. Bugün gene birtakım önergeler geldi. Birkaç tanesi çok gerekli gibi konuşuldu, işte, kuyumcuların problemleri vardı,

biz de onun üzerine “Tamam, onları da görüşelim.” dedik ama bunu görüşmek istemiyoruz. Dün konuştuğumuz, yaptığımız mutabakat budur. Ayrıca, bunun bizimle ilgisi yok. Lütfen, bizimle ilgili olmayan konuları buraya getirmeyin. Yani, Plan ve Bütçe Komisyonunun itibarını ayaklar altına alıyoruz. Yani, bu kadar önemli bir Komisyon... Yine bütçe dönemi olacak önümüzde, Sayıştay raporları olacak, hepimiz çalışacağız, belki başka kanunlar gelecek. Yani, lütfen...

Biz şunu bekliyoruz Başkanlık Divanı olarak sizlerden, bizimle ilgili olmayan konular geldiği zaman, bir kere, reddedin; ikincisi, artık bu noktadan sonra gelmesin. Biz dün de ne dedik? “Yarın akşam iftarı birlikte açalım.” Bugüne erteleyelim diye biz de söyledik. Çünkü, iftarda bitiririz, ondan sonra hep beraber ayrılırız diyecektik. Burada “Tamam, bitirdik hep beraber.” diye. Ama, bakın, bitmedi, tekrar burada bunu tartışıyoruz. Yani, bunun bir anlamı yok. O yüzden, bunu lütfen geri çekin, bunu görüşmeyelim burada. Bunun görüşülmesinin yeri de burası değil, zamanı da uygun değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın GÜNAL, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, şimdi, burada başka önerge ekledik diye göğsünüzü gere gere de söylüyorsunuz. 87’nci madde değişikliği önergeleriyle ilgili ne diyor, okuyayım: “Görüşülmekte olan tasarı veya teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önergeleri işleme konulmaz.” Sayın Adalet Bakanlığı Müsteşarı, dinliyor musunuz? Bir daha okuyorum: “Görüşülmekte olan tasarı veya teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önergeleri işleme konulmaz.”

İZZET ÇETİN (Ankara) – Madde?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İç Tüzük’ün 87’nci maddesi, değişiklik önergelerini okuyorum. Aşağıdakini yorumlarsınız diye orayı da okuyayım: “Görüşülmekte olan tasarı veya teklifte konu kanunun komisyon metninde bulunmayan ancak tasarı veya teklifle çok yakın ilişkisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen komisyonun katıldığı önergeler...” Bana bu teklifin içerisinde, Komisyondan çıkan 106 maddenin içerisinde buna yakın ilişkili bir tane madde bulabilir misiniz hukukçu olarak Sayın Müsteşar?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Onu Divana sorun ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, oraya sormuyorum. Sayın Çelebi, size soruyorum teklif sahibi olarak... Bu teklifi işleme koyamazsınız İç Tüzük’ün 87’nci maddesine aykırıdır. Zaten bu önergeye aykırı olan bütün maddelerin ayıklanması için Meclis Başkanlığına yarın sabah dilekçe vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyi okutuyorsun?

BAŞKAN – Önergeyi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyi, neyi?

BAŞKAN – Önergeyi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hangi önergeyi okutuyorsun ya! Biz burada eşekçi başı mıyız bel!

BAŞKAN – Estağfurullah.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Git o zaman yarın görüş al görüşebiliyorsan!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Böyle rezalet olur mu ya!

BAŞKAN – Okuyun arkadaşlar.

“Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı aşağıdaki metnin eklenmesini...”

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, biz ne diyoruz, yarın konuşun, görüş alın Kanunlar Kararlardan, ondan sonra gelin. Bu madde görüşülemez.

BAŞKAN – Siz zaten itirazınızı yapacaksınız, onunla ilgili bir sınır yok.

(Kürsü önünde toplanmalar)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyi okuyor ya, bu madde görüşülemez burada!

BAŞKAN – Siz zaten itirazınızı yapacaksınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Okuma!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, yok, itirazımızı... Eşekçi başı mıyız biz burada ya!

BAŞKAN – Sakin olun Mehmet Bey.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, nasıl sakın olayım ya, eşekçi başı mıyız biz burada!

BAŞKAN – Sayın GÜnal, sakın, sakın... Arkadaşlar, lütfen sakın olalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İç Tüzük'e aykırıdır kardeşim, görüşülemez.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Başkanım, çek. Yeter artık ya!

BAŞKAN – Sakin Sayın Akçay, sakin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle bir şey yok ya, yok öyle bir şey!

BAŞKAN – Arkadaşlar, sakın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyine sakın olacağım, dalga mı geçiyorsunuz kardeşim ya! Bu Komisyon boyacı küpü değil!

BAŞKAN – Doğru söylüyorsunuz, sakin olun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kapat burayı kardeşim, kapat!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sakin olun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sakin olamıyorum. O zaman atın beni, ondan sonra devam edin kardeşim, ben buna katlanmak istemiyorum, bu rezalete katlanmak istemiyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, ben sizi niye atayım, Başkanlık Divanı olarak bir Komisyon üyemizi nasıl böyle bir yerden atarız, böyle bir şey söz konusu olur mu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kardeşim, bu madde görüşülemez. Görüşecekseniz gidin yarın toplanın, Kanunlar Kararlardan görüş...

BAŞKAN – Sizin bu konuda bir itirazınız varsa Meclis Başkanlığına itirazınızı yaparsınız Sayın GÜnal. Yani, ilk defa olmuyor bu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Zaten işin cılkı çıkmış. Görüşecekseniz yarın çağırın, gelip görüşelim. Meclis Başkanlığından da bu konuya sabahleyin...

BAŞKAN – Efendim, müsaade eder misiniz. Sayın GÜnal, sakın olun, sakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, bir daha söylüyorum, sakın olma şansım yok. Görüşecekseniz yarın gelip görüşürsünüz.

BAŞKAN – Sakin, sakın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sakin olamıyorum ya, olamıyorum!

BAŞKAN – Ya, olacaksınız, sakın olamayacak bir şey yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sınırdan sakın olma şansım yok! Ya götürün tımarhaneye kapatın beni...

BAŞKAN – Bak, ben ne kadar sakinim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen sakınsın, sana talimat geldi.

BAŞKAN – Ben bu kadar sakinim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kanuna karşı yok öyle, yapacaksanız hukuki yapacaksınız.

BAŞKAN – Okuyun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Okuma!

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Başkanım, okutma, ara verin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu kadar laf söyledik, buna...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade edin, Başkanlık Divanına siz talimat veremezsiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey yok, kardeşim. Dövecekseniz ikinci kavgayı yapalım, buyurun gelin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, Mehmet Bey...

BAŞKAN – Ne kavgası?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, kardeşim, bu gece bu burada görüşülmeyecek, o kadar! Beni alın, atın yaka paça o zaman.

BAŞKAN – Yok, öyle bir usul yok.

Siz okur musunuz önergeyi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, kim okuyacak, neyi okuyor ya! Neyi okutuyorsun kardeşim!

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır! Bu bizim işimiz değil, bize angarya yaptıramazsınız!

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizim işimiz değil. Boşuna, ne kadar yumuşak olursan ol.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Aldım önergeyi, arkamdan gel mesin kimse.

BAŞKAN – O önergeyi yerine verir misiniz? Önergeyi alamazsınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Alırız, ne yapacaksın? Aldık.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu kadar zorbalık yapmayın!

BAŞKAN – Önergeyi buradan okuyun, fark etmez.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Memurla beni muhatap etme, kendi şeyini kullan!

BAŞKAN – Ne alakası var? Değerli arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Beni muhatap etme adamlar!

BAŞKAN – Sen orayla muhatap olma, benimle muhatap olacaksın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Seninle mi olayım, kapat o zaman gel konuşalım, kapat da konuşalım!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.20

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.45

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlkunur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 55'inci Birleşimin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Bir önerge okutmasında kalmıştık, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının çerçeve maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Şahin Ekrem Çelebi

Bursa Ağrı

"Madde - 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun..."

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunu çok pahalı ödersiniz, bayağı pahalı ödersiniz. Bu şekilde dayatmayla çok pahalı ödersiniz, çok çok pahalı ödersiniz bunu, çok pahalı ödersiniz.

(Önergenin okunmasına devam edildi.)

"...153 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılan iki, üç ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir..."

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Müsteşar, Sayın Bilgiç, sizi de uyarıyorum.

(Önergenin okunmasına devam edildi.)

"(2) Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise..."

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Beni attırın o zaman." demedim mi size?

BAŞKAN – Yok ağabey, seni niye attıralım?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Niye beni attırmadan başlıyorsunuz? Aldım arkadaşın elinden, ne yapacaksın? Hadi bakalım! (Antalya Milletvekili Mehmet Günal, okunmakta olan önergeyi görevlinin elinden aldı.)

BAŞKAN – Arkadaşın elinden alabilirsin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Beni attırmadan devam edemezsin." dedim sana. Attır önce. Güvenlik çağır.

BAŞKAN – Ya nasıl attıracağım? Böyle bir şey olabilir mi? Bir milletvekiline...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey olur. Böyle bir şey olur mu? Böyle edepsizlik olur mu? Böyle saygısızlık olur mu?

BAŞKAN – Siz bana verin önerge bir tane.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Getir, önerge getir. (Mehmet Günal'ın önergeyi alıp buruşturması) Hadi! "Beni attırmadan yapamazsın." diyorum, niye dinlemiyorsun? Çağır görevliyi, attır veya kendin at.

BAŞKAN – Mehmet' ciğim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey yok kardeşim. Bu, bizim görevimiz değil. Ben dalga mı geçiyorum?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.48

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.49

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlkunur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – 55'inci Birleşimin Yedinci Oturumunu açıyorum.

Bir adet önerge vardır, önergeyi okuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının çerçeve maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Şahin Ekrem Çelebi

Bursa Ağrı

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitti ağabey, olay bitti. Kardeşim ben bu şartlarda bu Komisyonunda çalışmam. Adam gibi Meclis olunur, adam gibi kanun yapılır ya da buradan...

BAŞKAN – "Madde - 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılan iki, üç ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok öyle bir şey. Git kardeşim, git, hiçbir şey olmamış gibi buraya gelmeyin. Pişkin pişkin bir de bir şey olmamış gibi geliyorsun ya! İmzayı atan sensin ya! Ya böyle bir şey var mı?

BAŞKAN - "(2) Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafii, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir."

Evet, Sayın Genel Müdür, bilgi verir misiniz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; saygıyla selamlıyorum.

Efendim, Şubat ayında çıkan 6526 sayılı Kanun'la 153'üncü maddede değişiklik yapıldı. Daha doğrusu, bunun (2), (3) ve (4)'üncü fıkraları yürürlükten kaldırıldı. Bunun amacı, savunma hakkının güçlendirilmesiydi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neden kaldırılmıştı? Bize tam bir bilgi verir misiniz? Şimdi neden bunu getirdiniz? Niye kaldırılmıştı?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, biliyorsunuz, o tasarı, özel yetkili mahkemelerin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bilmiyorum, burası Plan ve Bütçe Komisyonu.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – ...kaldırılmasına ilişkin. O zamanki atmosferde, hakikaten, bu, iyi niyetli düşüncelerle getirilmiş, savunma hakkının güçlendirilmesine yönelikti ancak bu değişiklikten sonra ülke çapında yapılan tüm soruşturmalar -yani bu önerenin hiçbir özel amacı yoktur- daha baştan itibaren...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yüzünüze bakayım bunu söylerken de.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – ...akamete uğratılmakta. Çünkü suç işleyen insanlar zaten kendilerini bildikleri için hemen savcıya koşuyorlar: "Benim hakkımda soruşturma var mı, bunu öğrenmek istiyorum, tüm bilgileri, tüm dosya fotokopisini istiyorum." diyor. Yani burada suçlulukla, suçla nasıl mücadele edeceksiniz? Toplum içerisinde yaşıyoruz. Her türlü suç işleniyor bu toplumda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Günaydın! Şimdiye kadar suçlular elini kolunu sallayıp geziyor muydu ya? Siz uyuyor musunuz? Nasıl müsteşarsınız o zaman ya?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, ben müsteşar değilim -bir de yanlış anlamayı düzeltiyim- ben Kanunlar Genel Müdürüyüm.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha iyi! Hem de Kanunlar Genel Müdürüysen daha vahim. Yani müsteşar en azından başka birimden gelmiş olabilir. Böyle kanun şeyi olur mu Sayın Genel Müdür? Demin müsteşar gelecek dediniz. Ne bileyim, bekliyoruz biz de yani. Kimin müsteşar, kimin ne olduğunu bilmiyoruz. Peki şimdiye kadar bu böyle mi duruyordu? Yani herkes elini kolunu sallayarak geziyor, savcıdan alıyor da siz uyuyor muydunuz? Ne oldu yani?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, ben izahatta bulunayım, sonra gene şey yaparsınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bakan nerede Sayın Başkan? Bakan yok.

BAŞKAN – Buyurun, devam edebilirsiniz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, CMK 157'ye göre zaten soruşturma işlemleri gizlidir efendim. Bu 153'üncü maddeyi 157'yle birlikte değerlendirmek gerekiyor. Bu soruşturmanın gizliliğinin ihlali de 285'e göre zaten suç yani bu, sıklıkla işlenen de bir suç. Esasen, gizlilik, aslında, kamuya karşı yani üçüncü şahıslara karşı olan gizlilik. Yani soruşturmanın tarafı olan şüpheliler, vekilleri, müdafilerine karşı gizlilik değildir. Ancak son dönemlerde, demin dediğim sebeplerle, şüphelinin kendisi, müdafisi geliyor, dosyanın tüm fotokopisini istiyor. Bu organize işlenen suçlar, özellikle uyuşturucu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şüphelinin müdafisi nasıl oluyor, anlamadım, yani hakkında henüz dava açılmamış, soruşturma olan şeyde nerede geliyor?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, geliyorlar. Savcılarımızla konuşun lütfen. Bize günde bu konuyla ilgili en az 20-30 tane talep geliyor. Bütün Türkiye'nin her yerinden...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nasıl? Bir dakika ya... Hangi maddede yazıyor?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Ne efendim?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani adam “Geleyim, benim hakkımda soruşturma var mı?” diye...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Geliyor, buna engel olamıyorsunuz ki efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam, geldi. Şimdiye kadar gelmiyor muydu? Bugün mü geliyor?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Geliyordu ama -153'ün- Şubat ayına kadar, savcı talep ederek hâkimden gizlilik kararı alırdıydı. Yani önemli soruşturmalar, tümü değil, yaygın bir uygulama değil, ancak hakikaten suçun niteliğine göre, kamuoyunu yakından ilgilendiren, suçun, işte, delilleri karartılma şüphesi olan dosyalarda bu gizlilik kararı alınıyordu. Ancak bu Şubattan sonra artık böyle bir kısıtlama alınamadığı için her şey ayan beyan ortada...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neden kaldırdınız?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, işte, demin söyledim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Demin söylediğiniz değil. Neden kaldırdığınızı ben söyleyeyim de siz öyle devam edin. Çünkü o günün konjonktüründe aynen dediğiniz gibi hâkimler gizlilik kararıyla Başbakana, Bakana ve size bilgi vermeden soruşturma yaptığı için kaldırdınız. Hiç kimse sizden ayrı soruşturma yapamasın diye kaldırdınız. Onun için isyan ediyorum. O gün kaldırdınız, bugün işinize geliyor, geri koyalım. Niye?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bütün mahkemeler özel yetkili olacak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizimki bitti. Ya, ondan sonra diyorlar ki: “Sayın Günel, seslenme.” Böyle bir şey var mı ya? Kendinizin işine gelince kaldırılıyorsunuz. Niye? “Efendim, bizim hakkımızda soruşturma olmasın.” Sonra da ne güzel, “Şimdi bitti, biz başka bir soruşturma yapıyoruz, geri koyalım.” Böyle hukuk mu olur ya, böyle kanun mu olur?

Sayın Bilgiç, kusura bakma, bunu kapat kardeşim. Bak...

BAŞKAN – Dinliyorum Sayın Günel sizi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Verilen bilginin de hiçbir şeyi yok. Sen okudun diye, bunun devamı diye bir şey yok. Devam edecekseniz yarın gidin, Medis Başkanlığından alın “Buna devam edilebilir.” diye, ondan sonra görüşelim.

BAŞKAN – Hayır, Komisyon, gündemine hâkim, böyle bir şeye ihtiyaç yok.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Komisyon gündeminde böyle bir şey olamaz Sayın Başkan, olamaz böyle bir şey.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Komisyon gündemine nasıl hâkim? Gösteriyorum sana işte. Komisyon bunu görüşemez. Bana göster. Hangi teklifte, hangi tasarıda bir madde var ceza hukukuyla ilgili? Sayın Çelebi...

BAŞKAN – Sayın Günal, Komisyon gündemine hâkimdir. Bu noktada Komisyonun çalışmasına ilişkin bir itirazınız varsa Meclis Başkanlığına gerekli başvuruyu yaparsınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Günal, milletvekili, teklifini verir, Komisyon da onu işleme almakla mükelleftir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yapmıyorum! Yarın yapacağım. Bugün de buradayım. Hadi, hadi, hadi o zaman!

BAŞKAN – Yaparsanız, onda bir sıkıntı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hadi o zaman! Öyle gözlerin döndü. Hadi!

BAŞKAN – Söz talebiniz var mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hadi! Söz talebim yok. Buradan konuşuyorum, sana konuşuyorum. Gözüme bak, gözüme bak bakalım. Deminki gibi bir daha bak. Bir daha bak deminki gibi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, başka...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne yapacaksın? Yap madem ne yapacaksan? Ne yapacaksın? (Gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... (Gürültüler)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen gelme.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, siz karışmayın ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İmzayı atan zaten sensin ya!

BAŞKAN – Sayın Çelebi, Sayın Aydemir, siz yerinize oturur musunuz lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir de sen gelme bari ya!

BAŞKAN – Sayın Koca, yani tek tek mi isim sayacağım ya? Lütfen geçin yerinize.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak kardeşim, bu İç Tüzük burada. 87'yi okudum. Bana o zaman söyle...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Kalbiniz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Önemli değil ya! Hiç olmazsa ben ölürüm de memleket kurtulur bu pislikten. Başka bir şey olmaz ya!

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Sakin ol Allah aşkına.

BAŞKAN – Allah korusun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Okudum 87'yi. Aç o zaman bir şey söyle. Kanunlar Kararlar Genel Müdürü burada, baksın bakalım, yazıyor mu böyle bir şey? Ne diyor?

Bana bir tane madde bul.

Bana bir tane madde bulun ki içinde ceza hukukuyla ilgili bir şey olsun. Bu kanunda, bu tasarıda, bu teklifte, Sayın Yüksel'in verdiği teklifte, Sayın Şahin'in verdiği teklifin bir tanesinde bulun bakalım hadi! Ceza hukukuyla ilgili bir tane madde istiyorum. Hanginiz bulabilirse getirsin. İstifa edeceğim Komisyon üyeliğinden ve bir daha da başka hiçbir şeye katılmayacağım. Getirin, bulun hadi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, ilave edeceğiniz bir şey var mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bulabiliyor musun? Bulabiliyor musun? Hadi, bir bul, bir tanesini göster şu tekliflerin. Arkadaşlar, biriniz bir bulun hadi. Çıkarın kanunlardan bir tane bulun bakalım da, ceza hukukuyla ilgili, 153'le, 157'yle ilgili bir şey var mıymış?

BAŞKAN – Komisyonumuzda mı?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Tasarıda, tasarıda.

BAŞKAN – Ha, pardon.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 87'yi okudum, dinlemiyorsun ki. Oraya oturmuş, illaki oylatacağım, yapacağım diye bakıyor. Benim söylediğimi dinlemiyorsun. 87'nci maddeyi aç, tasarıyla hiç alakası olmayan hiçbir teklif, önerge görüşülemez, değişiklik önergesi. Bak bakalım.

BAŞKAN – Sayın Günel, Komisyon, gündemine hâkimdir. Burada bununla ilgili, komisyon çalışmasıyla ilgili itirazınız varsa bununla ilgili şey yaparsınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne gündemi? Gündemi mi kaldı Komisyonun?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Komisyon gündemiyle hiçbir alakası yoktur bunun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 3 tane adam dikte ediyor yani, bunun hiçbir şeyi yok. Saçma sapan!

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, ilave edeceğiniz bir şey var mı?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, gizlilikle alakalı birkaç hususu söyleyip bitiriyorum efendim. Yani soruşturma gizliliğinin amacı iki yönlü efendim: Bir, şüphelinin masumiyet karinesini korumak, aynı zamanda şüphelinin lekelenmeme hakkı, diğer taraftan da suçla mücadele anlamında delillerin karartılması, suçlunun kaçması, saklanması önlenmesidir efendim. Burada herhangi bir özel amacı yoktur bu düzenlemenin. Sadece suçlulukla etkin mücadele anlamında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Acelesi ne peki? Bir de onu söyleyin. Bugün olmadığı zaman ne olur? Memleket batar mı yani?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, teşkilattan yani bizim uygulayıcı hâkimlerimizin, savcılarımızın talebi efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Eylüle, ekime kaldığı zaman ne olur, bir de onu anlatın. Acelesi ne?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, suçla mücadele etmek gerekiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hangi suç, Allah rızası için ya!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hâkimler, savcılar bu kadar hukuktan yoksun mu? Üç ay evvel kaldırdığını...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hangi suç ya? Böyle bir şey olur mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, aslında, normal şartlarda bir şüpheli ancak resmî olarak ya ifadeye çağrılacak ya da bir şekilde, resmî şekilde hakkındaki soruşturmayı öğrenmesi gerekiyor. Ancak şu an beklenmiyor böyle bir şey. Normalde savcılarımız da aslında böyle yorumlamalı bu maddeyi. Yani seni ifadeye çağırmadık. Herhangi bir arama, el koyma, bir şey yok. Soruşturma işlemini nereden öğrendin diye sorması lazım. Ancak vekiller çok zorluyorlar bu konularda. Yani savcılarımız da ancak kanuna hüküm...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vekil zorluyor diye, zorlamayla... Ya böyle bir bilgi olur mu Sayın Genel Müdür ya? Ben anlamıyorum.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, ben vakıyı anlatıyorum. Şu anda...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yargı bağımsızlığını yitirdi mi bu kadar?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oku o zaman, neresinde yazıyor? Savcı gelen bilgiyi... “Normalde müracaat ediyor, onu önlüyorum.” diyorsun. Belli olmayan, henüz bir soruşturma kabul edilip dava açılmamış bir şeye avukat... Burada baro yetkilisi var. Hangisine bilgi veriyorsun? Ne diyorsun? Yani böyle, öyle bir söylüyorsunuz ki, tamam hukuk bilmiyoruz...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, UYAP'ta soruşturma numarası almış oluyor. Savcı o zaman “Bende yok.” diyemiyor. Normalde demesi gerekiyor ama savcılarımız bu konuda çekingen davranıyorlar efendim. Bu sefer de soruşturmalar, suçla mücadele akamete uğruyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman o savcıyla ilgili soruşturma açacaksın kanuna uymamaktan. Yani böyle bir şey var mı ya?

Sayın Günel, Bilgi Edinme Yasası çerçevesinde isteyen adam her türlü bilgiyi alıyor. Dolayısıyla şu anda Türkiye’de 136 tane ağır ceza merkezi var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya geç onları, geç.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 136 tane ağır ceza merkezi, inanın, bakın, şu anda çalışmama gibi bir durumu var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yeni oldu sanki! Bilgi edinme merkezi de yeni oldu, terör de yeni oldu, avukatlar da yeni çıktı zaten! Türkiye’de ne avukat vardı ne savcı vardı ne hâkim vardı. Hepsi yeni çıktı, hepsi yeni çıktı zaten canım!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Günel, hayır canım, olur mu öyle şey? Ama deminki söylediğiniz cümle gerçekten yanlış. Ama şunu söyleyeyim: Burada önemli olan devletin işleyişidir. Dolayısıyla Kanunlar Genel Müdürlüğümüzle Adalet Bakanlığı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya Çelebi, amma hukuk bilgin var arkadaş ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Devlet mevlet kalmadı ya. Ne kanun kaldı ne devlet kaldı ne hukuk kaldı. Hepsi...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Bir söz talebi var.

Sayın Can, buyurun,

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle yargı paketinde bu konuyla ilgili düzenleme yaptığımızda biz bunu Adalet ve Kalkınma Partisi olarak bir reform niteliğinde deklare ettik. O zaman itibarıyla diğer arkadaşlarımızdan, diğer partilere mensup arkadaşlarımızdan karşı çıkanlar da oldu. İşin gerçeği bu tekrar gündeme geldiğinde ben de tereddüt ettim niye böyle bir şey gündeme geliyor diye. Hem Adalet Bakanlığından hem de Bakanımızdan bilgi aldıktan sonra uygulamada problemler olduğundan bahsedildi. Özellikle Bilgi Edinme Kanunu anlamında müracaatlara cevap verme zorunluluğu ve soruşturmanın gizliliği ihlal edileceğinden dolayı yargılamanın safahatı ve sıhhati açısından da tedirginliklerin doğduğundan bahsettiler. Tabii, bu ne derece doğrudur, değildir diye ben kendi çapımda hem Kırıkkale'deki savcılardan hem de meslektaşımız olan başka savcı arkadaşlarımızla da görüştüğümüzden sonra bu konuda ciddi derecede uygulamada sıkıntılar olduğunu... Tabii, biz bu metni kaleme aldığımız zaman bu sıkıntıları öngöremedik maalesef ama uygulamada ciddi derecede bir talep olduğundan dolayı bu sıkıntıları bu şekilde giderme noktasında mecbur adım atmak durumundayız. Biz kanun koyucular olarak uygulamadaki problemleri de çözmek görevimizdir. Tabii ki Mehmet Ağabey'in, Sayın Günel'in itirazlarının da ben yabana atılmaması gerektiğini düşünüyorum. Şöyle ki: Eğer bir kanun metni beş altı ay önce değişmişse, yeniden bir değişiklik sebebi ortaya geliyorsa bunun ciddi, somut delillerinin ortaya konması lazım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ramazan, onu biz değiştirmedik, onu söylüyorum, hepsini siz değiştirdiniz, alın, gidin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Kanunlar Genel Müdürümüz, burada somut gerekçeleri de dile getirdi. Aslında bu ne Hükümetin ne partimizin ne de Adalet Bakanının bir talebi. Bu, uygulayıcıların bir talebi olduğundan dolayı bu talebi de biz göz ardı edemeyiz diye düşünüyorum ben.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kim uygulayıcısı?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ramazan, bunu Adalet Komisyonuna götürün, tartışın, onlar tartışsın bunu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Uygulayıcısı kim ya bunun?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Mehmet Ağabey, hukuken şunu söylemek istiyorum ben: Bir avukat olarak bir avukatın ceza dosyasına erişimi noktasındaki engellere karşıym prensip olarak fakat biz terazinin diğer kefesine de soruşturmanın gizliliği ve sıhhatini de koymak durumundayız. Burada uygulayıcılara rol düştüğü için benim uygulayıcılardan almış olduğum bilgiler muvacehesinde bu geriye gidişin doğru olduğu kanaatindeyim diyor, Plan ve Bütçe Komisyonuna da tekrar saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Türel, buyurun lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, bugün ayın 10'u, 11'ine geçtik.

İZZET ÇETİN (Ankara) – 11'i oldu.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - 11'i oldu, Cuma günü, Meclis zaten, 24 mü, 25'ine kadar uzatıldı yani daha on beş gün var. Bunun yeri, yöntemi bellidir, varsa bununla ilgili Adalet Komisyonu -Meclis çalışıyor çünkü- ilgili komisyona gönderirsiniz, ilgili komisyon toplansın, on beş gün içinde -bir şey değil bu- görüşülsün, gitsin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Öne alın hatta.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Hukukçular bunu tartışsın, biz hukukçu değiliz, burası da hukukla ilgili bir Komisyon değil, burası doğru bir yer değil, tartışma açısından da doğru bir yer değil çünkü hukukçular, sonuçta uygulamayı bilen insanlar, bunun daha öncesine ilişkin siz burada bizi bilgilendiriyorsunuz, biz daha önceki süreci bilmiyoruz yani bunun yeri burası değil, biz bunu söylüyoruz. Bunun yeri ilgili komisyona gitsin, ilgili komisyonda hukukçular öncesiyle, bu işin evveliyatı varsa evveliyatını konuşsunlar, uygulamaları, -arkadaşımız da söyledi- onları tartışsınlar yani burada görüşülmesi yanlış bunun. Bizim bu konuya ilişkin bir bilğimiz yok. Son dakikada bizim önümüze geldi bu, dün yoktu, bugün itibarıyla geldi yani böyle bir şey olmaz. Yani, Plan ve Bütçe Komisyonu değil bu ilgili maddenin yeri. CMUK'la ne ilgimiz var bizim? O zaman bırakalım bütçeyi de Adalet Komisyonu yapsın, Anayasa Komisyonu yapsın. Böyle bir şey olabilir mi?

Lütfen, Plan ve Bütçe Komisyonunun ağırlığına, görev alanına uygun bir çalışma düzenini tutturalım Sayın Başkan. O açıdan bu madde geri çekilsin, onlar gitsin ilgili komisyona. Daha on beş gün var, on beş gün var daha. Şimdi bu bitecek, bitirelim bunu bugün, hepimiz gidelim evlerimize. Sonra biz muhalefet şerhi yazacağız, sonra Genel Kurul aşaması var, bir hafta on gün sürecek. Daha on beş gün var Meclisin kapanmasına. Ya, neden ısrar ediyorsunuz Sayın Bakan? Hükûmeti temsil ettiğiniz için söylüyorum. Bunun bir anlamı yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Barodan bir bilgi alalım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Şimdi, bu değişiklik 6 Mart tarihinde Resmi Gazete’de yayımlandı, şubat ayı içerisinde de söz konusu kanunun görüşmelerini yapmıştık.

Şimdi, bu hüküm kaldırılırken bizlere, hepimize ceza yargısında çok önemli bir reform olarak sunulmuştu, o şekliyle takdim edilmişti ve o şekliyle de gerçekten benimsenmişti. Oradaki şeylerden bir tanesi, silahların eşitliği ilkesine göre iddia ve savunma makamlarının eşit haklardan yararlanmaları, taraflardan birine tanınan hakların diğerine de aynen tanınması gerekmektedir. Bu durum savunmak hakkının gerçekten hakkıyla yapılmasının zorunlu bir gereğidir. Soruşturma aşamasında müdafinin dosya içeriğinin incelemesinin engellenmesi savunma hakkının kısıtlanması anlamına gelmektedir. Bu nedenle Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 153’üncü maddesindeki ilgili fıkralar çıkarılmıştır. Orada Adalet Komisyonunda tutanaklar incelendiğinde -daha dün gibi olmuş bizim açımızdan, Komisyonunda da vardım zaten, her şey hafızamda taze- oradaki görüşmeler de değerlendirilebilir.

Şimdi, her şeyden önce bilgi edinme hakkıyla -pratik olarak burada tartışması geçtiği için belirtiyim- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamı dışındadır bu uygulamalar. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun 20’nci maddesinde soruşturmalar konusu düzenlenmiştir. Gidip de savcılığına herhangi bir dilekçe vererek hakkınızda bir soruşturma yürüyor mu, yürümüyor mu esasen öğrenemezsiniz. Bu konuda zaten size bilgi veriliyorsa savcılar görevini zaten yapmıyor demektir.

İkincisi: Örgütlü suçlarda zafiyet olduğu söylenmektedir. Ancak, örgütlü suçların artık günümüzde hepimiz tarafından eleştirilen, sadece hukukçular tarafından değil, hepimiz tarafından eleştirilen bir yapısı vardır. Bu soruşturmalar telefon dinleme kayıtlarına göre yürütülmektedir yani telefonlar dinlenmekte, tapeler ortaya çıkarılmakta ve ona göre yürümektedir. Ancak, bu düzenleme yapılırken Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 135’inci maddesi değiştirilmemiştir. Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 135’inci maddesine göre iletişimin tespiti işlemi, kayda alınması işlemi yani telefon dinlemesi işlemi gerçekleştirilirken o gerçekleştirilmeye ilişkin işlemler gizli tutulmaktadır, hatta öyle bir işlem yapıldığına dair karar soruşturma dosyasına dahi konmamaktadır. Ne zaman ki telefon dinleme işlemi sonuca bağlanır, sonlandırılır, ondan sonra bütün bunlar dosyaya konulur ve tarafların ancak ondan sonra bundan haberi olur.

Şimdi, önerenin gerekçesinde Alman Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 157’nci maddesinden bahsedilmektedir. Size Alman Ceza Muhakemesi Kanunu hakkında da bilgi vereyim. Şimdi, Alman Ceza Muhakemesi Kanunu (STPO) 1877 yılından beri Almanya’da yürürlüktedir ve STPO’da aslında çok az sayıda değişiklik yapılmaktadır. STPO’da, elbette, 157’nci maddede dosyada kısıtlama kararı alınabileceğine ilişkin bir hüküm bulunmaktadır, bu doğrudur. Ancak, 2001 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Garcia Alva, Lietzow ve Schöps kararlarıyla birlikte Alman uygulaması tamamen değişmiştir. Bu kararlar uyarınca, silahların eşitliği ilkesi uyarınca bu kararların özü şudur: Bir kişiyi tutuklamaya sevk ettiğinde tutuklamaya sevk edilen kişiye savcının elindeki delillerin verilmesi gerekir ve dosyanın gizliliği kararı tutuklamaya sevk esnasında kalkmaktadır. Biz hâlâ eski STPO uygulamasından bahsediyoruz burada. Kaldı ki STPO’da düzenlenmemesine rağmen Alman ceza uygulamasında şu an yerleşik şey: Savcı ile müdafî soruşturmayı birlikte yürütmektedirler, birlikte bilirkişi raporu almaktadırlar, bilirkişiyi birlikte seçmektedirler, bilirkişiyi sorulan soruları birlikte belirlemektedirler. Şimdi, Almanya bizden bu konuda çok daha ileride, bizim için onlar hayal gibi geliyor, o zaman Almanya’da hiç mi ceza soruşturması yürümüyor?

Şimdi, Avrupa Birliği’nin 2013 İlerleme Raporu ortada, 2012 İlerleme Raporu ortada, 2011 İlerleme Raporu da ortada. Bu raporların hepsinde ortak bir nokta var, örneğin okuyayım, 2013 ilerleme raporu, hepsinde var bu: Hâkimler, savcılar ve savunma tarafıyla ilgili olarak adliyelerde ve duruşmalar esnasındaki uygulamaya yönelik düzenlemeler silahların eşitliği ilkesine saygı duyulmasını veya bu ilkenin var olduğu algısını güvence altına almamaktadır. Bu durum hâkimlerin tarafsızlığına ilişkin algıyı gölgelemeye devam etmektedir. “Yani, bu ve benzeri silahların eşitliği eleştirisine ilişkin son dönemdeki Avrupa Birliği ilerleme raporlarının hepsine girmiştir. Ayrıca, konuya ilişkin olarak ceza yargılamasında bir reform gerçekleştirilmek istenmektedir ülkemizde.

İşte, bir proje başlatılmıştır “ceza adaleti sistemi” diye. Oranın uzun dönem uzmanlarından Marcel Lemonde uzun uzun bu maddenin kaldırılmasını, yeniden düzenlenmesini önermektedir. Niye bunu önermektedir? Çünkü ceza yargılamasında şu anda çok temel bir tercihte bulunmaktadır yani bu avukatın kullandığı yetki vesaire değildir. Avukat ancak vatandaşın sahip olduğu bir yetkiyi kullanabilir. Yani biz elbette hayatımız boyunca “Suç işlemeyeceğiz.” diyebiliriz, “Suç işlemeyeceğiz.” şeklinde hayatımızı sürdürebiliriz ama hiç kimse bizim yargılanmayacağımız garantisini veremez. Bu madde vatandaşın sunulan büyük bir özgürlüktür. Kişiyi tutukluluğa sevk ediyoruz, tutuklu bir şekilde yargılanmaya başlıyor, daha ortada iddianame yok, bir yıldan fazla, iki yıldan fazla tutuklu kalıyor ama hakkındaki iddiaları bilmiyor, dosyadaki delilleri bilmiyor.

BAŞKAN – Toparlar mısınız, konu anlaşıldı, lütfen.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – O düzenlemeyle esasen bunlar kaldırılmıştı. CMK 135 ortada, bunun bilgi edinme hakkı kapsamı içerisinde olmadığı da ortada. Anlaşılan bizim savcılarımız duruma ayak uyduramamışlar ve işin kolayına kaçmak istemektedirler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Ha, şunu da belirtmek gerekir: Eğer bu ceza yargılamasında bir dezavantaja sebep olduysa yani bir avukat, bir müdafî örgütlü bir suçta bir bilgi alıp diğerlerine iletiyorsa peki bu konuda niye işlem yapılmıyor? Bugüne kadar bize iletilmiş bir avukat hakkında soruşturma yok, hiçbir şey yok. Bunun gereğinin de yapılması gerekir.

BAŞKAN – Toparlar mısınız sözünüzü lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, bir dur, ya. Yani, yine şimdi kaldıracaksın ayağa beni ya.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN - Bu çok önemli Başkanım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, avukatların müdafa hakkını elinden alıyor, Baro Birliği Temsilcisi konuşuyor, sen kalkıyorsun “Toparlar mısın.” diyorsun ya.

BAŞKAN – Ya, on beş dakikadır dinliyoruz, bir sıkıntı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, istersen kırk beş dakika sürer. Gerekçesini anlatıyor, ben anlamadım. Allah Allah!

BAŞKAN – Tamam, ben de gerekçesini...

Toparlar mısınız.

Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Bu oldukça önemli bir düzenlemedir. Şimdi, vatandaş silahların eşitliği ilkesi sayesinde -ki bu silahların eşitliği ilkesi olarak dilimize bu şekilde çevrilmiştir, kabul görmüştür dilimizde, o şekilde de kullanılmaktadır- talep ve iddialarının ispatına yarayan delilleri karşılıklı olarak sunarak bunları tahkikata konu etme ve böylece sav yahut savunmayı çürütme hakkına sahip olmakla birlikte ayrıca ve belki de öncelikle başka usulî imkânlarla da kavuşmaktadır. Şimdi, şu demek bu: Sizin hakkınızda bir soruşturma yürüyor, sizin hakkınızda deliller var, neyle suçlandığınızı bile bilmiyorsunuz. Hani kamuoyuna yansıyor ya “Beni neyle suçluyorlar, onu bile bilmiyorum hakkımda?” diye. Gerçekten dosyayla gizlilik kararı veriyor, dosyadaki herhangi bir şeye ilgili kişi yani yargılanan kişi ulaşmıyor. Bu şekilde kişi sadece iddia ve taleplerini ileri sürmek yönünden çekişmenin diğer yanına göre daha aleyhte bir durumda olmayacak ama aynı zamanda karşı tarafın iddia, talep ve savunmalarına karşı da beyan ve açıklamada bulunma imkânına kavuşacaktır. Esas olan, taraflar arasında adil bir usulî dengenin bulunması, davanın ortaya konulabilmesi bakımından tarafların makul olan haklara sahip olabilmesi ve öncelikle dosyadaki tüm deliller ve mütalaaların taraflarca bilinmesi ve bunlar üzerinde yorum yapıp tartışabilmesi gerekmektedir.

Yani, bu şu demek değildir: Yani, savcı sanığın avukatı yani müdafî dediğimiz kişiyle aynı haklara sahip olsun demek değildir, eşit olsunlar demek değildir. Bu düzenlemeyi koyduğumuz zaman objektif bir kriter de yer almıyor -eski düzenleme bu çok eleştirilmiş bir düzenlemedir- konulmuyor buna. İsteddiği dosyada gizlilik kararı verecektir ve gizli olan dosyada artık sizin yapabileceğiniz savunma anlamında hiçbir şey kalmıyor. Ne diyebiliriz ki? Delilleri göremiyor, delilleri göremeyince kendisini nasıl savunacak? Yani, hepimiz yargılanabiliriz, hepimiz yargılanabiliriz. Bu bizim vatandaş koruyan -bunun avukatlarla çok fazla alakası yok, bu vatandaşın hakkıdır çünkü- vatandaş koruyan bir düzenleme yapılmıştır. Ha, üç ayda aksaklık doğduysa- ki üç ayda bunun aksaklığının doğup doğmadığını tespit etmek bile neredeyse imkânsızdır. Biraz önce dediğim gibi, Alman Ceza Muhakemesi Kanunu 1877’den beri uygulanmaktadır- oturulur, düşünülür, eğer böyle bir şey gerekiyorsa buna somut bir kriter belirlenir. Birinci fıkradaki “müdafî” ibaresi burada yer almıyor ama çok eleştirilmektedir, orada “avukat” yazması gerekmektedir. Bir bütün olarak bu madde tekrar

ele alınır. “Yok, bu şimdi böyle geldi, böyle geçsin...” O zaman birinci fıkrası da tartışılmayacak, somut kriterleri de tartışılmayacak ve eski, sürekli eleştirilen ve bizim dışımızda, savcılarımız dışında herkes tarafından eleştirilen bir düzenlemeye geri dönmüş olacağız. Yürütülemiyorsa eğer soruşturmalar “Şu dosyada şu olmuştur, bu dosyada bu olmuştur. Şu dosyada şu şekliyle bilgi aktarımı olduğundan şüpheleniyoruz. Şu avukatta problem var...” Varsa eğer bu, gerçekten bu, oturulur, konuşulur, tartışılır, kriterlere bağlanır, gizlilik kararı verme kararı verme kriterleri belirlenir, ona göre iş yürütülür. Öteki türlü, eski zamanda çok çok fazla eleştirilen, yargı sistemimizi töhmet altında bırakan bir düzenlemeye biz geri dönüş yapmış oluruz.

Eğer gerçekten ihtiyaç varsa bunun birinci fıkrasıyla birlikte tamamının değerlendirilmesi gerekmektedir. Burada, ceza yargılamasında çok temel, ana ilkelerden bir tanesi tartışılmaktadır ve vatandaşın ceza yargılamasında, ceza usulünde bir temel hakkı düzenlenmektedir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Genel Müdür, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, efendim, Avukat Bey’in görüşlerine saygı duyuyorum ancak Alman Ceza Usul Yasası 147 hâlen meridir, yürürlüktedir, bununla ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götürülen başvurularda da herhangi bir ihlal kararı verilmemiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kriteri bu maddenin sıklıkla uygulanmamasıdır. Zaten şubat ayından önceki uygulaması da bu şekildedir Türk uygulamasının. Yani her dosyada, her soruşturmada böyle bir uygulama yapılmıyor, kısıtlama kararı getirilmiyor. Önemli suç iddialarıyla, hakikaten bu organize suç örgütleriyle mücadelede, terörle mücadelede bu yola başvuruluyor ancak zaten savunması alınırken bir kişi ifadeye çağrıldıysa artık orada gizlilik çok anlamlı olmuyor.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür soru da şu zaten: Madem bu böyleydi niye şubatta bunu değiştirdiniz ya da aralıkta?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, yani o zaman söylüyorum yani orada...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hâkimlerin, savcılarının hukuk bilgisi yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Konjonktür farklıydı.” dedi, daha ne desin size.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, yok. O zaman da özel bir amacı yoktu, şu anda da. Bütün sorun şu anda ortada bir vakla var, hakikaten soruşturmalar selamette yürütülemiyor, buna bir çözüm arayışıdır, başka hiçbir amacı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mesela, hangi soruşturma yürütülemiyor?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, Ankara Adliyesine günde bin soruşturma geliyor, yılda 300 bin civarında soruşturma. Yani “İki ayda nasıl anlaşılmış?” diyor Avukat Bey. Ankara Adliyesinde sadece bin soruşturma yani bunun hepsinde yaşayabiliyor savcı bey bunu yani çünkü Türkiye’de çok sayıda suç işleniyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, ben de şunu söyledim size...

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İki hafta önce aşağıda bir ceza paketi geçiriliyor yani Adalet Komisyonundasınız, Kanunlar Genel Müdüriyüm diyorsunuz, eğer haberiniz yoksa vah hâlimize. Yani “Bizim talebimiz değil, onun talebi değil.” Arkadaşımız Ramazan güzel söylüyor yani masal anlatıyor bize “Vallahi hiçbirimiz değil.” ama uygulayıcı kim? Yani, iki hafta önce çıkmış burada bir ceza paketi var, bununla ilgili Adalet Komisyonundan geçmiş. Uyuyor muydunuz, o zaman savcılarının talebi yok muydu? Dün mü çıktı, bugün mü çıktı? Onu soruyorum. Yani, biz bu kanunu görüşmeye başladıkten sonra, bu alt komisyonda başladıktan sonra üst komisyonda görüşürken aşağıda ceza paketi çıktı ya, hukuk paketi çıktı. Yani o da bir torbaydı, tamamıyla sizinle ilgiliydi. Kusura bakmayın, hiçbir şekilde bu söylediklerinizin samimiyetine inanmıyorum. Yani kusura bakmayın, “Bu ihtiyaçtan çıktı.” falan filan. Ya, adam gibi deyin ki: “Kardeşim, bizim şu şu operasyonlarımız var. O zaman böyleydi.” ona göre tartışalım. Masum gerekçeler sunarak “hukuki gerekçe” dersiniz o zaman tam tersine iyice aptal yerine konulduğumuzu düşünürüz. Yani burada tamamıyla bu torbanın çıkma nedeni belli, kırk gündür beklememizin nedeni de belli. Hükûmet, Sayın Başbakan, intikam hırsı içerisinde, kendi uydurduğu paralel yapıya... Bir de gelip burada hakiki paralel devletlere... Bak, adamlar yok, temsilcileri burada oturuyor, her şeyi söylüyor, ondan sonra da geliyorsunuz, bir de diyorsunuz ki: “Terörle mücadele.” Ya, geç bunları ya. İnsanın anasına küfreder gibi -çok özür diliyorum- ben öyle hissediyorum bana böyle söylendiği zaman. Aşağıdan kanun çıkarıyorsun, adamlarla her türlü müzakereyi serbest bırakıyorsun,

bütün KCK sanıklarını serbest bırakıyorsun. Hangi terörle, IŞİD'le mi mücadele edeceksiniz, anlamadın yani ben? Böyle bir şey olabilir mi? Arkadaşlar da geliyor diyor ki: Ya bu... Kardeşim, o çıktıktan sonra zaten bu geliyor.

Ya, böyle bir şey var mı? İki ay önce neredesin, iki hafta önce neredesin? Bu adalet sistemi üç günde mi kuruldu, yeni mi çalışmaya başladı? Yani, bize hakikaten bunun neden gerekli olduğunun bir gerekçesini söyleyin. Ben usulle ilgili hâlâ söylüyorum Sayın Başkanım, esasa, görüşmeye geçtiği zaman, bilgi vermesi bittiği zaman Sayın Genel Müdürün görüşeceksek ona göre konuşma hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, gerçekten bir ihtiyaç varsa bize bunu söyleyin, gerçekten ihtiyaç varsa da gidin, sabahleyin arkadaşlar versin, tasarıyla uğraşmayın, birisi teklif verir nasıl olsa.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Meclis Başkanlığına takdim edersiniz, ertesi gün hemen acilen çağırabilir, Başkan sevk edebilir. Biz daha bu kanunu görüşmeye başlamadan sizin bir maddelik kanunuz çıkar o kadar acilse. Bize değil, derdinizi Marko Paşa'ya yani Adalet Komisyonuna anlatacaksınız, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günal.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Ben daha konuşmadım maddeyle ilgili, Sayın Genel Müdür açıklama yapıyordu, açıklamayı bitirsin diye...

BAŞKAN – Hiç sıkıntı yok, Sayın Günal, söylediniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bittiyse... Ben müdahale ettiğim için söylüyorum.

BAŞKAN – Yok, yok sorun değil, Sayın Akçay'a söz vereyim.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, eğer görüşmeler devam ederse bu hadise iyice çetrefilleşecek. Zamanlama fevkalade manidar. Komisyondaki durum da bana göre manidar. Bugün sabahleyin Hükûmetin PKK'yla iş birliğini çözüm süreci adı altında çıkarttığı kanundan sonra bunun da gelmesi hadiseyi fevkalade manidar yaptı. Bu çok fazla somut olarak da izah edilemiyor. Hükûmet ne yaptığını veya ne yapmak istediğini herhâlde kendisi de bilemiyor. Dolayısıyla, böyle bir oldubittiyle, emrivakiyle bu kanunların geçmesine müsaade etmek mümkün değil. Buna gereken her türlü direnci, tepkiyi ortaya koyacağımızın da bilinmesini istirham ederim.

Şimdilik söyleyeceklerim bunlar Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.23

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.54

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, 55'inci Birleşimin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Katılıyor.

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; size tarihî bir konuşma yapmak durumundayım.

Maalesef hukukun katledilmesine hep birlikte kırk gündür seyirci kalıyoruz. Bugün bu dayatmanın, bu teslimiyetin, hukuk tanımazlığın son bir örneğini yaşıyoruz. İçim acıyarak bunları söylüyorum ama tarihe birilerinin not düşmesi lazım. Bu kadar hukuksuz, bu kadar dayatmacı, bu kadar “Ben yaptım, oldu.”cu bir anlayış kabul etmiyorum ne kadar masum gerekçeyle gelerseniz gelin. Bu kadar önemliyse neredeydiniz diyorum size. Savcılar çalışmıyor muydu? Düne kadar bunu bilmiyor muydunuz?

Değerli arkadaşlarım, olan çok basit. O zaman 17-25 operasyonunda size haber vermeden “Benim bilgim olmadan nasıl olur?” diyen Sayın Başbakan ve Sayın Bakan “Ben onlara gösteririm.” diyen Muammer Güler’in kendilerinden habersiz yedikleri operasyonu kapatmak için bu maddeleri getirdiniz. O zaman gizli soruşturma yapılmamasını istiyordunuz çünkü kendi haberiniz olmadığı zaman sonucuna, bunlara katlanamıyordunuz. Sonra döndünüz, şimdi siz başkasına operasyon yapıyorsunuz, “Kusura bakmayın, biz bilgileri size veremeyiz.” Bunun başka hiçbir nedeni de yok, tercümesi de yok.

Değerli arkadaşlar, siz kalkıp burada bu yolsuzlukların üstünü örterseniz, sonrasında da kalkıp hukuku kullanırsanız, sonrasında bunun araştırmasını engellerseniz şimdi bize kalkıp darbeden, 28 Şubattan, yok muhtıradan bahsediyorsunuz. Gerçek anlamda darbeyi Cemil Çiçek yaptı, 28 Şubat 2014. 28 Şubat darbesi 97’de değil, bir hukuk darbesi, bir başbakanın yaşamayı da yargıyı da, bütün güçleri tahakküm altına almasının darbesidir. Meclise gelen fezlekeleri Meclis açık olmasına rağmen bilgiye sunmayıp kamuoyuna yansıdıktan sonra ve savcılık açıklama yaptıktan sonra “Biz gönderdik.” diye kalkıp “Bize gelmişti.” demek gerçek bir yasama darbesidir, Meclisin tüzel kişiliğini hiçe saymaktır. Meclisteki görevli memurlar bunu inceliyor, uygun mu değil mi diye bakıyorlar, fezlekenin içini dışını görüyorlar, biz kavgayla sadece sunum yazısını görebiliyoruz. İşin özünde 17-25.

Bu çıkan torba kanunun adı bundan sonra “Soma” değildir. Bu torba kanunun içine harama katılan helal sadece Soma’dır. Artık helale haram da değil. Bu torba kanunun adı, parolası “sıfırlama”, şifresi “17-25”tir, artık net belli oldu. Soma moma hikâye, kimseyi kandırmayın. Kavgaya ettiğiniz maddelerde ya rant var ya da hukuku geçersiz kılmak var. Bakın, bütün arkadaşlarımız burada, kaç gündür bakıyorlar; burada tartışmalı geçen, uzun süren maddelerin tamamında ya Anayasa’yı, Anayasa Mahkemesini, Danıştayın hükümlerini geçersiz kılmak var ya da birilerine adrese teslim rant işleri var.

Değerli arkadaşlar, hiç kimse bize burada hukuk mavalı okumasın, hukuk falan kalmadı, tuzun koktuğu yerdeyiz. Böyle bir hukuk anlayışı... Hukukçu olan Adalet Bakanı gelir, Meclisin hukukuna da sahip çıkar, Anayasa’sına sahip çıkar, İç Tüzük’üne sahip çıkar.

Şimdi, ben diyorum ki: “Ben anama küfrettiğim.” Bakıyorsunuz. Diyorum ki “Bir madde burada görüşülmesin, 87’de böyle bir şey var.”; sonra geliyor Başkan, bana diyor ki: “Harçlarla ilgili bir şey var. İz maddesi düşelim.” He, biz de keriziz ya, yuttuk yani, affedersiniz. Şimdi, hem diyorsunuz “87’de bir şey yok.” hem sonra Genel Kurulda ekleyebilmek için bana -gecenin köründe oturmuş, düşünmüş arkadaşlar- neymiş, “Cezayla ilgili, 153’le ilgili harç var.” Vallahi süpersiniz. Hep böyle çıkıyor bu fikirler. Yani şimdi bu benim anama sövmek değil mi, aklıma, zekama, namusuma sövmek değil mi? Fikir namusu da bir namustur ya. Bir şeyi söylemişsek diyoruz ki bu olmaz. Olmaz diyorsak bizimle ilgili bir çıkar yok. Siz çıkarları savunuyorsunuz ama burada milletin çıkarı var, burada hukukun üstünlüğü var. Benim için kime yapıldığı önemli değil.

Yani bir taraftan da çağırıyor arkadaşlarımız, “Ya, bak, terörle mücadele edilemiyor.” Vallahi aklımızla alay ediyorsunuz, hakaret ediyorsunuz bizim bilgimize, birikimimize. Aha burada ortaklarınız oturuyor; çıktı aşağıdan kanun, kim ne itiraz etti? Çıktı kanun aşağıdan, terörle mücadeleyle ilgili her şeyi kaldırdık. KCK’lıların hepsini saldırdınız, şimdi de Sayın Genel Müdür diyor ki: “Vallahi savcılara baskı geliyor.” Ya, Öcalan’ın avukatlarına her şeyi vermediniz mi, KCK’cılara her şeyi vermediniz mi, tutuklamadınız mı? Varsa bir şey gidersiniz, oradaki maddeye bakarsınız. Savcı gereğini yerine getirmiyorsa HSYK ne işe yarıyor? Sadece paralel avcısı mısınız HSYK’nın ilgili savcılarıyla ilgili? Ben burada söylüyorum, buraya gelmiş Sayın Genel Müdür. Önceki gün söyledim, Adalet Bakanı yoktu. Soru sordum, arkadaşların hiçbirisinden bir tepki de gelmedi, akçeli kamulaştırma işiyle ilgili size sorayım, hâkimlik şeyine sahipsiz. Siz raporluyken sizin imzanızı taklit ederlerse ne olur? Raporluyken resmî bir evraka imza atabilir misiniz, hele hele bir duruşmaya? Sizin giyabınızda duruşma... Yani başkan olarak, sanığın hakkında giyabi duruşma oluyor ama hâkimin hakkında giyabi bir duruşma olur mu? Olmaz. Peki, azledilmiş bir avukat veya istifa etmiş bir avukatın verdiği dilekçe kabul olur mu? “Olmaz.” diyeceksiniz. Peki, bununla ilgili bir şikâyet olursa savcılığın evrakta resmî sahtecilik suçu olduğu için resen soruşturma açması gerekir mi? Gerekir. Bütün bunlar olmasına rağmen, adamın raporları sunulmasına rağmen... Dün burada söyledim, siz yoktunuz, bunu da not alın diye söylüyorum. Sayın Bakana da gerçi soru önergesi verdim, siz de bana kanun maddeleri yazıp göndermişsiniz.

Şimdi, bizim hukuk devletine inancımız nasıl olacak? Başsavcıya şikâyet edilir, o ilin başsavcısı “Gereksiz, kaosa -tırnak içerisinde- yol açacağından soruşturmaya gerek olmadı.” Adalet Bakanlığına aynısını soruyorum, onların gönderdiği şey “Biz soruşturma izni, şu tarihli olurla vermedik.” diyor. Başsavcı hakkında da şikâyet var. Şimdi, ben sizin hukuk anlayışınızın neresine güveneyim? Şimdi, bu soruşturulmuyorsa ve cümlede “Gereksiz kaosa yol açacak...” deniyorsa ve bu da bugün değil önceki gün görüştüğümüz kamulaştırma maddeleriyle ilgiliyse, bir kişinin dava açma hakkı en temel hakkıysa, bunu elinden alan maddeleri getirirseniz ben size ne diyeyim? Hukuk kaldı mı diyeyim? Yani sonra da “Efendim, şöyle oldu, böyle oldu, hopladı, zıpladı.” Adam vermiş Sayın Bakanım, diyor ki: “Okul yap.” “Köprü yapacağım, yol yapacağım.” kamulaştırmışsın, “Gar yapacağım.” kamulaştırmışsın, “Stadyum yapacağım.” “İyi.” demiş sporsever, sonra almış orayı AVM yapıyor. Vatandaş da diyor ki: “Arada rant var, benim payımı ver.” Yok, zinhar dava açılmasını diyor arkadaşlar. Şimdi nasıl yapacağız? Bu hukuk devleti. Böyle hukuk devleti olur mu? Bunu kapatan, üstüne terkini, tescilini, bütün işlemlerini yaparken sahte imzayla mahkeme kararı tescil ediyorsunuz, bunu şikâyet eden vatandaşın hakkını elinden alıyorsunuz kanunla, sonra da hukuk devleti. Onlarla uğraşmıyorsun, geliyorsun, nereden bulduysan bize “müdafilere izleme hakkı.” Sizin göreviniz ne Adalet Bakanlığı olarak? Hâkimlerin, savcılarının yüksek kurulu var, geldiği zaman bir teftiş kurulu var. Hemen gidip Bakan oraya başkanlık edip herkesi etkilemeye çalışıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu böyle “Ben yaptım, oldu.” mantığıyla olmaz. 87’nci madde gayet net, okudum size. Burayla ilişkisi olmayan hiçbir şey çıkmaz. Buradan şimdi bakalım, beraberce çıkaralım. Gelin, beraber bakalım, okuyalım. Teklif burada, arkadaşlarımız vermiş, tasarı burada. İçinde bir tane, bırakınız ceza hukukunu, yani herhangi bir şekilde Adalet Bakanlığını ilgilendiren bir şey var mı? Bu kanunlar nasıl yapılıyor arkadaşlar? Tasarı ve teklif, birleştirdiklerimiz de 5510’la ilgiliydi çoğu, sosyal güvenlikle ilgili, 5502’yle ilgili kanunlar. Şimdi, neye göre bu önergeyi arkadaşlarımız burada kabul etmeye kalkıyor? “Efendim, kabul ettik.” Yanlış, onların da yanlış olduğunu söyledik. Burada tasarıda veya teklifte olmayan bir önergeyi kabul etme yetkimiz yok. Ha, “Devletin işi var.” İyi, tamam, samimi olduğunuzu düşünelim, tamam, hayalî yarattığınız paralel devlet operasyonunda işe yaramadığını, harbiden de terörle mücadelede kullanacağınızı düşünelim. O zaman şimdiye kadar yapmıyor muydunuz, bugün mü aklınıza geldi? Adalet Komisyonu ne iş yapar Sayın Bakanım, Sayın Başkan? Çağırırsın yarın sabahleyin... Tekrar söylüyorum, bak, baştan söyledim, eğer lazımsa hemen yarın arkadaşlarımız bunu teklif hâline getirsin, iki satırlık gerekçeniz vardır zaten, yazın, önergenin gerekçesini kanun gerekçesi yapın, yarın toplansın, pazartesi, salı bizim torba bitmeden, başlamadan siz gidin, bitirin, memleketin işi beklemesin o kadar aceleyse. Yani yazık, bu kanun öyle bitmeyecek çünkü, hele bu akşamdan sonra zaten bitmeyecek. Yani, samimi yetle söylüyorum, eğer gerçekten lazımsa gidin, sabahleyin, Bakanınız arasın. Burada arkadaşlarımız teklif veriyor, grup başkan vekilleriyle konuşun, Adalet Komisyonundan geçerse gidin, bakın, oradan hemen salı günü ilk madde olarak bunu görüşünler, yarım saat içerisinde biter eğer dediğiniz gibi lazım bir şeyse. Ha, o değilse diyorsunuz, “Şimdi, peki, biz bu herzeyi niye yedik?” demiş. Ağayla marabanın hikâyesini biliyorsunuz değil mi, ha? Anlatayım mı, tutanaklara geçsin mi? Hani ağa ata biniyormuş da maraba aşağıdan çekiyormuş. Sonra bahse girmişler. İş tersine bindikten sonra “Biz bu herzeyi niye yedik?” Biz bu kanunu niye çıkardık, niye değiştirdik, şimdi niye değiştiriyoruz, neye göre değiştiriyoruz? Şimdi bize “Efendim, uygulamada aksaklık var.” diyor arkadaşlar. Siz de diyorsunuz ki... Ne zaman çıktı? Hadi, haklı olduğunu düşünelim, bugün ayın kaç? Bu Medis ne zaman kapanıyordu Sayın Genel Müdürüm, Sayın Çelebi

veya bu torba buraya ne zaman geldi de, dün akşam mı aklınıza geldi, inme mi indi evveli günden önce? Yani vahiy mi geldi, ne oldu, anlamadık. Ha, “Bu gibi şeyler en son gelir, zaten bilmemeniz gerekir.” diyorsanız doğru söylüyorsunuz. Burada adamcağız oturdu, oturdu, koskoca SPK Kanunu görüşüldü. Aşağıya da geldi, otururken önergesi imzalandı, görevine son verildi. Öyle oluyor yani, hep gece yarısı operasyonları geliyor, biliyorsunuz böyle kanunlar, arkadaşlarımız gayet iyi biliyor.

Şimdi, bakın, o zaman biz burada kanunu görüşmüştük -şubat ayı daha yani taze, daha altı ay olmamış- Şubat ayının 21’i itibarıyla kanunun tarihi gözüküyor, martta da Resmî Gazete’de yayınlanmış. Buradan size şimdi önce okuyayım da kimin dediğini söylemeyeyim, sonra kimin dediğini söyleyeyim isterseniz. Önce kim ne demiş, onları size söyleyeceğim, arkasından da bunu kimim söylediğini bakalım bilebilecek misiniz? Yani, kanunu çıkarırken yapmış olduğunuz konuşmadan bahsediyorum, ilk başladığında. Yani hakikaten okuduğum zaman, ben bunu arkadaşlarım söylediği zaman “Getirmeyin.” dedim ve ne olduğuna da baktım. Ama o gün getirirken söylediğiniz resmen böyle, hukuk manifestosu gibi. Hakikaten, ben böyle baktığım zaman hoşuma gidiyor, çok güzel laflar söylenmiş. Hukuk devletinden, kişinin özgürlüklerinden, bilgi alma hakkından, yargılanma hakkından, neler var. Yani çok güzel laflar, hukuk devletine doğru gidiyoruz, ileri demokrasi yapıyoruz, yavaş yavaş hepsini bitirmeye doğru gidiyoruz Allah’ın izniyle ama bir de bakıyoruz, iki ay sonra ne olmuş acaba? Yani gerçekten aklımızla alay ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, burada, kusura bakmayın, bu söylediğiniz, yaptığınız tiyatro ve 17 Aralıkla beraber başlayan tiyatro artık çok can sıkıcı ve üzücü noktaya geldi.

Diyor ki arkadaşımız: “Değerli milletvekilleri, esasen 22 iken Komisyonda yapılan çalışmalarla 21 maddeye düşürülen bu teklifle, ceza ve idari yargı mevzuatına ilişkin 9 kanunda değişiklik yapılması öngörülmektedir.” diye başlamış. “Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereği bir iç hukuk normu hâline gelen ve dolayısıyla kanun niteliği taşıyan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin, her şeyden önce insan haklarının korunmasına yönelik bir sistem olduğu bilinmektedir.” Güzel, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine referans... “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de verdiği çeşitli kararlarda, sözleşmede güvence altına alınmış olan hakların teorik ve aldatıcı değil - bir daha söylüyorum- teorik ve aldatıcı değil, uygulanabilir ve etkili olabilecek şekilde yorumlanması ve uygulanması gerekliliğini de sıklıkla vurgulamaktadır.

Sözleşmenin 1’inci maddesi gereğince, sözleşen taraflar, egemenlik alanı içinde bulunan herkese bu sözleşmenin taahhüt ettiği hak ve özgürlükleri sağlamayı garanti altına almışlardır.

Sonuç olarak, devlet, öncelikle, korunan haklara müdahale etmekten kaçınan negatif yani olumsuz bir yükümlülük altındadır. Buna karşın, hakları güvence altına alan asıl yükümlülük devletlerin haklara müdahaleden uzak durma yükümlülüğüyle sınırlı değildir. Söz konusu asıl yükümlülük, devleti aktif adımlar atma yükümlülüğü altına da sokmaktadır. Sözleşmede bulunan yükümlülükler uygulanabilir ve etkili olmak zorundadır. Bundan dolayı, Strazburg Mahkemesinin içtihatlarında ‘Kişilerin haklarını korumak amacıyla devlete belirli eylemleri yerine getirme sorumluluğu tevdi eden pozitif yükümlülükler’ fikrini ihtiva etmektedir.” Neyle ilgiliymiş? Kişilerin haklarını korumakla ilgili... “Avrupa mahkemesinin görüşüne göre, pozitif yükümlülükler, ulusal makamların makul ve uygun tedbirler alarak bireyin haklarını korumasını gerektirmektedir. Bu tür tedbirler yargısal da olabilirler. Mahkeme, ayrıca, pozitif yükümlülüklerin özünde sözleşme tarafından güvence altına alınan hakların gerçekten kullanılabilmesi için gerekli maddi ve hukuki şartların da güvence altına alınmasını bir yükümlülük olarak devlete yüklemektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 5’inci maddesinde herkesin özgürlük ve güvenlik hakkına sahip olduğu belirtilmiş ve bireylerin keyfî uygulamalardan korunması amacıyla, özgürlükten mahrumiyet tedbirlerini, gözaltı, yakalama ve tutuklama gibi hâlleri, hukuka uygun kılan hâlleri düzenlemiştir.

Değerli milletvekilleri, kişisel özgürlük herkesin genel olarak faydalanması gereken temel koşuldur. Kişisel özgürlükten mahrumiyet, aile hayatı ve özel hayat hakkından, toplantı özgürlüğü, dernek kurma özgürlüğü, ifade özgürlüğü ve serbest dolaşım özgürlüğü gibi pek çok diğer hak ve özgürlükten istifade edilmesini doğrudan ve olumsuz olarak etkileyebilecek bir şeydir. Bu nedenle, hâkimlerin, daha doğrusu yargı makamlarının, özgürlük teminatının anlamlı olabilmesi için, herhangi bir özgürlük mahrumiyetinin istisnai, objektif gerekçesi olan ve mutlak surette gerekenden daha uzun süreli olmaması gerektiğini her zaman hatırd tutmaları gerekmektedir. Dolayısıyla, kişinin gerçekleştirdiği fiilin bir suç işlenmesiyle bağlantılı olduğunu gösterir yeterli objektif kanıt ihtiyacı duyulacaktır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6’ncı maddesi ise, bilindiği üzere, adil yargılanma hakkını güvence altına almaktadır. Yine, bu hak, davaların adil, açık ve hızlı görüşülmesini de güvence altına almaktadır. Bu maddede düzenlenen suçsuzluk karinesi, bir suçla itham edilen herkesin suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılmasını ifade etmektedir. Yine ‘adil yargılanma’ kavramı içerisindeki silahların eşitliği ise –az önce arkadaşlarımızın bahsettiği- bir davanın ortaya konulmasında tarafların eşit usuli

olanaklara sahip olmasını ifade etmektedir.” Yani neymiş? İfade varsa müdafaa da aynı bilgilere eşit silahlar ilkesi çerçevesince sahip olması gerekiyormuş. Yani neymiş? Bu getirdiğiniz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırıymış.

Yine, burada adil yargılanma kavramından bahsettik, devam ediyorum: “Öte yandan, sözleşmenin 8’inci maddesinde, herkesin özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu da belirtilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ‘özel hayat’ kavramının kişinin fiziksel ve manevi bütünlüğünü her türlü ilgiden uzak bir şekilde kendi başına yaşama hakkını da içerdiğini ve bu kavramın bazen bir bireyin fiziksel ve sosyal kimliği biçimlerine de bürünebileceğini belirtmektedir. Buna paralel olarak, Anayasa’mızın 19’uncu maddesi kişi özgürlüğü ve güvenliğini, 20’nci maddesi özel hayatın gizliliğini, 22’nci maddesi haberleşme özgürlüğünü, 35’inci maddesi mülkiyet hakkını –buradan itibaren altını çizerek dinlemenizi istiyorum- 36’nci maddesi hak arama özgürlüğünü ve adil yargılanma hakkını, -hak arama özgürlüğünü ve adil yargılanma hakkını- 38’inci maddesi ise yine bu evrensel prensiplerden olan masumiyet karinesini ve suça ve cezada kanunilik ilkesini düzenlemektedir.” Buna göre baktığımız zaman bu getirdiğiniz önerge Anayasa’nın 36’nci maddesine de aykırılık teşkil ediyor çünkü hak arama özgürlüğünü, adil yargılanmayı ortadan kaldırıyor. Neden? Avukat o bilgiyi almazsa nasıl müdafaasını yapacak? Yani, müdafinin sen bilgi almasını önlersen bunu yapamayacak. Hâlâ söylemiyorum kimin olduğunu, sonunda söyleyeceğim. Bu satırların arasındaki yorumlar hariç hiçbirisi benim değil, yaptığım yorumlar hariç. En son söyleyeceğim size...

“Değerli milletvekilleri, demokratik ve çağdaş hukuk devletinin bir gereği olarak insan haklarını temel alan bir yargılama usulünün suçun işleniş şekli ve nevi ne olursa olsun benimsenmesi, adil ve çağdaş hukuk normlarının ihdası suretiyle mahkemelerin yapılandırılması, bu ilkelere uymayan düzenlemelerin pozitif hukuk düzenimizden çıkartılması bir gerekliliktir. Öte yandan, yargısal içtihatlarda da ifade edildiği gibi, hukuk devleti, devletin bütün faaliyetlerinde hukukun egemen olduğu bir devlet anlamına gelmektedir. Bu bağlamda, devlet, vatandaşına, her an gözetilmesine alınabileceği, sorgulanabileceği, evinde, iş yerinde arama yapılabileceği endişesini yaşatmamalıdır; aksine, güvenlik içerisinde, özgür ve onurlu bir yaşam sunmayı amaçlamalıdır.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişilerin adil ve etkili bir yargılamanın amacına ulaşabilmesi bakımından tutuklanması elbette ki demokratik toplumlarda bir gerekliliktir. Ancak, bu tedbire başvurulurken gerekli olmasının yanında ölçülü olmasını da gözetmek gerekir. Anayasa Mahkemesinin kararlarında ölçülülük ilkesinin ‘elverişlilik’, ‘gereklilik’ ve ‘orantılılık’ olmak üzere üç alt ilkeden oluştuğu ifade edilmektedir. ‘Elverişlilik’ getirilen kuralın ulaşmak istenen amaç için elverişli olmasını; ‘gereklilik’ getirilen kuralın ulaşmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını ve ‘orantılılık’ ise getirilen kural ile ulaşmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir. Dolayısıyla, bu tür tedbirlerde ölçülülük ilkesi gözetilmesi gereken evrensel bir kaide olarak da karşımıza çıkmaktadır.”

Size birazını atlıyorum. “Bilindiği üzere 1982 Anayasası’nın 143’üncü maddesinde de ‘Devlet Güvenlik Mahkemeleri’ yer almış, ancak 2004 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle bu hüküm kaldırılmış, yine 2004 yılında devlet güvenlik mahkemelerinin kuruluş kanunu yürürlükten kaldırılmış ancak bu kanun çerçevesinde belli suçlara ilişkin muhakeme usulü yönünden getirilen özel kovuşturma ve soruşturma yöntemleri oradan, önce eski 1412 sayılı CMUK’a, daha sonra şu andaki 5271 sayılı CMK’ya aktarılmış ve en son 2/7/2012 tarih ve 6352 sayılı Kanun’la da 250, 251 ve 252’nci maddeler CMK’dan çıkarılmış ancak oradaki bir kısım hükümler Terörle Mücadele Kanunu’nun 10’uncu maddesine monte edilmiş idi. İşte, yine o kanuna konulan geçici 2’nci maddeyle de o dönemde elinde iş olan özel yetkili mahkemelerin, eldeki işler kesin hükümle sonuçlanıncaya kadar görevlerine devam etmesi, bunlara görevsizlik ve yetkisizlik kararları verilemeyeceği hüküm altına alınmıştı. İşte, getirilen teklifle, gerek bu geçici 2’nci madde uyarınca görevlerine devam eden özel yetkili mahkemeler gerekse TMK 10’uncu maddeye göre özel yetkili mahkemelerin hukuki varlığı sona erdirilmektedir.” Peki, şimdi bir taraftan da burada gelip bize “Terörle mücadele etmek için buna ihtiyacımız var, onlar bilgileri sızdırıyor.” diyorsunuz. Yani, bir taraftan çıkarırken, o mahkemeler kalkarken ki şeyimiz böyle geçmiş maalesef.

Öbür taraftan diyor ki: “Değerli milletvekilleri, ceza yargılaması, gerek mağdur gerek şüpheli gerek sanık açısından temel hak ve özgürlüklere en açık ve doğrudan müdahale eden yargılama dalıdır. Bu bağlamda, mağduriyetlerin engellenmesi, giderilmesi, hem de yargılananların haklarının korunması arasındaki hassas dengeye her zaman dikkat edilmesi gerekmektedir. Ceza yargılamasının amacı, bilindiği üzere, adil, etkin ve hukuka uygun bir yargılama yapmak suretiyle maddi gerçeğe ulaşmaktır. Bu maddi gerçeğe ulaşmak açısından da yargı makamlarının başvurduğu bir kısım zorunlu tedbirler vardır, bunlara da ‘koruma tedbirleri’ denilmektedir. Koruma tedbirleri, kişinin vücuduna -örneğin üst araması gibi- özgürlüğüne, yakalama, tutuklama, iletişimin denetlenmesi, teknik araçlarla izlenmesi gibi, bunlara yönelik olabileceği gibi, mülkiyet hakkına ve zilyetliğine yönelik de olabilir, örneğin el koyma gibi; keza, konut dokunulmazlığına da yönelik olabilir, konutta arama gibi. Amaç açısından bakıldığında zaman, koruma tedbirleri, CMK’da,

maddi gerçeğe ulaşmak için bir araçtır ve geçici niteliktedir. Dolayısıyla bu tedbirlere ancak zorunlu olması hâlinde, makul bir süreyle başvurulması ve orantılılık ilkesinin kati suretle gözetilmesi gerekmektedir.”

Şimdi, burada yine CMK'da düzenlenen koruma tedbirlerinin adli nitelikte olduğunu söylüyor. Ancak, bir suç şüphesiyle ilgili olarak uygulanabileceğini belirtiyor. Yine, gözetilme tedbirinin de bir suçu işlediğini düşündürebilecek emarelerin varlığı hâlinde uygulanabileceği; keza, 116'ncı maddede, aramanın suç delillerinin elde edilmesi hususunda makul şüphenin olması hâlinde; iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınmasına ilişkin 135'inci maddesinde de bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada suç işlediğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı hâllerinde bu tedbirlerin uygulanması öngörülmüş.

“İşte -burada önemli kısmının altını tekrar çiziyorum- getirilen teklifle, değerli milletvekilleri, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda öngörülen bu koruma tedbirlerine başvurulması için, yerine göre aranan makul şüphe, kuvvetli şüphenin somut delillere dayanması esas benimsenmektedir. Böylece ispat hukuku açısından esas olan delil kavramı yani ceza normlarında soyut tanımlamaları bulunan suçlardaki tipe uygun hareketlerin somut olaylarda gerçekleşip gerçekleşmediğini, gerçekleşmişse bu fiilin kim tarafından işlendiğini tespiti ve ortaya koymaya yönelik her türlü iz, eser, belge ve kayıtlar artık delil olarak, somut delil olarak bu tedbirlerin temel dayanağını oluşturacaktır.”

Burada üç maddede değişiklik yapmışız o zaman. Özel hayatın gizliliği var, diğer müdahaleler, yasa dışı müdahaleye karşı ve Anayasa diğer yasalarla güvence altına alınmış ama burada da Türk Ceza Kanunu' nun demin konuştuğumuz 135, 136 ve 138 devamı maddelerinde cezai müeyyideleri var. Bu maddede verilerle ilgili var, bunların kaydedilmesi var, bunlarla ilgili cezaları artırmışız. Ancak “Şüpheli ve sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişiler arasındaki iletişimin kaydı varsa, bu kayıtların da derhâl yok edilmesi gerekir.” diyor arkadaşımız. Ama, değerli arkadaşlar, burada söylemiş olduğum, buraya kadar olan kısmını kim söylemiş şimdilik söyleyeyim mi? Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Sayın Doğan Kubat söylemiş bu kanunun sizin görüştüğünüz aşamasında yani şubat ayındaki tutanaktan okuyorum. Yani, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden bahsetmiş, bu kanunda o hükümlerin çıkarılması için kişinin haklarının savunulduğunu söylemiş, şimdi siz tam tersine başka bir şey söylüyorsunuz. Ben gerçekten bunları anlamakta zorlanıyorum. Yani, bir taraftan böyle ortam yaratacaksınız, sonra kalkıp hayalî bir savaş yaratacaksınız seçim öncesinde, hayalî bir düşman yaratacaksınız ki eğer o düşmansa yatakta yatan Hükûmetinizdi, hem de bir yıl değil, iki yıl değil, üç yıl değil. Ya, bu şeyin filmine benzedi “Sleeping with the Enemy” düşmanla uyumak... Bu kadar sene düşmanla uyunur mu ben onu da anlamadım. Yani, nasıl bir düşmandır ki hiçbir şekilde o kadar sene aynı yatağı paylaşıp da hiçbir şekilde bunun sizin hayatınıza kastettiğini anlamamak gerçekten garip bir şey.

Değerli arkadaşlar, bu yasanın görüşülmesini Meclise de, bu Komisyona da, hepimize de, tüzel kişiliğimize de hakaret olarak görüyorum. Bir daha söylüyorum: Bu maddenin bu hâliyle burada görüşülmemesi gerekiyor, 87'nci madde gayet net. Ha, arkadaşlarımız “Biz bunu görüşüp oylayacağız, şöyle yapacağız, böyle yapacağız.” diye bir dayatma içerisindelerse Sayın Başkan, benim daha okuyacağım yer çok, eğer karar aldılarsa kesebilirim, onun dışında benim burada biraz daha okumam gereken şeyler var. Neden? Bu maddenin neden geldiğini size biraz okuyacağım. Yani, bu maddenin bugün burada dayatılması saatin birinde, son bitiş gününde final olarak buraya getirilmesinin nedenini biraz daha açıklayacağım. Yani...

(Başkanlığa Kâtip İlknur Denizli geçti)

BAŞKAN – Başka söz isteyen arkadaşlarımız da var. İsterseniz onlara söz verelim, siz sonra da devam edersiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, yani şey yapacaksa arkadaşlar daha...

BAŞKAN – Hayır, Sayın Çetin de söz istiyor da...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, yok, devam etsin, yarın da devam ederiz.

BAŞKAN – Peki, devam edin, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, yarın da devam ederiz, bugün de kaç kadar çalışacaksa, sorun yok. Yani, biz devrilinceye kadar ayaktaız, Allah devirmesin. Öyle bir şey olmaz, güç verir çünkü hakkı savunuyoruz, haklıyı savunuyoruz, kimsenin savunmadığı hukukun üstünlüğünü savunuyoruz, üstünlerin hukukunu savunmuyoruz, lafta değil.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada bu kanunu çıkarırken, demin dedim ki: “Niye çıkardınız?” 4 tane Bakan, hakkında fezleke var, arkadaşlarımız sağ olsun uzun incelemeler sonucunda çok büyük araştırmalarla milletvekillerini tespit edip koydular. Ne zaman? Gene Meclis kapanırken. Aynen demin söylediğim 28 Şubat darbesi gibi... Cemil Çiçek de seyrediyor, “Efendim ben uyardım, yazı yazdım.” Ya, hakikaten aklımızla dalga geçiyorsunuz ya, Adalet ve Kalkınma Partisinin içinden oraya girecek kadar kimseyi bulamadık. Niye? Çok titiz bir arama yapmışlar. Şimdi, değerli arkadaşlar, burada bu sorgulamalar yapılırken, baştan söyledim, siz bunları niye

kaldırdınız? Soruşturmanın gizliliğiyle ilgili. Çünkü burada neler söylemiş sayın bakanlar, bugüne kadar bunlarla ilgili sizin yaptığınız şeylerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu soruşturma açtı, hâkimlerin hepsini sürdürü ilgili vatandaşları... Neydi gerekçesi? Mademki o hukukiydi de bu maddeleri niye o zaman kaldırdınız, şimdi tekrar koymaya çalıştığınız gizlilik maddelerini? Yani, avukatların görmemesi... O avukatlar falan değil, bir taraftan da haber verme işi vardı, biliyorsunuz. Üst makamlara haber vermedikleri için soruşturma yapıyor. Üst makamlara haber verseydi bunlar ortaya mı çıkacaktı? Bu hâliyle bile nasıl bastırdınız, nasıl herkesin üstüne gittiniz. Artık, 17-25 literatüre geçti ama hukuken hiçbir şey olmamış gibi, gayet Türkiye'de herkes ninni bebek, ninni bebek gidiyor. Yani, hani, soruşturmak için Adalet ve Kalkınma Partisi önerge vermişti, niye önergesine sahip çıkıp da bir an önce aklama paklama işlerini yapmıyor? Dursun, Cumhurbaşkanlığından sonra. Sonra da erken seçim olur, sonra da geliriz bunları yaparız diye devam ediyoruz.

Şimdi, söylüyorum, Sayın Başbakanla ilgili çıkıyor, tapeler geliyor, arkadaşlarımız kalkıyor, diyor ki -Genel Kurulda da söyledim, Sayın Bakanım- "Efendim, o tarihte Konya'daydı." Yani, birisi demiyor ki zinhar Sayın Başbakan böyle bir şeyi konuşmadı, böyle bir konuşma yoktur, ne kendisi, ne bakanlar. Arkadaşlarımız da sadece dediler ki: "Ya, işte, o gün Konya'ya gitmişti. Baktık, konuşma saati tapelerde 08.02, İnternet'e girdik 13.48'de canlı yayın başlamış. Bütün televizyonların İnternet sitelerine girip baktım o gün, gün gibi hatırlıyorum. Ya, 13.48'e kadar Konya'yı bırak, ben buradan çıktığımda Manavgat'a varmış oluyorum sekizde çıkınca. Yani, tekrar dönüp arkasından "Efendim, şöyle olmadı, böyle olmadı." dediler. Soruyor Sayın Başbakan: "Oğlum, Sümeyye geldi mi?", "Geldi." İnkâr ediyor, o da buradaydı. Bakıyoruz, arkadaşlarımız aynı uçakta, dokuz küsur uçağında İstanbul'a gitmişler. Sıfırlama işlerini yapsın diye gönderiyor. Şimdi, siz bunların üstünü kapatacaksınız, bunu soruşturan insanları sorgulamak için gayrihukuki yollarla bir cadı avına çıkacaksınız ve biz de bunu hiçbir şey olmamış gibi seyredeceğiz. Ettiğimiz yemin nerede? Allahutaala yarın bizden ahiret gününde hesap soracak. Bu sadece maddi yolsuzlukla ilgili değildir, binlerce kere "Hiç düşünmez misiniz, hiç akıl etmez misiniz?" diye soruyor. Bana verdiği akıl ve fiziği kullanmak zorundayım. Eğer bundan dolayı alacaksa da canımı o bilir, bunu bilemem. Benim aklıma vurduğum zaman bu, tamamıyla bu dosyaların üstünü kapatmak üzere, bunun üstüne giden hâkimlere, bunu ortaya çıkaran müdürlere ceza vermek üzere... Bu torbanın başka hiçbir amacı yok. Bu torba, zehrin üstüne bir parmak Soma balı koyarak millete yutturma torbasıdır, başka hiçbir amacı da yoktur hiç kimse kusura bakmasın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Teşhis doğru.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz burada her türlü yolsuzluğu yapacaksınız, her türlü hukuksuzluğu yapacaksınız, ondan sonra hiçbir şey olmamış gibi üstünü burada kapatacağız. Doymuyorsunuz, gelip gelip "Yok kamulaştırma, yok Kamu İhale Kanunu..." Yok burada geliyor bir de sanki çok şey bir şekilde devletin bir sürü denetim kurumu var, hem ihaleyi DSİ verecek hem denetimi DSİ yapacak, yani böyle bir şey... Hiç kimseden de çıt çıkmıyor, anlayamıyorum ya, söylüyoruz söylüyoruz... "Oylayalım ağabeyler, oylayalım ağabeyler" Eller yukarıda oynuyoruz boyuna, oylamıyoruz. Bu, nasıl bir demokrasi? Bu, nasıl bir hukuk devleti ya! Parmak demokrasisini de geçti artık yani.

Gerçekten, değerli arkadaşlar, bunların hesabı size sorulduğu zaman namusum, şerefim üzerine söz veriyorum, sizlerin hukukunu da koruyacağız. Yarın iktidar olduğumuz zaman Recep Tayyip Erdoğan ve bakanları Yüce Divana gidince diyeceğiz ki: "Yine adil yargılınsınlar." Bizim ne Nur Cemaati'nin Risaleyi Nur'uyla bir işimiz var ne sizin yandaş dediğiniz polislerle, hâkimlerle bir akrabalığımız var ne de...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Paralelle.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – ... eğer samimiyetle yapıyorsa Adalet ve Kalkınma Partisinin bakanıyla, milletvekiliyle bir işimiz var ama "Ortaya çıkarılsın. Bunun üstü örtülmesin." diyoruz. Bunu ortaya çıkaran, çıkarmaya çalışan, sorgulayanlar üstüne gayrihukuki yollarla, bize, çaldığınız minareye kılıf diktirerek burada yaptırmayın. Çok bariz, kucağınızdan minareyle geliyorsunuz, sonra da gelip burada bize "Niye kılıf dikmiyorsunuz?" diye kızılıyorsunuz ya! Ya, madem çaldınız, gidin kılıfını da kendiniz bulun. Yani böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Ben, gerçekten, mideme kramp girdi, kalp spazmları geçiriyorum yani iki aydır, üç aydır. Yeniden endoskopiye gittim, on senedir idare ediyordum ne güzel. Sırf bu kadar rezillik... Böyle bir şey olamaz ya! Hukuk bu kadar ayaklar altına alınamaz. Yani zorlanıyorum arkadaşlar, tamam baskı var, tamam grup baskısı, tamam Başbakan getiriyor ama ya, buranın da bir tüzek kişiliği var, insanların bir haysiyeti var, onuru var ya. Bu kadar olmaz! Lütfen yani.

Götürün sabahleyin varsa bir şey arkadaşlarımız imzalasın, aynı arkadaşlar hemen atabilir. İki satır yazı yazacaklar, bir kanun teklifi Meclis Başkanlığına, ona göre bir şey yapsınlar. Yani böyle bir şekliyle bu çıkmaz, kusura bakmayın. İyi niyetli olarak söyledik anlamadınız, yani bunun başka bir amacı yok yeniden söylüyorum: Ha, onu yapıyorsanız da o zaman ilgili komisyondan

geçirin, arkadaşlarımızla görüşün, tartışın, gerçekten işe yarar bir tarafı var, sakıncası varsa gidersinler. Biz, bu hâliyle bu torbanın Soma balı sürülmüş bir yolsuzluk örtme zehri olduğunu düşünüyoruz. Onun için de kusura bakmayın, bu zehri yutmayacağız, üstüne bal sürseniz de vatandaşa şikâyet etmeye devam edeceğiz. Eğer ısrarla, “Devam edelim, çıkaralım.” diyorsanız, yine konuşacağım, şimdilik ara veriyorum.

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdilik ben bir bekleyeyim Sayın Başkanım, daha sonra konuşayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Konuşmayacaksınız...

Görüşmeleri devam ettireceğimiz bir müddet daha Sayın Günel, söz hakkınızı devam ettirecek misiniz, kullanacak mısınız?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya, bu kadar keyfilik olabilir mi ya? Saat kaç oldu arkadaşlar?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben devam edebilirim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle, sizin keyfinize göre mi yürüyecek bu işler ya?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Devam edelim, devam edelim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – İlla buradan kavgayla mı çıkacağız ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika İzzet Ağabey. İzzet Ağabey, devam edelim, devam edelim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her ramazan gününü kavgayla geçirdik ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Devam edelim, devam edelim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Keyfinize göre iş yapıyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, siz, paralel örgütlerle ilgili bu suçlamaları takip etmek için mi istiyorsunuz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her ramazan gününü kavgayla geçirdik. Bu kadar keyfilik...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İzzet Ağabey, bir dakika...

Terör örgütüyle mi istiyorsunuz? Yani “Bilgi alıyorlar.” diyorsunuz ya. Peki, “Yapılan teknik çalışmalarda Rıza Zarraf liderliğindeki örgütün Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer Çağlayan, İçişleri Bakanı Muammer Güler, Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış ve Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan ile örgüt faaliyeti çerçevesinde haksız maddi kazanç ilişkisi geliştirdiği, bu kapsamda Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan yöneticiliğinde ve İçişleri Bakanı Muammer Güler yöneticiliğinde iki ayrı grubun Rıza Zarraf liderliğindeki örgüt ile rüşvet suçunu işleme amacıyla ve tek bir organizasyonun çatısı altında fiili ve sürekli bir birliktelik sergiledikleri, bu örgütlerin rüşvet vermek ve rüşvet almak suçlarını belli bir hiyerarşi ve koordinasyon ağıyla belli bir sistemde ve sürekli olarak işledikleri belirlenmiştir.” diyor.

Bu soruşturmanın sizde kaydı var mı yok mu? UYAP’tan numara almış mı almamış mı? Şimdi bu kanunda bu değişikliği yaptığınız zaman, bu soruşturmayı yapmak mümkün olacak mı olmayacak mı? Rıza Zarraf’ın avukatı geldiği zaman, Muammer Güler’in avukatı geldiği zaman bunlarla ilgili bilgiyi verecek misin vermeyecek misin? Bu kanun neleri değiştiriyor? Daha önceki hâliyle değiştiriyor muydu değiştirmiyor muydu?

Şimdi, buradan başka bir şey daha söylüyorum: Bu kadar delil varken bunları karartmaya kalkıyorsunuz değerli arkadaşlar. Bunu yapan bütün para trafiği net, delilleri sübut etmiş. Takip, teknik takip, fiziki takip, bütün delilleri olan bir şeyi yok sayıyorsunuz, öbür taraftan, bunları sorgulayanları paralel devlet sayıyorsunuz. Yani bu kadar şey ayaklar altına alındıktan sonra bunların sorgulanmasını niye kapatıyoruz? Neden o zaman “gizlilik kuralı” diye bunlara yaptık da sonrasında böyle bir şeye getirdik?

Diyor ki: “Zafer Çağlayan’ın –önemli konu, bugün de altın, pırlanta konuştuk ya onunla da ilişkili olsun- İran’a yapılan altın ihracatı konusunda medyaya yaptığı açıklamaların hemen akabinde -biz burada kendilerine sormuştuk birtakım soruları Komisyonunda para gönderimlerinin devam etmesi dikkat çekici bulunmuş.” Gelen rüşvetleri söylüyor. 9 Eylül, 3 Eylül 2012 tarihli haberlerde Zafer Çağlayan’ın altın ihracatlarıyla ilgili açıklama yaptığı ve bu yapılan ihracat başarısının altında şöyle diyor bakın Zafer Çağlayan, kendi açıklaması: “Bu yapılan ihracat başarısının altında kim ne sebep arıyorsa arasın, Türkiye, ihracatını yapmaya devam edecek -altını çiziyorum- bilhassa altın ihracatıyla ilgili faklı sözleri söyleyenler eğer mutlaka ahlaksız arıyorsa kendileri aynaya baksınlar ahlaksızın kim olduğunu görürler.” diye de ağır konuşmuş. Peki, kim bu şekliyle bertaraf ettikten sonra hesabına para yatırılmış? Sayın Bakanın hesabına, oğlunun hesabına para yatırılmış. Ee, bir taraftan bunu söyleyeceksiniz, bir taraftan bu haberlerin akabinde “Bir hafta sonra

Rıza Zarraf'ın hesabından Zafer Çağlayan'a 2 milyon euro gönderildiği anlaşılmıştır." diye... Şimdi, bunu soruşturmayacak mı hâkim, savcı? Yani temizseniz niye korkuyorsunuz? Bunu soruştursun. Bunu soruşturan hâkime, savcıya, siz, kalkıp "Bunlar bizi istemedi, bize kumpas kurdu." diye kovacaksınız, söveceksiniz, atacaksınız, görevden alacaksınız gerekirse -o da vardı maddenin içinde, orijinalinde- ee, "Bize hukuk uygulanmasın, biz bunu iki senede başlatmazsak da başlatmayalım, o her hâlükârda yürütmeyi durdurma kararı falan zinhar bunlarla ilgili alınmasın. Ee, vallahi karar alırsa da biz bunu uygulamayalım. Bize de kimse hesap sormasın." Neresi burası, hangi memleket? Hani Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin şeyini okuyordu değerli milletvekilimiz demin söyledim size tutanaktan. Hani insan hakları vardı, hani kişi hak ve özgürlükleri vardı? Biz "Hemen bu bakanları infaz edelim, asalım." demiyoruz. Araştırın, soruşturun. Gelsinler, aklansınlar, ondan sonra bir şeyi yoksa da bunlar gelsin.

Onun için, değerli arkadaşlar, burada, çok ciddi suçlamalar varken, bütün delilleri ortaya konulmuşken ki bize kendileri hâlâ özet kısmını verdiler, eklerini vermediler hatırlarsanız, fezlekeyi de kavga dövüşle, dördüncü, beşinci kavgadan sonra alabildik. Özet kısmında bunların tamamı yer alıyor. Ee, şimdi, böyle bir şeyi araştırmayalım diye kanun çıkarıyorsunuz, bunlar bize bilgi vermediği için başımıza bunlar geldi diyorsunuz. Sonra, "Ben vallahi konuşmadım, montaj" diye hissediyorsunuz, rapor çıkarıyorsunuz ama Sayın Başbakan itiraf ediyor: "Vallahi, bunlar bizim şifreli telefonları dinlemişler." diyor. Ya, ne konuştun şifreli telefonla? Devlet bakanları söylüyor ama devlet "Bilal'le konuş diye mi o şifreli telefonu verdi sana?" diye sormuyor kimse. Bir de itiraf ediyor, diyor ki: "Bizim şifreli telefonları dinlemiş. Bunlar hain, vatan haini." Ee, tersinden bakınca "Vallahi bunlar bizi oradan dinlemiş, biz bilmiyorduk dinlediklerini" diye anlıyoruz.

Ee, peki şimdi böyle bir şey varsa, bunların doğruluğu araştırılmayacak mı? Yani tamam, mahşerde hesabı sorulacak buna yürekten inanıyoruz mübarek ramazan gününde, Allah kabul etsin sahura da az kaldı ama yani iyi de bu dünyada da bir hukuk düzeni bunun hesabını sormayacak mı arkadaşlar? Bakın, kimseyi peşin suçlu kabul etmiyoruz ama üstünü örtmeye çalıştıkça, sorgulayanları böyle bir yerlere sürüp atmaya kalktıkça bu sefer iyice biz de emin olmaya başlıyoruz. Hukuk içerisinde herkes gelsin hesabını versin, bırakın, eksik varsa o hâkim ve savcıyla ilgili zaten soruşturma başlatıyorsunuz ama hepsini birden oraya sür, buraya sür bitmiyor ki! Yani hangisini sürseniz, öbür tarafa atsanız... Yani bir şekilde bunları nasıl temizleyeceğiz peki? Bu soruşturmaların, bunların ortaya çıkması lazım. Bu deliller orada duruyor, dosyada duruyor, hiç kimse buna bakmayacak mı? Yani ben anlamakta zorlanıyorum arkadaşlar, bu iş hakikaten bütün bunlar burada dururken arka arkaya birtakım etkisizleştirmeler yapılıyor, arka arkaya bakanlar onlarla görüşüyor, bunlarla görüşüyor. Şimdi, bakıyoruz bu bakanlarımız istifa etmiş. Ee, hadi tekrar alsanız kabineye madem bir şeyi yok? Yani niye, yazık değil mi madem temizseler, hiçbir soruşturma yapılmıyorsa, bunların hepsi uydurmaysa, kumpassa bunların hemen dönmesi lazımdı kabineye arkadaşlarımızın. Yazık, onlara da yazık eğer masumsalar ve bir an önce aklanmaları lazım. Soruşturma komisyonunun da kurulması lazım, mahkemeler de çalışacak, gerekirse Yüce Divanda hemen yargılanıp aklanmaları lazım ama bu iddialar çok ciddi. İddiaların ciddi olduğunu siz bize zaten ispat ediyorsunuz, bu kadar maddeyi getirip dayatarak bu iddiaların gerçekten ciddi olduğunu ve üstünü kapatmaya çalıştığınızı düşünmeye başlıyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Gerçek amaç o, niye başkasını düşünüyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başlarken daha böyle "Hadi hukuk işlesin bakalım, hakikaten şüphe var ama olur mu olmaz mı?" diyorduk, şimdi her gelen madde bunlarla ilgili olunca o zaman hiç kimse kusura bakmasın burası Plan ve Bütçe Komisyonu ki lazım olan bir şeyin bile Adalet Bakanlığından buraya gelmemesi... Adalet Bakanlığından buraya gelecek tek şey bütçesi, personel istiyorsa personel, hâkim, savcı kadrosu istiyorsa odur ve yeni teşkilat kuruyorsa para ister onu veririz. Adalet Bakanlığıyla bizim idari para cezalarının dışında, gelecek hukuki olarak görüş sorduğumuz parasal işlerin dışında başka hiçbir işimiz olmaz Sayın Genel Müdür, Sayın Bakanım.

Onun için hiç kimse kusura bakmasın, bir daha söylüyorum: İstiyorsanız sabahleyin gidin konuşun Meclis Başkanı gereğini yerine getirsin. Bakanımız konuşsun, grup başkan vekilleriyle konuşun ve oradan tekrar salı günü çıkar. Ama bu hâliyle bu kanun buradan geçerse bize yazıklar olsun. Ben kendi adıma onu söylüyorum yazıklar olsun bize. Ben kendim bundan sonra da hiçbir toplantıya, hiçbir görüşe de katılmayacağım, buradan alenen ifade ediyorum. Yarın Meclis Başkanı gideceğim, o da uymuyorsa Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifa edeceğim ve bu Meclisin düzeni kuruluncaya kadar da hiçbir komisyonda da görev almayacağım. Net söylüyorum, yarından itibaren konuşuyorum, yarın basın toplantısında da bütün bu olanları bütün kamuoyuyla paylaşıyorum.

(Başkanlığa Başkan Recai Berber geçti)

BAŞKAN – Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Ya aklıselim galip gelir, bir defa olsun, bir defa vicdan galip gelir ve gereği yapılır veya bundan sonra o zaman ben vicdanların sesi olacağım. Ne zaman vicdanlar kanarsa o zamana kadar duracağım.

BAŞKAN – Sayın Günel, pek çok konuda Plan ve Bütçe Komisyonunda sizin görüşleriniz dikkate alındı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, ben söylüyorum, bir şey demiyorum.

BAŞKAN - Bunu kabul edin ve birçok uyarılarınız veya özellikle ihtisas sahibi olduğunuz konularda pek çok önergelerle değişiklikler yapıldı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) –Ben sabahdan itibaren Meclis Başkanlığına dilekçemi vereceğim. Bundan sonra herkes İç Tüzük'e de, Anayasa'ya da uyacak.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, geçiniz!

BAŞKAN – Yapıldı, sizin de yapıldı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – AKP'nin kirliliğini temizlemek mi bu Komisyonun görevi? Ne demek?

BAŞKAN – Bir saniye...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Herkes Anayasa'ya da, İç Tüzük'e de uyacak, bunun başka yolu yok.

BAŞKAN - Sayın Çetin, sizin de pek çok önergeniz bu Komisyonda dikkate alındı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biz AKP'nin kirliliğini temizleme Komisyonu değiliz.

BAŞKAN – Bu Komisyonda pek çok değişiklikte iktidar, muhalefet, özellikle sizlerin, arkadaşların kendi ihtisas alanlarıyla ilgili önerileri burada dikkate alındı biliyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya bunlar basit şeyler, işin esası burada 5 tane madde işte, bütün kavganın üzerine kilitleniyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Geç onu!

BAŞKAN – Olur mu? Bütün toplumu ilgilendiren bütün maddeler...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Soma yasasının içine sindirme, intikam maddeleri konuluyor bu kadar basit.

BAŞKAN – Sayın Günel, bütün toplumu ilgilendiren o kadar önemli maddeleri siz önemsiz mi görüyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hangileri mesela? Mesela, say bakalım hadi.

BAŞKAN – İşte, yapılan, yapılandırma, çalışma hayatıyla ilgili...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya orayı geç, onu söyleyen mi var ya!

BAŞKAN – Ondan sonra da birçok konuyu düzenledik.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O bal, bir parmak bal!

BAŞKAN – Ondan sonra da birçok konuyu düzenledik.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu Komisyonun yönetim sorunu var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söyle bana kamulaştırma kaç kişiye yarıyor? Söyle bana DSI'nin ihaleleri kime yarayacak? Söyle bana Kamu İhale Kurumundan alan şey 9 kişiye geçmiyor. Kanunların genelliği nerede?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Meraları, yaylaları, İstanbul'un arazilerini kime vereceksiniz?

BAŞKAN – Ya lütfen...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aha bugün Çorum'dan geldi Mera Kanunu'yla ilgili, el koydukları yerden. Yani bana izah eder misiniz nesi acil Sayın Bakan, Hükümetin Bakanısınız?

İZZET ÇETİN (Ankara) – “Paralel” diye memurları hallaç pamuğu gibi atacaksınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kamulaştırma nereye lazım, nesi acil? Yani Kamu İhale Kanunu'ndaki bir tane vatandaşın fiyat farkını alamaması, tamamı, yaptığı maliyetle arkadaşların söylediği yüzde 4,5 fark ediyor, tamamı.

BAŞKAN – Ee, çıktık sizin isteğinizle.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu yüzde 4,5'uğu, örnek söylüyorum, çıktınız de...

BAŞKAN – Sayın Günel, çekmedik mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, bak benimle polemik yapma!

BAŞKAN – Gelmiş mi buraya?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çektin, grup başkan vekilin arayıp “Tekrar koyalım.” diyor.

Şimdi şunu söylüyorum: Niye geldi? Yani arkasından niye... Bunun hangisi?... Ben sana diyorum ki: "Memleketin işine yarayan" dedin Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ama bir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz, hiç kimse burada yapılandırmaya karşı değil. Dedik ki "Bu 61'ini al." Ertesi gün - burada tam tutanak var- buradan bütün arkadaşlarımız, Soma Komisyonundan tavsiye kararı geldi. Hadi onu kabul etmiyorsan dedik ki: "61 maddeyi gönder, 4-5 tanesinde sendikalarla Bakan anlaştı bir şekilde tam olmasa da, bu 61'i hemen yarın çıkaralım." dedik mi demedik mi?

BAŞKAN – Konuştuk, elli defa konuştuk.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, yani onun dışında yapılandırılacak bir şey var mı burada? 14 madde, arkadaşlarımız verdi 13 madde, ilave Lütfü Bey'in maddeleri geldi oldu 24, başka ortada hiçbir şey yoktu ki. Tamamı bu kadar Sayın Bakan. Bir tasarı, bir teklif, ikincisi korsan ikinci teklif, o da korsan. Çünkü biz 4'ünde toplantı yaptık, 3'ünde geldi İç Tüzük'e aykırı; kırk sekiz saat geçmeden birleştirilemez. Yani bu ne demek? 61 artı 15, başka burada hiçbir şeyin görüşülmemesi gerekiyor. Bakın, 61 artı 15, başka hiçbir kanun maddesinin görüşülmemesi... Onu bildikleri için zaten hemen ertesi gün akıllarına gelip Ulaştırma Bakanlığının maddelerini koydular ki o da yanlış, onlar da yasal değil. Bu tasarının içerisinde bu 61, artı 15 maddenin dışındakilerin tamamının ayıklanması gerekir, özeti bu. Sadece ilgili maddelere ek varsa, onlarla ilgili değişiklik varsa mevcut düzenlemeyle onlar da olabilir, onun dışında eklenen maddelerin tamamının çıkması gerekiyor; özeti bu. Yani başka hiçbir şey yok, tamamının çıkması gerekiyor. Bu, bir AKP dayatmasıdır, bu, çoğunluğun azınlığa tahakkümüdür. Bu, demokrasi değildir, çoğunlukçu demokrasi bile değildir çoğulculuğu bırakın. "Ben yaptım oldu." dur. Kusura bakmayın, bundan sonra doğruyu her şeyiyle sert söylemek zorundayız, biz yumuşak söylüyoruz anlaşılmıyor. Çoğunlukçuluğun dayatmasıdır başka hiçbir tercümesi yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Günel, burada pek çok maddede çoğunlukçu, yani sivil toplum birliklerine, sendikaların...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı eğilimle aynı şekilde oyladınız, geçti.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, bize martaval okuma!

BAŞKAN – Sendikaların hepsinin görüşleri alınmadı mı burada? Sendikaların mutabakatlarıyla gelmedi mi birçok konu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sendikaların burnuna halkayı geçirmişsiniz.

BAŞKAN – Sen öyle yorumluyorsun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 82'nci maddeyle ne dedin?

BAŞKAN – Burada resmî görüşleri, sendikalar altına imza atmışlar, yani o onların...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yandaş sendikalarınız...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika İzzet Ağabey.

MEMUR-SEN sana ne dedi, senin yandaş sendikan "82'nci maddeyi çıkarın." demedi mi? Aha burada basın, işte tutanaklar...

BAŞKAN – "Düzeltilbilir" dedi dikkat ederseniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak, bak, tutanaklar burada.

BAŞKAN – Tabii "düzeltilbilir" dedi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Namusum, şerefim üzerine söz veriyorum, eğer öyle demediyse ben istifa ediyorum, sen ediyor musun?

BAŞKAN – Sonra dedi ama önce "düzeltilbilir" demedi mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak, sonrası değil, dedi ki: "Kardeşim, bu, memur güvencesini ortadan kaldırıyor." Yandaş, sarı sendika MEMUR-SEN bile isyan etti, bile isyan etti ve dedi ki, burada arkadaşımız oturuyordu: "82'nci madde bizim güvencemizi ortadan kaldırıyor. Sendikalara gidin, en önemli özlük hakkı memurun güvencesidir. Bu hâliyle bu güvence ortadan kalkıyor, biz buna karşıyız." dedi. Şimdi sen kalkmışsın bana sendikayla görüştüğüm... Ben Soma'daki taşeron işçi meselesini söylemiyorum ki. Ne dedim demin: "4-5 madde vardı, 1'den 13'e kadar olan maddelerde, bir şekilde, ya ağır aksak da olsa uzlaşıldı." 61'i de biz zaten kabul ettik "61'i kabul etmiyoruz." demedik. Dönüp dönüp mugalata yapmayın. Net söylüyorum, 82'nci maddenin, 85'inci maddenin hangi vatandaşımıza ne faydası var? Getirdiğiniz ve Adalet Komisyonuna gitmesi gereken bu maddenin hangi vatandaşımıza ne faydası var? Yani Soma'yla ne alakası var, vatandaşın yapılandırmasıyla ne alakası var Sayın Başkan?

Yani onun için, lütfen bizleri artık kandıramıyorsunuz ama kendinizi kandırmaktan vazgeçin. Tekrar bu ramazan gününde vidadınıza sesleniyorum. Arkadaşlar, hukukumuz var, dostluğumuz var yani artık, buraya geldi... Bu kadar dayatma olmaz, lütfen. Ha, makul olan bir şey olur “tamam” dedik, onu dedik. “Dün ona evet dedin” diyor, makul bir şey getirdin diye... Bu sefer dayatmayla öbürünü de getirip bana dayatıyorsun. Böyle bir şey olabilir mi? Yani “Hukuksuz bir şey yapıyoruz.” diyorum, hepinize okuyorum. 87’nci maddeyi gidince okuyun, yarın gelmeden, ne diyor? Ben okudum dinlemediniz, Mehmet bir şey söylüyor, nasıl olsa oylayalım geçelim diye. Başkan bile dinlemedi, o anda bakıyor ne yazıyor? Net söylüyor “İlgili tasarı ve teklifte yer almayan veya yakından ilgisi olmayan hiçbir önerge kabul edilmez.” diyor, bu kadar basit. Şimdi bunun üstüne yoruma falan gerek yok ki.

BAŞKAN – Teamül olarak şimdiye kadar Komisyonumuzda...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, teamül falan olur mu? İşte, siz burada aynı şey...

BAŞKAN – Aldık ya, almadık mı?

İZZET ÇETİN (Ankara) – İki yanlış bir doğru yapar mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teamül de kalmadı, Komisyon da kalmadı, hukuk da kalmadı, Anayasa da kalmadı. Bu işin artık çivisi çıktı. Vallahi kusura bakmayın, ben söylediklerimin arkasındayım, babam mezardan çıksa bundan dönmem. Yarın sabah itibarıyla gidin ya komisyonda görüşün, oradan acilse, samimi iseniz, gerçekten lazımsa gidin Bakanınızla Adalet Komisyonundan geçirin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kullanmayın bizi kirli emellerinizle

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hatta hatta bu kadar önemliyse, terörle mücadeleyi zaafa uğratabırsa gelin gizli bilgi verin oraya, vallahi yarım saatte geçirir arkadaşlarımız. Grup başkan vekilleriyle konuşursunuz, Adalet Komisyonu yarım saatte toplanır; çok oldu, yaptık yani.

BAŞKAN – Burada versinler bilgiyi canım, siz burada...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, Allah Allah, yine hakaret mi ediyorsun bana ya?

BAŞKAN – Yani bu çok teknik değil ki, yani verilecek bilgi çok teknik bir bilgi değil ki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben Almanca mı konuşuyorum, İngilizce mi konuşuyorum?

BAŞKAN – Sonuçta bu konuda siz de bilgi sahibi olabilirsiniz, bu Komisyondaki üyeler de sahip olabilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Sayın Başkanım, ihlal ediyoruz, ondan sonra da diyorsun ki “Dün de yaptık.” diyorsun ya! Allah Allah, ben anlatamıyorum muyum? İç Tüzük’ü ihlal ediyoruz, sonra diyor ki “Dün sen de razı olduydun.” Ya böyle bir şey var mı?

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, yarın devam edelim, yarın demiştik.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, yok konuşabiliriz de... Bunun yolu, lazımsa, bir daha söylüyorum, bu kadar acilse, yani bizi beklemenize gerek yok. Ben söylüyorum, bu saatten sonra bu kanun, 160 maddelik kanun üç günde çıkmaz. Sizin o hâkimleriniz bekleyecek, savcılarınız bekleyecek kusura bakmayın. “Sana o kadar lazımsa, git Adalet Komisyonundan çıkar.” diye yol gösteriyorum ben size.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Burası yol geçen hanı mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gidin pazartesi günü çıkarın, salı günü görüşülün, çarşamba günü de gidin Cumhurbaşkanı onaylasın düşmeden, son imzaladığı şey olur belki ve siz de çıkarın bunu yani bu kadar lazımsa ama buradan bu kanun bu maddeyle oylanırsa, çoğunlukçu demokrasi olursa 161 maddenin tamamında İç Tüzük ne yazıyorsa onu uygulayacağız, bu kadar basit. İç Tüzük’ü uygulayacağız, ilk defa, İç Tüzük’ün ne kadar iyi uygulandığını Genel Kurulda göreceksiniz. Bu kadar net söylüyorum ve kim nasıl anlıyorsa anlasın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Zaten çıkarmak istemiyorlardı.

BAŞKAN – İç Tüzük’ü uygulamak tabii ki hakkınız, hakkınız yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır, öyle... Bir şey demiyorum, buyurun.

BAŞKAN – Buna bir şey demiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gerekli dilekçeyi de vereceğim, Anayasa Mahkemesine de gideceğim, Meclis Başkanına da vereceğim, nereye kadar gidiyorsa ben hakkımı koruyacağım kardeşim. Ben milletvekili olarak madara olmak istemiyorum, hakkımın ayaklar altına alınmasını istemiyorum, Komisyon üyesi olarak görevim neyse onu yapmak istiyorum. Bundan sonra başka komisyonların hiçbir maddesini kabul ederseniz gidiyorum tekrar dışarıda anlatıyorum, gerekirse protesto ediyorum nasıl edeceğimi bilmiyorum o zamana kadar kalırsa.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, konuştuk mutabakata vardık, yarına bırakalım.

BAŞKAN – Bence müzakere ...

SÜMER ORAL (Manisa) – Yani yarına bırakılırsa ne olur?

BAŞKAN – Sayın Oral, bununla ilgili olarak söylenecek her şey söylendi.

SÜMER ORAL (Manisa) – Hayır, yarın olsa...

BAŞKAN – Söylendi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha kimse konuşmadı, bekliyor. Ben konuşuyorum diye arkadaşlar söz hakkını kullanmadı, benden başka kimse konuşmadı daha.

BAŞKAN – Ama sizden başka söz isteyen yok.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne demek yok?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Var, daha siz yeni geldiniz, ben konuşuyorum diye konuşmadılar.

SÜMER ORAL (Manisa) – Başkan, yarım saat evvel konuşmamız silindi mi?

BAŞKAN – Hayır, silinmedi Sayın Oral.

SÜMER ORAL (Manisa) – Ee, orada konuştuk bir mutabakata vardık, yarım saatte değişir mi bu?

BAŞKAN – Hayır, yani öyle bir mutabakat diye düşünmeyin Sayın Oral.

SÜMER ORAL (Manisa) – Ee, vardık ya efendim.

BAŞKAN – Sayın Oral, lütfen...

SÜMER ORAL (Manisa) – Ee, niye lütfen?

BAŞKAN – Yani biz Komisyon olarak da herhâlde bir...

SÜMER ORAL (Manisa) – Ee, güzel de orada mutabakat sağlandı, grup başkanınızla konuştunuz, ben de konuştum. Yarına bırakalım...

BAŞKAN – Ama burada müzakereyle ilgili olarak başka...

SÜMER ORAL (Manisa) – Ama eğer seyahat nedeniyle bazı arkadaşlar gidecekse...

BAŞKAN – Hayır, o değil yani gerçekten söz...

SÜMER ORAL (Manisa) – Bakın, aşağıda çok daha uzatılabilir bu, onu da düşünün. Niye uzasın? Burada yarın her şey tatlıya bağlanabilir.

BAŞKAN – Biz Komisyon olarak görevimizi yapıp, işimizi bitirelim, ondan sonra aşağıda ben şöyle olmuş, böyle olmuş onu...

SÜMER ORAL (Manisa) – Yarım saat evvel ne konuştuk Başkan?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görevimizi bitirelim çek bu maddeyi, o kadar...

SÜMER ORAL (Manisa) – Yarım saat evvel ne konuştuk orada?

BAŞKAN – Sayın Günel, siz de bu konudaki görüşlerinizi, her türlü protestonuzu yapabilirsiniz ama burada şimdi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bak burası... İşte, bu anlayışa isyan ediyorum, lanet olsun bu anlayışa ya!

BAŞKAN – Ee, ne yapacağız?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Sen konuştun, protestonu dile getirdin, biz oylayalım!” İnanamıyorum ya! Bu kadar da pişkinlik olmaz kusura bakmayın ya.

BAŞKANım, ben ne konuşuyorum akşamdan beri, ben salak mıyım? Anlatamıyor muyum?

BAŞKAN – Anladık, anlıyoruz ama biz illa katılmak zorunda değiliz buna ama yani burada herkes katılmak zorunda değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya katılmak zorunda değil, sen protestonu yaptın, şeklini... Hayır ben, şekil mi yapıyorum ya?

BAŞKAN – Hayır, protesto anlamında söylemiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben burada sizin ortaklarınız gibi karakter atıp, tehdit edip, sövüp gitmiyorum ya, ben buradayım. Adamın kanunu çıktı, çıktı gitti, burada bu herkese bağırdı çağırdı, hiç kimsenin gıkı çıkmadı, adamın söylediğini yaptınız, gitti.

BAŞKAN – Peki Sayın Günel, ne yaptık? Onun ne dediğini yaptık?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yahu, anlamadım yani “Siz söylediniz, biz oylatacağız.” Öyle bir şey var mı ya? Arkadaşlar konuşacağız diye bekliyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben konuşuyorum o zaman.

BAŞKAN – Hayır, siz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Benim daha sözüm kapanmadı, bitmedi,

BAŞKAN – Söz talebi var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olabilir, ben konuşuyorum devam ediyorsanız, yani bir şey yok.

Benim haysiyetim babamdan miras kaldı, birilerinin sıfırlayamadığı paralar gibi kalmadı. Babamdan bana miras kalan tek şey onurumdur. Ayakkabı kutusu da kalmadı, sıfırlanacak para da kalmadı “Üç beş kuruş, babacığım, kaldı.” diyen bir para da kalmadı. Hiç kimse kusura bakmasın, bu bizim namusumuza hakarettir, meslek namusumuza da hakarettir, ettiğimiz yemine de sadık kalmamaktır. Böyle kaldırdık, ee, gideceğiz, oylayalım... Yok öyle bir şey ya! Böyle bir şey olur mu ya! Ne yaptığınızı zannediyorsunuz arkadaşlar ya!

BAŞKAN – Konuşacak herkes.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aklınız, vicdanınız duruyor, stop mu ediyor, anlamıyorum ya! Gerçekten anlamakta zorlanıyorum. Bu kadar böyle seyredip sonra “Ee, nasıl olsa çoğunluğumuz var, oylayalım.”

Sayın Başkanım, ya, azıcık ızan, akıl ya!

BAŞKAN – Sonuçta biz bu Komisyonunda biz herhâlde müzakere ediyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, bu Komisyonun bununla ne alakası var? Daha dün getirdin ya, Allah rızası için ya! Ya, bu Komisyonunda bunun ne alakası var? Bir taneniz bir şey söyleyin, Allah rızası için bir şey söyleyin. Kalbiniz mi mühürlendi, ben anlamıyorum bunu ya!

BAŞKAN – Söyledi arkadaşlar, ben buradan konuşmak istemiyorum. Söz talepleri de var zaten, siz şey yaparsanız başkaları da konuşacaktır.

Sayın Çetin buyurun.

Tamam mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, ben devam ediyorum, daha bitirmedim sözümü.

“Benim babamdan para kalmadı.” dedim. Benim babam bakan da olmadı, benim babam “sıfırla” da demedi, benim babam kutu da bırakmadı. Onlar ne diyor? Soruyor bak, okuyayım bir tane...

ERKEM ÇELEBİ (Ağrı) – “Babam, babam...”

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynen benim babam öyle babam, benim babam delikanlı adamdı. Benim babam sekiz köşeli kasketiyle benim babam bakanların çocukları gibi açıp “Oğlum, şuna söyle, o iş tamam mı?” “Oğlum hallettik.” “Babacığım, telefonda konuşmadım, gidelim.” diyen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yeter ya! Bunu kaç kere söylediniz; Yüce Divan diye kaç kere söylediniz kardeşim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet, Yüce Divan, bunun özü bu; bu kanunun özü budur.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yüce Divanda yargılanacaklar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu kanunda başka bir şey yok.

SALİH KOCA (Eskişehir) - Uydurup uydurup konuşuyorsunuz. Bir baba oğluyla da mı konuşmayacak? Ne uyduruyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Baba oğluyla konuşacak.

SALİH KOCA (Eskişehir) - Ne uyduruyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hah, işte biz de onu diyoruz, konuşmuş...

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şifreli telefonla konuşmuş, kendisi itiraf etti, kriptolu telefonla konuşmuş.

SALİH KOCA (Eskişehir) - Ya, günlerce kasalarla, kutularla yatıp kalktınız, millet dersinizi verdi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ha, bir daha verecek millet!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mahkemelerde yargılanacaksınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mahkemede yargılanacaksınız.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunun üstünü kapatamayacaksınız, mahkemede yargılanacaksınız.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, lütfen...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunun üstünü burada...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Üstüne yatmak yok!

SALİH KOCA (Eskişehir) - İki ay boyunca, iki ay boyunca kutularla yatıp kalktınız yüzde 45' le millet dersinizi verdi. Hâlâ niye konuşuyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, Allah size verecek, yüzde 45'i göreceksin.

BAŞKAN – Lütfen, herkes..

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Cezasını verecek daha. Bu mahkemede yargılanacaksın, ondan sonra temiz çıkarsan biz de söyleyeceğiz.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Mahkemenin sonucuna göre konuş!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sen kendin yargılıyorsun, hüküm veriyorsun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben yargılamıyorum “Yargılamayı engellemeyin.” diyorum. “Yargılamayı engellemeyin, üstünü kapatmayın.” diyorum. Üstünü kapatmayın yargılansın, temize çıkarsa...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yargıdan niye kaçuyorsunuz ya?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben buradaki iddiaları söylüyorum ve “Bunlar yanlışsa yargılayın.” diyorum. Komisyon kuruyorsunuz, 28 Şubat darbesiyle fezlekeyi kapatıyor. Sonra gelip bizi önergelerden sonra bir önerge veriyorsunuz “Önce verdik.” diyor, sıra sayısı da arkadan geliyor maalesef. Yani önce AKP vermiş ama nedense Allah'ın işi Medisteki memurlar yanlış yazmış sıra sayısını da. Ondan sonra da gelip milletle dalga geçer gibi temmuz ayı gelince de isim bildiriyorsunuz, üstünü kapatıyorsunuz. Ya, kendi verdiğiniz önergeye dahi sahip çıkmıyorsunuz. Ben ne diyeyim? Ya, en azından burada bari “mış” gibi yapın. Yani “mış” gibi yapın da hiç olmazsa komisyonu çalıştırıyoruz, bari çalışıyor gibi yapın. Onun için, kusura bakmayın, bu söylediğim rüşvet olayı öyle bir iki defa falan da olmamış. Diyorum ki size “O zaman gösterin bize. Niye göstermiyorsunuz?” Niye gizliyor?.. Niye gizliyor?

SALİH KOCA (Eskişehir) - Kaç ay iktidarda kalabildiniz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, bırak onları, sen temize çık önce! Kaç ay kalayım? Böyle kalacağıma üç gün kalmayayım. Lanet olsun, bu kadar şeyle suçlanacağıma, bu kadar şeyle suçlanacağıma, iktidar için herkese, her şeye taviz vereceğime hiç olmazsa kalmam ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, müdahale etmeyin ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Namusumla gider işimi yaparım. İktidar olmak için...

SALİH KOCA (Eskişehir) - Namusuyla yaptığı için üç dönemden beri iktidarda kalıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tam tersine üstünü kapattığı için...

SALİH KOCA (Eskişehir) – Namusuyla yaptığı için Cumhurbaşkanlığı köşküne çıkıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olur, olur.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sen bunu çekemiyorsun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hitler de seçimle gelmiş, Mussolini seçimle gelmiş. Hepsi seçimle gelmiş.

BAŞKAN – Neyse arkadaşlar...

SALİH KOCA (Eskişehir) – Bu millet kimin namusla iş yaptığını, kimin yapmadığını ölçüyor, çok iyi tahlil ediyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani oy alınca aklanmış mı oluyorsun?

SALİH KOCA (Eskişehir) – Çok iyi ölçüyor, çok iyi tahlil ediyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oy alınca aklanmış mı oluyorsun?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mahkemeler ne işe yarıyor, mahkemeler?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne işe yarıyor, kapat o zaman bu Bakanlık.

BAŞKAN – Arkadaşlar, mahkemeler...

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sen git bizi millete sor.

BAŞKAN – Lütfen, sayın vekilim, mahkeme devam edecek tabii ki. Mahkemeye itiraz mı ediyorsunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Devletin paralarını istifleyin, hesabı sorulmayacak.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Millet terazisine koyuyor gerektiğinde tartıyor.

BAŞKAN – Mahkemeye itiraz mı ediyorsunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Daha tartmadı, tartacak bu millet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, içeriğini sonra tartışmaya devam ederiz. Sayın Bakan olmadığı için görüşmeleri bitirmeniz gerekiyor. Bakan olmadan görüşmeye devam edemeyiz.

BAŞKAN – Sayın Bakan geliyor, ilgili bürokrat arkadaşlara yetki verilmiş vaziyette biliyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan nereye geliyor ki. Öyle bir şey var mı ya?

BAŞKAN – Geliyor şimdi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, saat kaç oldu baksana ya! Sen ne yapıyorsun?

BAŞKAN – Biz mi konuşuyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Saat kaç oldu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Konuşacağız, bunda bir şey yok. Ben bir şey söylemiyorum, konuşmayla ilgili sorun yok ama Sayın Bakan yok, Komisyon...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Görüşmenin de bir adabı var arkadaşlar, yapmayın ya. Ne yapmak istiyorsun?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Adalet Komisyonunda...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, Bakan yok, lütfen... Yani konuşmaya devam edemem ben. Bakan gelmesi lazım ya ara verin ya bitirin ya da başka bakan bulun, ne yaparsanız bilmiyorum.

BAŞKAN – Peki.

Oturama beş dakika ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 02.01

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 02.05

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, değerli basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Komisyonumuzun 55'inci Birleşimin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi söz talepleri var görüştüğümüz önergeyle ilgili...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Konuşmam yarım kalmıştı Sayın Başkanım Bakan gittiği için devam etmek istiyorum.

BAŞKAN – Başka bir arkadaş...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yarım kaldı, Bakan çıktı diye ara verdiniz, ben konuşuyordum.

BAŞKAN – Siz eğer toparlarsanız Sayın Çetin ve diğer arkadaşların da söz talepleri var, onlara da dinleyelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani devam edeceğiz, onlar da konuşur acemimiz yok. Yani herkes gider gelir.

Değerli milletvekilleri, devletin hukuk ve adalet ilkesine bağlılığı anlamında hukuk devleti anlayışı, tarihsel olarak sırasıyla mülk devleti ve polis devleti anlayışlarının ardından ortaya çıkmıştır. Mülk devletinde hükümdar kendi yetkilerini kendi sağlar ve hiçbir kurala bağlı olmaksızın onu kullanır. Başka bir ifadeyle mülk devletinde tam bir keyfi rejim hâkimdir. Polis devleti anlayışında da hükümdar hiçbir kuralla bağlı değildir. Polis devletinde, hukuk kaideleri hiçbir şekilde yönetimi bağlamasa da yönetilenler için kayıtsız, şartsız uyulması gereken kurallar anlamına gelir. Polis devleti anlayışı tabii ki Fransız İhtilali'yle sarsılmış yerini hukuk devleti anlayışına bırakmış ama Türkiye'de, maalesef, bu uygulanmıyor.

Hukuk devletinde bütün organların işlemleri, anayasa ve kanunlara uygun olduğu ve onun çerçevesinde düzenlendiği sürece kabul edilirler. Bu nedenle de devlet organlarının tasarrufları hukukilik denetimine tabi olmak durumundadırlar. Devlet iktidarını teşkil eden organların keyfi uygulamalarını önleyebilecek başlıca iki demokratik oluşumdan söz etmek mümkündür.

Bunlardan birincisi kamuoyu, basın yayın organları ve seçmen duyarlılığıdır. Siyasi ve manevi kaldıraç olarak belirlenen bu güç ülkenin demokratikleşme seviyesiyle doğrudan ilgilidir.

İkicisi ise yargısal usullerle devlet organlarının anayasaya yani hukuka uygunluğunu sağlamaya yönelik tedbirlerdir. Hukuki garantiler olarak beyan edilen bu güvence devlet organlarının anayasaya aykırı tasarrufları iddiasını önleyen etkin bir teminat meydana getirmektedir. Nerede Türkiye'de? İç Tüzük, yok; Anayasa ihlali, getir kanunla değiştir; Danıştay iptali getir kanunla değiştir. Bu tespitler ışığında ülkemizin, maalesef, bugün gerçek manana bir hukuk devleti olduğunu söylemek mümkün değildir. Ne yazık ki son zamanlarda Hükümet tarafından hukuk devleti ilkesinin ağır şekilde ihlal edildiğini görüyoruz ve bugün de burada bir örneğini yaşıyoruz.

Maalesef ülkemizde basın, bütün medya kuruluşları iktidarın siyasi baskısı altında. Başbakan "Alo Fatih" hatlarıyla herkese müdahale ediyor, olmayanı işten çıkarttırıyor, onu da yapamadığını bir şekilde soruşturmalara sindirmeye çalışıyor. Bunun yanında yapılan birçok yasal düzenleme tamamen AKP iktidarının yanlışlarını, hukuksuzluklarını korumaya ve devamını sağlamaya yönelik olarak yapılıyor. Burada yargı teşkilatının sorunları bu kadar düzenlemeye rağmen, Anayasa teşkilatına rağmen çözülemiyorsa, Anayasa değişikliğine rağmen çözülemiyorsa, HSYK'da reform yaptık diye 3 sefer, 4 sefer değiştirmenize rağmen çözülemiyorsa o zaman, burada yargı âdeta bir sopa olarak Hükümet otoritesinin tesisi için kullanılıyor demektir.

Burada siz de biliyorsunuz ki, bu HSYK 2010 referandumundan sonra ileri demokrasi diyerek oluşturulmuştu. Yeniden değiştirildi, bir daha ileri demokrasi ama az önce arkadaşlarımız kızdı ama ayak kabı kutuları, kuyumcular, hayırsever iş adamları ortaya çıkınca, yeniden bir daha değişmek zorunda kaldı. Olmadı YouTube, olmadı İnternet'e, olmadı Twitter'e herkese yasak. Memlekette hiçbir şey, kim konuşursa ağzını mühürleyelim. Maalesef bunlar da, bu getirdiğiniz önerge de bunların bir uzantısı. İki ay önce yaptığınız, üç ay önce yaptığınız da yine buna benzer düzenlemelerdi.

Şuraya yaptığınız sizi korumaya yönelik olmayan tek şey, buradaki ortaklarınıza verdiğiniz taviz; İmralı'daki, Oslo'daki görüşmelerin sonucu bu görüşmeleri yapan yetkilileri temize çıkarmak için, onların da istemiş olduğu sözde çözüm dediğiniz, yıkım sürecinin gereği olarak yerine getirdiğiniz yasanın dışında tamamı... O da AKP'nin değil Sayın Cumhurbaşkanı olmak isteyen Tayyip Erdoğan'ın geleceğiyle ilgili bir pazarlığın sonucu. Şimdi, buna biz bu şartlarda, demin baktığımız şeyde, nasıl bir hukuk devleti diyebiliriz?

Hükûmet olarak kanunları değiştiriyorsunuz, mahkemeleri kapatıyorsunuz, HSYK'yı kendinize bağlıyorsunuz, polisleri sürüyorsunuz; hâkimleri, savcılarını soruşturma, takibat, tayin, sürgün hepsini yapıyorsunuz. Valiler zaten "Benim valim." Kamyona çıkıp şey dağıtıyor. Benim valim olmayan bir şey geliyor... Böylece sosyal medyayı yap, televizyonu kapat, ona ceza ver, Twitter'i yasakla, YouTube yasakla... Hakikaten yani aslında burada bir darbe yapılmış ama biz böyle hâlâ demokrasi diye kendi kendimizi kandırıyoruz. Ama, maalesef, buna ne kadar arkadaşlarımız kızsarsa kızsın, ne kadar siz bunu baskıyla, zulümle milletin gözünden kaçırıp arkadaşlarımızın dediği gibi "Yüzde 43 oy aldık." diye işin havasını atın.

SALİH KOCA (Eskişehir) – 45,5.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayırlı olsun. Yani ne kadar havasını atarsanız atın bunu milletin unutma şansı yok.

Değerli arkadaşlar, burada daha bir süre önce kurduğunuz görevli mahkemeler bir anda kaldırılıyorsunuz, sonra dönüyorsunuz özel yetkili kalkıyor, sonra giriyor öbürü kalkıyor, sonra geliyor bu kalkıyor. Burada hakikaten bunun cevabını hepimiz de biliyoruz, söyleyenler de söyleyemeyenler de. Bu operasyonu tersine çevirmek, siz istediğiniz kadar "Bize kumpas kuruldu." deyin, istediğiniz kadar "Paralel yapı tezgâh kurdu." deyin. Beraber polislere, askerlere tezgâh kurulurken kimsenin gığı çıkmıyordu; oh olsun diye herkes oynuyordu, gülüyordu. Sonra sıkışınca "Vallahi bizim haberimiz yoktu." dedi Sayın Başbakan ve Başdanışmanı. Kumpas kurmuşlar. Kim kurmuş? "Onlar kurmuş, bizim haberimiz yok." Bu da güzel yarın Yüce Divan'a gidince diyecek ki: "Paralel yapı varmış, beni de kandırmışlar, ben suçlu değilim." Şimdi, bunlar yeniden yargılama olduğu zaman ne olacak? Anayasa Mahkemesinden döndü. Maalesef burada bu mahkemeleri de bu şekliyle kaldırdık.

Bir taraftan düzenleme yapıyoruz MASAK'la ilgili, OECD getirdi diyoruz. Arkadaşlarımız "Burada bile OECD'nin düzenlemesi var." diyor. Birleşmiş Milletlerin Kara Para Aklama ve Terörün Önlenmesine İlişkin Sözleşmesi'ni imzalıyoruz. Öbür taraftan en büyük kara para aklayan İran derin devletiyle de ilişkili adam geliyor, bir hayırsever vatandaş gibi burada milyarlarca euroyu alıyor, aklıyor, gönderiyor, döndürüyor, bir taraftan altın sokuyor, bir taraftan oraya getiriyor.

Soruyoruz diyoruz ki: Kardeşim siz bunlarla ilgili her türlü soruşturmayı istiyorsunuz. "Hâkimleri, savcılarını, polisleri sorgulayalım sürelim." diyorsunuz. Soruşturma izni demin söylediğim savcıyla ilgili, başsavcıyla ilgili soruşturma izni vermiyor. Öbür taraftan dönüyor, bu adamın kaçak getirdiği altınlar İstanbul'dan havaalanından Dubai'ye -birinci adresi İran olmasına rağmen değiştirerek, evrakta sahte düzenleme yaparak oraya- gitmesini sağlayan gümrük görevlilerinin de soruşturulmasını engelliyorsunuz. Nasıl olacak bu iş?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

SÜMER ORAL (Manisa) – Mehmet Bey, çok özür diliyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Önemli değil.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şu saatte aşağıda sağlık ünitesi faal mi değil mi?

BAŞKAN – Faal olması lazım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, faal mi değil mi? Hemen bunun cevabını istiyorum. Eğer faal değilse bu görüşmeyi devam edemezsiniz.

BAŞKAN – Sorduracağım bir saniye bekleyin.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sordurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sordurun.

BAŞKAN – Şimdi siz sordunuz, sordurayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamam, şimdi cevabını istiyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne kadar lüzumsuz bir adamsınız ya, ne kadar vicdansızsınız, bu kadar vicdan yoksunu olunur mu ya?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, bakın, aleni olarak gelmiş burada bir soruşturma açılması için müracaat var, ön inceleme yapılmış, müracaat ediyor savcılık. Valilik diyor ki: "Ben soruşturma izni veremem memurlarla ilgili." Ya böyle bir hukuk

devleti olur mu? Bunu kapatacaksınız öbür taraftan da adamın ümüğüne çökeceksiniz. Ya bunu soruşturan savcıyı, hâkimi sıkboğaz edeceksin ama memurla ilgili soruşturma yapılmasını engelleyeceksin. Bu nasıl bir iş? Ya aleni olarak üzerindeki belge belli, kalkıp bu sefer bakanımız bir de açıklama yapıyor Sayın Yazıcı, “Ya bu, kardeşim nasıl bir iş? Vallahi orada usule uygun gitmiştir.” diye bir de baskı yapıyor hâkimin savcının üzerinde. Bu nasıl hukuk devleti? Vali niye soruşturulmasına izin vermiyor bir memurun? Hadi ötekini anladık, vatana ihanetten yargılanacak yarın ömür boyu yatar diye bakıyor da, burada olacak olan bir evrakta sahtecilik suçu. Sayın Genel Müdürüm, cezası ne bilmiyorum da siz daha iyi bilirsiniz. Sahte belge düzenleyerek birine menfaat sağlamak. Ya aleni uçağın iniş yeri belli, getirdiği yük belli, tespitler var, ona rağmen on beş gün de orada beklemiş, yanlış şey getirdiği için ama bir anda oradan Dubai’ye geçiyor diye İran’a gidecek olan uçak üstünde kilolarca altınla Dubai’ye iniyor. Tamam masum da olabilir. Peki neden soruşturmuyoruz? Yani “O adam hayırsever.” Kime hayır yapmış? Bize değil tabii, camiye, cemaate, eğitime vermemiş, bakan çocuklarına vermiş, bakanlara vermiş, bir şeyler vermiş.

Dolayısıyla, bunları soruşturamayan bir devlete hukuk devleti denemez. Bunların üstünü kapatan bir devlete hukuk devleti denemez, hele hele gelip bize burada bu hukuksuzluklara hukuk kılıfı giydirmemizi isterseniz, kusura bakmayın, bizim burada sessiz kalmak şansımız yok. Hadi ekonomik olanlara baktık, geldi, şu geçti, bu geçti, o yedi -zikkim olsun kim yediyse, hesabını yarın ahirette de verir, çıktığı zaman burada da yargılanır- ama burada tamamiyle hukuk güvencesini ortadan kaldıran, memur güvencesini ortadan kaldıran maddeler dayatılıyorsa o zaman artık tuz koktu, kusura bakmayın. Söylediğimiz hiçbir şeyden de alınmanın bir anlamı yok.

Yani burada söylemekle azap duyduğum bir sürü şey var. Yani okumaktan da, konuşmaktan da aslında utanç duyuyorum ama bunlar araştırılmasın deme şansımız yok. Doğrudan adamı idam etme şansımız da yok. Bunu kim yapacak? Hukuk teminatı altında olan Türk milleti adına karar veren mahkeme yapacak. Mahkemeyi kim yürütecek? Savcı ile hâkim yürütecek. Soruşturmasını yapacak biz de koyacağız. Onun için bakın, bunların değerli arkadaşlar, hiç birimizin içine, aslında hiçbirinin de içine sinmediğini biliyoruz. Yani bu kadar korkmayın, bu kadar baskıya boyun eğmeyin yani ara sıra da olsa bir şeyler; söyleyin, bir şeyler, görüşümüzü ifade edelim Allah rızası için ya! Ya bu kadar söylenen şeyi bir iktidar taassubu içerisinde “Gelmiş, oylayalım, ne yaparsak yapalım, bizim çoğunluğumuz var.” olmaz ki.

BAŞKAN – Açık, doktorumuz da var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Doktor var mı?

BAŞKAN – Var, nöbetçi doktorumuz var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, ben gerçekten anlamakta zorlanıyorum. Yani nöbetçi doktor yatıyordur bu saatte ya da sahurunu yapıyordur, hemşire vardır varsa.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne yapmak istiyorsun sen Allah aşkına?

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Değerli arkadaşlar...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne yapmak istiyorsun?

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşımız bitirsin, sonra vereceğim size.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne yapmak istiyorsun, hayır derdin ne senin? Derdin ne arkadaş? Ben insanım, sen insan değilsen bana ne ya, bana ne sen insan değilsen.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Beni hasta etmeyin ya!

BAŞKAN – Sayın Çetin, aynı şartlarda biz de bulunuyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne var? Senin gibi... Sen bir yerden emir alıyorsan, emir kuluysan ben emir kulu değilim.

BAŞKAN – O zaman daha başka...

İZZET ÇETİN (Ankara) – O zamanı mı zamanı yok. Ne yapmak istiyorsun sen?

BAŞKAN – Toparlarız değerlendirmelerimizi, daha sağlıklı yaparız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet, Sayın Başkan, şimdi, burada yürürlükteki CMK’nın 161/5’inci maddesine göre kanun tarafından kendilerine verilen veya...

(Ankara Milletvekili İzzet Çetin tarafından çöp kutusuna aralıksız vurulması)

BAŞKAN – Sayın Çetin... Sayın Çetin, müzakereleri engelliyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Engelliyorum, var mı bir sözün?

BAŞKAN – Var evet.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Engelliyorum, attır attırabiliyorsan!

BAŞKAN – Engelleyseniz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Engelliyorum.

(Ankara Milletvekili İzzet Çetin tarafından çöp kutusuna aralıksız vurulması)

BAŞKAN – Sayın Çetin... Sayın Çetin... Sayın Çetin, bu yaptığınız...

Lütfen bunu o zaman dışarıda yapın, tamam mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sahur davulu çalıyor, sahur davulu çalıyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bizi çıldırttın kardeşim ya!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Çetin, sahur vakti geldi, sokaklarda dolaş.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sahur davulu çalıyor.

BAŞKAN – Sahur için bunu yapmanıza gerek yok.

Sayın Çetin... Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Seni protesto ediyorum, senin tutumunu protesto ediyorum.

BAŞKAN – Ama arkadaşımız konuşmıyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Senin bu tutumunu, Başkanlık tutumunu protesto ediyorum.

BAŞKAN – Ama başkasının hakkına tecavüz ediyorsunuz, Komisyonumuzun çalışmasına engel oluyorsunuz.

(Ankara Milletvekili İzzet Çetin tarafından çöp kutusuna aralıksız vurulması)

BAŞKAN – Sayın Çetin... Sayın Çetin, böyle bir...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu bitti kardeşim.

BAŞKAN – Böyle mi yapacaksınız?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben konuşuyorum daha. Sükûneti sağlamak Başkanın görevi, benim değil, ben idare amiri değilim.

BAŞKAN – Oturuma beş dakika ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 02.20

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 02.45

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan; Komisyonumuzun 55'inci Birleşimin Onuncu Oturumunu açıyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu görüşmekte olduğumuz önergeyi teklif sahipleri geri çekiyor.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 105- Bu Kanunun;

a) 9 uncu maddesi, 10 uncu maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları bu Kanunun yayımı tarihinden dört ay sonra,

b) 10 uncu maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin dördüncü fıkrası 1/1/2015 tarihinde,

c) 64 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 59 uncu madde 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 80 inci maddesi, 31/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

d) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/931 Esas No'lu İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 105 inci maddesine 'b' fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, önergeyle 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Ek-9 uncu maddenin yürürlük tarihinin 01.01.2015 olarak belirlenmesini teminen yürürlük maddesinin değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İlknur Denizli

Ekrem Çelebi

İzmir

Ağrı

"c) 52 nci maddesi Kanunun yayımı tarihini izleyen aybaşından itibaren,"

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Katılıyorum.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uygulamada yaşanabilecek sorunların giderilmesi için 52 nci maddenin Kanunun yayımını izleyen aybaşından itibaren yürürlüğe girmesi, ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı ile ilgili hükümlerin ise gerekli hazırlıkların tamamlanması amacıyla 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe girmesi hedeflenmiştir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önerge mi?

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Evde çalışan kadınlarla ilgili, altyapıyı hazırlasınlar 2015'te başlasınlar.

BAŞKAN – Evet, Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değiştirilen şekliyle 105'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeyi okutuyorum:

MADDE 106- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz tasarı metninde;

1) Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde, kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması için gerekli düzenleme yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi,

2) Önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi,

3) Anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması,

4) Yürürlük maddesinin kabul edilerek maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini,

Ayrıca muhalefet şerhlerinin 13/7/2014 Pazar saat 17.00'ye kadar verilmesini,

Özel sözcüler olarak; Ahmet Arslan, Uğur Aydemir, Sadık Badak, Cahit Bağcı, Mustafa Baloğlu, Ali Boğa, Ekrem Çelebi, Mehmet Şükrü Erdiñç, Abdulkerim Gök, Salih Koca, Abdullah Nejat Koçer, İlknur Denizli, Ertuğrul Soysal, Önder Matlı, Hüseyin Şahin, Mustafa Şahin, Mehmet Muş, Feramuz Üstün, Cengiz Yavilioğlu, Mehmet Yüksel, Özcan Ulupınar ve Vedat Demiröz'ün belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Teşekkür ediyoruz.

Herkes hakkını helal etsin, ne olur ne olmaz.

Kapanma Saati: 02.51